

Bundel - Algemeen Bestuur van 9 juli 2025

- 01 Opening, mededelingen en vaststellen agenda
Afmelding van: de heer Schilder (Edam-Volendam)
Eerder weg:
16.15 uur - de heer Beemsterboer (Provincie Noord-Holland)
16.30 uur - de heer Wit (Wormerland)
Mededelingen:
Voortgangsbericht vitaliteitsbeleid ODIJmond (zie bijlage 01)
Ingekomen stukken:
Offerteaanvraag PNH Bestuurlijke verkenner
Offerte de heer Hoes inzake opdracht PNH – bestuurlijke verkenner
01 Agenda AB vergadering 09 juli 2025
01 Mededeling - Stand van zaken vitaliteitsbeleid ODIJmond
01b Offerte Noord-Holland OD-gelakt
01b offerteaanvraag bestuurlijke verkenning
- 02 Notulen AB vergadering 11 juni 2025
Besluit:
Vaststellen notulen AB 11 juni 2025.
02 Notulen AB vergadering 11 juni 2025
- 03 Begroting 2026
Besluit:
Kennisnemen van de binnengekomen zienswijzen van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten;
Kennisnemen van de aanbestedingsbrief met Nota van Antwoord op de zienswijzen;
Vaststellen van de begroting 2026;
Vaststellen van de aanbestedingsbrief met Nota van Antwoord;
De begroting 2026 + aanbestedingsbrief aanbieden aan de deelnemers.
03 Besluit 2025-018 Ontwerpbegroting 2026
03 Bijlage 2 Aanbestedingsbrief begroting 2026 en Nota van antwoord zienswijzen
03 Bijlage 1 Begroting 2026
- 04 Bestuursrapportage jan t/m apr 2025
Besluit:
Vaststellen van de bestuursrapportage januari t/m april 2025.
04 Besluit 2024-019 Bestuursrapportage jan-apr 2025
04 Bijlage 1a Bestuursrapportage Uitvoering jan-apr 2025
04 Bijlage 1b Bestuursrapportage Financien jan-apr 2025
- 05 2e Voortgangsrapportage IenW
Besluit:
Kennisnemen van de aanbestedingsbrief IenW 2e voortgangsrapportage;
Kennisnemen van de halfjaarsrapportage 1 dec t/m 30 mei.
05 Besluit 2025-020 Halfjaarsrapportage IenW
05 Bijlage 1 Aanbestedingsbrief IenW tweede voortgangsrapportage
- 06 Werkgeversrol ODIJmond
Besluit:
Kennisnemen van het besluit werkgeversrol van de secretaris/directeur Omgevingsdienst IJmond.
06 Besluit 2025-021 Werkgeversrol directeur ODIJmond
- 07 Besluit verlenging accountantsovereenkomst
Besluit:
Akkoord gaan met het voorstel om het contract met PSA met één jaar te verlengen.
07 Besluit 2025-022 Verlenging overeenkomst accountant
- 08 Terugbetaling n.a.v. CAO-indexatie
Besluit:
Kennis te nemen van het geraamde overschot van € 300.000 in 2025 door een lagere CAO-indexatie;
Akkoord te gaan met het hierboven beschreven voorstel om de terugbetaling van € 300.000 te laten plaatsvinden via de resultaatverdeling 2025;
Instemmen met de verdeelsleutel t.b.v. de terugbetaling;
Instemmen met het voorstel om in Q1 2026 de afweging (terugbetaling via resultaatverdeling versus begrotingswijziging 2026) voor 2026 te maken.
08 Besluit 2025-023 Terugbetaling n.a.v. CAO-indexatie
- 09 Advies Dagelijks Bestuur toekomstbestendig ODIJmond
Een overkoepelend advies, om te borgen dat de gevraagde besluiten op de diverse ontwikkellijnen met elkaar samenhangen.
Besluit:
Instemmen met het advies DB toekomstbestendig ODIJ en dit meenemen in de behandeling van de individuele besluiten bij de verschillende ontwikkellijnen (agendapunten 10, 11, 12 en 13).
09 Besluit 2025-024 Advies Dagelijks Bestuur toekomstbestendig ODIJ
- 10 Herijking financieringsstructuur - Uitgangspunten financieringsstructuur

Besluit:

Vaststellen van de uitgangspunten financieringsstructuur;

De uitgangspunten financieringsstructuur ter informatie aanbieden aan de deelnemers via de webinar en/of de individuele sessies met raden, cq. Staten in september 2025.

10 Besluit 2025-025 Uitgangspunten financiering ODIJmond

- 11 Herijking financieringsstructuur - Bestuurlijke keuzes niveau van uitvoering

Besluit:

Vaststellen van de bestuurlijke keuzes inzake niveau van uitvoering;

De vastgestelde keuzes ter informatie aanbieden aan de deelnemers via de webinar en/of de individuele sessies met raden, cq. Staten in september 2025.

11 Besluit 2025-026 Bestuurlijke keuzes niveau van uitvoering ODIJmond

- 12 Herijking GR & governance - Uitgangspunten voor de herijking van de GR

Besluit:

Kennisnemen van de memo verplichte en niet-verplicht taken ODIJmond van IPR Normag. (bijlage 12-1 en 12-1a);

Vaststellen van de memo Besluitvorming actualisatie gemeenschappelijke regeling;

Instemmen met het voorstel om de uitgangspunten uit de memo Besluitvorming actualisatie

gemeenschappelijke regeling te delen tijdens de webinar en/of de individuele sessies met de raad cq. PS;

De memo Besluitvorming actualisatie gemeenschappelijke regeling, conform voorgestelde procedure, aanbieden aan de colleges van de deelnemers.

12 Besluit 2025-027 Herijking GR en governance

12 Bijlage 1 Memo Verplichte en niet verplicht taken ODIJmond

12 Bijlage 1a Overzicht Takenpakket ODIJmond

12 Bijlage 2 Memo Besluitvorming actualisatie gemeenschappelijke regeling

- 13 Toekomstscenario's - Uitwerking van voorkeursscenario's

Besluit:

Kennisnemen van de conceptrapportage Toekomstscenario's van de Galan Groep;

Instemmen met het voorstel om de uitkomsten uit de conceptrapportage te delen tijdens de webinar en/of de individuele sessies met de raad cq. PS.

N.B.: bijlage 1 conceptrapportage houden we uit de agendabundel die wij vooraf op onze site publiceren, maar is en blijft wel beschikbaar hier in iBABS.

13 Besluit 2025-028 Toekomstscenario's ODIJmond

13 Bijlage 1 Rapportage Toekomstscenario's fase 2

- 14 Rondvraag en sluiting

Agenda Algemeen Bestuur

Aan	Leden van het Algemeen Bestuur
T.a.v.	mevrouw S. Klaassen gemeente Beverwijk (vz) mevrouw T. van der Windt gemeente Bloemendaal de heer K. Schilder gemeente Edam-Volendam de heer R. Berkhout gemeente Haarlem mevrouw A. Zalinyan gemeente Heemskerk mevrouw A. Grummel gemeente Heemstede de heer N. Bonenkamp gemeente Landsmeer de heer S. Nijssen gemeente Oostzaan de heer M. Hegger gemeente Purmerend de heer J. Schouten gemeente Uitgeest de heer S. Dinjens gemeente Velsen mevrouw A. v/d Weijenberg gemeente Waterland de heer M. Wit gemeente Wormerland de heer J.J. de Kloet gemeente Zandvoort de heer J. Beemsterboer Provincie Noord-Holland de heer J. Zandhuis Omgevingsdienst IJmond de heer E. van Zon Omgevingsdienst IJmond mevrouw Hettinga Omgevingsdienst IJmond
Cc	Accounthouders ODIJmond
Datum vergadering	09 juli 2025
Tijdstip	14:00 – 17:30 uur
Locatie	Ruimte 0.2 - kantoor Omgevingsdienst IJmond, Beverwijk

De directeur van Omgevingsdienst IJmond nodigt u hierbij uit tot het bijwonen van de vergadering van het Algemeen Bestuur.

Agenda

01.	Opening, mededelingen en vaststellen agenda Afmelding van: de heer Schilder (Edam-Volendam) Eerder weg: 16.15 uur de heer Beemsterboer (Provincie Noord-Holland) 16.30 uur de heer Wit (Wormerland) Mededelingen: Voortgangsbericht vitaliteitsbeleid ODIJmond (zie bijlage 01)	
	Ingekomen stukken: - Offerteaanvraag PNH Bestuurlijke verkenner - Offerte de heer Hoes inzake opdracht PNH – bestuurlijke verkenner	
02.	Notulen AB vergadering 11 juni 2025	

	Besluit: 1. Vaststellen notulen AB 11 juni 2025.	
03.	Begroting 2026	
	Besluit: 1. Kennisnemen van de binnengekomen zienswijzen van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten; 2. Kennisnemen van de Nota van Antwoord op de zienswijzen; 3. Vaststellen van de begroting 2026; 4. Vaststellen van de aanbiedingsbrief + Nota van Antwoord; 5. De begroting 2026 + aanbiedingsbrief aanbieden aan de deelnemers.	2025-018
04.	Bestuursrapportage jan t/m apr 2025	
	Besluit: 1. Vaststellen van de bestuursrapportage januari t/m april 2025.	2025-019
05.	2^e Voortgangsrapportage IenW	
	Besluit: 1. Kennisnemen van de aanbiedingsbrief IenW 2 ^e voortgangsrapportage; 2. Kennisnemen van de halfjaarsrapportage 1 dec t/m 30 mei.	2025-020
06.	Werkgeversrol ODIJmond	2025-021
	Besluit: 1. Kennisnemen van het besluit werkgeversrol van de secretaris/directeur Omgevingsdienst IJmond.	
07.	Besluit verlenging accountantsovereenkomst	
	Besluit: 1. Akkoord gaan met het voorstel om het contract met PSA met één jaar te verlengen.	2025-022
08	Terugbetaling n.a.v. CAO-indexatie	2025-023
	Besluit 1. Kennis te nemen van het geraamde overschot van € 300.000 in 2025 door een lagere CAO-indexatie; 2. Akkoord te gaan met het hierboven beschreven voorstel om de terugbetaling van € 300.000 te laten plaatsvinden via de resultaatverdeling 2025; 3. Instemmen met de verdeelsleutel t.b.v. de terugbetaling; 4. Instemmen met het voorstel om in Q1 2026 de afweging (terugbetaling via resultaatverdeling versus begrotingswijziging 2026) voor 2026 te maken.	
	Doorontwikkeling ODIJmond	
09.	Advies Dagelijks Bestuur toekomstbestendig ODIJmond Een overkoepelend advies, om te borgen dat de gevraagde besluiten op de diverse ontwikkelijnen met elkaar samenhangen.	

	Besluit: 1. Instemmen met het advies DB toekomstbestendig ODIJ en dit meenemen in de behandeling van de individuele besluiten bij de verschillende ontwikkelijnen (agendapunten 10, 11, 12 en 13).	2025-024
10.	Herijking financieringsstructuur Uitgangspunten financieringsstructuur	
	Besluit: 1. Vaststellen van de uitgangspunten financieringsstructuur; 2. De uitgangspunten financieringsstructuur ter informatie aanbieden aan de deelnemers via de webinar en/of de individuele sessies met raden, cq. Staten in september 2025.	2025-025
11.	Herijking financieringsstructuur Bestuurlijke keuzes niveau van uitvoering	
	Besluit: 1. Vaststellen van de bestuurlijke keuzes inzake niveau van uitvoering; 2. De vastgestelde keuzes ter informatie aanbieden aan de deelnemers via de webinar en/of de individuele sessies met raden, cq. Staten in september 2025.	2025-026
12.	Herijking GR & governance Uitgangspunten voor de herijking van de GR	
	Besluit: 1. Kennisnemen van de memo verplichte en niet-verplicht taken ODIJmond van IPR Normag. (bijlage 12-1 en 12-1a); 2. Vaststellen van de memo Besluitvorming actualisatie gemeenschappelijke regeling; 3. Instemmen met het voorstel om de uitgangspunten uit de memo Besluitvorming actualisatie gemeenschappelijke regeling te delen tijdens de webinar en/of de individuele sessies met de raad cq. PS; 4. De memo Besluitvorming actualisatie gemeenschappelijke regeling, conform voorgestelde procedure, aanbieden aan de colleges van de deelnemers.	2025-027
13.	Toekomstscenario's Uitwerking van voorkeursscenario's	
	Besluit: 1. Kennisnemen van de conceptrapportage Toekomstscenario's van de Galan Groep; 2. Instemmen met het voorstel om de uitkomsten uit de conceptrapportage te delen tijdens de webinar en/of de individuele sessies met de raad cq. PS.	2025-028
14.	Rondvraag en sluiting	

de voorzitter, namens deze,

Just Zandhuis

(e.v. vergadering: 05 november 2025)

Memo

Agendapunt	01 - mededelingen	Besluit nr.	n.v.t.
Datum vergadering	9 jul 2025	Van	Just Zandhuis
Onderwerp	Voortgangsbericht vitaliteitsbeleid ODIJmond	Functie	Directeur

Aanleiding

Eind 2024 (besluit 2024-025) is aan het Algemeen Bestuur toegezegd om te kijken naar de mogelijkheden om het generatiepact uit te faseren en de alternatieven te onderzoeken. Waarbij het uitgangspunt is; een breder en samenhangend vitaliteitsbeleid. Dit is ook in lijn met visie van ODIJmond op vitaliteit, goed werkgeverschap én eigenaarschap. Middels deze memo informeren wij ons Algemeen Bestuur over de voortgang.

Voortgang

Het eerste kwartaal van 2025 gebruikten wij voor de onderzoeks- en inventarisatiefase. We keken daarbij onder meer naar wat er nu al gebeurt op het gebied van gezondheid, veiligheid en welzijn en hoe andere, vergelijkbare, organisaties omgaan met vitaliteit en wat de trends en ontwikkelingen op dit gebied zijn. In februari is een HRM-student van de Hogeschool van Amsterdam begonnen met het onderzoeken en opstellen van een advies met betrekking tot vitaliteitsbeleid. Door middel van interviews is input opgehaald bij collega's.

Met het nieuw te ontwikkelen vitaliteitsbeleid beschrijven wij concrete maatregelen op het gebied van werkdruk, bezetting, balans werk/privé en duurzame inzetbaarheid. Vitaliteit zien we als een gedeelde verantwoordelijkheid van de organisatie en haar medewerkers. Dat betekent dat wij het nieuwe plan samen met onze ondernemingsraad en collega's ontwikkelen. Het gaat om lichamelijk, mentale, sociale, financiële en professionele aspecten van vitaliteit.

Planning

Begin derde kwartaal zullen wij het vitaliteitsplan afronden en deze agenderen voor het DB van 8 oktober en het AB van 5 november. Het uitfaseren van het generatiepact kan gaan plaatsvinden zodra het vitaliteitsbeleid is ingevoerd. Het streven is om het beleid per 1 januari 2026 in te laten gaan en het generatiepact in te trekken per gelijke datum, waarbij een regeling zal worden getroffen voor de collega's die momenteel gebruik van maken van het generatiepact.

Bijlage

CAO SGO 2024-2025

8.8 Beleidsplan vitaliteit

1. De werkgever stelt in overleg met de ondernemingsraad een beleidsplan vitaliteit op voor de organisatie.
2. Het beleidsplan vitaliteit voldoet aan de volgende criteria:
 - a. vitaliteit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van werkgever en werknemer en vitaliteitsbeleid komt tot stand in een (individuele of collectieve) dialoog;
 - b. vitaliteitsbeleid draagt bij aan de fysieke en mentale fitheid;
 - c. vitaliteitsbeleid draagt ertoe bij dat werknemers geschikt zijn en blijven voor werk;
 - d. vitaliteitsbeleid draagt bij aan een balans tussen werk en privéleven.
3. Het beleidsplan vitaliteit bevat in ieder geval:
 - a. een periodieke peiling naar werkdruk en zo nodig maatregelen tegen werkdruk;
 - b. een periodieke bespreking van de personele bezetting en eventuele maatregelen tegen (dreigende) onder- en overbezetting;
 - c. de al bestaande wettelijke verplichtingen voor de werktijdenregeling en het arbobeleid;
 - d. de al bestaande verplichtingen in dit hoofdstuk voor het loopbaanadvies en het persoonlijk ontwikkelingsplan.

Onno Hoes
advies en begeleiding

OFFERTE

Bestuurlijke verkenning toekomst Omgevingsdiensten Noord-Holland

Provincie Noord-Holland
[Redacted]

Maastricht, 16 juni 2025

Geachte heer Vervaart,

Naar aanleiding van ons eerder mail-contact op 10 en 12 juni jl, met inachtnaam van wat u daar als randvoorwaarden heeft meegegeven, en de formele offerte-aanvraag met bijbehorende stukken van 12 juni jl, breng ik u hierbij offerte uit voor een bestuurlijke verkenning naar het draagvlak voor mogelijke vormen van samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Noord-Holland. Het toegezonden rapport van de Galan groep zal daarbij als uitgangspunt dienen.

Nadat ik de genoemde en eventuele andere rapportages tot me genomen heb zal ik een serie gesprekken aangaan met de direct betrokkenen. Allereerst zal een verkennend gesprek plaatsvinden op directieniveau van de provincie. Tussen de bestuurlijke 'aftrap' en het eindgesprek met het bestuurlijk regionaal overleg zullen gesprekken plaatsvinden met (afgevaardigden van) de acht bestuurlijke regio's en met (afgevaardigden van) de besturen en/of directies van de vier huidige omgevingsdiensten. Zo mogelijk allemaal face-to-face.

Als het plaatje helder is zal ook een gesprek geïnitieerd worden op directieniveau van het Ministerie van IenW dat stelselverantwoordelijk is voor de omgevingsdiensten in Nederland.

Ik ga er van uit dat alle gesprekken worden voorbereid en uitgevoerd met ambtelijke medewerking vanuit de provincie.

Het tarief dat ik hanteer is [Redacted] euro per uur excl. BTW en reiskosten. Reiskosten zullen gedeclareerd worden tegen [Redacted] euro per uur. Een inschatting van het maximaal aantal uren voor voorbereiding, nabespreking, afspraken en reiskosten komt op een bedrag van maximaal [Redacted] euro excl. BTW

Nader overleg moet plaatsvinden over de periode waarin de gesprekken plaatsvinden, voorkeur verdiend meerdere gesprekken op één dag waardoor we een efficiënt proces kunnen doorlopen.

Onno Hoes

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

KvK 63574004
BTW NL001539906B85
Bank NL84RABO0310189896

BIJLAGE 1 OFFERTEAANVRAAG

1. Aanleiding en doel offerteaanvraag

Deze offerteaanvraag beschrijft de opdracht en de vereisten waaraan uw aanbieding moet voldoen.

De vergunningverlening, het toezicht en de handhaving (VTH), zijn belangrijke instrumenten in het beschermen en verbeteren van de leefomgeving. Deze taken van de gemeenten en de provincie worden grotendeels in mandaat uitgevoerd door de vier Noord-Hollandse omgevingsdiensten (OD's).

De afgelopen jaren is er veel veranderd op het gebied van VTH. De Omgevingswet is in werking getreden en de afgelopen twee jaar is – naar aanleiding van de adviescommissie VTH (Van Aartsen) – in het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH) landelijk samengewerkt om te komen tot een effectief, slagvaardig en toekomstvast stelsel.

Een van de thema's binnen het IBP VTH is de robuustheidscriteria voor toekomstbestendige omgevingsdiensten. Drie van de vier OD's in Noord-Holland zijn nu niet robuust en hebben bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een plan van aanpak ingediend waarin staat welke stappen ze zetten om voor 1 april 2026 wel robuust te zijn. Daarnaast heeft de Onderzoeksraad voor Veiligheid aangegeven dat overheden alle mogelijkheden binnen het VTH-systeem beter moeten benutten, zodat de omwonenden erop kunnen vertrouwen dat de overheid zich verantwoordelijk voelt en zorg draagt voor een gezonde leefomgeving.

Tegelijkertijd wordt het werk van de omgevingsdiensten in aard, omvang en complexiteit meer door de toenemende samenhang tussen grote maatschappelijke opgaven en (conflicterende) vragen vanuit de samenleving. Daardoor is er veel behoefte aan, maar ook veel concurrentie om, geschikte arbeidskrachten. Daarnaast staan met name gemeenten, maar ook de provincies en het Rijk voor een bezuinigingsopgave.

2. Vraagstelling

Wij hebben behoefte aan oud-bestuurder die het draagvlak verkent onder de bestuurders van de Noord-Hollandse omgevingsdiensten voor de mogelijkheden voor regionale samenwerking. De opdracht betreft een resultaatverplichting.

Randvoorwaarden/uitgangspunten bestuurlijke verkenning

- Vertrekpunt van de opdracht is de uitkomst van het Galan-rapport (bijlage 2) dat in opdracht van de OD-directeuren is opgesteld. Samengevat:
 - o Samenwerking draagt bij aan versterken robuustheid.
 - o Differentiatie tussen OD's in geëigende samenwerkingspartners en urgentie tot samenwerking.
 - o Meerwaarde van regionale samenwerking wordt vergroot als alle OD's in Noord-Holland participeren.
 - o Advies: onderzoek mogelijkheden van samen uitvoeren van taken, overdragen van taken of (gedeeltelijke) fusie of taakoverdracht.
- Aanpak verkenning via inhoudelijke lijn: Noord-Hollands VTH-stelsel/OD's moeten 1) toekomstvast zijn en 2) samenwerken. Individuele plannen van aanpak van de OD's voor robuustheid zijn wel van invloed op verkenning, maar geen onderdeel hiervan.
- Doel van de verkenning is robuuste en toekomstbestendige taakuitvoering door OD's gericht op de maatschappelijke opgaven van de deelnemers met een adequate financiering en efficiënte en meer uniforme inzet van middelen. Het doel is dus niet fusie (maar fusie kan wel neveneffect zijn).
- Aansluiting bij reeds opgestarte trajecten en gebruikmaken van analyses uit die trajecten.
- Externe verkenner met bestuurlijke achtergrond, begrip van VTH, veel gevoel voor bestuurlijke verhoudingen en contacten in Den Haag.
- Ambtelijke ondersteuning vanuit de provincie (structureel ½ of 1 dag in de week, ondersteunt externe verkenner/OD-directeuren).
- Afronding bestuurlijke verkenning in Q4 2025, zodat er oktober/november 2025 duidelijkheid is over concrete schaalvergrotingsopties op het niveau van Noord-Holland met bestuurlijk draagvlak. Eind 2025 kan dan een principiële keuze worden gemaakt en het zienswijzeproces worden opgestart parallel aan de Kadernota 2027.

Er bestaat een bestuurlijk regionaal overleg VTH Noord-Holland. Hieraan nemen 2 gedeputeerden van Noord-Holland, 7 wethouders, 1 burgemeester en 4 directeurs van de omgevingsdiensten deel. Alle gedeputeerden, wethouders en burgemeester zijn lid van het dagelijks bestuur van de omgevingsdiensten. Dit BO regionaal VTH zal tijdens de verkenning als klankbord dienen. Het eindresultaat zal aan dit BO regionaal VTH worden gepresenteerd.

Onderzoeksvragen

- Welke voordelen en risico's zien gemeentelijke bestuurders in een dergelijke samenwerking en welke voorwaarden stellen zij aan een succesvol samenwerkingsmodel?
- Welke rol verwachten gemeenten van de provincie in het initiëren, faciliteren en ondersteunen van de samenwerking tussen de omgevingsdiensten?
- Welke rol kunnen gemeenten zelf pakken in het faciliteren en ondersteunen van de samenwerking tussen de omgevingsdiensten?
- Welke vormen van samenwerking (convenant, gezamenlijke expertisecentra, federatie of samen uitvoeren van taken, overdracht van taken of (gedeeltelijke) fusie) lijken het meest haalbaar en effectief in de context van de omgevingsdiensten?
- Welke vervolgstappen zijn vervolgens noodzakelijk, passend bij de meest haalbare vormen van samenwerking?
- Het voorgaande overziend, welke vorm van samenwerking tussen de omgevingsdiensten heeft het meeste draagvlak onder de bestuurders?

3. Resultaat

Het verwachte resultaat van de opdracht is een verkenning naar het draagvlak onder de bestuurders van de Noord-Hollandse omgevingsdiensten voor de mogelijkheden voor regionale samenwerking. De verkenning leidt tot scenario's voor regionale samenwerking tussen de omgevingsdiensten en een advies van de bestuurlijke verkenner.

Onderdeel van het resultaat is ook advies over de te zetten vervolgstappen.

4. Looptijd van de opdracht

De gewenste ingangsdatum van de opdracht is uiterlijk 1 juli 2025. De werkzaamheden inclusief overdracht eindigen naar verwachting op 31 oktober 2025. Eventuele verlenging en aanvulling wordt altijd schriftelijk overeengekomen.

De provincie behoudt zich het recht voor om de overeenkomst tussentijds te beëindigen. In dit geval zal de provincie een opzegtermijn hanteren van minimaal één maand.

5. Inhoud aanbidding

In het kader van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) dient u documenten met persoonsgegevens, zoals CV's en referenties, als aparte bijlagen aan te leveren.

Uw aanbidding bevat in ieder geval:

- Het plan van aanpak.
- Welke kosten u in rekening brengt voor het uitvoeren van de opdracht (all-in tarief exclusief btw).
- Uw KvK nummer.
- het IBAN waarop u de betalingen wilt ontvangen indien u de opdracht gegund krijgt.

Notulen vergadering van het Algemeen Bestuur

Datum: 11 juni 2025

Aanwezig:

mevrouw S. Klaassen	gemeente Beverwijk
de heer Dinjens	gemeente Velsen (plv.vz)
de heer P. Burgering	gemeente Heemskerk
de heer R. Berkhout	Gemeente Haarlem
de heer J. Beemsterboer	Provincie Noord-Holland
mevrouw A. Grummel	gemeente Heemstede
mevrouw T. van der Windt	gemeente Bloemendaal
de heer J.J. de Kloet	gemeente Zandvoort
de heer M. Hegger	gemeente Purmerend
mevrouw A. v/d Weijenberg	gemeente Waterland
de heer S. Nijssen	gemeente Oostzaan
de heer K. Schilder	gemeente Edam-Volendam
de heer J. Schouten	gemeente Uitgeest
de heer M. Wit	gemeente Wormerland
directeur J. Zandhuis	Omgevingsdienst IJmond
bestuursadviseur	Omgevingsdienst IJmond
bestuursondersteuner	Omgevingsdienst IJmond

Afwezig:

mevrouw A. Zalinyan	gemeente Heemskerk
de heer N. Bonenkamp	gemeente Landsmeer

01. Opening en mededelingen

Mevrouw Klaassen opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Mevrouw Zalinyan wordt in deze vergadering vervangen door wethouder Burgering. De heer Beemsterboer zal iets later aansluiten bij de vergadering. Zowel IPR Normag – de heer De Bruin als de heer Seinstra wonen later de vergadering bij voor het geven van een presentatie.

Mededelingen:

1. Terugkoppeling gesprek voorzitters DB ODIJmond en ODKG
Complimenten over het proces dat ODIJmond doorloopt om toekomstbestendig te worden en ODNZKG ziet dit ook als noodzakelijke stap om in de toekomst samen te kunnen werken, of scenario's rondom fusie te kunnen bespreken. In DB ODNZKG geven de voorzitter en directeur als vervolgstap in de nadere kennismaking, eind deze maand een presentatie over hoe de ODIJ organisatie toekomstbestendig kan worden.
2. Terugkoppeling gesprek ODIJmond en IenW i.z. voorgangsrapportage IBP
Het gespreksverslag is bijgevoegd. Constructief gesprek en vertrouwen in de stappen die we zetten in het proces naar robuustheid en met hen in gesprek gaan of wij de omzetcriteria kunnen halen en OD's aan de datum van 1 april 2026 waarop zij robuust moeten zijn, ook zullen worden gehouden. De datum is gezien het proces dat ODIJ doorloopt een aandachtspunt omdat de structurele middelen pas in 2027 komen. Hierover wordt nog het gesprek met IenW gevoerd. IenW heeft aangegeven wanneer een OD niet zelfstandig robuust kan worden, moet de dienst congruent zijn aan 1 of 2 veiligheidsregio's; wat betekent of een fusie met ODNZKG of wanneer ODIJ deze stap niet zet, het gesprek met gemeente Zaanstad aangaan over de overdracht naar ODIJ (+4 miljoen omzet, betekent dat ODIJ hiermee robuust is). Hierin is voor ODNZKG duidelijk een rol is weggelegd als het gaat om het meewerken aan de versteviging van het VTH stelsel (of door samengaan of door herverdeling van gemeenten). Dit is ook onderwerp van gesprek met provincie Noord-Holland.

Ingekomen stukken:

- a) Brief Heemskerk t.a.v. DB – modelformatie informatie GR-en.
Het format zal voor alle deelnemers worden uitgerold.
- b) Brief Uitgeest – raadsbesluit kernkwaliteiten en fusiescenario's voor bestuurlijke toekomst
AB zal op de hoogte worden gehouden van de voortgang.

- c) Brief IenW d.d. mei 2025 – maatregelen en wetsvoorstel versterking VTH
De staatssecretaris heeft aangegeven voornemens te zijn om i.h.k.v. robuustheid de kwaliteits- en robuustheidscriteria te vervatten in een AMvB. Samenwerking buiten de provinciegrenzen behoort ook tot de mogelijkheden. De heer Hegger merkt op dat met de overdracht van extra taken vanuit de provincie naar gemeenten hiervoor nog steeds geen extra middelen in het vooruitzicht worden gesteld en dit buitengewoon gevoelig ligt en cruciaal is voor raden van de deelnemende gemeenten. Vanuit zowel ODNL als de VNG zal hier aandacht voor worden gevraagd.
- d) Reactie ODNL op brief IenW d.d. mei 2025 (ter kennisname)

02. Notulen AB vergadering 16 april 2025

Besluit: De notulen van de AB vergadering van 16 april 2025 worden ongewijzigd door de vergadering vastgesteld.

03. Jaarstukken 2024 en accountantsverslag

De directeur deelt mede dat in het eerste jaar van de transitie naast de sturing op de opdracht voor de deelnemers, een gezamenlijke bepaling van prioriteiten en het inlopen van de achterstanden bij bedrijven met een risico, de belangrijkste onderdelen zijn. Er is een klein (financieel) positief resultaat behaald, veroorzaakt doordat de dekking van de incidentele middelen en onttrekking van de reserves hierin zijn meegenomen. Als actie in de tijd wordt het weerstandsvermogen geactualiseerd. De drempel voor risico's wordt heroverwogen, zodra er zicht is op de nieuwe financieringsstructuur en mogelijk volgend jaar, wanneer er een nieuwe accountant aantreedt. De eerste bestuursrapportage van dit jaar krijgt een nieuwe vormgeving en sluit beter aan op het Uitvoeringsprogramma. Mevrouw Van de Weijenberg heeft een opmerking over de toedeling van de bedragen en deelt mede dat de raden hier vragen over zullen stellen. De directeur antwoordt dat dit zit in de verlaging van de baten van 1 miljoen naar 750.000. Het definitieve besluit moet nog genomen worden en of dit kan leiden tot de verlaging van de incidentele baten van de gemeenten. Het gevraagde besluit is om akkoord te gaan met het toevoegen van het resultaat aan de bestemmingsreserve 'risicobeheersing en oplossingsrichtingen' en deze aan te wenden voor het opvangen van toekomstige lasten en frictiekosten. De heer Hegger is, in tegenstelling tot mevrouw Van de Weijenberg, voorstander om het geld niet terug te laten vloeien naar de gemeenten omdat dit nodig is voor het proces c.q. doorontwikkeling van de dienst, waarbij wordt toegewerkt naar een structurele vorm en de buffer aan te houden. **Besluit 2025-013:** De vergadering van het AB stelt de jaarrekening 2024, inclusief accountantsverslag vast en gaat ermee akkoord de resultaatbestemming toe te voegen aan de bestemmingsreserve 'reserve risicobeheersing en oplossingsrichtingen' en deze reserve aan te wenden voor het opvangen van toekomstige lasten en frictiekosten.

04. Jaarverslag 2024

De heer Hegger mist in het verslag het aantal ondermijningscontroles en welk resultaat deze hebben opgeleverd. De directeur antwoordt dat deze informatie pas op een later moment beschikbaar is per gemeente en de heer Hegger hierover door de accounthouder zal worden bijgepraat. De afwijking in de prognose is een effect van de transitie waarin de dienst zit en met de centrale sturing op het programma zal deze afwijking aanzienlijk verminderen. **Besluit 2025-014:** de vergadering van het AB stelt het Jaarverslag 2024 vast.

05. Herijking governance, GR en DVO structuur - verplichte en niet verplichte taken

Heemskerk	Breng helderheid in de taken, wat is het. Wij ervaren het als positief dat wij alle taken hebben ingebracht. Aanrader voor andere deelnemers
Uitgeest	Nu de keuze om alle taken voort te zetten
Bloemendaal	Vasthouden aan taken. Oké op DOR terug naar gemeente, BWT geen optie vanwege het belang van het lokale karakter, zou heel spannend zijn om op afstand te zetten
Wormerland	Doel moet zijn harmoniseren, standaardiseren en transparanter worden. Is er een optie om niet-verplichte taken meer collectief uit te voeren?
Waterland	BWT weer teruggehaald. Daar verwachtingsmanagement over beperkte mogelijkheden. Gemeente wil taak liever zelf uitvoeren

Zandvoort	Zie eerdere opmerkingen. Gesprek wordt gevoerd
PNH	Geen toevoegingen
Oostzaan	Geen toevoegingen
Purmerend	Het moet gaan om wat de ODIJ beter kan doen dan wij het als gemeente nu zelf doen. Dat gesprek loopt met het college en de raad. Daarom ook geen nadere input. BWT wankel, collectief zou dit kunnen versterken
Velsen	Geldt zelfde als Purmerend, maar staat ervoor open als het ten goede komt van het totaal. Purmerend sluit daarop aan. Dan moet ODIJ wel meerwaarde uitwerken (BWT)
Edam-Volendam	BWT ligt te gevoelig om over te dragen. Pas ook op om teveel te vragen richting de raad, want dan gaat de deur weer dicht
Haarlem	Milieuadviestaak; wij hebben tijd nodig om die afweging te maken. Hebben de zomer daar nog voor nodig. Wij spreken er nu over of we een deel van de taak (1 fte) of het geheel overzetten. Daarbij ook de afweging wat de meerwaarde is van wat we nu in huis hebben en oog voor de toekomstbestendigheid van de dienst. Niet bezuinigen op de basistaken, maar intensiveren op primaire taak
Heemstede	BWT is geen draagvlak voor. Wordt ook te lastig om te verdedigen. Ook omdat het niet meetelt aan de robuustheid
Beverwijk	Alle taken ingebracht, maar we kijken hernieuwd naar wat we op afstand zetten en wat we dichtbij willen houden (ook met oog voor eventuele fusie)

Besluit 2025-015: De vergadering van het AB heeft kennisgenomen van het advies van IPR Normag inzake de verplichte en niet-verplichte taken.

06. Herijking financieringsstructuur - uitgangspunten

De directeur deelt mede dat dit AB in het teken voorbereiding op het AB van 9 juli, om mee te krijgen welke vragen er nog spelen of welke punten de individuele bestuurders richting het AB van 9 juli nog belangrijk vinden om 9 juli instemming/discussie over de uitgangspunten van de financiering en de governance uit te kunnen werken en de vraag of er wijzigingen zijn in het takenpakket van de individuele gemeenten. De heer Dinjens onderstreept dat het een precair proces is en vraagt de individuele bestuurders voortijdig een signaal af te geven aan het DB en de directeur wanneer verwacht wordt dat de betreffende gemeente niet afkoerst op een 'ja', zodat hierop kan worden gehandeld en gekeken kan worden of hierop nog bijsturing nodig is, waardoor de besluitvorming niet onnodig uit de pas loopt. Mevrouw Grummel worstelt richting 9 juli als het gaat om verschil in inzicht over de IST/SOLL situatie en het gesprek hierover pas na de zomer zal plaatsvinden. De directeur antwoordt dat de IST/SOLL situatie niet wordt vastgepind op 9 juli. Wel wordt op 9 juli besloten over de uitgangspunten voor de toekomstige financiering (uurtarief) en de uitgangspunten voor de governance (met een vertaling naar een concept dvo en gr) en welke taken verplicht (wettelijke basistaken) of niet verplicht in de GR worden opgenomen en of individuele gemeenten verwachten wijzigingen te zullen aanbrengen in het huidige takenpakket c.q. dienstverlening. In het proces is er tot en met oktober tijd en ruimte om met elkaar (over het verschil in inzicht) op individueel niveau afstemming over de uren te hebben. Duidelijk wordt dat diverse gemeenten nog onzeker zijn of zij niet-wettelijke taken in de GR willen inbrengen en welke dit dan zijn, waarbij de inbreng van plustaken een goede afstemming verdient als het gaat om het bedrag i.r.t. de adviesuren. Gemeente Zandvoort deelt mede dat hierover binnen Zandvoort nog discussie wordt gevoerd (ook gezien de samenwerking Haarlem-Zandvoort) en dit nog niet duidelijk is. Mevrouw Klaassen geeft mee dat men ook naar de toekomst moet kijken naar het vastzetten van verplichte taken, mede ook met het oog op eventuele fusies en wat je straks mogelijk op afstand zet. De heer Hegger geeft aan dat alle gemeenten wel al het proces hebben opgestart, om na te denken wat wel/niet bij de ODIJmond onder te brengen en wil wel scherp hebben welk aantal uren verwacht ingezet gaat worden op advies.

Met de presentatie die volgt, moeten diverse vragen en onzekerheden die er bij bestuurders leven, worden weggenomen, antwoordt de directeur. De inbreng van plustaken door de deelnemende gemeenten zorgt ervoor dat de dienst voldoet aan de robuustheidscriteria en/of extra gemeente(n) toe te laten treden. Met de uitvoering van taken voor provinciale bedrijven wordt ook een gat

opgevuld. Het bestuur heeft in het proces onderscheid gemaakt tussen *toekomstbestendig* (wat is er nodig om de dienstverlening voor gemeenten op een goede manier uit te voeren en *robuustheid*; wat gaat over de landelijke eisen die IenW aan OD's stelt. Als het gaat om toekomstbestendigheid gaat het om het proces van herijking van de governance en herijking van de financiering. Dat deze twee sporen ook bijdragen aan het robuuster worden, is niet het doel waar de dienst mee bezig is. Er is een stap nodig om de uitvoering van de wettelijke en primaire taken naar het afgesproken bestuurlijke, noodzakelijke niveau te brengen. De accountant heeft meermaals aangegeven dat de verdeling tussen incidenteel (ruim 50%) en structureel uit balans is geraakt en gerealiseerd rendement op projecten ten koste gaat van de realisatie van primaire wettelijke taken. Als de dienst niets doet bij ongewijzigd beleid, heeft de dienst in 2027 een tekort van 1.7 miljoen. Dit wordt nu voor 2024-2025 en 2026 opgevangen met incidenteel geld en voor 2027 is dat geld er niet. De SOLL is de basis om het huidige gecontracteerde werk goed uit te kunnen voeren (van -1 naar 0), het is de basis om aan de robuustheidscriteria te kunnen voldoen en zowel Seinstra als de Galan hebben uitgesproken dat bij alle scenario's (samenwerking en/of fusie) hierop meer moet gebeuren om de balans in evenwicht te houden. In het proces is voorzien dat mocht het t.z.t. nodig zijn, i.h.k.v. een eventuele fusie en de vraag of je als gemeente alle taken wilt inbrengen bij een organisatie die nog meer op afstand staat, om hierover nog het gesprek te voeren of een andere richting te kiezen. V.w.b. de robuustheidscriteria (15 KPI's in totaal) is de prognose dat de dienst aan alle criteria kan voldoen met uitzondering van KPI 1 (omzetcriterium van 16,5 miljoen op milieu), waarbij KPI 2 nog een bestuurlijk discussiepunt is (toekennen van 1% innovatiebudget - zit nu niet in de SOLL). Ook de planning vraagt aandacht. Het voldoen aan diverse kwaliteitscriteria voor 1 april 2026 wordt niet gehaald en zal pas op 1 januari 2027 worden gerealiseerd. De verwachting is dat op 1 januari 2027 wel zal worden voldaan aan alle kwaliteitscriteria (naar groen i.p.v. oranje), behalve het omvangscriteria. Er zijn twee scenario's om zelfstandig te kunnen voldoen aan de landelijke robuustheidseisen: of alle bestaande deelnemers brengen daadwerkelijk alle taken in of er moet sprake zijn van extra deelnemers in de GR. De heer Hegger is er voorstander van om eerder gemaakte afspraken boven tafel te halen als het gaat om het besluit om zelfstandig te blijven. Vervolgens hebben we dit losgelaten en naar de mogelijkheden van een eventuele samenwerking en/of fusie gekeken. Zouden nu terug moeten gaan naar het eerste besluit dat ODIJmond zelfstandig wil blijven, want een fusie geeft ook problemen en vraagt om extra investeringen en zou deze discussie willen voeren met de AB leden. Mevrouw Van der Windt stelt dat deze vraag dan ook aan eenieder gesteld zou moeten worden en/of men bereid is ook deze stap te zetten. De heer Dinjens is van mening dat de toekomstbestendigheid belangrijker is dan het robuustheids criterium en dat dit de eerste prioriteit is en dat de taken voor de gemeenten effectief en financieel duurzaam worden uitgevoerd. Zou voorzichtig zijn in de bereidheid om als gemeenten allerlei stappen te nemen, die IenW nu afdwingt, maar waarvan wij nu niet weten wat daar de toekomst van is en even geen koerswijzigingen te doen. De heer Hegger is het daarmee eens, maar wil het in deze vergadering wel neerzetten voor de mindset. De directeur antwoordt dat deze informatie in het referentie-scenario (0 - zelfstandig) zit en er geen koerswijziging nodig is om het gesprek straks goed te kunnen voeren en daarbij opgemerkt dat de samenwerkingsbereidheid bij andere diensten er niet echt is en of dit binnen het tijdspad van IenW een reëel scenario blijft.

Besluit 2025-016: de vergadering van het AB heeft kennisgenomen van de notitie uitgangspunten financieringsstructuur.

07. Herijking financieringsstructuur – input voor de bestuurlijke keuzes

De heer Seinstra start met de presentatie die ter voorbereiding op de besluitvorming in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 juli a.s. voorligt.

Ten aanzien van de bestuurlijke uitgangspunten financiering wordt de individuele bestuurder gevraagd naar de voorkeur van de vorm van afrekening; op basis van realisatie (1) of op basis van realisatie met een 5% marge (2).

Gemeente	Afrekenen optie op basis van optie 1 of 2
Heemskerk	2 - waak voor administratief gedoe
Bloemendaal	1 - maak onderscheid in 1 of 2 uurtarieven

Wormerland	Begroten is afrekenen. Doel is harmonisatie en transparantie. Onderscheid vwb verplichte taken: begroten is afrekenen en niet-verplichte taken, zoals projecten, op basis van realisatie
Uitgeest	2
Waterland	2- Houd het simpel. Mogelijk na vier jaar overstap naar begroten is afrekenen
Zandvoort	1- met een tussentijdse toets
Provincie N-H	Minder relevant. Landelijke systematiek (normfinanciering)
Oostzaan	Begroten is afrekenen (of anders 2)
Purmerend	Niet verplichte taken: op basis 1 (realisatie); betalen voor wat je krijgt. Verplichte taken: begroten is afrekenen
Edam-Volendam	1
Haarlem	Begroten is afrekenen; ook op basis van uitstralen collectiviteit
Velsen	1 – dit verdisconteren in de begroting i.p.v. terugstorten. Terughoudendheid vwb voorstel Purmerend om te voorkomen dat niet-verplichte taken de verplichte taken gaan verdringen
Beverwijk	Kijk ook naar de landelijke variant. Ambtelijk geen wens voor afrekenen op basis van begroten. ODIJ wil kennis en vertrouwen opbouwen en dan 'sturen op begroten' overwegen
Heemstede	1 – n.a.v. geschiedenis en als uitleg naar de raad en na een aantal jaren weer terug naar collectiviteit via afrekenen op begroten

Ten aanzien van de definitieve SOLL – de bestuurlijke collectieve keuzes (meldingen, vergunningen milieu en toezicht milieu – met een deadline van AB 9 juli) en de individuele keuzes (bouw- en woningtoezicht en projecten – met een deadline van 1 oktober) is er geen tijd meer om de bestuurders individueel hierop te bevragen. De heer Berkhout informeert of t.a.v. 'vergunningen milieu' V1 10% of geen en deelt mede dat hier geen '0' is en er achterstallig onderhoud op is die ingelopen zou moeten worden; dus een hogere productievorm; dit is immers de core business van de dienst. De directeur antwoordt dat dit een optie (V2 of V3) is, die er nu niet bij staat. De heer Dinjens doet de aanbeveling om voor een volgende keer ook de ODNHN en ODNZKG hierbij als referentie aan toe te voegen. De directeur antwoordt dat dit wordt toegevoegd. **Actiepunt ODIJ.**

Presentatie Herijking Governance en GR – IPR Normag – verplicht en niet-verplicht

De heer De Bruin deelt mede dat het doel van vandaag is op te halen wat de bestuurders het DB willen meegeven in het gesprek op de heidag van 12 juni; over de keuze wel of niet verplicht; waar moet rekening mee worden gehouden; wat zijn de aspecten die in het gesprek meegenomen moeten worden.

Heemskerk	Helderheid naar alle deelnemers t.a.v. verplichte en niet-verplichte taken. Het brengt je als gemeente naar de core-taak: maak beleid en geef richting
Uitgeest	Alle huidige taken worden doorgezet. En v.w.b. brandveiligheid eventueel een andere oplossing zoeken wanneer deze niet kan worden gecontinueerd
Bloemendaal	V.w.b. de taken past het; digitaal opkoopregister. Bouwen en wonen wordt dan spannend om dat op grote afstand te zetten.
Wormerland	De herstructurering is gericht op: harmoniseren, standaardiseren en daardoor efficiënter en transparanter worden (verplichte taken) naar onze raden. Niet verplichte taken (alcohol) meer in gezamenlijkheid oppakken en Bouwen en wonen niet en specifieke projecten weer apart.
Waterland	Bouw- en woningtoezicht in eigen beheer. Staat open voor discussie hierover.
Zandvoort	Gesprekken lopen hierover
Provincie NH	Takenpakket wijzigt niet zozeer.
Oostzaan	Geen toevoegingen
Purmerend	Doet hier geen uitspraken over. Wat is de toegevoegde waarde van de ODIJ hierin? Deze discussie wordt met college en raad nog gevoerd
Velsen	Eens met stelling Purmerend en staat er wel voor open om dit te verkennen. Scherp te erin aanbrengen om de juiste keuzes te kunnen maken. Nog even geen toezeggingen.

Edam-Volendam	Bouw- en Woningtoezicht in eigen beheer en ligt heel politiek gevoelig om dit buiten de deur te zetten. Wat is er nodig om de keuzes te maken qua inzichten of onderbouwing en deze besluitvorming te faciliteren?
Haarlem	Milieu-adviestaak. De zomerperiode is nodig om hierin een juiste afweging te maken (bijdrage van 1 fte) of meer. Niet bezuiniging op de basistaken; deze juist intensiveren. Welke toekomstscenario's liggen op ons pad (16,5 miljoen halen of anders). Hierover het gesprek aangaan. Besluitvorming na de zomer.
Heemstede	Bouw- en woningtoezicht in eigen beheer. Geen draagvlak om dit extern neer te leggen. Discussie erover wordt lastig.
Beverwijk	Wil nog even geen uitspraken erover doen. De discussies erover lopen.

De heer De Bruin deelt mede dat met deze informatie de gesprekken gevoerd kunnen worden. De uitwerkingen zullen inzicht geven wat de mogelijkheden, gevolgen en consequenties zullen zijn, die kunnen helpen bij de individuele besluitvorming.

Besluit 2025-017: De vergadering van het AB heeft kennisgenomen van de discussiememo bestuurlijke keuzes.

08. Rondvraag en Sluiting

Mevrouw Van der Windt is benieuwd naar de visie van de provincie op de OD's en de koers die omgevingsdiensten volgen. De heer Beemsterboer antwoordt (met enige terughoudendheid) dat de politiek zich hier steeds meer in roert. In de basis is het aan gemeenten over de toekomst van OD's na te denken. Dit schuift op, ook onder druk van Provinciale Staten, die eigenlijk om verschillende redenen op een fusie willen afkoersen. Vanuit het perspectief van de provincie, is een fusie het meest logische, waarvan zowel ODIJmond als ODNHN onderdeel uitmaken. De provincie heeft een verkenner aangesteld die de gesprekken met alle OD's voert en kijkt wat er nodig is. De directeur doet het aanbod om in raden en colleges een extra toelichting te geven op het proces waarin ODIJmond zit en de aanbeveling hiervan vooral gebruik te maken.

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 09 juli 2025, namens,

de voorzitter,

de secretaris/directeur,

S. Klaassen

J. Zandhuis

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt	03	Besluit nr.	AB 2025-018
Datum vergadering	9 juli 2025	Van	Just Zandhuis
Onderwerp	Ontwerpbegroting 2026	Functie	Directeur

Inleiding

Met dit besluit bieden wij u de begroting 2026 aan. De begroting is opgesteld in overeenstemming met de kadernota 2026 en op basis van de actuele en bekende informatie per maart 2025.

Procedure

Deze begroting is afgelopen weken door alle gemeenteraden en Provinciale Staten behandeld. Van vrijwel alle deelnemers ontvingen wij een zienswijze over deze begroting. Wij ontvingen geen negatieve zienswijze, wel zienswijzen met een aantal kritische kanttekeningen. Kanttekeningen die voornamelijk ingaan op de financiële zorgen en de noodzaak om grip te houden op de GR. De beantwoording van de zienswijze vindt plaats via een aanbiedingsbrief met Nota van Antwoord. Deze is als bijlage bij dit agendapunt meegestuurd. De begroting 2026 en de Nota van Antwoord staan ter vaststelling op de agenda voor het Algemeen Bestuur. Na vaststelling zullen wij deze aanbiedingsbrief aanbieden aan de griffies.

Kern (feiten en argumentatie)

Als organisatie zitten wij in een proces waarin wij onze organisatie richting 2027 toekomstbestendig doorontwikkelen. Zowel 2025, als aankomend jaar gelden daarin als cruciale overbruggingsjaren. Ons bestuur koos nadrukkelijk voor deze gefaseerde aanpak voor het opbouwen van inzicht zodat er richting 2027 afgewogen, bestuurlijke keuzes gemaakt kunnen worden. In de Kadernota 2027 zullen wij de noodzakelijke structurele middelen, die voortkomen uit de bestuurlijke keuzes, aanvragen. Binnen dit traject onderzoekt een extern bureau scenario's voor toekomstrichtingen voor onze organisatie. Dit onderzoek moet inzicht geven in de meest optimale wijze van taakuitvoering en organisatie inrichting. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan de actualisatie van de Gemeenschappelijke Regeling, Dienstverleningsovereenkomst en financieringsstructuur, om te komen tot een gezamenlijk gedragen inzicht in de werkelijk benodigde middelen en organisatievorm.

Regulier:

De begroting 2026 van ODIJmond presenteert een zorgvuldig afgewogen financieel kader dat rekening houdt met de huidige uitdagingen en noodzakelijke ontwikkelingen.

Op dit moment is de nieuwe Cao voor 2026 nog niet bekend. Voor de kosten van ons personeel gebruiken we daarom de ramingen van het Centraal Planbureau. Deze staan in de 'Aanvullende kerngegevens Actualisatie MLT september 2024'. Bij het maken van de definitieve begroting zullen we rekenen met de meest recente ramingen of met de dan geldende Cao-afspraken.

Tabel aanvullende kerngegevens actualisatie MLT-september 2024	Indexatie	% lasten	Indexatie 2
Loonvoet voor de overheidssector	4	85%	3,40%
Prijs materiële overheidsconsumptie	2,3	15%	0,35%
Indexatie tarief 2026			3,75%

De begroting voorziet in verschillende ontwikkelingen die een budgetverhoging vereisen. Hiervoor zijn de budgetten aangepast in de begroting.

Post	Bedrag (€)
Ontwikkelingen ICT - verlenging contract VTH-applicatie - nieuw tijdschrijfsysteem - stijging licentiekosten	90.000
Ontwikkelingen onderhoud kantoorpand - afschrijvingslasten voor noodzakelijke investeringen in installaties	25.000
Ontwikkelingen onderhoud kantoorpand - expertise ten behoeve van uitvoering VvE-taken	35.000
Ontwikkelingen wagenpark - Intensievere inzet op toezicht en handhaving maakt uitbreiding van ons wagenpark noodzakelijk	25.000
Totaal	175.000

Tarief

De incidentele bijdrage voor het herstel van centrale sturing en het versterken van de kritische posities is apart berekend, deze lasten zijn niet verwerkt in het uurtarief.

Het basistarief van onze diensten bedraagt voor 2026 € 109,55 (begroting 2025 was dat: € 104.50)

De reguliere bijdrage

De GR bijdrage is berekend op basis van de inbreng in uren in de GR, de bodemtaken en de IOV taken vermenigvuldigd met de integrale kostprijs. Voor een aantal deelnemers is deze inbreng gebaseerd op de verdeelsleutel 2019-2023.

Voor de bijdrage van de dienstverleningsovereenkomsten zijn de bedragen uit deze overeenkomsten vermenigvuldigd met de integrale kostprijs. Voor projecten en programma zijn deze afhankelijk van afspraken of beschikkingen.

Deel 2 – Begroting 2026 | incidentele bijdrage

In dit gedeelte van de begroting 2026 geven we invulling aan de bestuurlijke afspraak over de noodzakelijke incidentele middelen voor 2026. Waar we in de oorspronkelijke berekening nog uitgaven van 1,5 miljoen euro, vragen wij met deze begroting 750.000 euro op bij onze

deelnemers. Dit lagere bedrag komt deels tot stand doordat we in 2024 scherp stuurden op onze uitgaven. Daarnaast zochten we - zoals verzocht door onze deelnemers - zoveel als mogelijk binnen de eigen begroting naar mogelijkheden om de bijdrage te verlagen. Daarnaast houden we in de begroting rekening met de toegekende IenW subsidie. Ook hebben we rentebaten mee begroot als demping op de bijdrage, al brengt dit een onzekerheid met zich mee, omdat niet gegarandeerd is dat deze baten daadwerkelijk worden gerealiseerd.

De verdeling van de incidentele lasten is gebaseerd op een zorgvuldig opgesteld verdeelmodel dat de financiële bijdragen van deelnemers transparant en eerlijk in kaart brengt. Het model hanteert de begroting 2025 als referentiepunt en berekent de bijdrage op basis van de financiële inbreng van taken per deelnemer, waarbij bijdragen uit de Gemeenschappelijke Regeling en dienstverleningsovereenkomsten worden meegenomen. Specifieke uitzonderingen zijn gemaakt voor recent ingebrachte taken en bouwtaken, afhankelijk van het doel van de verdeling. Projectbijdragen worden bewust uitgesloten om vermenging met projectkosten en subsidies te voorkomen, waardoor een zuivere berekening van de incidentele lasten wordt gewaarborgd.

Financiële bijdragen		Oorspronkelijke aanvraag incidenteel budget	Beschikbaar gesteld budget d.m.v. begroting wijziging 2025	Aanvraag 2026
		(€)	(€)	(€)
1.	Vernieuwen GR, DVO en financieringsstructuur	374.000	374.000	-
2.	Organisatieontwikkeling	606.000	606.000	-
3.	Incidentele implementatiekosten ict	-	-	75.000
Eenmalige bijdragen		980.000	980.000	75.000
4.	Versterking kritische posities in het primaire proces 2025	810.000	525.000	640.000
5.	Inzet op centrale sturing en borgen managementtaken	700.000	500.000	350.000
Demping	Rentebaten			-115.000
Demping	Subsidie IenW 2025			-200.000
Incidentele bijdragen		1.510.000	1.025.000	675.000
Totaal		2.490.000	2.005.000	750.000

Besluit

1. Kennisnemen van de binnengekomen zienswijzen van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten;

2. Kennisnemen van de aanbiedingsbrief en Nota van Antwoord op de zienswijzen;
3. Vaststellen van de begroting 2026;
4. Vaststellen van de aanbiedingsbrief en Nota van Antwoord;
5. De begroting 2026 + aanbiedingsbrief aanbieden aan de deelnemers.

Besluit: conform/ aanhouden/ aangepast besluit

de voorzitter,

de secretaris / directeur,

S. Klaassen

J. Zandhuis

Aan:
Leden van de gemeenteraden en Provinciale Staten

Cc:
Leden van de colleges /Gedeputeerde Staten
Ambtelijke contactpersonen

Datum: 10 juli 2025

Betreft: Reactie zienswijzen concept begroting 2026 Omgevingsdienst IJmond

Geachte leden van de gemeenteraad en Provinciale Staten,

In april van dit jaar informeerden wij u over onze concept begroting 2026. Het Dagelijks Bestuur Omgevingsdienst IJmond (ODIJmond) stelde u in de gelegenheid hierop een zienswijze in te dienen. Al onze deelnemers stemden in met onze concept begroting 2026. Via de verschillende zienswijzen ontvingen wij aandachtspunten, richtingen of verplichtingen voor het vervolgproces. In de vergadering van 9 juli stelde het Algemeen Bestuur ODIJmond de begroting 2026 vast.

Om u actief te informeren, sturen wij u de vastgestelde begroting 2026 toe alsook een overzicht met de ontvangen zienswijzen. Via onderstaande reactie zetten wij gebundeld uiteen op welke wijze wij alle zienswijzen appreciëren. Onder aan onze reactie leest u een overzicht van alle ingediende zienswijzen.

Reactie op zienswijze

Financiële positie deelnemers

De ingediende zienswijzen van de individuele deelnemers gaan grotendeels in op de zorgen rondom de financiële positie van de gemeenten. De financiële positie van gemeenten staat niet alleen in ons werkgebied, maar ook landelijk zwaar onder druk waarbij nu al wordt doorgekeken naar 2026. Een stijging van de lasten vanuit de Gemeenschappelijke Regeling ODIJmond verhoudt zich lastig tot deze situatie. Een aantal deelnemers heeft ons verzocht scenario's uit te werken waarbij wij rekening houden met een lagere gemeentelijke bijdrage met ingang van het begrotingsjaar 2026. Wij beschrijven dit verzoek ook in onze begroting 2026.

Dit verzoek komt op hetzelfde moment dat wij in een proces zitten om onze organisatie enerzijds operationeel en financieel *in control* te brengen, anderzijds stappen te zetten om onze organisatie toekomstbestendig te maken, waarbij wij ook oog hebben voor de landelijke criteria waaraan omgevingsdiensten per 1 april 2026 dienen te voldoen. In onze begroting 2026 beschrijven wij het belang van de voortgang van ons traject Toekomstbestendig ODIJmond. Daarmee ook de bestuurlijke afweging om – ondanks de verzoeken van deelnemers en in overeenstemming met de

keuze van het bestuur – ook voor 2026 nog eenmaal incidenteel extra middelen op te vragen. Wel hebben wij in onze begroting uiteengezet welke stappen wij hebben gezet om het kostenniveau voor incidentele middelen te dempen. Het bestuur waardeert het dat een aantal deelnemers deze stap ook herkennen in onze begroting 2026. Met de middelen die voor 2026 beschikbaar worden gesteld, zijn wij in staat om de uitvoering op peil te houden en verder te werken aan de toekomstbestendigheid van de organisatie.

Basis op orde

In april presenteerden wij de tussenresultaten van het programma Toekomstbestendig ODIJmond. Wij organiseerden daartoe een aantal regionale informatiesessies. Vanuit de tussenresultaten komt van de drie externe adviesbureau de aanbeveling om op de twee ontwikkellijnen (financiering en governance) de basis op orde te brengen. De financiële meerjarenprognose laat zien dat de organisatie zonder ingrijpen in 2027 een financieel tekort heeft van 1,7 mln. Met het op orde brengen van de basis herstellen wij de scheefgroei die is ontstaan tussen deelnemers, zijn wij in staat om achterstanden in de uitvoering in te lopen en op lange termijn op orde te houden en daarmee grip te houden op mogelijke risico's binnen ons werkgebied. Belangrijk daarbij is dat wij als bestuur concluderen dat het op orde brengen van de basis een minimaal noodzakelijke stap is, die nu moet worden gezet. We concluderen, op basis van de inzichten dat het beeld – dat er destijds was, dat de stap 'basis op orde' bij samenwerking of fusie mogelijk kleiner zou zijn – niet klopt. Inmiddels is duidelijk dat dit niet alleen in het scenario zelfstandig, maar ook in de scenario's rond samenwerking of fusie een randvoorwaarde is.

Begroting 2027

Met de bestuurlijke keuze om de basis op orde te brengen zal de financiële impact daarvan een plek krijgen in de kadernota en de begroting 2027. Om u zorgvuldig mee te nemen in het proces informeren wij gemeenteraden en Provinciale Staten in augustus via een webinar en zullen wij, desgewenst, in september langsgaan bij de individuele raden. Wij presenteren dan de voortgang van het programma, uitgangspunten voor de actualisatie van de governance en financiële effecten van het herijken van het financiële volume; en de benodigde financiering om de balans tussen opdracht en middelen te herstellen. Dit is een van de stappen die wij zetten om u als raad zo transparant mogelijk te betrekken in het proces. Een nadrukkelijke wens die wij uit diverse zienswijzen ophaalden. Daarnaast zullen wij u ook wederom om een zienswijze vragen inzake onze begroting 2027 en de herijking van onze GR. Via de planning & control-cyclus zullen wij informatie bieden over de voortgang van de reguliere uitvoering.

Robuustheidscriteria

We constateren, op basis van de zienswijze, dat de gemeenteraden en PS zien welke stappen wij zetten in het op orde brengen van de basis en daarmee te bouwen aan een toekomstbestendige organisatie, maar ook welke stappen horen bij het voldoen aan de landelijk gestelde robuustheidseisen. Omdat het speelveld rondom de landelijke criteria in beweging is, is het lastig te voorspellen hoe het oordeel van IenW meebeweegt richting 1 april 2026. Wel waarderen wij het vertrouwen van onze deelnemers in de stappen die wij zetten. Om u als deelnemers aan onze Gemeenschappelijke Regeling te laten zien dat wij onverminderd toewerken naar het voldoen aan

de robuustheidscriteria, maar ook onverminderd blijven zoeken naar mogelijkheden om de financiële impact van het op orde brengen van de basis te dempen, zullen wij als vervolgstap diverse toekomstscenario's zorgvuldiger en diepgaander verkennen. Ook hierover informeren wij u in augustus en september.

Afsluitend

Bij de behandeling van onze begrotingswijziging 2025 vorig jaar, ontvingen wij drie negatieve zienswijzen. Bij de behandeling van de begroting 2026 konden alle gemeenteraden instemmen, maar ontvingen wij wel aandachtspunten mee voor de toekomst. De drie negatieve zienswijzen, alsook de overige kritische kanttekeningen lieten de urgentie zien om afgelopen maanden hard te werken aan het programma 'Toekomstbestendig ODIJmond'. Dat wij nu, bij de behandeling van de begroting 2026 geen negatieve zienswijzen ontvingen interpreteren wij als vertrouwen in het traject dat wij doorlopen en draagt eraan bij dat wij met evenveel urgentie en inzet toewerken naar het op orde brengen van de basis. Essentieel voor ons als organisatie, maar vooral voor u als opdrachtgever.

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur van Omgevingsdienst IJmond,

Suzanne Klaassen
Voorzitter Dagelijks Bestuur Omgevingsdienst IJmond

Beverwijk

Zienswijze

1. De raad stemt in met de begroting 2026 (D-145098) van Omgevingsdienst IJmond met de volgende zienswijze:
 - De incidentele kosten zijn nodig om de dienstverlening op niveau te houden zoals is ingezet per 2025. Het structurele karakter van deze incidentele kosten moet transparant in verband worden gebracht met de bij de dienst belegde taken;
 - In de ontwerpbegroting staat dat de incidentele middelen ook structureel nodig zijn en dat de organisatie te klein is om de taken adequaat te kunnen uitvoeren. Beide zijn niet verwerkt in de meerjarenraming. De raad verwacht een realistischere meerjarenraming bij de volgende begroting op basis van de nieuwe financieringsopzet;
 - Omgevingsdienst IJmond is door het IBP-VTH vooralsnog als niet-robust beoordeeld. De raad constateert dat de dienst alles in het werk stelt om zoveel mogelijk te voldoen aan de landelijke criteria voor een robuuste omgevingsdienst, maar de toekomst van de omgevingsdienst hangt uiteindelijk mede af van het definitieve oordeel van het ministerie;
2. In te stemmen met de zienswijze zoals verwoord in de brief (D-145104) en deze naar het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst IJmond te sturen;
3. De gewijzigde bijdragen aan Omgevingsdienst IJmond voor 2026 op te nemen in de programmabegroting 2026.

Bloemendaal

Zienswijze

In de vergadering van 4 juli 2025 heeft de gemeenteraad conform voorstel besloten kennis te nemen van het Jaarverslag 2024 en de Jaarrekening 2024 van de Omgevingsdienst IJmond. Tevens is besloten geen zienswijze kenbaar te maken over de Ontwerpbegroting 2026 van de Omgevingsdienst IJmond.

Edam-Volendam

Zienswijze

Namens de gemeenteraad van Edam-Volendam berichten wij u hierbij dat zij kennis hebben genomen van de ontwerp begroting 2026 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond. Zij maken van de aan hen, op grond van artikel 35 lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regeling, gegeven bevoegdheid gebruik tot het geven van een zienswijze op de ontwerp begrotingswijziging. Op 26 juni 2025 heeft de gemeenteraad besloten de volgende zienswijze te geven op de ontwerpbegroting van 2026 van de Omgevingsdienst IJmond.

Hoewel de financiële situatie van de gemeenten nog altijd zorgwekkend is, kan de gemeenteraad in beginsel instemmen met de ontwerp begroting 2026, maar met een aantal zeer kritische kanttekeningen. Reeds in 2024 hebben een aantal wethouders Financiën uit de regio, waaronder de portefeuillehouder van Edam-Volendam, aan u een brief gezonden met het verzoek een bezuiniging van 5 % te realiseren, dit nu de gemeentelijke begrotingen zwaar onder druk staan. In onze zienswijze op de begroting voor 2025 hebben wij reeds aangegeven dat wij van u verwachten dat er naar bezuinigingsmaatregelen wordt gekeken. Nu constateren wij dat, in weerwil van de bovengenoemde verzoeken, de bijdrage met ong. 5% is verhoogd.

Daarnaast hebben wij u, in onze zienswijze d.d. 29 oktober 2024 (zie bijlage) tegen de begrotingswijziging 2025, op de hoogte gesteld van onze bezwaren tegen de incidentele bijdragen. In uw ontwerp begroting (op pagina 31) geeft u aan dat de meerjarenraming

aantoont dat de nu gevraagde incidentele middelen op termijn een structureel karakter zullen krijgen. Wij betreuren het achteraf des te meer dat onze veronderstelling ten aanzien van het feit dat de incidentele kosten structureel zijn geworden, waarheid is geworden. Wij vragen u enerzijds nogmaals expliciet en met klem aandacht het kostenniveau voor de incidentele middelen te dempen. Anderzijds begrijpen wij dat het proces om te komen tot een gedragen scenario bij de herontwikkeling van de dienst door moet gaan.

De huidige situatie en onzekerheid rondom onze financiële toekomst vraagt om voorzichtigheid en enige terughoudendheid bij het aangaan van nieuwe verplichtingen en het maken van nieuwe plannen.

Wij vertrouwen erop dat u uw verantwoordelijkheid neemt en balans weet te vinden in de beschikbare middelen en de benodigde uit te voeren taken. De gemeenteraad van Edam-Volendam nodigt u van harte uit om een toelichting te geven over zowel de wettelijk (verplichte) taken en extra taken en bijbehorende financiën alsmede een doorkijkje te geven in de toekomstscenario's ten aanzien van de doorontwikkeling van de Omgevingsdienst IJmond.

Haarlem

Zienswijze

De raad van de gemeente Haarlem besluit:

- Aan de ODIJ te kennen te geven dat de gemeente Haarlem geen bezwaren heeft tegen de vaststelling van de ontwerpbegroting 2026 van de ODIJ.
- In te stemmen met de incidentele extra bijdrage in 2026 van € 126.000 voor de uitvoering van de tweede fase van het Programma herijking GR, DVO en financieringsstructuur en het Plan van aanpak scenario's voor de toekomstbestendige omgevingsdienst.
- De incidentele bijdrage van € 126.000 in 2026 te verwerken in de programmabegroting 6.3

Heemskerk

Zienswijze

Aan de Omgevingsdienst IJmond kenbaar te maken dat de raad van Heemskerk kennis heeft genomen van het concept Jaarverslag 2024 en de concept Jaarrekening 2024 van de Omgevingsdienst IJmond

- De raad van Heemskerk wenst een positieve zienswijze af te geven:
 - op de concept begroting 2026 van de Omgevingsdienst IJmond;
 - over de transparantie en de wijze waarop de Omgevingsdienst IJmond pro actief haar taken op pakt;
 - over de manier waarop de Omgevingsdienst IJmond aan de slag is met de opgave om te komen tot een robuuste Omgevingsdienst. En spreekt tegelijkertijd zijn steun uit voor het traject wat op dit moment gevolgd wordt.
- De raad van Heemskerk spreekt zijn zorg uit over:
 - de robuustheid van de Omgevingsdienst IJmond;
 - de achterstanden in de werkzaamheden;
 - de financiering in relatie tot de financiële situatie van de gemeente;
 - het werk wat nog gedaan moet worden om te komen tot een robuuste Omgevingsdienst.

Deze zienswijze met bijgevoegde brief aan het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst IJmond kenbaar te maken.

Landsmeer

Zienswijze

In de vergadering van 26 juni 2025 heeft de raad de volgende zienswijze vastgesteld.:

Financiële context

De financiële positie van gemeenten blijft gespannen. De incidentele ruimte uit de Voorjaarsnota 2025 verzacht het structurele tekort slechts beperkt. Dit kader is mede bepalend voor onze beoordeling van de begroting 2026.

Bezuinigingsopgave en doorontwikkeling

U geeft aan dat een aanvullende generieke bezuiniging in 2026 de voortgang van het doorontwikkelingstraject zou belemmeren. De gemeenteraad onderstreept het belang van een zorgvuldig verloop van deze herijking van governance en financiering. Tegelijkertijd hechten wij aan een slagvaardige en doelmatige bedrijfsvoering. Wij verzoeken het Algemeen Bestuur dan ook de mogelijkheden voor kostenbeheersing blijvend te verkennen en eventuele financiële ruimte primair in te zetten voor het beperken van de jaarlijkse lasten voor de deelnemende gemeenten. Wij waarderen in dit verband de reactie op de ingediende zienswijzen van 10 januari 2025 en de nadere toelichting in de memo van april 2025, die inzicht geven in de reeds getroffen maatregelen en de verdere planning.

Verwachtingen

1. Halfjaarlijks rapporteren over de voortgang van het doorontwikkelingstraject en de structurele financiële effecten.
2. Colleges en raden tijdig betrekken bij besluiten met significante financiële of bestuurlijke consequenties.

Slot

De aanhoudende onzekerheid over de gemeentelijke financiën vraagt om behoedzaamheid bij het aangaan van nieuwe verplichtingen. Wij vertrouwen erop dat wij gezamenlijk blijven streven naar een evenwichtige balans tussen kwaliteit, effectiviteit en betaalbaarheid.

Oostzaan

Zienswijze

In de vergadering van 12 juni 2025 heeft de gemeenteraad conform voorstel kennis genomen van het Jaarverslag 2024 en de Jaarrekening 2024 van Omgevingsdienst IJmond en besloten als zienswijzen kenbaar te maken dat de raad kan instemmen met de Ontwerp Begroting 2026 van Omgevingsdienst IJmond met dien verstande dat de gemeenteraad van Oostzaan zich zorgen maakt over de in de Ontwerp Begroting vermelde stijgende gemeentelijke bijdrage aan de ODIJ. Het is belangrijk dat de gemeentelijke bijdrage aan de ODIJ in balans blijft met de financiële situatie van de gemeente Oostzaan.

Purmerend

Zienswijze

In de vergadering van 26 juni 2025 heeft de gemeenteraad besloten om de volgende zienswijze te geven op de ontwerpbegroting 2026 van Omgevingsdienst IJmond:

De financiële situatie van de gemeenten is nog steeds zorgwekkend. Hoewel de voorjaarsnota van het rijk incidenteel enige verlichting biedt om de stijgende jeugdzorgkosten op te vangen, is er nog steeds sprake van een ravijn/financieel risico in onze meerjarige begrotingscijfers. Dit

blijft iets dat om een oplossing vraagt hetgeen meespeelt bij de zienswijze die de gemeente geeft.

In uw begroting geeft u aan dat u voor 2026 nog niet kan voldoen aan de bezuinigingsvraag zoals door de gemeenten gevraagd, omdat dat ten koste gaat van de voortgang van het traject doorontwikkeling ODIJmond. U streeft ernaar via deze begroting met een financiële staat te laten zien welke stappen u heeft gezet om het kostenniveau voor incidentele middelen te dempen. De gemeenteraad van Purmerend vraagt u echter niet de aandacht voor mogelijke kostenbesparingen op de korte termijn te laten verslappen. Tevens vraagt de raad voor de komende jaren scenario's uit te werken met een lagere gemeentelijke bijdrage van 2% taakstellend te verwerken in de begroting 2026. Mocht dit voor 2026 echt onmogelijk blijken te zijn dan verzoeken we u deze besparing in ieder geval op te nemen in de volgende kadernota. Naast het realiseren van 2% in de komende jaren blijft de gemeenteraad uw inspanning vragen voor de 5% lagere bijdrage en deze in ieder geval te realiseren voor eind 2029. Ook verwachten wij dat u bij de scenario's aandacht besteedt aan uw bedrijfsvoering.

De huidige situatie en de onzekerheid rondom onze financiële toekomst vraagt om behoedzaamheid en voorzichtigheid bij het aangaan van nieuwe verplichtingen en het maken van nieuwe plannen. Wij vertrouwen er op dat we samen onze verantwoordelijkheid nemen om een (nieuwe) balans te (blijven) vinden tussen de beschikbare middelen en de benodigde taken.

Uitgeest

Zienswijze

De gemeenteraad van Uitgeest geeft een positieve zienswijze af ten aanzien van de Begroting 2026 van de Omgevingsdienst IJmond, met inachtneming van de aangenomen motie van de raad d.d. 09-11-2023 dat tegenvallers primair moeten worden opgevangen in de eigen begroting van de desbetreffende gemeenschappelijke regeling.

Velsen

Zienswijze

Op 15 april 2025 ontvingen wij van u de jaarstukken 2024 en de begroting 2026. De stukken zijn op 26 juni 2025 door de gemeenteraad behandeld.

De gemeenteraad heeft in haar vergadering:

1. kennis genomen van de jaarstukken 2024;
2. ingestemd met de ontwerpbegroting 2026.

De raad heeft bij de ontwerpbegroting 2026 wel een aantal kanttekeningen. Deze hebben een relatie tot de bezuinigingsopgave van de gemeente Velsen en de bijdrage aan en de doorontwikkeling van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond (ODIJmond).

De gevraagde bijdrage van Velsen voor 2026 is hoger dan de reservering op onze Begroting
De gevraagde noodzakelijke incidentele middelen vallen grotendeels buiten de reservering op onze begroting. We gaan proberen om de gevraagde dekking via een begrotingswijziging te reserveren. Op voorhand geven we daarbij aan dat daarvoor heel beperkt ruimte is.

Motie 'Samen Slim Bezuinigen: Bezuinigingsstrategie voor Gemeenschappelijke Regelingen en Verbonden Partijen'

Wij verzoeken u bezuinigingsmaatregelen, voor zover deze nog realistisch en uitvoerbaar zijn, door te voeren voor 2026. Daarnaast verzoeken wij u in de Kadernota 2027

bezuinigingsvoorstellen te doen. Wij merken daarbij op dat ODIJmond de bezuinigingsopgave van gemeenten serieus neemt. Bijvoorbeeld door uitgebreid inhoudelijk te reageren op de brief van gemeente Velsen met onderwerp 'bezuinigingen vanaf 2026'. Verder zien we dat in de ontwerpbegroting 2026 bezuinigingen diepgaand worden besproken en uitgevoerd waar mogelijk, zoals het terugbrengen van de opgevraagde incidentele middelen in 2026 met 50%.

De resultaten van de (nog lopende) financiële herijking zijn nog niet in de ontwerpbegroting verwerkt

In de ontwerpbegroting staat aangegeven dat 2026 een transitiejaar is. De meerjarenraming is gebaseerd op een indexatie. Ontwikkelingen met een meerjarige impact worden doorgeschoven naar de Kadernota 2027. U geeft aan dat er nog voor de zomer een herijking van de financieringsstructuur van de gemeenschappelijke regeling wordt voorgesteld aan het bestuur. Dit is niet meegenomen in de ontwerpbegroting. Gezien het financieel zware weer dat op onze gemeente afkomt, zullen we met elkaar in gesprek moeten blijven om het evenwicht tussen ambitie, opdracht en (financiële) capaciteit te vinden binnen de financiële mogelijkheden van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling.

De doorontwikkeling van de gemeenschappelijke regeling vraagt om een actieve rol van de gemeenteraden

Onze raad heeft de wens om nauw betrokken te worden bij de doorontwikkeling van de gemeenschappelijke regeling en de keuzen die gemaakt worden in het kader van de toekomst van Omgevingsdienst IJmond. Zowel gezien het belang dat onze raad hecht aan een gezonde leefomgeving als de financiële problematiek van de gemeente. Onze raad verzoekt uw bestuur daarom de directeur van Omgevingsdienst IJmond opdracht te geven de raad blijvend te informeren en de mogelijkheid te bieden richtinggevende input te geven.

Waterland

Zienswijze

In de vergadering van 19 juni 2025 heeft de gemeenteraad conform voorstel kennis genomen van het concept Jaarverslag 2024 en de concept Jaarrekening 2024 van Omgevingsdienst IJmond.

In uw begroting geeft u aan dat u voor 2026 nog niet kan voldoen aan de bezuinigingsvraag zoals door de gemeenten gevraagd, omdat dat ten koste gaat van de voortgang van ons traject doorontwikkeling OD IJmond. U streeft ernaar via deze begroting met een financiële staat te laten zien welke stappen u heeft gezet om het kostenniveau voor incidentele middelen te dempen. De gemeenteraad van Waterland vraagt u om echter niet de aandacht voor mogelijke kostenbesparingen op de korte termijn te laten verslappen en voor de komende jaren scenario's uit te werken met een lagere gemeentelijke bijdrage van 5% en de eerste resultaten hiervan te verwerken in de begroting 2026. We verzoeken u dat u zich inzet om de gevraagde 5% besparingen voor de periode 2026-2029 te realiseren. We verwachten hier in de komende Kadernota van uw organisatie nadere concretisering van te krijgen indien de gevraagde 5% in de begroting 2026 niet geheel mogelijk blijkt te zijn. Ook verwachten wij dat u bij de scenario's aandacht besteedt aan uw bedrijfsvoering.

De huidige situatie en de onzekerheid rondom onze financiële toekomst vraagt om behoedzaamheid en voorzichtigheid bij het aangaan van nieuwe verplichtingen en het maken van nieuwe plannen. Wij

vertrouwen er op dat we samen onze verantwoordelijkheid nemen om een (nieuwe) balans te (blijven) vinden tussen de beschikbare middelen en de benodigde taken.

Wormerland

Zienswijze

In de vergadering van 10 juni 2025 heeft de gemeenteraad conform voorstel kennis genomen van het Jaarverslag 2024 en de Jaarrekening 2024 van Omgevingsdienst IJmond en besloten als zienswijzen kenbaar te maken dat de raad kan instemmen met de Ontwerp Begroting 2026 van de Omgevingsdienst IJmond met dien verstande dat de gemeenteraad van Wormerland zich zorgen maakt over de in de Ontwerp Begroting vermelde stijgende gemeentelijke bijdrage aan de ODIJ.

De financiële situatie van de gemeenten is nog steeds zorgwekkend. Hoewel de voorjaarsnota van het rijk incidenteel enige verlichting biedt om de stijgende jeugdzorgkosten op te vangen, is er nog steeds sprake van een ravijn/financieel risico in onze meerjarige begrotingscijfers. Dit blijft iets dat om een oplossing vraagt hetgeen meespeelt bij de zienswijze die de gemeente afgeeft.

In uw begroting geeft u aan dat u voor 2026 nog niet kan voldoen aan de bezuinigingsvraag zoals door de gemeenten gevraagd, omdat dat ten koste gaat van de voortgang van ons traject doorontwikkeling ODIJmond. U streeft ernaar via deze begroting met een financiële staat te laten zien welke stappen u heeft gezet om het kostenniveau voor incidentele middelen te dempen. De gemeenteraad van Wormerland vraagt u om echter niet de aandacht voor mogelijke kostenbesparingen op de korte termijn te laten verslappen en voor de komende jaren scenario's uit te werken met een lagere gemeentelijke bijdrage van 5% en de eerste resultaten hiervan te verwerken in de begroting 2026. We verzoeken u dat u zich inzet om de gevraagde 5% besparingen voor de periode 2026-2029 te realiseren. We verwachten hier in de komende Kadernota van uw organisatie nadere concretisering van te krijgen indien de gevraagde 5% in de begroting 2026 niet geheel mogelijk blijkt te zijn. Ook verwachten wij dat u bij de scenario's aandacht besteedt aan uw bedrijfsvoering. De huidige situatie en de onzekerheid rondom onze financiële toekomst vraagt om behoedzaamheid en voorzichtigheid bij het aangaan van nieuwe verplichtingen en het maken van nieuwe plannen.

Wij vertrouwen erop dat we samen onze verantwoordelijkheid nemen om een (nieuwe) balans te (blijven) vinden tussen de beschikbare middelen en de benodigde taken.

Zandvoort

Zienswijze

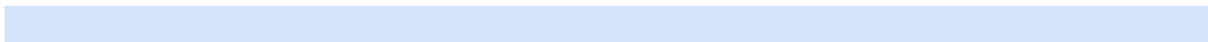
De raad van de gemeente Zandvoort, gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, besluit:

- Als zienswijze naar voren te brengen bij het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst IJmond dat de raad geen wensen of bedenkingen heeft bij de Ontwerpbegroting 2026 van Omgevingsdienst IJmond.

Provincie Noord-Holland

Zienswijze

Provinciale Staten stemt in met de concept begrotingswijziging 2025.

Begroting 2026

Omgevingsdienst IJmond

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Landelijke ontwikkelingen & onze opgave	2
2	Ontwikkelingen omgevingsdiensten	4
2.1	(Externe) ontwikkelingen	4
3	Opzet en opbouw begroting 2026	7
3.1	Deel 1 – Begroting 2026 regulier	7
3.1.1	Uitgangspunten voor de berekening van het uurtarief	7
3.1.2	Kosten personeel, CAO-ontwikkelingen en prijsontwikkelingen	7
3.1.3	Ramingen voor begrotingsaanpassingen 2026	10
3.2	Deel 2 – Begroting 2026 incidentele bijdrage	11
3.2.1	Toelichting incidentele lasten	12
3.3	Planning- & Control	14
4	Wijze van financieren	15
4.1	Verdeelsleutel berekening deelnemersbijdrage 2026	15
4.1.1	Tarief	16
4.1.2	Financieel beleid	16
5	Verplichte paragrafen	17
5.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	17
5.2	Uitgangspunten en aanpak benodigde weerstandscapaciteit	17
5.3	Benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit	18
5.4	Beoordeling weerstandsvermogen	20
5.5	Conclusie weerstandsvermogen	20
5.6	Financiële kengetallen	21
5.7	Onderhoud kapitaalgoederen	22
5.8	Treasury/financiering	23
5.9	Verbonden partijen	23
5.10	Wet Open Overheid	24
6	Financiële begroting inclusief overhead	25
7	Financiële positie	29
7.1	Geprognostiseerde balans	29
7.2	EMU-saldo	30
8	Meerjarenraming	31
9	Bijlage I - Financiële bijlage	33
9.1	Formatie overzicht	33
9.2	Specificatie overhead	33
9.3	Stemverhoudingen	33
9.4	Verbonden partijen	34

9.5 Verdeelsleutel incidentele bijdrage	35
9.6 Overzicht van dienstverleningsovereenkomsten en projectenbijdragen per deelnemer	36
10 Bijlage II - Vergelijking: stappen van begrotingswijziging 2025 naar kadernota 2026	41
11 Bijlage III - Voortgang financiële aanpak en toekomstvisie	42
11.1 Terugblik – analyse	42
11.2 Terugblik – aanpak	43
11.3 Aanpak & voortgang	46
11.4 Aansturing van de onderdelen	46
11.5 Voortgang meerjarenprogramma	47
11.6 Positie deelnemers	51
11.7 Conclusie	52
11.8 Financiële verantwoording	52

1 Inleiding

Deze begroting 2026 biedt een overzicht van de financiële kaders en prioriteiten van Omgevingsdienst IJmond (hierna: ODIJmond) met als doel een effectieve en efficiënte uitvoering van onze taken in lijn met onze strategische doelstellingen. De begroting 2026 maakt onderdeel uit van een meerjarig traject om de organisatie operationeel en financieel in controle te brengen. In dit traject werken wij samen met onze deelnemers om de organisatie toekomstbestendig te maken voor de huidige én toekomstige opgave. Tegelijkertijd pakken we de achterstanden in de uitvoering van de wettelijke taken aan die de afgelopen jaren zijn ontstaan en we actualiseren het juridische en financiële kader (programma GR, DVO en financieringsstructuur) tussen de organisatie en haar deelnemers.

Middelen voor korte en lange termijn

Het Algemeen Bestuur (hierna: AB) van ODIJmond heeft in 2024 aanleiding gezien om een verdiepende analyse te laten uitvoeren waar de organisatie staat. Dit resulteerde in de rapportage 'Twee zijden van de medaille' en een [begrotingswijziging 2025](#)¹. Hierin zijn de uitkomsten van deze analyse, oplossingsrichtingen en de benodigde middelen toegelicht aan het bestuur van ODIJmond. Het AB besloot een proces te starten om de organisatie toekomstbestendig door te ontwikkelen en besloot daarvoor bij haar deelnemers voor de jaren 2024, 2025 en 2026 incidentele middelen op te vragen. Zij stelde hiervoor de begrotingswijziging 2025 op. De incidentele middelen voor 2026 vraagt het bestuur op via deze begroting. Dit ziet het bestuur als de korte termijn. Met dit traject werkt het bestuur aan keuzes voor de lange termijn (vanaf 1 januari 2027). De eventuele middelen die voor de lange termijn structureel noodzakelijk zijn, zullen worden opgenomen in de Kadernota 2027.

Met de begroting 2026 vraagt het bestuur daarmee het tweede gedeelte van deze incidentele middelen op bij de deelnemers. Met dit document lichten wij dit verzoek toe, doordat wij u inzicht geven in;

- de voortgang van het programma GR, DVO en financieringsstructuur
- de eerste stap op de inhaalslag
- het onderzoek naar de toekomstscenario's
- de vervolgstappen en de wijze waarop de raden en staten betrokken worden.

In bijlage II nemen wij u mee in de voortgang en planning van deze bovenstaande punten.

Financiële positie gemeenten

Het bestuur vindt het belangrijk om al vroeg in dit document stil te staan bij de financiële positie van de diverse deelnemers in ons werkgebied. Zij hebben komende jaren te maken met stevige financiële uitdagingen. Deze opgave is aanleiding geweest om aan ons te verzoeken scenario's uit te werken waarbij wij rekening houden met een lagere gemeentelijke bijdrage met ingang van het begrotingsjaar 2026. Dit verzoek komt op hetzelfde moment dat wij in een proces zitten om onze organisatie enerzijds operationeel en financieel in controle te brengen, anderzijds stappen te zetten

¹ https://www.odijmond.nl/publish/pages/147/begrotingswijziging_2025_omgevingsdienst_ijmond_1.pdf

om onze organisatie toekomstbestendig te maken, waarbij wij ook oog hebben voor de landelijke criteria waaraan omgevingsdiensten per 1 april 2026 dienen te voldoen. Hoewel wij voor 2026 nog niet kunnen voldoen aan de bezuinigingsvraag vanuit onze deelnemers, omdat dat ten koste gaat van de voortgang van ons traject doorontwikkeling ODIJmond, streven wij ernaar via deze begroting met een financiële staat te laten zien welke stappen wij hebben gezet om het kostenniveau voor incidentele middelen te dempen. Via de zienswijzen op onze begrotingswijziging 2025 verzochten onze deelnemers om tegenvallers primair waar mogelijk op te vangen in de eigen begroting. In lijn van dit verzoek zetten wij ons in om de noodzakelijke incidentele bijdrage zoveel mogelijk te dempen. Deze inspanning zorgt voor grofweg een halvering van de gevraagde middelen, dit staat beschreven hoofdstuk 10 (bijlage II) van deze begroting. Deze aanpak zorgt ervoor dat we de financiële impact voor de deelnemers - waar mogelijk - beperken, terwijl we onze uitvoering op peil kunnen houden. Hiermee zorgen we voor het benodigde inzicht voor onze deelnemers om keuzes te kunnen maken voor de langere termijn.

1.1 Landelijke ontwikkelingen & onze opgave

In dit hoofdstuk geven wij een samenvatting van de aanleiding van ons traject doorontwikkeling ODIJmond. Voor de uitgebreide toelichting verwijzen naar de begrotingswijziging 2025.

De opgave voor omgevingsdiensten verandert sterk. Er ontstaat meer zicht op de impact van menselijk handelen op milieu en gezondheid, waardoor nieuwe thema's ontstaan en bestaande thema's verdiepen. Met de komst van de Omgevingswet veranderde voor omgevingsdiensten het wettelijk kader onder vrijwel alle taken. Om de keten van vergunningverlening, toezicht en handhaving te versterken, wordt op landelijk niveau sinds 2022 gewerkt aan criteria om het functioneren van omgevingsdiensten te objectiveren². Ten aanzien van deze criteria is ODIJmond in de huidige vorm niet robuust en heeft in de huidige situatie niet de omvang om alle nieuwe taakvelden zelfstandig op te kunnen pakken.

Verdiepende analyse

Ons bestuur verzocht ons om een verdiepende analyses op te stellen om een volledig beeld te krijgen van de positie van de organisatie in de uitvoering van haar opdracht. Zo krijgen we inzicht in de noodzakelijke stappen om toekomstbestendig te worden. Bij het opstellen van deze analyse is ODIJmond ondersteund door externe adviesbureaus.

Vanuit deze verdiepende analyse ontstond het beeld dat de organisatie enerzijds te sterk steunt op incidentele middelen en anderzijds dat het juridisch kader, de governance én de financieringsstructuur op belangrijke onderdelen niet is geactualiseerd en daarmee niet meer aansluit op de huidige situatie. Verder kwam uit de analyse dat de opdracht en middelen al meerjarig uit balans zijn, waardoor de organisatie qua middelen en capaciteit niet in staat is om de gehele opdracht uit te voeren. We constateerden dat hier tussen de deelnemers en de organisatie geen gemeenschappelijk beeld bij was. De huidige wijze waarop managementtaken en de centrale

² <https://iplo.nl/regelgeving/instrumenten/vergunningverlening-toezicht-handhaving/kwaliteitscriteria-vergunningverlening-toezicht/>

sturing zijn geborgd zijn onvoldoende om medewerkers goed te kunnen ondersteunen bij het uitvoeren van de opdracht.

Daarnaast is er is sprake van een verdringingseffect in de uitvoering van taken. De uitvoering van nieuwe taken, zoals de implementatie van de Omgevingswet en de prioritering van ondermijning, is ten koste gegaan van de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van toezicht, handhaving en vergunningverlening. In de praktijk betekent dit dat er geen goed zicht is op de werkelijke situatie buiten, maar heeft ook geresulteerd in een achterstand in de gecontracteerde opdracht. Dit effect wordt veroorzaakt door een gebrek aan sturing op de opdracht en het onvoldoende goed koppelen van de opdracht en nieuwe taken aan middelen. Vanuit de aanbevelingen van een extern adviesbureau komt naar voren dat het, zonder versterking van de VTH-taken via een formatie-uitbreiding, niet mogelijk is om achterstanden binnen de VTH-taken in te lopen en zodoende milieurisico's te beperken en voorkomen.

Hoewel de financiële situatie van de organisatie op orde lijkt, is dit niet het geval. De omvang van de incidentele middelen is verhoudingsgewijs te groot. Evenals het aantal vaste contracten dat gefinancierd wordt uit incidentele middelen. Het positieve resultaat over voorgaande jaren is gerealiseerd door werkzaamheden niet uit te voeren en oneigenlijk rendement te maken. Als je dit normaliseert is het resultaat direct negatief.

Oplossingsrichting (korte en lange termijn)

Onze opdrachtgevers zijn tevreden over de kwaliteit, flexibiliteit en mate van klantgerichtheid waarmee de dienst opereert. Dit ontstaat omdat de werkzaamheden die wel worden uitgevoerd kwalitatief goed zijn en de belangrijkste klantvragen met voorrang worden opgepakt. Echter is er onvoldoende zicht op de totale opdracht en de werkzaamheden die de dienst niet uitvoert of kan uitvoeren. Onze deelnemers hebben aangegeven de huidige situatie te willen aanpakken maar ook kritisch te kijken naar wat de beste oplossingsrichting is voor de taakuitvoering op de lange termijn. Gezien de veranderende opgaven, context en stappen die de organisatie moet zetten richting de toekomst willen de deelnemers vanuit inzicht keuzes maken.

Korte termijn (tot 1 januari 2027):

- Gericht op het uitvoeren van beheersmaatregelen op de achterstanden op de uitvoering van wettelijke taken.
- Verbeteren van de centrale sturing op de opgaven.
- Het actualiseren van de GR, DVO en financieringsstructuur (inclusief governance) én het extern laten ontwikkelen van scenario's richting de toekomst.

Lange termijn (vanaf 1 januari 2027):

- Maken van bestuurlijke keuzes op basis van inzicht in de opgaven en kosten, zodat de uitvoering van de taken naar de toekomst toe geborgd zijn. Keuzes betreffende de lange termijn dienen te worden gemaakt voor 1 januari 2027.

2 Ontwikkelingen omgevingsdiensten

2.1 (Externe) ontwikkelingen

Speelveld omgevingsdiensten verandert

Afgelopen jaar hebben wij op verschillende momenten op ambtelijk en bestuurlijk niveau met onze deelnemers stilgestaan bij onze veranderde opgave. Bedrijven hebben een impact op de kwaliteit van de leefomgeving en daarmee op de gezondheid van de inwoners. De kennis van deze impact neemt toe. Ook is het steeds beter mogelijk om de impact te meten en te duiden, waardoor deze tastbaarder en zichtbaarder wordt.

Het werkveld van omgevingsdiensten verbreedt. Aan de ene kant door het ontstaan van nieuwe thema's en aan de andere kant door verdieping van bestaande thema's. Zoals de energietransitie, stikstof, zeer zorgwekkende stoffen en de Kaderrichtlijn Water (indirecte lozingen). Ook worden opgaven steeds complexer waardoor de opgaven voor omgevingsdiensten steeds vaker van lokaal naar regionaal of provinciaal niveau verschuiven. Als laatste belangrijke ontwikkeling geldt dat omgevingsdiensten landelijk de ambitie hebben om meer datagericht te werken. Risicogericht- en informatie gestuurd handhaven moet naar de toekomst toe een belangrijke onderlegger worden voor de uitvoering van de VTH-taken. Om dit effectief te maken vraagt dit inzet van alle partijen in de VTH-keten, maar ook van andere overheden. Door data op een uniforme wijze te registreren en uitwisselbaar te maken tussen partijen neemt de kwaliteit van analyses toe en kan de beschikbare capaciteit zo efficiënt mogelijk worden ingezet. Dit is een belangrijke ontwikkeling waarin omgevingsdiensten landelijk samen optrekken. Ook ODIJmond sorteert hierop voor door, aansluitend op de landelijke criteria, in te zetten op data-analyse.

Samenwerking provinciaal en landelijk

De veranderende opgaven vragen om een andere aanpak. Per thema bepalen we gericht of we dit zelfstandig oppakken, samenwerken op provinciaal niveau of aansluiten bij landelijke initiatieven. In 2024 is een start gemaakt met de professionalisering van de ODNL-vereniging. ODNL groeit door naar een vereniging van omgevingsdiensten, waarin kennisplatforms, een opleidingsacademie en datagericht werken op landelijk niveau worden georganiseerd. Dit ontsluit specifieke kennis, zodat individuele diensten dit niet meer zelf hoeven te regelen én zorgt voor de ontwikkeling van landelijke standaarden die diensten kunnen implementeren. Daarnaast benutten we schaalvoordelen, bijvoorbeeld door gezamenlijk met alle diensten opleidingen in te kopen.

Een andere belangrijke samenwerking vindt plaats op provinciaal niveau. In de 'Samenwerkingsagenda 2022-2024' van de vier Noord-Hollandse omgevingsdiensten is afgesproken om toe te werken naar een gezamenlijke strategie gericht op een gelijk speelveld voor inwoners, bedrijven en overheden. In 2025 geven wij hier een vervolg aan door onze samenwerkingsagenda te actualiseren. Daarnaast benoemen we ook onderwerpen die we echt gezamenlijk gaan uitvoeren, bijvoorbeeld door dat een van de diensten de uitvoering oppakt en/of taken dienen in gezamenlijkheid uit te voeren. Vanuit ODIJmond zien we dit als een belangrijke stap richting een toekomstbestendige uitvoering.

Versterking vergunningen, toezicht en handhaving

Omgevingsdiensten hebben een belangrijke positie in het beschermen en verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. Daarmee is er momenteel veel aandacht voor het functioneren van omgevingsdiensten en het versterken van de keten vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). In het rapport; 'Om de leefomgeving, Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur'³ van de Commissie Van Aartsen (2021) staat een aantal stevige aanbevelingen die zijn omgezet in landelijke (kwaliteit en robuustheid)criteria, waaraan omgevingsdiensten moeten gaan voldoen. Om uitvoering te geven aan de aanbevelingen vanuit dat rapport startte het ministerie van IenW het Interbestuurlijk Programma Versterking-VTH (IBP-VTH). Het programma kende zes pijlers waaruit alle omgevingsdiensten in Nederland gezamenlijk meerdere producten ontwikkeld hebben die bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit in de uitvoering, het versterken van het gelijke speelveld en uniformering van de wijze waarop omgevingsdiensten de taken uitvoeren. In september 2024 is het programma afgerond en heeft ODIJmond een start gemaakt met het implementeren van de producten uit het IPB-VTH. In onze voortgangsrapportages in 2025 houden we u op de hoogte van welke stappen er zijn al gezet.

Bestuurlijk toekomstbeeld ODIJmond

Voldoen aan de landelijke criteria betekent dat een dienst in staat is de opgedragen taken zo uit te voeren dat ze bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving (bescherming bewoners), het voorkomen van (vermijdbare) milieuschade en het aanpakken van de (milieu)problemen. In 2025 voldeden slechts twee van de 28 omgevingsdiensten aan de criteria. Voor de andere diensten ligt er een opgave om hier voor 1 april 2026 aan te gaan voldoen. In de huidige situatie voldoet ODIJmond als kleine dienst aan meerdere eisen niet. Via een plan van aanpak beschreef elke omgevingsdienst de noodzakelijke stappen om te kunnen gaan voldoen. In ons plan van aanpak, dat het bestuur opstelde, spreekt ons bestuur de ambitie uit om te komen tot een toekomstbestendige organisatie. Gedurende 2024 en 2025 onderzoekt het bestuur, ondersteund door adviesbureau Galan Groep, langs welke route ODIJmond toekomstbestendig kan worden. Daarbij wordt ook gekeken naar de kansen van verreгаande regionale samenwerking en fusie.

Omgevingswet en advisering voor onze deelnemers

In 2024 zijn wij gestart met werken onder de Omgevingswet⁴. Het eerste jaar stond vooral in het teken van het leren werken vanuit de nieuwe wetgeving en de werkwijze, processen en systemen hiervoor inrichten. Voor ons lag de focus in de eerste plaats op de VTH-taken voor bouw en milieu. In het tweede gedeelte van het jaar zijn we ook met advisering aan de slag gegaan.

Onze deelnemers maken gebruik van de bruidsschat⁵ maar zullen deze gefaseerd gaan omzetten naar omgevingsvisie en omgevingsplannen. Wij ondersteunen onze deelnemers in dit proces voor de milieuthema's maar zien ook een nadrukkelijke kans om breder te ondersteunen bij het

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/03/04/rapport-om-de-leefomgeving-omgevingsdiensten-als-gangmaker-voor-het-bestuur>

⁴ <https://www.raadvanstate.nl/omgevingswet/>

⁵ <https://vng.nl/artikelen/de-bruidsschat>

opstellen van deze plannen. Niet alleen opdat wij de inhoudelijke- en gebiedskennis hebben maar ook om waar mogelijk te streven naar uniformiteit.

Een andere belangrijke ontwikkeling is de ruimtelijke advisering. Vanuit de nieuwe wetgeving en het maatschappelijke belang om de transitie opgaven op het gebied van onder andere energie en circulariteit te realiseren, komen er complexe ruimtelijke puzzels op onze regio af. Denk hierbij aan de mogelijke realisatie van de Energiehaven, wind op zee, netcongestie of vloeibaar gas of waterstof als alternatieve energiebron. Zowel vanuit ruimtelijke advisering als VTH gaan deze onderwerpen veel vragen van onze deelnemers en de omgevingsdienst. Wij voeren momenteel al gesprekken met al onze deelnemers om met elkaar de voorbereiden te starten.

3 Opzet en opbouw begroting 2026

De begroting 2026 is opgebouwd in dezelfde lijn als de Kadernota 2026. De opzet en opbouw wijkt af van onze voorgaande begrotingen. We splitsen deze begroting in twee delen;

- een regulier deel waarin indexeringen en onvermijdbare structurele lasten worden berekend en de bijdrage worden berekend op basis van de afspraken in de huidige gemeenschappelijke regeling en dienstverleningsovereenkomsten;
- een incidenteel deel, waarin de beschreven incidentele middelen voor 2026 worden aangevraagd, deze zijn als aparte bijdrage gepresenteerd in hoofdstuk 6.

3.1 Deel 1 – Begroting 2026 | regulier

In deze begroting nemen wij geen ontwikkelingen op die onderdeel zijn van het lopende proces om onze organisatie toekomstbestendig door te ontwikkelen, waaronder de herijking van onze GR en financieringsstructuur. Ook maken we geen keuzes die vooruitlopen op het onderzoek naar toekomstscenario's. Dit zorgt ervoor dat het reguliere gedeelte van deze begroting zowel inhoudelijk als financieel beperkt is.

In de praktijk betekent dit dat we ontwikkelingen met een meerjarige impact (en dus ook het eventuele financiële effect) doorschuiven richting de kadernota 2027. In dit deel schetsen we wel de belangrijkste ontwikkelingen en vragen we noodzakelijke, structurele middelen.

3.1.1 Uitgangspunten voor de berekening van het uurtarief

Voor het begrotingsjaar 2026 formuleerden wij een aantal uitgangspunten.

1. Bij de begroting 2026 gaan wij uit van de huidige wijze van tariefberekening (gebaseerd op het structurele kostengedeelte van de begroting en de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomsten).
2. Formatie rekenen wij door op basis van werkelijke loonkosten. Gewogen loon/ prijs-compensatieberekening die wij sinds jaar en dag hanteren.
3. Als productiviteitsnorm gaan wij uit van 1.340 uur, zijnde een percentage van 73% van de totale beschikbare uren per fte (1.836). Dit betreft de 'declarabele' uren, de uren die direct gerelateerd zijn aan productie voor deelnemers.
4. Jaarlijks stellen wij een begroting op, op basis van de gegarandeerde, gecontracteerde uren die voor onbepaalde tijd per gemeente zijn vastgelegd in de GR. Een aantal gemeenten participeert in de verdeelsleutel. Daarnaast hebben deelnemers aanvullende dienstverleningsovereenkomsten met ons afgesloten. De formatie en vaste kosten zijn hierop afgestemd; de begroting is zo tenminste budgettair neutraal.

3.1.2 Kosten personeel, CAO-ontwikkelingen en prijsontwikkelingen

Op dit moment is de nieuwe CAO voor 2026 nog niet bekend. Voor de kosten van ons personeel gebruiken we daarom de ramingen van het Centraal Planbureau. Deze staan in de 'Aanvullende kerngegevens Actualisatie MLT september 2024'.

Tabel aanvullende kerngegevens actualisatie MLT-september 2024	Indexatie	% lasten	Indexatie 2
Loonvoet voor de overheidssector	4	85%	3,40%
Prijs materiële overheidsconsumptie	2,3	15%	0,35%
Indexatie tarief 2026			3,75%

Aantal ontwikkelingen vraagt om budgetverhoging

Wij voorzien een aantal ontwikkelingen die de bovenstaande, reguliere indexatie overstijgen. Om deze reden zijn wij genoodzaakt onze budgetten bij te stellen.

Landelijke kwaliteitscriteria doen een beroep op ons opleidingsbudget

De afgelopen jaren kenden wij veel instroom van personeel, waaronder trainees en zij-instromers. Via onze eigen opleiding en de extra training-on-the-job leiden wij hen op om zelfstandig hun werkzaamheden uit te kunnen voeren. Daarbij hebben wij aandacht voor zowel vakkennis als de benodigde vaardigheden. De kwaliteitscriteria waaraan omgevingsdiensten dienen te voldoen stellen daarnaast nog veel andere kennis- en vaardigheidseisen. Via ons opleidingsbudget zullen wij extra investeren in de kennis- en vaardigheidseisen waaraan wij nog onvoldoende of niet aan voldoen. Dit begroten wij binnen ons opleidingsbudget, dat gelijk is aan andere jaren en is gesteld op een percentage van 2,5-3% van de loonsom. Deze ontwikkeling past daarom binnen de reguliere indexatie.

Goed werkgeverschap vraagt nieuwe secundaire arbeidsvoorwaarden

Medewerkers voelen zich snel thuis in onze organisatie. Onze bedrijfscultuur kenmerkt zich door enerzijds een laagdrempelige, informele cultuur, maar anderzijds een professionele werkomgeving, gericht op de ontwikkeling van onze collega's. Om als werkgever ook naar de toekomst toe aantrekkelijk te blijven voor nieuwe medewerkers zullen wij in 2025 en 2026 onze arbeidsvoorwaarden moderniseren en harmoniseren, zoals vitaliteitsbeleid ter vervanging van het generatiepact. Ook is vastgesteld dat het functiewaardering in het functiegebouw van onze organisatie laag is ten opzichte van de markt. De precieze financiële effecten van deze modernisering zijn op dit moment nog niet te berekenen.

Verlenging contract VTH-pakket zorgt voor nieuwe voorwaarden

In 2026 loopt het contract af voor onze belangrijkste ICT-applicatie, het VTH-pakket voor zaakgericht werken. Omdat wij meebouwden aan dit open source pakket, profiteerden wij van gunstige voorwaarden en tarieven. Met de verlenging van het contract vervallen deze voordelen. Wij houden er rekening mee dat wij deze applicatie openbaar moeten aanbesteden. De applicatie is inmiddels ondergebracht in een community met negen andere omgevingsdiensten. Deze nieuwe samenwerkingsvorm is voor ons waardevol. Het draagt bij aan uniformiteit in registratie en werkwijzen onder omgevingsdiensten en met de extra expertise zijn we als omgevingsdiensten in staat de applicatie door te ontwikkelen.

Overstap naar een nieuwe applicatie voor tijdschrijven

De applicatie waarmee wij onze uren schrijven voor onze deelnemers wordt niet langer ondersteund door de leverancier. Wij maken momenteel kosteloos gebruik van deze applicatie. Tijdschrijven is voor onze bedrijfsvoering, maar ook voor de verantwoording aan onze deelnemers, essentieel. Wij onderzoeken momenteel welke applicatie past bij onze bedrijfsvoering. Daarbij kijken wij scherp naar de kosten van de applicatie. Een van de mogelijkheden is de uitbreiding van ons huidige HR-systeem met een tijdschrijffunctionaliteit. Gezien de huidige minimale kosten, leidt elke oplossing tot een stijging van de licentiekosten. Daarnaast zal de inrichting van dit systeem eenmalige implementatiekosten vragen. We nemen deze als onderdeel van de incidentele bijdrage 2026.

Sterke organisatiegroei vraagt om meer Microsoft licenties

De sterke organisatiegroei van afgelopen jaren, zorgt ook voor een toename in licenties voor applicaties die wij gebruiken. De Microsoft-licentiekosten zijn niet voorzien in de huidige budgettering. Om dat naar de toekomst toe wel te borgen, werken wij via de herijking financieringsstructuur toe naar een systematiek waarbij de dekking meebeweegt met de omvang van de organisatie. De sterke organisatiegroei vraagt niet alleen om een budgetbijstelling voor 2027, maar vraagt ook om extra budget in 2026. Het belang van voldoende licenties enerzijds en de substantiële afwijking anderzijds maken dat uitstel tot 2027 niet verantwoord is. Uitstel van de verhoging van dit budget leidt mogelijk tot een negatief resultaat.

Meerjarenonderhoudsplan en benodigde investeringen in het pand

Ons meerjarenonderhoudsplan vraagt om actualisatie. Dat staat gepland voor 2025. Daarbij krijgen wij te maken met prijsaanpassingen en tegelijkertijd krijgen wij ook te maken met de noodzakelijke vervanging van installaties. Aangezien het pand de nieuwbouwfase ontgroeit, vragen de complexere installaties extra aandacht. Wij werken hierin samen met de gemeente Beverwijk. Beide zijn wij eigenaar van het pand. Als uitstel van de benodigde investeringen niet mogelijk is, verwachten wij hogere, onvoorziene afschrijvingslasten en een stijging van het meerjarenonderhoudsplan voor deze installaties. Over de planning en vervolgstappen vindt overleg plaats met de gemeente Beverwijk. Als mede-eigenaar van 3/16e deel van het pand hebben wij evenredig stemrecht.

De uitvoering van de VvE-taken vraagt om expertise

Op dit moment voeren wij de Vereniging van Eigenaren taken alleen administratief uit, waarbij de praktische uitvoering bij de gemeente Beverwijk ligt. Wij hebben de capaciteit en expertise intern niet opgebouwd en dit bij gemeente Beverwijk belegd. Gemeente Beverwijk heeft expliciet aangegeven hier naar de toekomst geen extra capaciteit voor beschikbaar te hebben. Om deze reden starten we in 2025 een gezamenlijk aanbestedingstraject om deze taken uit te besteden aan een externe partij. Hoewel we verwachten dat dit een kostenstijging met zich meebrengt, is deze stap noodzakelijk om de kwaliteit en continuïteit van het onderhoud op lange termijn te waarborgen en meer zicht en grip te krijgen op de benodigde financiering in de toekomst. Voor ODIJmond is het geen mogelijkheid deze expertise intern op te bouwen.

Huidige organisatie vraagt meer expertise op inkoop en aanbesteding

Momenteel hebben wij niet de benodigde expertise op inkoop in huis. Het gaat hier om expertise op de langere termijneffecten van inkoopafspraken in relatie tot bijvoorbeeld de groei van onze organisatie en om kennis over complexere regelgeving. Dit signaal beschreven wij ook in het rapport 'Twee zijden van de medaille'. Een aantal ontwikkelingen vraagt om het opstarten van inkoopprocessen en we zullen intern nauwgezet moeten sturen op het goed naleven van het inkoopbeleid en de geldende wet- en regelgeving. Voor de onderwerpen die we in 2025-2026 noodzakelijkerwijs moeten oppakken lenen wij deze expertise in vanuit een andere organisatie of kopen wij deze in. Hiermee zijn we in staat keuzes van ons bestuur over de toekomst van onze organisatie af te wachten, voordat wij structurele keuzes ten aanzien van maken. Ten tijde van het opstellen van deze begroting zijn de financiële effecten hiervan nog niet in te schatten.

Intensievere inzet op toezicht en handhaving maakt uitbreiding van ons wagenpark noodzakelijk

Door de intensievere inzet op toezicht & handhaving – waarmee wij enerzijds uitvoering geven aan de gehele opdracht van onze deelnemers, maar anderzijds achterstanden inlopen - en daarmee de groei van het aantal medewerkers, neemt de druk op ons wagenpark toe. Dit vraagt om een uitbreiding van het aantal dienstauto's. We kijken hierbij enkel naar de noodzakelijke uitbreiding om de huidige behoefte van de uitvoering te dekken. Een volledig herziening van het wagenpark wordt pas overwogen na dat het bestuur de toekomstrichting van de organisatie heeft bepaald. Deze uitkomsten gaan richting geven aan een structurele aanpak voor een toekomstbestendig wagenpark.

3.1.3 Ramingen voor begrotingsaanpassingen 2026

De bedragen zijn ramingen gebaseerd op actuele inzichten. Ze kunnen wijzigen door toekomstige ontwikkelingen.

Post	Bedrag (€)
Ontwikkelingen ICT	90.000
- verlenging contract VTH-applicatie	
- nieuw tijdschrijfsysteem	
- stijging licentiekosten	
Ontwikkelingen onderhoud kantoorpand	25.000
- afschrijvingslasten voor noodzakelijke investeringen in installaties	
Ontwikkelingen onderhoud kantoorpand	35.000
- expertise ten behoeve van uitvoering VvE-taken	
Ontwikkelingen wagenpark	25.000
- intensievere inzet op toezicht en handhaving maakt uitbreiding van ons wagenpark noodzakelijk	
Totaal	175.000

Bijdragen projecten en programma's Duurzame leefomgeving

Voor het jaar 2026 verwachten we dezelfde inkomsten als in 2025. Dit geld komt van onze projecten, programma's en afspraken met gemeenten over onze dienstverlening. Op deze manier kunnen we ons werk goed blijven uitvoeren.

Formule 1 Zandvoort

De Formule 1 blijft nog één jaar in Zandvoort. Dit betekent dat we in onze begroting voor 2026 rekening houden met nog één jaar verlenging van dit project. Met deze middelen kunnen wij met behoud van de juiste mensen en expertise dit evenement goed begeleiden.

Project Buitengebied Heemskerk

In 2026 stopt het project Buitengebied in gemeente Heemskerk. We hebben op dit moment nog geen nieuwe afspraken gemaakt over een mogelijk vervolg van dit project. Daarom is deze bijdrage niet verwerkt in deze begroting.

Programma Gezonde Leefomgeving 2021-2025

Eind 2025 loopt het programma Gezonde Leefomgeving 2021-2025⁶ af. We zijn nog in gesprek over de ontwikkeling en financiering van een nieuw programma. Er zijn nog geen concrete afspraken gemaakt over een vervolg. Daarom is deze bijdrage niet verwerkt in deze begroting.

Programma IJmond Bereikbaar

In 2025 maken we nieuwe afspraken over het programma IJmond Bereikbaar. In de begroting van 2026 houden we rekening met de nieuwste ontwikkelingen rond dit project. We blijven ons best doen om subsidies te krijgen. Met deze subsidies kunnen we het project voortzetten en onze bijdrage leveren aan duurzame mobiliteit in de IJmond. Omdat de afspraken hierover nog niet bekend zijn tijdens het opstellen van deze begroting is deze niet opgenomen in deze begroting. Wij houden rekening met afbouw van onze inzet op dit programma.

3.2 Deel 2 – Begroting 2026 | incidentele bijdrage

In dit gedeelte van de begroting 2026 geven we invulling aan de bestuurlijke afspraak over de noodzakelijke incidentele middelen voor 2026. Waar we in de oorspronkelijke berekening nog uitgaven van 1,5 miljoen euro, vragen wij met deze begroting 750.000 euro op bij onze deelnemers. Dit lagere bedrag komt deels tot stand doordat we in 2024 scherp stuurden op onze uitgaven. Daarnaast zochten we - zoals verzocht door onze deelnemers - zoveel als mogelijk binnen de eigen begroting naar mogelijkheden om de bijdrage te verlagen. Ook houden we in de begroting rekening met de toegekende IenW subsidie. Daarnaast hebben we rentebaten mee begroot als demping op de bijdrage, al brengt dit een onzekerheid met zich mee, omdat niet gegarandeerd is dat deze baten daadwerkelijk worden gerealiseerd.

⁶ Dit programma heette programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmondgemeenten 2021-2025

3.2.1 Toelichting incidentele lasten

De incidentele middelen die wij via deze begroting 2026 opvragen zijn nodig voor de voortzetting van het programma herijking GR, DVO en financieringsstructuur. In 2025 zijn hiervoor al middelen beschikbaar gesteld via een begrotingswijziging, maar het programma loopt door tot uiterlijk 2026. Daarnaast zijn, gelijk aan het verzoek in de begrotingswijziging 2025, ook voor 2026 incidentele middelen nodig voor de versterking van centrale sturing en kritische posities.

Met de doorontwikkeling van onze organisatie, waaronder het programma herijking GR en financieringsstructuur valt, werken wij aan essentiële inzichten en keuzemogelijkheden voor de toekomstige koers van ODIJmond. De financiële vertaling van de uitkomsten zal landen in de kadernota 2027. De gevraagde incidentele middelen voor 2026 zijn daarom een noodzakelijke overbrugging om de continuïteit en kwaliteit van onze dienstverlening te waarborgen en te voorkomen dat achterstanden opnieuw oplopen.

De incidentele bijdrage vragen wij op als project- en programmabudget. Een belangrijk onderscheid is dat deze bijdrage niet wordt verwerkt in het reguliere tarief, in tegenstelling tot de indexatie en de stijging van onze overige bedrijfskosten. De personele lasten en inhuur worden apart gefinancierd met deze incidentele bijdrage. Voor de opbouw van het incidentele gedeelte volgen we de indeling zoals wij deze hanteerden in onze begrotingswijziging 2025. Voor de verdeling hiervan verwijzen wij u naar hoofdstuk 4.1 voor een toelichting en naar hoofdstuk 9.5 van bijlage I voor gedetailleerde toelichting en een overzicht van de bedragen.

Versterking van kritische posities als voorbereiding op 2027

Een belangrijk onderdeel om onze organisatie operationeel in controle te brengen is de versterking van kritische posities richting 2027. Wij richten ons op vijf specifieke tijdelijke maatregelen die ons een solide basis bieden om onze taken in 2026 op het vereiste niveau te blijven uitvoeren en tegelijkertijd – terwijl ‘de winkel open blijft’ - te werken aan een soepele overgang naar structurele oplossingen vanaf 2027.

1. **Inlopen op milieucontroles en actualisatie vergunningen:** In 2026 zetten we in op het inlopen van achterstanden op milieucontroles bij bedrijven met een hoger risicoprofiel en het actualiseren van milieuvergunningen. Dit creëert een actueel beeld van de situatie in ons werkgebied, verlaagt de kans op calamiteiten en verbetert het naleefgedrag van ondernemers.
2. **Verlichting van werkdruk:** Door kritische posities tijdelijk te versterken voorkomen we uitval of vertrek van onze medewerkers, verbeteren we hun perspectief en herstellen we de balans tussen de gecontracteerde opdracht en beschikbare middelen.
3. **Oog voor de ontwikkeling van onze medewerkers en organisatie:** Deze versterking biedt ruimte om te werken aan structurele oplossingen, zoals de doorontwikkeling van interne medewerkers en het verkennen van een mogelijke reorganisatie om te voldoen aan landelijke criteria vanuit het IBP-VTH.

4. **Operationele sturingsinformatie door verbeteren van datakwaliteit:** We verbeteren de datakwaliteit van milieutoezicht en ontwikkelen daarop aansluitend operationele sturingsinformatie om onze capaciteit efficiënter in te zetten. Dit bouwt voort op eerdere investeringen in datagericht toezicht.

5. **Advies binnen de Omgevingswet:** Wij onderscheiden ons als organisatie doordat wij niet alleen uitvoering geven aan de VTH-taken, maar ook beschikken over een brede expertise op het gebied van milieuadvisering ten behoeve van het beschermen en bevorderen van een gezonde, duurzame en veilige leefomgeving. Goede advisering is belangrijk binnen de Omgevingswet om de juiste afwegingen te kunnen maken. Maar advisering vraagt ook integrale samenwerking en afstemming tussen ons en onze deelnemers. Wij verwachten dat onze expertise een belangrijke aanvulling is op de expertise bij gemeenten. Via onze expertise dragen wij bij aan het opstellen van regels in het Omgevingsplan en het maken van integrale afwegingen. Wij verwachten dat de vraag naar onze milieuadvisering (zowel rondom ruimtelijke plannen, transitieopgaven, als op vergunningverlening bij bedrijven) mede als gevolg van de schaarse milieuruimte binnen ons werkgebied zal toenemen. Om een kwalitatieve uitvoering te kunnen garanderen en blijvend te kunnen voldoen aan de te verwachte vraag van onze deelnemers, achten wij een gerichte investering in adviescapaciteit en expertise in 2026 als essentieel.

Versterking kritische posities in het primaire proces 2026	Bedrag (€)
Toezicht & handhaving milieu	210.000
Vergunningverlening milieu	210.000
Data-analyse	105.000
Advies	115.000
Totaal	640.000

Versterking Centrale Sturing

Hoewel wij 2026 als een overbruggingsjaar zien binnen het proces dat wij doorlopen, blijft een bijdrage voor het versterken van onze centrale sturing noodzakelijk. We werken aan het versterken van onze centrale sturing en verbetering van onze planning & controle cyclus (P&C-cyclus) met heldere sturingsinformatie en controlemechanismen. Hiermee borgen we een concrete en realistische uitvoering, een heldere verantwoording en zijn wij in staat onze capaciteit efficiënt in te zetten en onze opdrachten effectief uit te voeren. Hiervoor maken wij ruimte voor extra managers, waarmee wij de afhankelijkheid van onze directeur verkleinen, zoals dat ook is aanbevolen in het TwynstraGudde-rapport (2019).

Inzet op centrale sturing en borgen managementtaken 2026	Bedrag (€)
Management	500.000
Bezuiniging/ ombuiging gerealiseerd	-150.000

Totaal	350.000
---------------	----------------

Incidentele implementatiekosten ICT-systemen

In de Kadernota 2026 beschreven wij een aantal ICT-gerelateerde ontwikkelingen die om een investering vragen. Voor specifiek de implementatie van een nieuw tijdschrijfsysteem zijn incidentele kosten benodigd. Deze kosten hebben betrekking op de inrichting en overgang naar de nieuwe applicatie. Omdat het hier gaat om een eenmalige investering, zijn deze opgenomen in de incidentele bijdrage 2026?

Enmalige kosten	Bedrag (€)
Enmalige kosten inrichten applicatie	75.000
Totaal	75.000

3.3 Planning- & Control

ODIJmond werkt in opdracht van het openbare bestuur. Dat vraagt om een transparante werkwijze inzicht in de voortgang van de uitvoering van onze opdracht. Wij maken daarbij gebruik van een Planning & Controle (P&C) cyclus.

Uitvoeringsprogramma

Ons [Uitvoeringsprogramma \(UP\)](#)⁷ vormt het hart van onze P&C-cyclus. Wij stellen jaarlijks een UP op en onze deelnemers stellen deze bestuurlijk vast.

In ons uitvoeringsprogramma beschrijven wij:

- Activiteiten die worden uitgevoerd voor vergunningen, toezicht en handhaving. Leidend hierbij zijn de prioriteiten die onze opdrachtgevers vastlegden in ons Beleidskader VTH-milieu 2023-2026⁸.
- De wijze waarop dit bijdraagt aan de doelstellingen van het strategisch beleidskader.
- Concrete operationele afspraken met andere (keten)partners.
- Overige uitvoeringstaken bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid en energie.

Rapportages & evaluatie

Gedurende het jaar stellen wij viermaandelijks een rapportage op. Het gaat hierbij om twee tussentijdse rapportages en een jaarverslag, inclusief inzicht in de financiële voortgang. Hierin rapporteren wij over de voortgang van ons werk en de afwijkingen ten opzichte van onze begroting en uitvoeringsprogramma. De tussentijdse rapportages bieden ons bestuur de ruimte om bij te sturen of opnieuw te prioriteren naar aanleiding van lokale ontwikkelingen.

Jaarrekening

Daarnaast ontvangt het bestuur een keer per jaar de jaarrekening inclusief controleverklaring van de accountant van het vorige jaar. We stellen onze jaarrekening op in het eerste kwartaal volgend

⁷ <https://www.odijmond.nl/over-ons/rapportages/>

⁸ <https://www.odijmond.nl/over-ons/rapportages/>

op het begrotingsjaar, in overeenstemming met de bepalingen van het Besluit begroting en verantwoording (BBV).

4 Wijze van financieren

Onze financiële exploitatie is gebaseerd op de bijdragen van onze deelnemers. Die kent op dit moment de vorm van inputfinanciering. Jaarlijks stellen wij een begroting op op basis van de gegarandeerde, gecontracteerde uren die voor onbepaalde tijd, per gemeente, zijn vastgelegd in de GR en DVO's. De begroting is zo tenminste budgettair neutraal. Structureel is onze begroting niet in evenwicht, dit wordt gecorrigeerd door de incidentele baten. Er worden in de komende jaren stappen gezet om dit evenwicht meerjarig te herstellen.

4.1 Verdeelsleutel berekening deelnemersbijdrage 2026

Evenals bij onze begrotingswijziging 2025 koos ons bestuur ervoor om bij beide delen van de begroting een aparte verdeelsleutels te hanteren.

- Het reguliere gedeelte wordt berekend op basis van de ingebrachte taken via de Gemeenschappelijke Regeling, de afgesloten dienstverleningsovereenkomsten en beschikte projectbijdragen, vermenigvuldigd met de kostprijs
- Voor het opvragen van de incidentele middelen voor 2025 koos het AB van ODIJmond voor een specifieke, eenmalige verdeelsleutel die gebaseerd is op de totale financiële inbreng. Naar aanleiding van de zienswijzen op de begrotingswijziging 2025 koos ons bestuur ervoor om voor 2026 de dienstverleningsovereenkomsten, die betrekking hebben op de bouwtaak, niet mee te nemen in de verdeling van de bijdrage voor de versterking van de kritische posities.

De reguliere bijdrage

Onze financiering komt uit drie hoofdbronnen die elk op een eigen manier worden berekend:

1. Bijdrage via de Gemeenschappelijke Regeling (GR)
 - Deze is gebaseerd op het aantal uren dat elke deelnemer inbrengt voor:
 - Reguliere GR-taken (Onze deelnemers hebben met ingang van 2025 alle basistaken ingebracht)
 - Bodemtaken
 - Omgevingsveiligheid
 - Deze uren vermenigvuldigen we met het tarief (de integrale kostprijs)
 - Voor sommige deelnemers gebruiken we nog de oude verdeling uit 2019-2023
2. Bijdrage via dienstverleningsovereenkomsten (DVO's)
 - Voor extra diensten buiten de GR maken we aparte overeenkomsten
 - We berekenen deze bijdrage door het afgesproken aantal uren te vermenigvuldigen met hetzelfde tarief
3. Bijdrage voor projecten en programma's
 - Deze worden apart berekend volgens specifieke afspraken of subsidiebeschikkingen

Deze drie stromen samen vormen de totale bijdrage per deelnemer.

Incidentele bijdrage

Voor 2026 vragen wij een incidentele bijdrage die wij niet zullen verdelen via de reguliere kostprijs, maar via een speciaal ontwikkelde verdeelsleutel. Deze verdeelsleutel brengt de financiële bijdragen van alle deelnemers op transparante en eerlijke wijze in kaart. De verdeling is gebaseerd op de financiële inbreng van taken per deelnemer, waarbij de begroting 2025 als stabiel referentiepunt dient. In deze berekening nemen we zowel bijdragen uit de Gemeenschappelijke Regeling als uit dienstverleningsovereenkomsten mee, met uitzondering van taken die vanaf 1 januari 2024 bij ons zijn ingebracht. Voor het onderdeel 'versterking kritische posities' zijn bouwtaken uitgezonderd van de berekening. Projectbijdragen blijven bewust buiten beschouwing om vermenging met projectkosten en subsidies te voorkomen. Dit waarborgt een zuivere berekening van de incidentele lasten. Deze incidentele bijdrage behandelen we als programmabudget, los van het reguliere tarief. Een gedetailleerde toelichting van deze verdeelsystematiek, inclusief de bedragen vindt u in hoofdstuk 9.5 van bijlage I.

4.1.1 Tarief

De incidentele bijdrage voor het herstel van centrale sturing en het versterken van de kritische posities is apart berekend, deze lasten zijn niet verwerkt in het uurtarief.

Het basistarief van onze diensten bedraagt voor 2026 € 109,55 (begroting 2025 was dat: € 104.50)

4.1.2 Financieel beleid

De begroting 2026 is niet structureel in evenwicht. De totale begroting is wel in evenwicht door de dekking van incidentele baten. Dit betekent dat wij structurele lasten dekken uit incidentele baten. De oorzaak hiervan is de toenemende trend van financiering voor projecten korter dan vijf jaar en de binnen vijf jaar aflopende DVO's. Voor 2026 herstellen wij de balans met de incidentele middelen die wij opvragen middels deze begroting. Er worden alleen meerwerkprojecten en/of subsidietrajecten gestart als wij deze kunnen bemensen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de wettelijke en primaire taken voor milieu en bouw. Wij willen dit beter in balans brengen door onze manier van financieren te vernieuwen. Wanneer de – structurele – begroting op de lange termijn in evenwicht is, geldt het laagste niveau van financieel toezicht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Lukt dit niet, dan kan het Ministerie strengere financiële controle opleggen.

5 Verplichte paragrafen

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen is de verhouding tussen beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit. De omvang van reserves bepaalt de mogelijkheden om financiële tegenvallers op te vangen. Het beleid streeft ernaar dat de beschikbare weerstandscapaciteit voldoende is om gekwantificeerde risico's te dekken. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bestaat de weerstandscapaciteit uit vrij aanwendbare middelen die ODIJmond kan gebruiken om financiële risico's op te vangen. Het gaat hierbij om risico's die niet op andere wijze kunnen worden ondervangen.

5.2 Uitgangspunten en aanpak benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit is de financiële waardering van relevante risico's. Deze wordt bepaald via een risico-inventarisatie, waarbij niet-reguliere risico's worden geanalyseerd. Reguliere risico's met beperkte financiële gevolgen worden verondersteld binnen de begroting opvangbaar te zijn. Voor niet-reguliere risico's wordt de kans van optreden en het financiële gevolg ingeschat. Door middel van een Monte Carlo-simulatie is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op basis van de P90-waarde. ODIJmond heeft deze berekening in 2020 laten uitvoeren en door het Algemeen bestuur laten vaststellen.

Algemene reserve

Het vrij besteedbare deel van de algemene reserve kan voor de berekening van de incidentele weerstandscapaciteit worden ingezet. De huidige omvang van de algemene reserve voor resultaat bestemming bedraagt € 467.359,-.

Bestemmingsreserves

Dit zijn reserves met een bestedingsfunctie waarbij geld is weggezet voor toekomstige uitgaven of investeringen. Ondanks deze bestedingsfunctie zou besloten kunnen worden, indien noodzakelijk, de bestemmingsreserve bestedingsvrij te maken om risico's financieel op te vangen. Omdat dit ten koste zou gaan van bestaand beleid, hebben wij ervoor gekozen om de bestemmingsreserves niet tot de beschikbare weerstandscapaciteit te rekenen.

Begrotingsruimte en stille reserves

De begroting van ODIJmond is sluitend, daarnaast zijn stille reserves niet aanwezig. De eventuele begrotingsruimte wordt niet als bestanddeel van de weerstandscapaciteit gerekend.

Voorzieningen

In 2024 bestaan de voorzieningen uit een voorziening voor de onderhoudskosten van het kantoorpand en een voorziening voor financiële verplichtingen van specifieke medewerkers. Laatstgenoemde is zeer gering. De voorziening voor het onderhoud van ons pand is ontstaan voor 2021. De personele voorziening is gevormd in 2021. Omdat naast deze specifieke medewerkers, dit risico aanwezig blijft ten aanzien van andere medewerkers, wordt het risico en de weging in de

benodigde weerstandscapaciteit gehandhaafd. De voorzieningen worden niet meegerekend in de beschikbare weerstandscapaciteit.

Het uitgangspunt is dat alleen de Algemene Reserve en eventueel gerealiseerd resultaat in een boekjaar van ODIJmond tot de beschikbare weerstandscapaciteit wordt gerekend.

5.3 Benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit

(per 31 december 2024, vóór resultaatbestemming 2024)

Indicatie beschikbare weerstandscapaciteit	€
Algemene reserve	467.359
Totaal	467.359

Benodigde weerstandscapaciteit

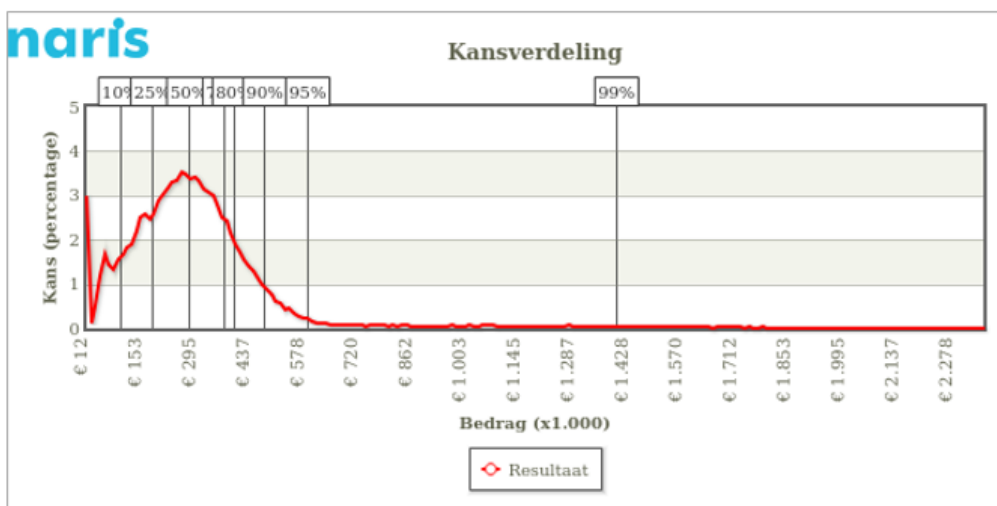
Om de benodigde weerstandscapaciteit te bepalen is een risico-inventarisatie uitgevoerd. Deze heeft tot de onderstaande lijst geleid.

Risicoanalyse Omgevingsdienst IJmond			
Nr.	Risico	Oorzaak	Gevolg
1	Salariskosten kosten nemen jaarlijks structureel toe.	Het vaste personeel blijft in dienst en heeft recht op een tredenverhoging	- De salariskosten in de begroting dienen met een hoger percentage te worden geïndexeerd
2	Salarissen worden verhoogd jaarlijks of gedurende het jaar	CAO verhogingen vinden plaats	- De ODIJ dient rekening te houden met extra sala'-kosten (voor de begroting)
3	Externe inhuur in 2020 overschrijdt het budget	Er wordt meer ingehuurd in 2020 voor diverse taken, in plaats dat het eigen personeel wordt ingezet	- Toename van de kosten voor externe inhuur - Begrotingstekort
4	Nieuwe wetgeving of werkzaamheden leiden tot extra opleiding bij het personeel	De Omgevingswet en warmte- en energietransitie vragen om meer specialistische kennis	- Toename Opleidingskosten - Toename externe inhuur
5	Uittreden van een gemeente uit de gemeenschappelijke regeling	Door herindeling wil de gemeente aansluiten bij een andere OD	- Minder baten uit GR bijdragen - Niet alle kosten kunnen verhaald worden op de uittreder
6	DVO's/projecten lopen af waardoor incidentele baten verdwijnen, terwijl hier structurele lasten tegenover staan	Afloop DVO/project	- Wegvallen van baten uit DVO/projecten - Structurele lasten blijven aanwezig ondanks afloop DVO/project
7	Claims a.g.v. onjuiste advisering	Er ontstaat een calamiteit door nalatigheid van een medewerker van de ODIJ	- ODIJ krijgt een claim
8	Toename algemene lasten a.g.v. (vertraging) nieuwe wetgeving	De vertraging van de omgevingswet zal naar verwachting extra kosten met zich mee brengen.	- Meer lasten voor de omgevingswet/warmte- en energietransitie dan voorzien
9	Ziekteverzuim neemt toe met 1,5%	Diverse oorzaken; langdurige afwezigheid van personeel	- Extra personeelslasten door ziekteverzuim of door inhuur van vervanging (extern)

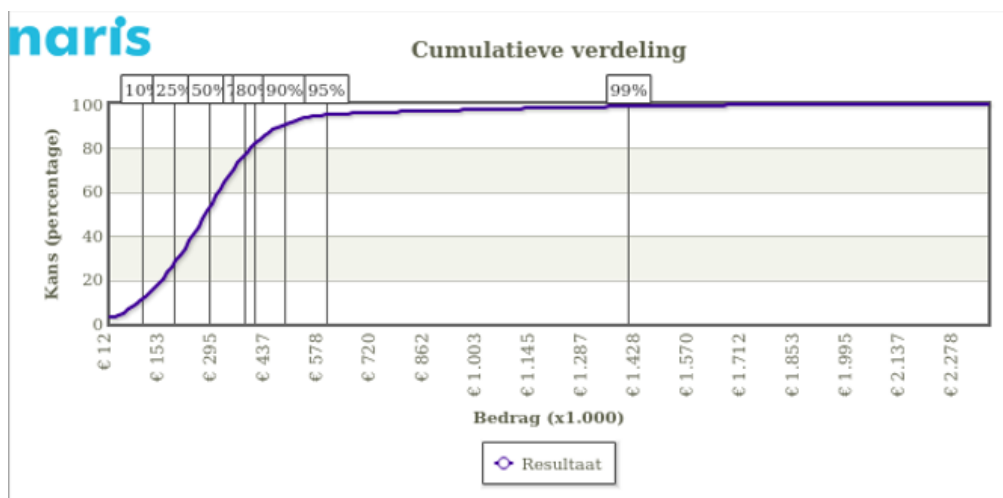
Op basis van gekwantificeerde risico's is een Monte Carlo-simulatie uitgevoerd. Het resultaat daarvan is weergegeven in figuur 1 tot en met 3.

Zekerheidspercentage	Bedrag	Statistieken	Waarde
10%	€ 88.739	Minimum	€ 0
25%	€ 172.847	Maximum	€ 2.360.896
50%	€ 267.495	Gemiddeld	€ 296.941
75%	€ 361.807	Standaarddeviatie	€ 227.086
80%	€ 386.926	Absolute maximum	€ 2.797.826
90%	€ 467.360	Trekkingen	€ 100.000
95%	€ 579.216		
99%	€ 1.388.389		

Figuur 1: Kansverdeling

Figuur 2: Berekening benodigde weerstandscapaciteit

Figuur 3: Tabel weerstandscapaciteit

Uit figuur 1 valt af te lezen dat bij een zekerheidspercentage van 90% het risicoprofiel van ODIJmond € 467.360,- bedraagt. Met andere woorden, in 90% van alle uitgevoerde simulaties is het bedrag dat uitgegeven dient te worden aan optredende risico's niet hoger dan € 467.360,-.

Risico's die ontstaan zijn na de laatst uitgevoerde risico-inventarisatie

In 2024 is geen specifieke risicoanalyse uitgevoerd om het weerstandsvermogen te herijken. Wel is in de rapportage "Twee zijden van de medaille" een integrale analyse van de organisatie opgenomen. Naar aanleiding van deze rapportage is het programma GR, DVO en financieringsstructuur gestart. Nadat de uitkomsten van dit project bekend zijn, zal een herijking van ons weerstandsvermogen worden uitgevoerd. Deze gefaseerde aanpak zorgt ervoor dat de beoordeling van risico's en benodigde buffers gebaseerd zal zijn op de meest actuele inzichten in onze financiële structuur en verplichtingen.

Oorzaak	Kans	Risico	Kleur	Gevolg	Impact
Financiering energiebesparingstoezicht en programma Gezondheid & Lucht	Groot	Financiering van vaste lasten met incidenteel gel		Operationeel / financieel	Groot
Toename van het verzuim	Gematigd	Toename langdurig verzuim		Operationeel / financieel	Groot
Arbeidsmarkt	Gematigd	Kwalitatief goed opgeleide medewerkers aantrekken		Operationeel / financieel	Groot
Complexiteit van wet maakt inschatting capaciteits verlies lastig	Groot	Omgevingswet		Operationeel / financieel	Gering groot
Geen impact analyse van de wet	Gematigd	Wet kwaliteitsborging		Operationeel / financieel	Gering groot
Geen afspraken gemaakt met deelnemers bij afnemende subsidie	Gematigd	Aflopende subsidie IJmond Bereikbaar		Operationeel / financieel	Groot
Verlof verruimingen uit CAO 2023-2025	Gematigd	Bloventallig verlof en verruiming verlofsparen in de cao-afspraken		Operationeel / financieel	Gering groot
Haalbaarheids opgave robuustheid	Gematigd	Uitkomsten plan van aanpak Robuustheid		Operationeel / financieel	Zeer groot
Lang openstaan van juridische vacatures	Gematigd	Onderbezetting juridische afdeling		Operationeel / financieel / reputatie	Gering groot
Geen herijking van contracten en tijdelijke afspraken	Groot	Niet structurele dienstverleningsovereenkomsten en tijdelijke formatieafspraken met onze deelnemers		Operationeel / financieel	Groot
MJOP is moet geactualiseerd worden.	Gematigd	Onderhoudsvoorziening is mogelijke niet toereikend		operationeel / financieel	Groot
Oplopend verlof saldo	Groot	Salarisstijgingen door cao en promotie werken door in de toekomstige verplichtingen		Operationeel / financieel	Groot

5.4 Beoordeling weerstandsvermogen

Op basis van het in de vorige paragrafen geformuleerd beschikbare en benodigd weerstandsvermogen, kan voor ODIJmond de ratio van het weerstandsvermogen worden berekend.

5.5 Conclusie weerstandsvermogen

De laatste herijking van het weerstandsvermogen vond plaats in 2020, en het huidige weerstandsvermogen is gebaseerd op dit rapport met een ratio van 1.0. In 2024 is geen specifieke risicoanalyse uitgevoerd voor een herijking, maar wel is een integrale analyse opgenomen in de rapportage "Twee zijden van de medaille". Naar aanleiding hiervan is het programma GR, DVO en financieringsstructuur gestart. Sommige risico's zijn in kans of omvang toegenomen en er zijn ook nieuwe risico's geïdentificeerd. De impact van deze ontwikkelingen op het benodigde weerstandsvermogen is echter nog niet berekend en daarom niet opgenomen in deze begroting.

Een volledige herijking van het weerstandsvermogen zal worden uitgevoerd nadat de uitkomsten van het project DVO-financiering bekend zijn.

Deze tabel geeft inzicht in de betekenis van het de weerstandsratio.

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	Uistekend
B	1,4 -2,0	Ruim voldoende
C	1.0-1.4	Voldoende
D	0.8-1.0	Matig
E	0.6-0.8	Onvoldoende
F	<0.6	Ruim onvoldoende

5.6 Financiële kengetallen

Kengetallen geven de verhouding weer tussen onderdelen van resultatenrekening en/of balans en helpen bij de beoordeling van onze financiële positie. Deze kengetallen geven inzicht in hoeveel (financiële) ruimte wij hebben om structurele en incidentele lasten te dekken. De verplicht op te nemen kengetallen staan in Artikel 113 van het BBV.

Ratio's	Begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie
Netto schuldquote	2026	2025	2024
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-6.38%	-18.32%	-22,36%
Solvabiliteitsratio	-6.44%	-18.39%	-22,30%
Structurele exploitatieruimte	6.77%	4,49%	5,27%
	-25,90%	-17,88%	-28,9%

Netto schuldquote, al dan niet gecorrigeerd voor alle leningen

De netto-schuldquote toont de schuldenlast in verhouding tot de eigen middelen. Bij ODIJmond is de langlopende lening aflossingsvrij en hebben de kortlopende schulden geen rentelasten, voornamelijk bestaand uit nog te besteden specifieke uitkeringen.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio toont het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Omdat ODIJmond een gemeenschappelijke regeling is, wordt niet gestuurd op solvabiliteit. Het eigen vermogen bestaat uit gelden van deelnemende gemeenten

Structurele exploitatieruimte

Om te zien hoe groot de structurele exploitatieruimte is, kijken wij naar de structurele baten en lasten en vergelijken deze met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Bij onze omgevingsdienst is dit kengetal sterk negatief: -28%. Dit vormt een aanzienlijk financieel risico omdat we structurele uitgaven dekken met incidentele middelen. Om dit probleem aan te

pakken is het programma herziening GR, DVO en financieringsstructuur gestart, dat moet leiden tot een gezondere financiële basis.

Grondexploitatie en belastingcapaciteit

Wij exploiteren geen grond, waardoor dit kengetal niet van toepassing is. En omdat wij geen belastingen innen, is dit kengetal niet van toepassing.

5.7 Onderhoud kapitaalgoederen

Voor het groot onderhoud van ons gebouw is een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld door de afdeling Bouwkunde van gemeente Beverwijk. Het MJOP is opgesteld voor het grote onderhoud van het gehele gebouw en verdeeld in twee onderdelen:

- Gemeente Beverwijk, het Stadhuis
- Gemeente Beverwijk, het Verhuurkantoor (of marktkantoor)

Voor elk onderdeel is een apart MJOP opgesteld. Het huidige MJOP dateert van oktober 2020 en is door een extern bureau in opdracht van gemeente Beverwijk opgesteld. Alle partijen zijn zelf verantwoordelijk voor de inrichting van het door hen gebruikte gebouwdeel. Er is besloten om de gebouwonderdelen die gezamenlijk worden gebruikt en/of bij alle partijen voorkomen, gelijktijdig uit te voeren. Eind 2024 is een eerste analyse uitgevoerd ter voorbereiding op een nieuw MJOP. Uit deze analyse bleek dat het eerdere MJOP onvolledig is opgesteld doordat onder andere de elektronische installatie en ook de WKO-installatie niet volledig zijn meegenomen. Deze installaties blijken aan vervanging toe te zijn, omdat de economische levensduur is verstreken. Bovendien is het MJOP niet aangepast aan de huidige inflatie.

Voor de eigen onderdelen vanuit het MJOP heeft ODIJmond vanaf boekjaar 2015 een voorziening groot onderhoud gevormd. Per 31-12-2024 bedraagt deze voorziening ongeveer € 208.000,-. Voor 2024 is wel aanpassing in de voorziening meegenomen in verband met een correctie voor de inflatie, deze correctie is gebaseerd op de inflatiecijfers van het CPB, wat heeft geleid tot een stijging van € 8.000,-.

In 2025 actualiseren wij, samen met de gemeente Beverwijk, het MJOP. Hierbij herzien wij ook de rol van de VvE ten opzichte van de eigenaren. Tot en met 2024 lag de uitvoering van het onderhoud bij medewerkers van de gemeente Beverwijk, maar dit past niet meer bij hun beschikbare capaciteit, mede door de toegenomen complexiteit van de installaties. Het gebouw is inmiddels de nieuwbouwfase gepasseerd, maar betreffende het MJOP is er onzekerheid over de toereikendheid van de hoogte van de voorziening voor deze nieuwe fase. Dit vraagt om een hernieuwde visie op het beheer en onderhoud van het gebouw voor de komende jaren. We stellen deze visie op in 2025.

5.8 Treasury/financiering

In 2014 is het treasury statuut met daarin het treasury beleid opgesteld. Het treasury statuut heeft tot doel een kader te scheppen waarbinnen de financiële continuïteit van ODIJmond kan worden gewaarborgd. Hiervoor zijn enkele doelstellingen opgesteld, namelijk:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
2. Het beschermen van vermogen en resultaten van ODIJmond tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's;
3. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
4. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO), de Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (RUDDO), het besluit Leningsvoorwaarden Decentrale Overheden en de limieten en richtlijnen van het treasury statuut;
5. Het realiseren van informatiestromen ter ondersteuning van de opstelling van het treasury beleid, de uitvoering van het beleid en de verantwoording daarover.

In 2024 hebben wij actief op de hoogte van de saldi van onze betaalrekeningen gestuurd. De intentie is om de saldi van de bankrekeningen zo laag mogelijk te houden. De reden hiervoor is dat wij sinds 2014 aan verplichte schatkistbankieren meedoen. Over de saldi die op onze schatkistbankieren bankrekeningen staan ontvangen wij rente. In de begroting is deze rente baten ingeschat en opgenomen als baten.

Lening

Ten behoeve van de nieuwbouw hebben wij een lening van € 3.700.000,- bij BNG Bank afgesloten met de looptijd van 10 jaar. In 2026 bedragen de rentelasten voor deze lening € 14.430,-.

Bij het aantrekken van vreemd vermogen zijn in de Wet FIDO grenzen gesteld in hoeverre dit mag plaatsvinden met kort vreemd vermogen en de mate waarin renterisico mag worden gelopen over de vaste schulden. De kasgeldlimiet ligt voor gemeenschappelijke regelingen op 8,2% en de renterisiconorm op 20% van de jaarbegroting met een minimumbedrag van € 2.500.000,-. De kasgeldlimiet is voor ons niet van belang omdat er geen kasgeldleningen zijn aangetrokken. Per 2 januari 2021 is de lening van de BNG voor tien jaar geherfinancierd, waardoor per heden de minimum risiconorm volgens de Wet FIDO niet wordt overschreden.

5.9 Verbonden partijen

Wij zijn per 31 december 2024 primair verbonden aan onze deelnemende gemeenten: Beverwijk, Edam-Volendam, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Velsen, Waterland, Wormerland en Zandvoort en de Provincie Noord-Holland.

VvE Stationsplein

ODIJmond en gemeente Beverwijk zijn gezamenlijk eigenaar van het pand aan het Stationsplein 48, 48a en 48b. In overeenstemming met de akte van splitsing is een VvE geformeerd. Het bestuur is tweeledig en bestaat uit een bestuurslid van ODIJmond en een bestuurslid vanuit gemeente Beverwijk. Voor beide partijen is sprake van financiële aansprakelijkheid. Als de VvE haar verplichtingen niet nakomt, zal dit worden verhaald bij de eigenaren.

5.10 Wet Open Overheid

De Wet open overheid (Woo) is ingegaan op 1 mei 2022 en legt aan bestuursorganen een aantal verplichtingen op. Eén van deze verplichtingen betreft het geven van een impuls aan openbaarheid. De wet vereist dat in de begroting en jaarrekening wordt aangegeven hoe rekening wordt gehouden met de bepalingen uit de Woo.

De Wet Open Overheid kent een viertal belangrijke aspecten:

1. De verplichting voor ieder bestuursorgaan om een Woo contactfunctionaris aan te wijzen.
2. Verplichtingen gericht op passieve openbaarmaking.
3. Verplichtingen gericht op actieve openbaarmaking.
4. Het op orde brengen van de (digitale) informatiehuishouding.

ODIJmond heeft een Woo-coördinator in dienst.

6 Financiële begroting | inclusief overhead

BATEN - GR-bijdragen	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026
Gemeente Beverwijk	1.201.498	1.290.000	1.352.000
Gemeente Bloemendaal	152.688	161.000	169.000
Gemeente Edam-Volendam	278.377	293.000	308.000
Gemeente Haarlem	1.788.705	1.881.000	1.972.000
Gemeente Heemskerk	666.796	727.000	763.000
Gemeente Heemstede	150.404	159.000	166.000
Gemeente Landsmeer	156.244	165.000	173.000
Gemeente Oostzaan	135.022	142.000	149.000
Gemeente Purmerend	413.391	436.000	457.000
Gemeente Uitgeest	297.280	313.000	328.000
Gemeente Velsen	2.083.525	2.339.000	2.306.000
Gemeente Waterland	180.451	190.000	199.000
Gemeente Wormerland	194.669	205.000	215.000
Gemeente Zandvoort	174.150	184.000	192.000
Provincie Noord-Holland bodemtoezichttaken	132.817	334.000	350.000
Provincie Noord-Holland VTH plustaken	316.679	140.000	147.000
GR-bijdragen deelnemers *	8.322.696	8.959.000	9.246.000

*de bijdragen gemeenschappelijke regeling zijn inclusief de bijdrage voor de uitvoering van omgevingsveiligheid en de uitvoering van bodemtaken. Voor de gemeente Velsen is uitvoering van de secretarisrol van KIMO Nederland & België vanaf 2026 niet begroot.

BATEN -Incidentele extra bijdrage	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026
Gemeente Beverwijk		240.000	87.000
Gemeente Bloemendaal		66.000	27.000
Gemeente Edam-Volendam		46.000	20.000
Gemeente Haarlem		279.000	126.000
Gemeente Heemskerk		167.000	53.000

Gemeente Heemstede		55.000	23.000
Gemeente Landsmeer		73.000	31.000
Gemeente Oostzaan		83.000	29.000
Gemeente Purmerend		81.000	41.000
Gemeente Uitgeest		83.000	27.000
Gemeente Velsen		358.000	144.000
Gemeente Waterland		78.000	30.000
Gemeente Wormerland		122.000	42.000
Gemeente Zandvoort		203.000	38.000
Provincie Noord-Holland		70.000	32.000
Incidentele extra bijdrage deelnemers	-	2.004.000	750.000

**In de bijlagen is de uitwerking van de bijdrage 2026 toegelicht. Voor het vergelijk is de bijdrage van 2025 hier gepresenteerd in plaats van als onderdeel van de overeenkomsten en subsidie bijdragen.

BATEN - Overeenkomsten en (subsidie)projecten	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026
Dekking vanuit dienstverleningsovereenkomsten	5.670.474	5.137.000	5.477.000
Dekking ten behoeve van extern projectkosten	3.300.227	1.034.000	472.000
Formatiedekking projecten	802.178	1.125.000	867.000
Subtotaal overeenkomsten en (subsidie)projecten	9.772.879	7.296.000	6.816.000
Overige baten	158.220	27.000	321.000
Rentebaten			100.000
Nagekomen baten	-	-	-
Overeenkomsten en (subsidie)projecten	9.931.099	7.323.000	7.237.000
BATEN - Totaal	18.253.795	18.286.000	17.233.000

LASTEN	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026
Personele lasten			
Salarissen en sociale lasten	11.382.257	12.831.000	13.996.000
Werving & personeelsbeleid	102.126	74.000	76.000

Inhuur personeel	1.271.919	200.000	250.000
Scholing & employability	193.613	335.000	335.000
Overige personeelslasten	251.942	215.000	220.000
Subtotaal personele lasten	13.201.857	13.655.000	14.877.000
Kapitaalslasten			
Afschrijvingslast Gebouw	65.260	65.000	65.000
Afschrijvingslast Verbouwing & inventaris	100.090	102.000	127.000
Afschrijvingslast Vervoermiddelen	169	5.000	5.000
Afschrijvingslast ICT	80.772	156.000	156.000
Rentelast vaste schuld (aanschaf pand)	15.093	14.000	15.000
Subtotaal kapitaalslasten	261.384	342.000	368.000
Overige bedrijfslasten			
PZ-zaken/ salarisadministratie	49.062	48.000	53.000
Organisatieontwikkeling	60.059	632.000	25.000
Accountants- en advieskosten	147.833	41.000	42.000
Huisvestingskosten	270.935	274.000	315.000
Facilitaire kosten	31.590	27.000	32.000
ICT-kosten	472.123	424.000	599.000
Handhavingskosten	47.971	40.000	41.000
Algemene kosten	380.697	385.000	418.000
Bankkosten	1.325	1.000	1.000
Subtotaal overige bedrijfslasten	1.461.595	1.872.000	1.526.000
Externe projectkosten	3.300.227	2.433.000	472.000
Nagekomen baten en lasten	16.345		-
Vennootschapsbelasting	-	-	-
LASTEN - Totaal	18.241.408	18.302.000	17.243.000

SALDO BATEN - LASTEN	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026
Baten - Totaal	18.253.795	18.286.000	17.233.000
Lasten - Totaal (direct)	13.996.176	13.136.000	12.509.335

Overhead	4.245.232	5.166.000	4.733.665
Saldo van baten en lasten	12.387	-16.000	-
Dotatie aan reserves	-	-	-
Onttrekking aan reserves	111.846	15.000	10.000
		-	
Resultaat na reservemutaties	124.233	1.000	-

INCIDENTELE BATEN - LASTEN	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026
Totaal incidentele baten	9.772.879	6.027.000	4.357.000
Totaal incidentele lasten	4.688.430	3.121.000	797.000

Specificatie naar taakveld 2026

Taakveld	Baten	Lasten	Mutaties reserves	
8.3 Wonen en bouwen	2.932.000	2.051.000		881.000
7.4 Milieubeheer	14.080.000	10.322.000		3.758.000
0.4 Overhead	-	4.734.000		-4.734.000
4.1 Openbaar basisonderwijs	121.000	121.000		-
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	-	-		-
0.5 Treasury	100.000	15.000		85.000
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	17.233.000	17.243.000	-	10.000
0.10 Mutaties reserves			10.000	10.000
0.11 Resultaat van de rekening baten en lasten				-

7 Financiële positie

7.1 Geprognotiseerde balans

Balans	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026
Materiële vaste activa	3.469.447	3.641.314	3.028.000
Financiële vaste activa	10.338	11.520	10.000
Vlottende activa	10.610.730	5.823.343	6.000.000
Balanstotaal activa	14.090.514	9.476.177	9.038.000
Algemene reserve	467.359	467.360	592.000
Gerealiseerd resultaat	124.232		-
Bestemmingsreserve	150.500	150.500	20.000
Voorzieningen	1.124.329	1.009.779	1.317.000
Vaste schulden	3.700.000	3.700.000	3.700.000
Vlottende passiva	8.524.093	4.148.538	3.409.000
Balanstotaal passiva	14.090.514	9.476.177	9.038.000

Toelichting op de geprognotiseerde balans

Omdat het resultaat van 2024 nog niet is bestemd, is dit op deze manier in de balans verwerkt. Onze vaste activa dalen licht, als gevolg van verwachte investeringen, maar verminderen ook met de afschrijvingen hierop. Ook is van belang te noemen dat er jaarlijks terugkerende, niet uit de balans blijvende verplichtingen bestaan. Dit gaat om jaarlijks terugkerende arbeidskosten voor niet boventallige verlofdagen, de rentelasten uit hoofde van de financiering van de huisvesting, de kosten voor telefonie, het leasecontract van het wagenpark en het leasecontract van de printers. Het is niet toegestaan om deze verplichtingen op de balans als schuld of verplichting op te nemen. Deze verplichtingen bedragen in 2024 € 557.306,-.

Investerings

Wij doen geen investeringen van maatschappelijk nut. Alle investeringen zijn van economisch nut. De kapitaalslasten zijn begroot voor alleen vervangingsinvesteringen die noodzakelijk zijn. Pas na het door het bestuur te bepalen toekomstrichting wordt de investeringsbegroting bijgesteld. De kapitaallasten zijn alleen verhoogd voor de verwachte noodzakelijke investering in de elektronische installaties van het pand.

Bestemmingsreserve nieuwbouw

Het doel van deze reserve is om de kosten van het huidige kantoorpand van Omgevingsdienst IJmond gelijkmatig te verdelen over meerdere jaren. De uitputting van de reserve gebeurt volgens de begroting. De verwachting is dat de reserve eind 2028 volledig zal zijn gebruikt.

7.2 EMU-saldo

Decentrale overheden rapporteren hun aandeel in het EMU-saldo aan het CBS. ODIJmond valt niet onder de steekproef voor gemeenschappelijke regelingen met een exploitatie boven twintig miljoen. Het EMU-saldo wordt wel in de begroting opgenomen, zijnde het verschil tussen inkomsten en uitgaven. De categorieën die van invloed zijn en niet voorkomen bij de ODIJmond, zijn niet in de tabel opgenomen.

EMU-saldo	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026
Exploitatiesaldo	12.386	15.000	-
+ afschrijvingen	246.291	328.000	197.000
+ dotatie voorzieningen	136.577	20.000	33.000
- onttrekking voorzieningen	36.180	40.000	40.000
+ toevoeging reserves	105.467	-	-
- onttrekking reserves	111.846	15.000	10.000
EMU-saldo	352.696	278.000	180.000

8 Meerjarenraming

De lange termijn richt zich op de periode vanaf 1 januari 2027. IJkpunt voor het bepalen van deze richting is de tweede helft van 2025. Wanneer ons bestuur inzicht heeft in welke middelen er nodig zijn om de uitvoering van de opdracht met borging van kwaliteit en continuïteit op het huidige ambitieniveau uit te voeren. Op basis van dit inzicht zal het bestuur keuzes maken en richting bepalen rekening houdend met de uitkomsten van externe onderzoeken en toekomstscenario's. De voorliggende meerjarenraming is gebaseerd op de begroting 2026, waarbij een indexatie van 2,5 procent is doorgevoerd.

De meerjarenraming toont aan dat de nu gevraagde incidentele middelen op termijn een structureel karakter zullen gaan krijgen. We beseffen dat veel van onze deelnemers in dezelfde periode te maken krijgen met een financiële zware periode. Ons bestuur is echter van mening dat de inzichten, die het lopende programma oplevert, belangrijk zijn om weloverwogen besluitvorming over mogelijke besparingen of herverdeling van taken te kunnen laten plaatsvinden.

Het definitief doorrekenen van de meerjarenraming is daarom afhankelijk van de strategische keuzes die medio 2025 door het Algemeen Bestuur zullen worden gemaakt. Op basis van deze inzichten kunnen we gerichte beslissingen nemen die zowel recht doen aan de financiële realiteit van onze deelnemers als aan onze kerntaken. De implementatie van de gekozen richting zal, afhankelijk van de bestuurlijke besluitvorming, in 2026 of 2027 starten. Het bestuur heeft besloten om de financiële effecten hiervan te verankeren in de kadernota 2027.

Tot en met 2026 ontvangen wij een stevige bijdrage vanuit het energiebesparingsakkoord en de SPUK Toezicht Handhaving en Energie. Over het voortzetten van deze bijdrage zijn geen afspraken bekend, daarom is bij de meerjarenraming geen rekening meer gehouden met de financiering van deze bijdrage door het Rijk en de Provincie. Omdat dit een basistaak betreft komen de personele lasten hiervoor ten laste van haar deelnemers.

BATEN - GR-bijdragen	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Gemeente Beverwijk	1.386.000	1.421.000	1.457.000
Gemeente Bloemendaal	173.000	177.000	181.000
Gemeente Edam-Volendam	316.000	324.000	332.000
Gemeente Haarlem	2.021.000	2.072.000	2.124.000
Gemeente Heemskerk	782.000	802.000	822.000
Gemeente Heemstede	170.000	174.000	178.000
Gemeente Landsmeer	177.000	181.000	186.000
Gemeente Oostzaan	153.000	157.000	161.000
Gemeente Purmerend	468.000	480.000	492.000

Gemeente Uitgeest	336.000	344.000	353.000
Gemeente Velsen	2.364.000	2.423.000	2.484.000
Gemeente Waterland	204.000	209.000	214.000
Gemeente Wormerland	220.000	226.000	232.000
Gemeente Zandvoort	197.000	202.000	207.000
Provincie Noord-Holland bodemtoezichttaken	359.000	368.000	377.000
Provincie Noord-Holland VTH plustaken	151.000	155.000	159.000
GR-bijdragen deelnemers	9.477.000	9.715.000	9.959.000

BATEN -Benodigde extra bijdrage	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Benodigde bijdrage deelnemers	1.657.000	1.870.000	2.489.000

BATEN - Overeenkomsten en (subsidie)projecten	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Dekking vanuit dienstverleningsovereenkomsten	5.380.000	5.380.000	5.380.000
Dekking ten behoeve van extern projectkosten	484.000	496.000	508.000
Formatiedekking projecten	419.000	396.000	-
Subtotaal overeenkomsten en (subsidie)projecten	6.283.000	6.272.000	5.888.000
Overige baten	82.000	82.000	54.000
Rentebaten	100.000	100.000	100.000
Nagekomen baten	-	-	-
Overeenkomsten en (subsidie)projecten	6.465.000	6.454.000	6.042.000

SALDO BATEN - LASTEN	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten - Totaal	17.599.000	18.039.000	18.490.000
Lasten - Totaal (direct)	12.747.000	13.065.000	13.393.000
Overhead	4.852.000	4.974.000	5.097.000
Saldo van baten en lasten	-	-	-
Dotatie aan reserves	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-
Resultaat na reservemutaties	-	-	-

9 Bijlage I - Financiële bijlage

9.1 Formatie overzicht

Formatie	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026
GR-formatie	65	63	63
Formatie overeenkomsten en (subsidie-) projecten	34	44	49
Overheadformatie	36	30	31
Formatie Regeling Generatiepact	3	2	3
Totaal formatie	138	140	146

9.2 Specificatie overhead

Specificatie Overhead	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026
Personele lasten	2.113.685	2.451.742	2.986.000
Overige personele lasten	748.203	671.300	305.000
Afschrijvingen	165.519	163.988	197.000
Rentelasten	15.093	14.430	15.000
ICT	213.706	148.446	303.000
Externe projectkosten		874.000	
Overige bedrijfslasten	989.472	841.738	927.000
Totaal	4.245.678	5.165.644	4.733.000

9.3 Stemverhoudingen

In overeenstemming met artikel 8 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Stemrecht is de stemverhouding, wanneer opgeroepen wordt tot gewogen stemmen, als volgt bepaald:

Vaststelling door het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur stelt de verhouding van de stemmen vast aan de hand van de vastgestelde begroting voor het volgende jaar. Dit betekent dat de begroting niet alleen een financieel document is, maar ook direct invloed heeft op de stemverhoudingen binnen het bestuur.

Aanpassing bij wijziging van de begroting

Als de begroting gedurende een jaar wordt gewijzigd, stelt het Algemeen Bestuur de stemverhouding opnieuw vast. Deze aanpassing gebeurt direct met het besluit tot vaststelling van deze gewijzigde begroting. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de stemverhouding op basis van financiële inbreng van de GR.

Deelnemer	Bijdrage GR 2026	Stemrecht 2026
	€	%
Gemeente Beverwijk	1.352.000	14,62
Gemeente Bloemendaal	169.000	1,83
Gemeente Edam-Volendam	308.000	3,33
Gemeente Haarlem	1.972.000	21,33
Gemeente Heemskerk	763.000	8,25
Gemeente Heemstede	166.000	1,80
Gemeente Landsmeer	173.000	1,87
Gemeente Oostzaan	149.000	1,61
Gemeente Purmerend	457.000	4,94
Gemeente Uitgeest	328.000	3,55
Gemeente Velsen	2.306.000	24,94
Gemeente Waterland	199.000	2,15
Gemeente Wormerland	215.000	2,33
Gemeente Zandvoort	192.000	2,08
Provincie Noord-Holland bodemtoezichttaken	350.000	3,79
Provincie Noord-Holland VTH plustaken	147.000	1,59
Totaal bijdrage gemeenschappelijke regeling	9.246.000	100,00

9.4 Verbonden partijen

Gegevens over 2024 van de VvE:

a.	Naam en vestigingsplaats	VVE Stationsplein 48 te Beverwijk	
b.	Openbaar belang dat wordt behartigd	Gezamenlijk onderhoud en beheer van het pand	
c.	Belang in de verbonden partij	1-1-2024 en 31-12-2024: 3/16 deel. Voor het overige deel is de gemeente Beverwijk eigenaar. De stemverhouding is 50/50.	
d.	Verwachte omvang van het EV	1-1-2024: € 47.908,-	
		31-12-2024: € 47.908,-	
	Verwachte omvang van het VV	1-1-2024: € 597.245,-	
		31-12-2024: € 597.245,-	

		Het VV bestaat per 31-12-2024 nagenoeg geheel uit het reservefonds voor groot onderhoud.	
e.	Verwachte omvang van het financiële resultaat	€ 32.473,- positief resultaat verwacht (op basis van concept jaarrekening)	(*)

*Dit op basis van de jaarrekening over 2023. Nog geen definitieve jaarrekening ontvangen.

Gedurende het boekjaar 2024 hebben wij geen bestuurlijke en financiële belangen in andere partijen gehad.

9.5 Verdeelsleutel incidentele bijdrage

Voor het opvragen van de incidentele middelen voor 2025 koos het AB van ODIJmond voor een specifieke, eenmalige verdeelsleutel die gebaseerd is op de totale financiële inbreng. Naar aanleiding van de zienswijzen op de begrotingswijziging 2025 koos ons bestuur ervoor om voor 2026 de dienstverleningsovereenkomsten, die betrekking hebben op de bouwtaak, niet mee te nemen in de verdeling van de bijdrage voor de versterking van de kritische posities.

Om een eerlijke en transparante verdeling van de incidentele lasten te waarborgen, hanteren we de volgende uitgangspunten:

- **Basis van verdeling:** We verdelen de bijdrage op basis van de financiële inbreng van de ingebrachte taken per deelnemer. Deze verdeling staat los van het reguliere tarief en behandelen wij als programmabudget.
- **Referentiepunt:** We gebruiken de begroting 2025 als referentiepunt, wat zorgt voor een stabiele en actuele berekeningsbasis.
- **Inbegrepen bijdragen:** In de berekeningen nemen we zowel de bijdragen van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) als de bijdragen via dienstverleningsovereenkomsten mee, met uitzondering van dienstverleningsovereenkomsten die per 1 januari 2024 ingebrachte taken. Voor de verdeling van de bijdrage voor de versterking van de kritische positie zijn de dienstverleningsovereenkomsten die betrekking hebben op de bouwtaak uitgezonderd. Deze aanpak zorgt voor een complete weergave van de financiële betrokkenheid van alle deelnemers.
- **Uitsluiting projectbijdragen:** Projectbijdragen worden bewust buiten de berekeningen gehouden vanwege de vermenging met projectkosten en subsidies. Dit zorgt voor een zuivere berekening van de incidentele lasten.

Deelnemer	Verdeling versterking kritische posities in het primaire proces 2026	Inzet op centrale sturing en implementatie ICT syteem t.b.v. centrale sturing	Verdeling versterking kritische posities in het primaire proces 2026	Inzet op centrale sturing en implementatie ICT syteem t.b.v. centrale sturing	Incidentele demping verwachte rente baten en bijdrage I&W	Incidentele bijdrage 2026
	%	%	€	€	€	€
Beverwijk	11,44	12,18	73.216	51.765	-38.367	86.614
Bloemendaal	3,71	3,13	23.744	13.303	-9.860	27.187
Edam-Volendam	2,68	2,26	17.152	9.605	-7.119	19.638
Haarlem	17,25	14,54	110.400	61.795	-45.801	126.394
Heemskerk	6,77	8,65	43.328	36.763	-27.248	52.843
Heemstede	3,17	2,68	20.288	11.390	-8.442	23.236
Landsmeer	4,23	3,56	27.072	15.130	-11.214	30.988
Oostzaan	3,81	4,07	24.384	17.298	-12.821	28.861
Provincie Noord-Holland	4,36	3,68	27.968	15.597	-11.560	32.005
Purmerend	5,64	4,76	36.096	20.230	-14.994	41.332
Uitgeest	3,43	4,14	21.952	17.595	-13.041	26.506
Velsen	19,61	16,53	125.504	70.253	-52.070	143.687
Waterland	4,03	4,07	25.792	17.298	-12.821	30.269
Wormerland	5,57	5,89	35.648	25.033	-18.554	42.127
Zandvoort	4,29	9,87	27.456	41.948	-31.091	38.313
Totaal	99,99	100,01	640.000	425.000	-315.000	750.000

De verwachte incidentele baten uit schatkistbankieren en de rijksbijdrage zijn in mindering gebracht op de bijdrage van deelnemers en verwerkt in de begroting onder overige baten.

9.6 Overzicht van dienstverleningsovereenkomsten en projectenbijdragen per deelnemer

Gemeenten	Omschrijving begroting	Begroting 2026
		€
Alkmaar	Uitvoering strategische nota Schiphol	13.365
Bergen	Uitvoering strategische nota Schiphol	13.365
Beverwijk	Bijdrage Natuur milieueducatie	80.557
Beverwijk	Verduurzaming bedrijven (Greenbiz IJmond)	25.658

Beverwijk	Energiebesparingsakkoord	30.522
Beverwijk	Meetnet	25.000
Beverwijk	Bijdrage uitvoering duurzaamheidslening	10.000
Beverwijk	Steunpunt JTF-regio IJmond	1.750
Beverwijk	Bijdrage personele dekking mobiliteitsfonds	6.667
Beverwijk	Uitvoering applicatiebeheer VTH-systeem OpenWave (nacalculatie)	-
Beverwijk	Doorberekening toelage overgangsecht overname personeel	-
Beverwijk	Doorberekening van constructeurslasten	-
Beverwijk	Dienstverleningsovereenkomst Bouw- en woningtoezichtstaken	146.794
Beverwijk	Dienstverleningsovereenkomst Bouw- en woning vergunningverlening niet complex	198.171
Bloemendaal	Dienstverleningsovereenkomst DOR Digitaal Opkopers Register	6.573
Bloemendaal	Dienstverleningsovereenkomst Volledige milieutakenpakket	258.532
Bloemendaal	Dienstverleningsovereenkomst Toezicht en Handhaving Drank en horecawetgeving	32.864
Bloemendaal	Energiebesparingsakkoord	19.949
Castricum	Uitvoering strategische nota Schiphol	13.365
Castricum	Steunpunt JTF-regio IJmond	1.500
Edam - Volendam	Dienstverleningsovereenkomst Milieu toezicht en handhaving	146.794
Edam - Volendam	Dienstverleningsovereenkomst activiteitenbesluit leefomgeving	16.432
Edam - Volendam	Energiebesparingsakkoord	6.927
Haarlem	Uitvoering strategische nota Schiphol	7.559
Haarlem	Energiebesparingsakkoord	78.571
Heemskerk	Bijdrage Natuur milieueducatie	80.557
Heemskerk	Dienstverleningsovereenkomst Bouw- en woning vergunningverlening niet complex	301.256
Heemskerk	Bijdrage personele dekking mobiliteitsfonds	6.667
Heemskerk	Dienstverleningsovereenkomst Bouw- en woningtoezichtstaken	98.593
Heemskerk	Uitvoering applicatiebeheer VTH-systeem OpenWave (nacalculatie)	-
Heemskerk	Meetnet	14.000
Heemskerk	Bijdrage uitvoering duurzaamheidslening	10.000
Heemskerk	Versnelling van het verduurzamen van bedrijfsterreinen, de Trompet en de Houtwegen (Greenbiz IJmond)	50.000

Heemskerk	Bijdrage programma Gezondheid en schone lucht (luchtkwaliteit en gezondheid)	-
Heemskerk	Energiebesparingsakkoord	20.834
Heemskerk	Steunpunt JTF-regio IJmond	1.625
Heemskerk	Doorbelasting Licentiekosten VTH applicatie OpenWave	20.000
Heemstede	Dienstverleningsovereenkomst - Toezicht en handhaving Drank- en horecawetgeving	32.864
Heemstede	Dienstverleningsovereenkomst DOR Digitaal Opkopers Register (nacalculatie)	6.573
Heemstede	Dienstverleningsovereenkomst - Volledig Milieu	191.489
Heemstede	Energiebesparingsakkoord	12.960
Heemstede	Advisering bestemmingsplannen - nacalculatie	-
Heiloo	Uitvoering strategische nota Schiphol	13.365
Landsmeer	Dienstverleningsovereenkomst volledig milieutakenpakket	279.784
Landsmeer	Dienstverleningsovereenkomst brandveiligheid taken	29.468
Landsmeer	Dienstverleningsovereenkomst Alcoholwet	21.909
Landsmeer	Uitvoering applicatiebeheer VTH-systeem OpenWave (nacalculatie)	-
Landsmeer	Dienstverleningsovereenkomst bouwvergunningverlening	179.658
Landsmeer	Dienstverleningsovereenkomst bouw Juridische handhaving	146.794
Landsmeer	Dienstverleningsovereenkomst bouw en woningtoezicht	132.552
Landsmeer	Dienstverleningsovereenkomst bouw ondersteuning	29.468
Landsmeer	Doorbelasting Licentiekosten VTH applicatie OpenWave	12.500
Landsmeer	Energiebesparingsakkoord	3.137
Oostzaan	Dienstverleningsovereenkomst Volledig Milieutakenpakket	228.735
Oostzaan	Dienstverleningsovereenkomst Toezicht en handhaving Drank en horecawetgeving	21.909
Oostzaan	Dienstverleningsovereenkomst Ruimtelijke Ordening toezicht	21.909
Oostzaan	Dienstverleningsovereenkomst Brandveiligheidstaken (factureren aan veiligheidsregio)	60.470
Oostzaan	Energiebesparingsakkoord	4.909
Oostzaan	Dienstverleningsovereenkomst Bouw en woningtoezichttaken	94.211
Oostzaan	Doorbelasting Licentiekosten VTH applicatie OpenWave	-
Provincie Noord-Holland	Schone en slimme mobiliteit/ IJmond Bereikbaar	-
Beverwijk	Bijdrage Indirecte Lozingen	16.367

Uitgeest	Bijdrage Indirecte Lozingen	5.275
Edam - Volendam	Bijdrage Indirecte Lozingen	14.184
Heemskerk	Bijdrage Indirecte Lozingen	15.241
Landsmeer	Bijdrage Indirecte Lozingen	4.496
Oostzaan	Bijdrage Indirecte Lozingen	3.749
Purmerend	Bijdrage Indirecte Lozingen	35.874
Waterland	Bijdrage Indirecte Lozingen	6.745
Wormerland	Bijdrage Indirecte Lozingen	6.371
Provincie Noord-Holland	Hergebruik stedelijk waterafval	5.250
Provincie Noord-Holland	Steunpunt JTF-regio IJmond	16.667
Provincie Noord-Holland	Uitvoering applicatiebeheer VTH-systeem OpenWave (nacalculatie)	-
Purmerend	Dienstverleningsovereenkomst volledig milieutakenpakket	343.103
Purmerend	Energiebesparingsakkoord	15.198
Rijks overheid	SPUK THE (2022-2026)	232.113
Uitgeest	Bijdrage uitvoering duurzaamheidsprogramma	90.000
Uitgeest	Dienstverleningsovereenkomst Brandveiligheidstaken	60.251
Uitgeest	Dienstverleningsovereenkomst Bouw- en woningtoezichtstaken	170.346
Uitgeest	Dienstverleningsovereenkomst Toezicht en handhaving Alcoholwet	26.072
Uitgeest	Bijdrage EBP 2023-2026	26.093
Uitgeest	Energiebesparingsakkoord	4.927
Uitgeest	Steunpunt JTF regio IJmond	583
Velsen	Dienstverleningsovereenkomst Havenverordening	74.000
Velsen	Verduurzaming bedrijven (GreenBiz IJmond)	60.000
Velsen	Meetnet	39.000
Velsen	Energiebesparingsakkoord	36.573
Velsen	Bijdrage programma Gezondheid en schone lucht (luchtkwaliteit en gezondheid)	-
Velsen	Steunpunt JTF-regio IJmond	2.875
Velsen	Bijdrage personele dekking mobiliteitsfonds	6.667
Waterland	Dienstverleningsovereenkomst Milieu specialistische regelgeving - Milieu evenementen - Milieu specialistische regelgeving - Ruimtelijke plannen en bouwplannen	110.314

Waterland	Energiebesparingsakkoord	6.736
Waterland	Dienstverleningsovereenkomst toezicht (volledig milieutakenpakket)	152.490
Wormerland	Dienstverleningsovereenkomst - Bouw- en woningtoezichtstaken	141.316
Wormerland	Dienstverleningsovereenkomst - Ruimtelijke Ordeningstoezicht	21.909
Wormerland	Dienstverleningsovereenkomst Brandveiligheidstaken (factureren aan veiligheidsregio)	90.705
Wormerland	Dienstverleningsovereenkomst - Volledig milieutakenpakket	355.153
Wormerland	Dienstverleningsovereenkomst - Toezicht en handhaving Drank- en horecawetgeving	21.909
Wormerland	Energiebesparingsakkoord	7.066
Wormerland	Doorbelasting Licentiekosten VTH applicatie Open Wave	18.775
Zandvoort	Dienstverleningsovereenkomst Milieu (Volledige milieutakenpakket)	153.366
Zandvoort	Dienstverleningsovereenkomst Bouw- en woningtoezichtstaken	704.609
Zandvoort	Dienstverleningsovereenkomst Toeristische verhuur + APV	173.179
Zandvoort	Uitbreiding formatie (Bouw- en woning vergunning)	146.794
Zandvoort	Dienstverleningsovereenkomst Verlenging Formule1 2024-2025 - 2026	70.110
Zandvoort	Energiebesparingsakkoord	11.751
Zandvoort	Bijdrage Geluidsmetingen Circuit	15.000
IJmond	JTF IJmond circulaire cofinanciering	63.250
Uitgeest	JTF netcongestie cofinanciering	17.600

10 Bijlage II - Vergelijking: stappen van begrotingswijziging 2025 naar kadernota 2026

Via deze bijlage informeren wij gemeenteraden en Provinciale Staten welke stappen wij hebben gezet om de benodigde incidentele middelen voor onze deelnemers zo laag mogelijk te houden.

Voor de uitvoering van de maatregelen, om toe te werken naar een toekomstbestendige organisatie, maakten wij een eerste inschatting van de benodigde overbrugging per jaar tot en met 2027. Het bestuur koos daarbij om in te zetten op enkel incidentele middelen. Wij raamden deze op € 980.000,- voor specifiek de dekking van de noodzakelijke versterking van onze organisatie en het programma herijking GR, DVO en financieringsstructuur. Daarnaast raamden wij de kosten voor formatie ten behoeve van centrale sturing en het versterken van kritische posities op € 1.510.000,-. Dit gaf een totaalbedrag van € 2.490.000,- (zie de 2^e kolom).

Op basis van deze berekening koos het bestuur voor het opvragen van een incidentele bijdrage van € 2.005.000,- (zie de 3^e kolom). Hiervoor stelden wij een begrotingswijziging 2025 op, die ons Algemeen Bestuur op 18 december 2024 vaststelde. Tijdens het opstellen van de begrotingswijziging maar ook in het proces om deze vast te stellen is via zienswijzen vanuit onze deelnemers verzocht om kritisch te kijken naar mogelijkheden om het kosteneffect voor de deelnemers zo laag mogelijk te houden. Wij hebben ons onder andere ingespannen om een rijksbijdrage te ontvangen voor de versterking van omgevingsdiensten. We schraptten één formatieplaats en benutten rente-inkomsten als aanvullende dekking. Dit geeft een totaalbedrag van € 750.000 als aanvraag voor 2026 (zie de 4e kolom).

Financiële bijdragen		Oorspronkelijke aanvraag incidenteel budget	Beschikbaar gesteld budget d.m.v. begroting wijziging 2025	Aanvraag 2026
		€	€	€
1.	Vernieuwen GR, DVO en financieringsstructuur	374.000	374.000	-
2.	Organisatieontwikkeling	606.000	606.000	-
3.	Implementatiekosten ICT	-	-	75.000
Eenmalige bijdragen		980.000	980.000	75.000
4.	Versterking kritische posities in het primaire proces 2025	810.000	525.000	640.000
5.	Inzet op centrale sturing en borgen managementtaken	700.000	500.000	350.000
Demping	Rentebaten			-115.000
Demping	Subsidie IenW 2025			-200.000
Incidentele bijdragen		1.510.000	1.025.000	675.000
Totaal		2.490.000	2.005.000	750.000

11 Bijlage III - Voortgang financiële aanpak en toekomstvisie

11.1 Terugblik – analyse

In de begrotingswijziging 2025 hebben wij ons bestuur geïnformeerd dat de huidige situatie bij ODIJmond niet langer houdbaar is. De opdracht van onze deelnemers kan al meerjarig niet volledig worden uitgevoerd, zonder een goed gezamenlijk inzicht. Voor de volledige analyse verwijzen we naar de begrotingswijziging 2025⁹. Hieronder vatten we de kern samen.

Aansluiting opdracht en middelen verbeteren

Vastgesteld is dat de uit te voeren opdracht en beschikbare middelen al meerjarig uit balans is. Er is een analyse uitgevoerd over de belangrijkste productgroepen. Hieruit bleek dat de organisatie 17-21 FTE te klein is om alle werkzaamheden te kunnen uitvoeren. Daarnaast bleken ook de bedragen voor overhead en bedrijfsvoering te laag en mogelijk niet evenredig verdeeld over de deelnemers. Dit is ontstaan omdat het financiële volume van de organisatie al over een lange periode niet was herijkt (herijkingeffect). Daarnaast zijn externe ontwikkelingen wel inhoudelijke gevolgd, maar deze zijn operationeel niet altijd goed doorvertaald naar de organisatie. Daarnaast zijn de externe ontwikkelingen niet altijd goed gekoppeld aan de benodigde inzet, capaciteit en middelen. Meer nog, ze zijn binnen de bestaande begroting opgevangen, waardoor een verdringingseffect is ontstaan; hierbij verdringt de ene taak de andere taak, doordat er onvoldoende middelen beschikbaar zijn om beide taken uit te voeren.

Actualisatie juridisch- en financieel kader noodzakelijk

De gemeenschappelijke regeling (GR), dienstverleningsovereenkomsten (DVO) en de financieringsstructuur zijn niet meer actueel. Dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de dienst en haar deelnemers. Gebrek aan een actueel kader zorgt voor onduidelijkheid en gebrek aan inzicht tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. In de praktijk is dit ook merkbaar; er is onvoldoende rolscherpte naar elkaar toe en het is onduidelijk wat er precies wordt geleverd voor de beschikbaar gestelde middelen. Vanuit deelnemers perspectief is er een hybride- en complex model van contracteren ontstaan. Dit heeft als risico dat er mogelijk scheefgroei is in de bijdrage vanuit de deelnemers en het risico niet juist verdeeld is.

Centrale sturing en organisatievorm herzien

De huidige organisatievorm is in de praktijk onvoldoende uitgewerkt, geïmplementeerd en financieel vertaald. Medewerkers die belast zijn met het uitvoeren van de primaire VTH-taken en overige dienstverlening worden niet goed gefaciliteerd. Hierbij is tevens vastgesteld dat het overhead percentage het laagste is van Nederland. Geconcludeerd is dat de huidige organisatievorm en de te beperkte overhead (management & stafcapaciteit) zorgt voor onvoldoende sturing en prioritering van de opgaven. Hierdoor worden werkzaamheden onvoldoende effectief en efficiënt uitgevoerd en ontbreekt sturingsinformatie en grip op de uitvoering.

⁹ https://www.odijmond.nl/publish/pages/147/begrotingswijziging_2025_omgevingsdienst_ijmond_1.pdf

Conclusie en effect

Doordat er geen aansluiting is tussen de opdracht en de beschikbare middelen, het huidige juridische- en financiële kader niet actueel is én de organisatievorm de uitvoering van de werkzaamheden onvoldoende ondersteund, is er een te beperkt inzicht op de omvang en de specifieke milieuproblematiek in de leefomgeving.

Om ervoor te zorgen dat er voldoende zicht is op de situatie buiten en te voorkomen dat schadelijke activiteiten leiden tot lozingen, verontreiniging, onnodige uitstoot en/of het onjuist gebruik of opslaan van gevaarlijke stoffen, is het noodzakelijk om op korte termijn vervolgstappen te nemen.

Effecten algemeen:

- Onze deelnemers hebben geen actueel en volledig beeld van potentiële risico's, omdat er momenteel geen volledig en actueel beeld is van de bedrijven die milieubelastende activiteiten uitvoeren
- Er is geen ook totaaloverzicht van overtredingen en mogelijke inhoudelijke risico's, omdat het '*level playing field*' niet aanwezig is. Dit komt omdat niet alle soortgelijke bedrijven op eenzelfde wijze en met eenzelfde frequentie worden gecontroleerd.
- Minder toezicht leidt onvermijdelijk tot een lager naleef gedrag van regelgeving bij bedrijven.
- Een aantal bedrijven beschikt niet over een actuele vergunning, waarbij de kans bestaat dat de werkelijke situatie niet overeenkomt met wat bij de bedrijven vergund is.
- Door gebrek aan capaciteit om vergunningen te actualiseren loopt dit aantal de komende jaren substantieel op, wanneer er geen actie ondernomen wordt.

Effecten op interne organisatie:

- De disbalans tussen de opdracht en middelen resulteert in de praktijk dat medewerkers ervaren dat de werkdruk (te) hoog is. Ook zien medewerkers dat er aan bepaalde werkzaamheden niet wordt toegekomen.
- De P&C-cyclus (programmering, realisatie en verantwoording) en de praktijk zijn in onvoldoende mate op elkaar afgestemd. Hierdoor is er geen centrale richting en worden prioriteiten vaak individueel bepaald. Er is een sterke klantgerichtheid zonder een goed inzicht en wat deze klantgerichte houding betekent voor de reguliere werkzaamheden en contractafspraken.
- Het werkgeverschap richting de medewerkers is in onvoldoende mate geborgd. Dit ligt in belangrijke mate binnen de teams, zonder duidelijke kaders. Uit de in 2023 uitgevoerde evaluatie onder het personeel blijkt dat dit zorgt voor onduidelijkheid, gebrek aan transparantie en onveilige situaties.

11.2 Terugblik – aanpak

De interne en externe uitdagingen die voorliggen zijn stevig en vragen om een organisatiebrede verbetering. Dit komt op een moment dat de gemeentelijke financiën landelijk zwaar onder druk staan en de komende jaren verslechteren. Het ODIJmond-bestuur realiseert zich dat dit de situatie

complex maakt en dat het een extra aanleiding geeft om kritisch te kijken naar wat de beste keuzen voor de lange termijn zijn. Hierbij wordt ook nadrukkelijk gekeken naar de veranderende opgave en de aangescherpte landelijk kwaliteit- en robuustheidscriteria. Om colleges, raden en staten in positie te brengen zodat zij gedegen bestuurlijke keuzes kunnen maken, is gekozen voor een aanpak waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen de korte- en lange termijn.

Korte termijn tot 2027

De korte termijn richt zich op de periode tot 1 januari 2027. In deze periode zetten wij een aantal noodzakelijke stappen om de operationele- en financiële positie op orde te houden. Deze bestaan uit de volgende punten.

Inlopen achterstand

Hierbij wordt voor de korte termijn alleen gefocust op de achterstanden die ontstaan zijn in de uitvoering naast de primaire VTH-taken. Het gaat hier om een inhaalslag in toezicht & handhaving voornamelijk in situaties waar het risico op omgevingsveiligheid het groot is. Hierbij wordt ook een inventarisatie gemaakt van de achterstand op het gebied van vergunningverlening.

Dit is een beheersmaatregel voor 2024, 2025 en 2026. Om dit te realiseren is het noodzakelijk om op een aantal kritische uitvoerende- en aansturende posities de capaciteit (tijdelijk) uit te breiden.

Verbeteren P&C-cyclus

We investeren in tijdelijk capaciteit om de P&C-cyclus (het sturingsmechanisme) te verbeteren, zodat de beschikbare capaciteit effectiever en efficiënter kan worden ingezet. Hiermee gaan we toewerken naar een betere en centrale prioriteitstelling, verbetering van de focus op de realisatie van het uitvoeringsprogramma (UP) en het verbeteren van inzicht en verantwoording richting de deelnemers. Dit is een proces waarbij zowel instrumentarium, administratie en cultuur zullen moeten worden aangepakt. Dit zal een meerjarige aanpak vergen, waarvoor we in 2024, 2025 en 2026 de basis zullen leggen.

Actualiseren GR, DVO en financieringsstructuur

Een belangrijke stap op korte termijn is samen met de deelnemers inzicht krijgen in wat er op lange termijn nodig is. Hierbij is het noodzakelijk de GR, DVO en financieringsstructuur te actualiseren zodat deze aansluit op de huidige- en waar mogelijk toekomstige situatie.

In dit proces verscherpen wij het zicht op de gecontracteerde opdracht, vernieuwen wij de basis waarop deelnemers- en organisatie financieel verrekenen en ontwikkelen we spelregels zodat deze naar de toekomst actueel blijven en zodat er rolscherpte ontstaat tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Voor de actualisatie van de financieringsstructuur heeft het bestuur de volgende kaders gesteld; 'maak inzichtelijk wat het kost huidige takenpakket uit te voeren, tegen het huidige bestuurlijke ambitieniveau, met borging van kwaliteit en continuïteit en een geactualiseerd bedrijvenbestand.

Extern onderzoek naar toekomstscenario's

Een commissie van het AB en DB van de ODIJmond heeft een extern bureau opdracht gegeven om toekomstscenario's uit te werken. In deze opdracht is besloten om vanuit alle mogelijke scenario's op basis van een onderbouwd advies, te komen tot voorkeursscenario's. Deze scenario's worden opgebouwd vanuit waar de dienst nu staat en afgezet tegen de toekomstige opgaven en criteria waaraan omgevingsdiensten moeten voldoen. Dit levert de deelnemers inzicht op welke wijze de toekomstige opdracht van haar deelnemers op een goede wijze kan worden uitgevoerd en welke mogelijke keuzes het bestuur kan maken om de verwachte structurele kostenstijging te dempen of (gedeeltelijk) op te vangen.

Lange termijn

De lange termijn richt zich op de periode vanaf 1 januari 2027. IJkpunt voor het bepalen van deze richting is de tweede helft 2025. Wanneer ons bestuur inzicht heeft in welke middelen er nodig zijn om de uitvoering van de opdracht met borging van kwaliteit en continuïteit op het huidige ambitieniveau uit te voeren. Op basis van dit inzicht zal het bestuur keuzes maken en richting bepalen rekening houdend met de uitkomsten van het externe onderzoek naar toekomstscenario's. De implementatie zal afhankelijk van de richting in 2026 of 2027 starten. Het bestuur heeft besloten het financiële effect te verankeren in de Kadernota 2027.

Hierbij worden de volgende resultaten richting 2027 verwacht:

- Een toekomstscenario, inclusief de operationele, financiële en maatschappelijke effecten voor de uitvoering van de opdracht van de deelnemers. Tevens een toekomst richting voor de dienst in een zelfstandige, samenwerking of gefuseerde vorm.
- Een geactualiseerde GR- en DVO zodat er voor alle partijen weer inzicht is in de gecontracteerde opdracht, de samenwerkingsvorm en er uniforme afspraken en werkbare afspraken zijn tussen de dienst en haar deelnemers en de deelnemers op gelijke wijze participeren in de samenwerking.
- Een vernieuwde financieringsstructuur waarbij de balans tussen de gecontracteerde opdracht en de middelen is hersteld inclusief spelregels hoe deze verrekend worden met de deelnemers en hoe deze naar de toekomst toe actueel blijven.
- De disbalans tussen incidentele- en financiële middelen is hersteld en er is sprake van een landelijke conform tarief zodat de dienst kan inspelen op noodzakelijke ontwikkelingen. Hierdoor zal het financiële volume (inbreng deelnemers) wijzigingen.
- Een P&C-cyclus die het operationele proces ondersteunt, zodat er op een effectieve- en efficiënte wijze kan worden gewerkt. Er intern en extern sturingsinformatie beschikbaar is, zodat er verantwoording kan worden afgelegd richting de deelnemers.

De keuze voor een toekomstscenario zal invloed hebben op de ontwikkelingsrichting van de organisatie op de lange termijn, de periode van 2027 tot 2030. Het actualiseren van de GR- en DVO-structuur en het herijken van het financiële volume inclusief de financieringsstructuur is een verwachte noodzakelijke stap, vooruitlopend op de uitwerking van alle toekomstscenario's. Eerst moet er extra inspanning worden geleverd op zowel operationele als financiële controle.

11.3 Aanpak & voortgang

Het Bestuur van ODIJmond heeft besloten een zogenaamd meerjarenprogramma te starten om de ontwikkelijnen die de organisatie samen met haar deelnemers oppakt, te sturen. In dit meerjarenprogramma onderscheiden we drie ontwikkelingen, te weten:

1. Herijking GR- en DVO en financieringsstructuur, inclusief governance
2. Herijking van de financieringsstructuur
3. Uitwerken toekomstscenario's

11.4 Aansturing van de onderdelen

- De aansturing van herijken GR- en DVO en financieringsstructuur, inclusief governance en het herijken financieringsstructuur is belegd bij de organisatie.
- De aansturing van de ontwikkeling waarbij gekeken wordt naar de mogelijke toekomstscenario's is belegd bij een commissie die is samengesteld uit AB en DB leden van ODIJmond. De directeur ondersteunt de commissie.
- De andere stappen; het inlopen van achterstanden, verbeteren van de P&C-cyclus en herstellen van de centrale sturing worden gezien als interne bedrijfsvoering en pakt de organisatie zelfstandig op.

Programmaplan en -planning

- Over dit programma legt de organisatie verantwoording af over de voortgang richting het DB.
- Er is een zogenaamd programmaplan en dito planning opgesteld.
- Een accounthouder organiseert overleggen waarin werk- en klankbordgroepen samenwerken met de deelnemers aan de uitvoering.
- De programmaplanning houdt rekening met de bestuurlijke afstemming met het AB en DB
- De programmaplanning houdt rekening met de afstemming en bijbehorende rol van gemeenteraden en Provinciale Staten.

11.5 Voortgang meerjarenprogramma

Deze begroting 2026 maakt onderdeel uit van dit meerjarenprogramma om ODIJmond operationeel- en financieel in controle te brengen. Dit betekent dat wij ook in deze begroting rapporteren over de voortgang, tot op publicatie van dit document.

Dit gebeurt op hoofdlijnen zodat de gemeenteraden en Provinciale Staten geïnformeerd worden.

Ontwikkellijn	Status	Toelichting	Deadline
Herijken GR en DVO structuur (algemeen: analyse en uitgangspunten)		Gedurende Q3, Q4 (2024) en Q1 (2025) er is een volledige analyse gemaakt van de huidige 208 documenten waarin contractuele afspraken tussen de dienst en deelnemers zijn opgenomen. De huidige GR is getoetst op actualisatie, volledigheid en samenhang met de huidige DVO's. Er zijn interviews afgenomen met een AB-delegatie, de deelnemers ambtelijk en intern. Er is met een ambtelijke werkgroep met vertegenwoordigers van de deelnemers gewerkt om te komen tot een analyse en uitgangspunten voor een toekomstig juridisch kader.	16 april 2025: AB ontvangt rapportage.
Herijken GR, DVO structuur en governance (verplichte en facultatieve taken)		Gedurende Q1, Q2 (2025) wordt in afstemming met deelnemers bepaald welke taken verplicht moeten worden afgenomen binnen de GR en welke taken facultatief kunnen worden afgenomen. Hiermee ontstaat een basis van solidariteit tussen de deelnemers en voor de organisatie de basis waarop zij kan organiseren.	9 juli 2025: AB ontvangt rapportage.
Herijken financieringsstructuur (financieel volume analyse IST-SOLL)		Gedurende Q3, Q4 (2024) en Q1 (2025) is er een IST-SOLL analyse opgesteld. Hierbij is een vergelijking gemaakt van de huidige opdracht tegen de huidige middelen (IST-situatie) en de huidige opdracht tegen de benodigde middelen als dit in balans wordt gebracht en de situatie wanneer de bestuurlijk vastgestelde uitgangspunten worden gehanteerd (SOLL-situatie). De IST-SOLL analyse geeft de deelnemers enerzijds inzicht in wat de uitvoering van de opdracht werkelijk zou moeten kosten. Anderzijds maakt hij ook zichtbaar of er scheefgroei is tussen de deelnemers en deelnemers die te veel of te weinig bijdragen.	16 april 2025: AB ontvangt analyse.

Herijking financieringsstructuur (Analyse Knel- & uitgangspunten)		Gelijktijdig aan het opstellen van de IST-SOLL analyse is tevens de huidige financieringsstructuur en spelregels onderzocht. Er was al vastgesteld dat deze niet actueel was en daarmee niet aansluit op de huidige situatie. In deze analyse is vastgesteld waar de knelpunten zitten en wordt aangegeven over welke onderwerpen er nagedacht dient te worden richting een toekomstige structuur.	16 april 2025: AB ontvangt rapportage.
Herijking financieringsstructuur (Uitgangspunten toekomstige structuur)		Vanaf Q2-2025 zal samen met de deelnemers gewerkt gaan worden aan de uitgangspunten van de toekomstige financieringsstructuur.	juli 2025: AB ontvangt uitgangspunten.
Herijking financieringsstructuur (Actualiseren bedrijvenbestand)		Vanaf Q3- 2024 tot op heden wordt er vanuit de organisatie gewerkt aan het actualiseren van het bedrijvenbestand. Een bedrijvenbestand is de basis waar vanuit de VTH-milieu activiteiten de kern van een omgevingsdienst worden opgebouwd. Daarnaast wordt een proces ontwikkeld om dit bestand naar de toekomst toe actueel te houden	10 juni 2025: informer AB over voortgang.
Toekomstscenario's (Hoofdlijn scenario's)		Gedurende Q4-2024 en Q1-2025 wordt door een extern bureau scenario's op hoofdlijnen ontwikkeld. Deze scenario's geven het bestuur inzicht van de mogelijke opties. Gelijktijdig wordt een wegingskader voorgesteld waarmee de scenario's onder andere worden afgezet tegen de opgave, landelijke kwaliteit- en robuustheid eisen en wat realistisch is. Hiermee ontstaat inzicht welke richtingen mogelijk zijn.	16 april 2025 AB ontvangt rapportage.
Toekomstscenario's (Voorkeur scenario')		Gedurende Q2, Q3 (2025) worden twee tot drie voorkeursscenario's van het AB uitgewerkt in detail. Hierbij ontstaat inzicht in de haalbaarheid, maar ook in de financiële, operationele en maatschappelijke impact van de scenario's.	9 juli 2025: AB ontvangt rapportage.

Dit meerjarenprogramma loopt op dit moment door tot 1 januari 2027. De belangrijkste stappen om te komen tot een toekomstrichting worden in 2025 gezet. Voor de vervolgstappen verwijzen wij naar de programmaplanning die is gemaakt voor de herijking GR, DVO, financieringsstructuur én governance en het uitwerken van toekomstscenario's.

Inlopen achterstanden VTH

In 2024 en 2025 zetten wij een extra stap om de belangrijkste achterstanden op het gebied van VTH-milieu in te lopen. Hierbij ligt de focus op bedrijven met een potentieel hoger risico op omgevingsveiligheid. Dit zijn in elk geval de vergunningplichtige bedrijven maar ook bedrijven waar grote volumes brandbare of schadelijke stoffen worden opgeslagen.

Wij zijn deze extra stap gestart met het uitvoeren toezicht controles. Voor deze jaren hebben we 500 bedrijven extra opgenomen in de programmering. Hiermee voldoen we vanaf 2024 weer aan de bestuurlijke ambitie om vergunningplichtige bedrijven¹⁰ jaarlijks te controleren.

Vanuit de bedrijven die een melding milieubelastende activiteit (MBA) moeten doen¹¹ is de achterstand +/- 2.600 bedrijven op een bestand van 6.000 bedrijven én te groot om volledig in te lopen. Hier hebben we de bedrijven geselecteerd met een potentieel hoger risico op omgevingsveiligheid en specifieke sectoren. Voor 2024 en 2025 ligt de focus op de inhaalslag, vanaf 2026 zal het een combinatie van inhalen en reguliere uitvoering worden.

In april 2025 ontvangen de deelnemers de eerste voortgangsrapportage op dit onderdeel.

Overzicht vergunningen

Vanuit de toezichtcontroles ontstaat een beeld wat de actualiteit en volledigheid is van de vergunningen. Tot 2019 werden trends in de vergunningverlening geregistreerd, daarna is dit losgelaten. Hierdoor is er geen actueel overzicht van alle vergunningen én is er een meerjarige achterstand van de actualisatie hiervan. Vanuit de toezichtcontroles krijgen wij zicht op onrechtmatigheden en het aantal overtredingen. Echter geeft dit geen directe reflectie op de vergunning. Daarnaast gebruiken we onze controles om de WABO¹² om te zetten naar de Omgevingswet. Hierbij registreren we het aantal milieubelastende activiteiten (MBA's) bij bedrijven (een bedrijf kan dus meerdere MBA's hebben waarop wij controleren). Op basis van de MBA's kan ook beoordeeld worden of de vergunning volledig en actueel is. Gedurende 2025 ontstaat een betrouwbaarder beeld van waar we staan met de vergunningverlening.

Adviseringstaak

Voor advisering is het beeld dat wij over de afgelopen jaren alleen de vragen vanuit de deelnemers oppakken. Dit beeld blijft voor 2024 en 2025 gelijk. Eigenlijk zou vanuit advisering ook proactief geadviseerd moeten worden ten aanzien van ontwikkelingen, beleid of wijzigende wetgeving. Zo is het mogelijk om aan de voorkant te sturen. Om dit te kunnen doen is er structureel meer capaciteit nodig. Dit is niet vanuit de incidentele middelen te organiseren omdat inhuur op expertise in de huidige arbeidsmarkt niet realistisch is. In 2025 zetten wij een stap om het kennisniveau van onze

¹⁰ Het gaat hier om bedrijven die een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit (MBA) nodig hebben. Dit betreft doorgaans grotere, complexere en milieubelastende bedrijven die onder het Europese IPPC-regime (Integrated Pollution Prevention and Control) vallen of waarvoor specifieke milieuregels gelden. Voorheen aangeduid als WABO type-C bedrijven.

¹¹ Dit zijn voornamelijk middelgrote bedrijven met enige milieubelasting, waarvoor algemene rijksregels gelden (zoals het Besluit activiteiten leefomgeving, Bal), maar die geen omgevingsvergunning voor milieu nodig heeft. Voorheen aangeduid als WABO type-B bedrijven.

¹² De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht was een Nederlandse wet die in 2010 werd ingevoerd om allerlei vergunningen op het gebied van bouwen, milieu en ruimtelijke ordening samen te voegen tot één omgevingsvergunning. Dit maakte het vergunningsproces eenvoudiger en efficiënter. De Wabo is per 1/1/24 vervangen door de Omgevingswet, die regels voor de fysieke leefomgeving verder integreert en vereenvoudigt.

eigen medewerkers te verdiepen en maken wij inzichtelijk hoeveel extra formatie er nodig is om de adviestaak goed in te vullen.

Extra capaciteit op thema advies

Ook zijn wij met de deelnemers en specifiek provincie Noord-Holland in gesprek om voor ruimtelijke advisering extra incidentele middelen voor 2025 tot 2027 aan te vragen en ontvangen. Grote dossiers die onderdeel zijn van de energietransitie, zoals aanlanding Wind op Zee, de Energiehaven en infrastructuur voor het tegengaan van netcongestie en/of het uitbreiden naar waterstof vragen op korte termijn advisering. Het is nodig om in 2025 te starten met opbouwen van capaciteit, zodat we vanaf 2026 aan de vraag kunnen voldoen, omdat we dan de risico's dat de transitie afgeremd wordt, kunnen vermijden.

Voortgang herstel centrale sturing

In 2024 hebben wij een aantal richtinggevendende keuze gemaakt om de centrale sturing van onze primaire VTH-dienstverlening te verbeteren. Als belangrijk onderdeel hiervan wordt de P&C-cyclus verbeterd en zetten we de eerste stappen om de P&C-cyclus en de praktijk beter op elkaar aan te sluiten.

Evaluatie organisatievorm 'zelforganisatie' en herziening

In 2019 heeft ODIJmond gekozen voor de organisatievorm 'zelforganisatie'. Dit is een organisatievorm waarbij het management verantwoordelijk is voor 'het WAT' (de richting) en de medewerkers verantwoordelijk zijn voor 'het HOE' (hoe ze de richting realiseren). Dit geldt zowel voor de inhoudelijke taken als de bedrijfsvoering taken. Deze organisatievorm zorgt voor flexibiliteit en eigenaarschap én vraagt ook om verantwoordelijkheid, senioriteit en bereidheid om meer te doen dan de reguliere werkzaamheden. Deze organisatievorm vraagt om zowel duidelijke kaders en spelregels als om kennis van 'zelforganisatie' die actueel gehouden moet worden. De organisatievorm is, mits goed georganiseerd, niet financieel voordeliger dan een hiërarchische structuur. De management- en staftaken die worden opgepakt door uitvoerend personeel zorgen voor productiviteitsverlies op dat vlak. Ook is een jaarlijkse forse investering in kennis van zelforganisatie en wat dit betekent voor de samenwerking nodig. Medewerkers moeten met elkaar goed in staat zijn afspraken te maken én in staat zijn elkaar daarop aan te spreken.

In 2023 is onder de medewerkers een evaluatie uitgevoerd naar het functioneren van deze organisatievorm. Gedurende 2024 is in samenwerking met hen én de teams waar zij onderdeel van uitmaken. Geïnterviewd wat er nodig is om 'zelforganisatie' te laten functioneren. Hierbij is vastgesteld dat deze stap te groot is, de middelen hiervoor niet beschikbaar zijn en het draagvlak voor deze werkwijze inmiddels te beperkt is.

Eind 2024 is besloten over te stappen naar een hiërarchisch model, waarbij staf- en bedrijfsvoeringstaken weer uitgevoerd gaan worden door staf- en management maar de medewerkers wel een hoge mate van verantwoordelijkheid (eigenaarschap) houden voor de uitvoerende werkzaamheden. De managementfuncties zijn beperkt en worden binnen de kaders van de begroting gerealiseerd.

Planning & controle cyclus

In 2024 zijn we gestart met een proces om de P&C-cyclus te verbeteren. De eerste stap hierbij is gericht op het concreter en realistischer maken van ons uitvoeringsprogramma (UP). Dit document is voor het jaar 2025 opgesteld vanuit de focus dat het een intern- en extern sturingsdocument moet zijn. Daarnaast werken we organisatie breed eraan om de uitvoering buiten en de P&C-cyclus weer op elkaar aan te laten sluiten. Om dit te bereiken is een gezamenlijke richting, herstel van centrale sturing en het betrekken van de medewerkers bij de P&C-cyclus essentieel. Organisatie breed zal plan-do-check-act (PDCA) meer in het gedrag en de werkwijze moeten worden verankerd om de juiste feedback in de P&C-cyclus te krijgen. Dit wordt een meerjarige inspanning.

11.6 Positie deelnemers

Financiële positie

Het komt op een ongelegen moment dat in 2024 is vastgesteld dat stappen nodig zijn om de organisatie operationeel en financieel onder controle te krijgen, terwijl de Rijksoverheid de eisen voor gemeenten én omgevingsdiensten aanscherpt en de financiële positie van gemeenten vanaf 2026 sterk verslechtert. Geconcludeerd kan worden dat onze deelnemers de afgelopen jaren te weinig hebben betaald waardoor niet alle werkzaamheden zijn uitgevoerd én er is een achterstand ontstaan. Hier was geen gezamenlijk beeld op. Om rekening te houden met de financiële positie van de deelnemers, komt er in het proces ruimte voor keuzes maken. We presenteren mogelijke toekomstscenario's voor de organisatie van de dienstverlening én laten het bestuur zien welke keuzes mogelijk zijn en wat de gevolgen van die keuzes zijn. Het is wel belangrijk hier het tijdspad te bewaken. Ons bestuur heeft gekozen voor een route waarbij 2024-2025 gebruikt wordt om inzichtelijk te maken waar we staan, welke (bestuurlijke) keuzes kunnen worden gemaakt inclusief een inschatting van de impact van deze keuze. Vanuit dit inzicht wordt vanaf april 2025 tot einde jaar richting bepaald en worden besluiten genomen.

Het financieel effect hiervan land in de Kadernota 2027. Dit betekent dat eventueel bezuinigingen pas per 2027 kunnen worden geëffectueerd. Echter dan wel vanuit een situatie dat er inzicht is en achterstanden met het hoogste risico zijn ingelopen. Het is belangrijk dat nog moet worden bekeken hoe bezuinigingen zich verhouden met de impact op de leefomgeving en hoe deze zich verhouden tot de landelijke verscherpte criteria. Wij verwachten dit beeld begin juli 2025 met het bestuur te delen.

Betrokkenheid deelnemers

- De ontwikkellijn GR, DVO en financieringsstructuur wordt in actieve participatie met de deelnemers uitgevoerd. Alle deelnemers zijn ambtelijk betrokken en hebben onderling afgestemd wie op welk onderwerp een stap naar voren doet: door te participeren in de klankbord of werkgroepen.
- Het Dagelijks Bestuur is intensief betrokken bij het tot stand komen van het programma (de aanpak) en wordt periodiek gerapporteerd op de voortgang.
- Ook het AB wordt op regelmatige basis bijgepraat door de externe projectleiders die de verschillende onderdelen begeleiden.
- Het ontwikkelen van toekomstscenario's wordt aangestuurd door een commissie van DB en AB leden.

11.7 Conclusie

We startten dit document met de conclusie dat het jaar 2026 dus onderdeel uitmaakt van een meerjarenprogramma. Dit gegeven geeft ook nadrukkelijk richting aan de begroting 2026. Wij hebben de structurele lasten beperkt tot strikt noodzakelijke punten. Hiermee sluiten we aan bij de bestuurlijke afspraak; 'geen structurele keuzes maken die vooruitlopen op het bepalen van de toekomstrichting voor de lange termijn'

Daarnaast vragen we de incidentele kosten op om het programma (GR, DVO en financieringsstructuur), de toekomstscenario's en het inlopen van de achterstanden te kunnen continueren. De doorloop van deze onderdelen is noodzakelijk omdat er anders geen inzicht ontstaat waarop structurele keuzes kunnen worden gemaakt en de organisatie operationeel- en financieel niet in controle komt.

In 2024 is besloten de kosten 2024-2025 en 2026 apart van elkaar op te vragen. Destijds zijn de kosten voor 2026 becijferd op 1,5 miljoen euro. Vanuit de zienswijzen van de gemeenteraden en Provinciale Staten op de begrotingswijziging 2025 hebben wij besloten ons maximaal in te spannen om dit bedrag te verlagen. Door een scherper inzicht in de werkelijke situatie, ombuigingen, incidentele meevallers, interne bezuinigingen hebben wij dit bedrag kunnen verlagen tot 750k euro. Dit bedrag is noodzakelijk om tot een neutraal operationeel resultaat te komen in de begroting 2026 en de gemaakte afspraken rond de inhaalslag en het programma GR, DVO, financieringsstructuur en de toekomstscenario's uit te voeren.

Met dit document hebben wij richting de gemeenteraden en Provinciale Staten een tussentijdse verantwoording willen geven op de voortgang van ontwikkelingen en de besteding van de incidentele middelen 2024. In bestuursrapportage rapporteren wij over de voortgang en gaan we onder andere inhoudelijk in op wat de resultaten zijn van het inlopen van de achterstanden.

11.8 Financiële verantwoording

De financiële verantwoording voor de besteding van de incidentele middelen nemen wij op in de bestuursrapportages 2025. Dit aangezien de middelen pas in 2025 beschikbaar zijn gesteld.

Contactpersoon: Omgevingsdienst IJmond

Postbus 325
1940 AH Beverwijk
0251-263 863
info@odijmond.nl
www.odijmond.nl

14 april 2025 | versie 2.0

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt	04	Besluit nr.	AB 2025-019
Datum vergadering	9 jul 2025	Van	Just Zandhuis
Onderwerp	Bestuursrapportage jan t/m apr 2025	Functie	Directeur

Inleiding

Wij werken in opdracht van het openbare bestuur. Dat vraagt om een transparante werkwijze. Wij geven hier uitvoering aan door inzicht te geven in de voortgang van de uitvoering van onze opdracht. Wij maken daarbij gebruik van een Planning & Controle (P&C) kalender. Deze bestaat uit een uitvoeringsprogramma, twee tussentijdse rapportages en een jaarverslag. Hierbij bieden wij u onze eerste tussentijdse rapportage aan. Met deze rapportage rapporteren wij u over onze uitvoering over de maanden januari tot en met april 2025. Wij doen dat via twee bestanden. De bijlage Financieel en de bijlage Uitvoering.

Uitvoering

Onze rapportage over januari t/m april 2025 heeft een ander jasje gekregen. We houden vast aan de productgroepen waarmee wij ons uitvoeringsprogramma opbouwden. Per productgroep beschrijven wij de belangrijkste resultaten. Daarna volgen de deelnemer-specifieke projecten.

De insteek van ons Uitvoeringsprogramma 2025 was concreet en realistisch. Waar beschikbaar beschreven wij het aantal gecontracteerde uren en op basis van kengetallen gaven wij aan wat wij verwachten te realiseren in 2025. In deze rapportage is vanuit visueel oogpunt gekozen om alleen te rapporteren op realisatie en dit niet te staven aan geprognostiseerde aantallen en uren. Deze zijn terug te halen in ons uitvoeringsprogramma.

Financieel kader

Via het financieel kader geven wij inzicht in de afwijkingen in baten en lasten ten opzichte van de vastgestelde begroting. Ook beschrijven wij een aantal personeelsontwikkelingen, met specifieke aandacht voor verzuim en personeelsverloop. De wijze van financiering en realisatie laat elk jaar de trend zien dat vooral externe kosten in het tweede en derde tertaal toenemen, omdat er in het eerste tertaal veel activiteiten worden opgestart. Dit maakt dat het resultaat in het eerste tertaal over het algemeen hoger is en wij in de prognose rekeninghouden met dit effect.

Besluit

1. Vaststellen van de bestuursrapportage januari t/m april 2025.

Besluit: conform/ aanhouden / aangepast besluit

de voorzitter,

de secretaris / directeur,

S. Klaassen

J. Zandhuis

Eerste bestuursrapportage 2025

Januari t/m april 2025

Inhoudsopgave

- Doorontwikkeling ODIJmond
- Gerealiseerde uren per productgroep
- Toezicht & handhaving milieu
- Vergunningverlening milieu
- Vergunningverlening, toezicht & handhaving bouw
- Juridische advisering
- Advisering
- Projecten
- Deelnemersspecifiek
 - Beverwijk
 - Bloemendaal
 - Edam-Volendam
 - Haarlem
 - Heemskerk
 - Heemstede
 - Landsmeer
 - Oostzaan
 - Purmerend
 - Uitgeest
 - Velsen
 - Waterland
 - Wormerland
 - Zandvoort
 - Provincie Noord-Holland

Leeswijzer

Onze rapportage over januari t/m april 2025 heeft een ander uitstraling gekregen. We houden vast aan de productgroepen waarmee wij ons uitvoeringsprogramma opbouwden. Per productgroep beschrijven wij de belangrijkste resultaten. Daarna volgen de deelnemer-specifieke projecten.

De insteek van ons Uitvoeringsprogramma 2025 was concreet en realistisch. Waar beschikbaar beschreven wij het aantal gecontracteerde uren en op basis van kengetallen gaven wij aan wat wij verwachten te realiseren in 2025. In deze rapportage is vanuit visueel oogpunt gekozen om alleen te rapporteren op realisatie en dit niet te staven aan geprognostiseerde aantallen en uren. Deze zijn terug te halen in ons uitvoeringsprogramma.

Voor de rapportage van een aantal productgroepen wijken wij af en rapporteren wij niet over januari t/m april, maar januari t/m juni. Dat staat per sheet beschreven.

Doorontwikkeling ODIJmond

De eerste vier maanden van dit jaar stonden in het teken van de doorontwikkeling van onze organisatie naar een toekomstbestendige organisatie. Medio april 2025 presenteerden wij de eerste tussenresultaten aan ons bestuur, waarbij is ingegaan op drie sporen:

1. Herijking van onze Gemeenschappelijke Regeling & governance
2. Herijking van de financieringsstructuur
3. Inventarisatie toekomstscenario's

Met de tussenresultaten die wij opleverden is er helder beeld bij de benodigde balans tussen de opdracht en de benodigde middelen met oog voor toekomstige ontwikkelingen.

Vorbereidingen bestuurlijke keuzes om financiële effect te dempen

De tijd tussen april en half juni 2025 gebruiken wij om met alle deelnemers bestuurlijke keuzes zorgvuldig door te spreken. Voor zowel de verplichte als facultatieve taken is het gesprek gaande met onze deelnemers met als doel om het evenwicht tussen ambitie, opdracht en (financiële) capaciteit te herstellen binnen uw financiële mogelijkheden. Het inzicht en de afspraken die wij maken, moeten eraan bijdragen dat er weloverwogen bestuurlijke keuzes gemaakt kunnen worden om de uitvoering van de taak en de dienstverlening die daarbij hoort op een toekomstbestendige wijze te borgen, ook als dit een andere organisatievorm vraagt. Keuzes die er ook aan bij moeten dragen dat het financiële effect wordt opgevangen, dat ontstaat door de balans te herstellen tussen de opdracht die ODIJmond uitvoert en de beschikbare middelen die zij daarvoor ontvangt. Het structurele financiële effect van de gemaakte keuzes wordt vervolgens pas verankerd in de kadernota 2027.

Centrale sturing

Vanuit de eerste analyse van onze organisatie in 2024 ontstond er beeld bij het versterken van de centrale sturing. Centrale sturing moet eraan bijdragen dat de opdracht van onze deelnemers wordt uitgevoerd en onze deelnemers tijdig en transparant worden meegenomen in afwijkingen daarvan. Een belangrijk onderdeel van de versterking is de stap van zelforganisatie terug naar leidinggevenden. In de eerste maanden van dit jaar hebben wij via een wervings- en selectieprocedure ons nieuwe managementteam kunnen formeren dat nu bestaat uit een directeur, een manager Primair Proces, een manager Advies & Projecten en een manager Bedrijfsvoering.

Inlopen achterstanden

In 2023 en 2024 constateerden wij dat er achterstanden zijn ontstaan in de uitvoering van ons milieutoezicht. Dit was voor ons bestuur aanleiding om in 2024 beheersmaatregelen te treffen om de achterstanden in te lopen. Maatregelen die doorlopen in 2025. In 2024 controleerden wij 500 bedrijven, met een hoger risico op omgevingsveiligheid. Medio april leverden wij een rapportage op waarmee wij inzicht geven in de extra inzet voor 2024 en de constatering van de 500 controles. Hierbij geven wij inzicht in zowel de gepleegde inzet, als welk resultaat dit oplevert. De rapportage boden wij aan aan onze deelnemers zodat zij daarmee de gemeenteraden, cq. PS konden informeren.

Ook in 2025 lopen wij in op deze achterstanden. Wij controleren tenminste alle bedrijven met een vergunning (in totaal 205 bedrijven verdeeld over ons gehele werkgebied) en bezoeken een groot aantal bedrijven (circa 1.500 binnen dit werkgebied) met een hoog risico op omgevingsveiligheid én die wij al vijf jaar of langer niet bezochten.

Ontwikkelingen gebiedsbreed

Interbestuurlijk Programma Versterking-VTH

In 2024 dienden wij het Plan van Aanpak in het kader van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel. Dit Plan van Aanpak was vastgesteld door ons Algemeen Bestuur op 27 maart 2024. Het Plan van Aanpak bevat ons bestuurlijk antwoord op de wijze waarop wij willen doorontwikkelen tot een toekomstbestendige omgevingsdienst.

In oktober 2024 verscheen de eerste beoordeling van IenW. Op 30 december dienden wij de eerste halfjaar rapportage in over de voortgang Plan van Aanpak IBP-VTH. Op basis van deze rapportage verschoof het oordeel van IenW van rood naar oranje. Voor 30 juni 2025 dient de tweede voortgangsrapportage te worden ingediend. IenW komt op basis van deze rapportage met een nieuw (eventueel bijgesteld) oordeel.

Regionale samenwerking

In 2025 werken we, samen met de drie OD's in Noord-Holland, aan het actualiseren van de regionale samenwerkingsagenda en aan het concretiseren van het samenwerkingspotentieel.

In de eerste maanden van dit jaar verkenden we het samenwerkingspotentieel tussen 4 OD's Noord-Holland op het niveau van de managementteams. De verkenning was er ook op gericht om te inventariseren op welke wijze samenwerking een bijdrage kan leveren aan het voldoen aan de landelijke gestelde robuustheidscriteria. Er vonden vier sessies plaats, olv KokxDeVoogd. Wij coördineerden dit proces. Het eindrapport wordt gepresenteerd in het tweede tertaal. We constateren wel dat samenwerking momenteel onvoldoende perspectief biedt, omdat

de andere OD's meer prioriteit geven aan het individuele traject richting robuustheid.

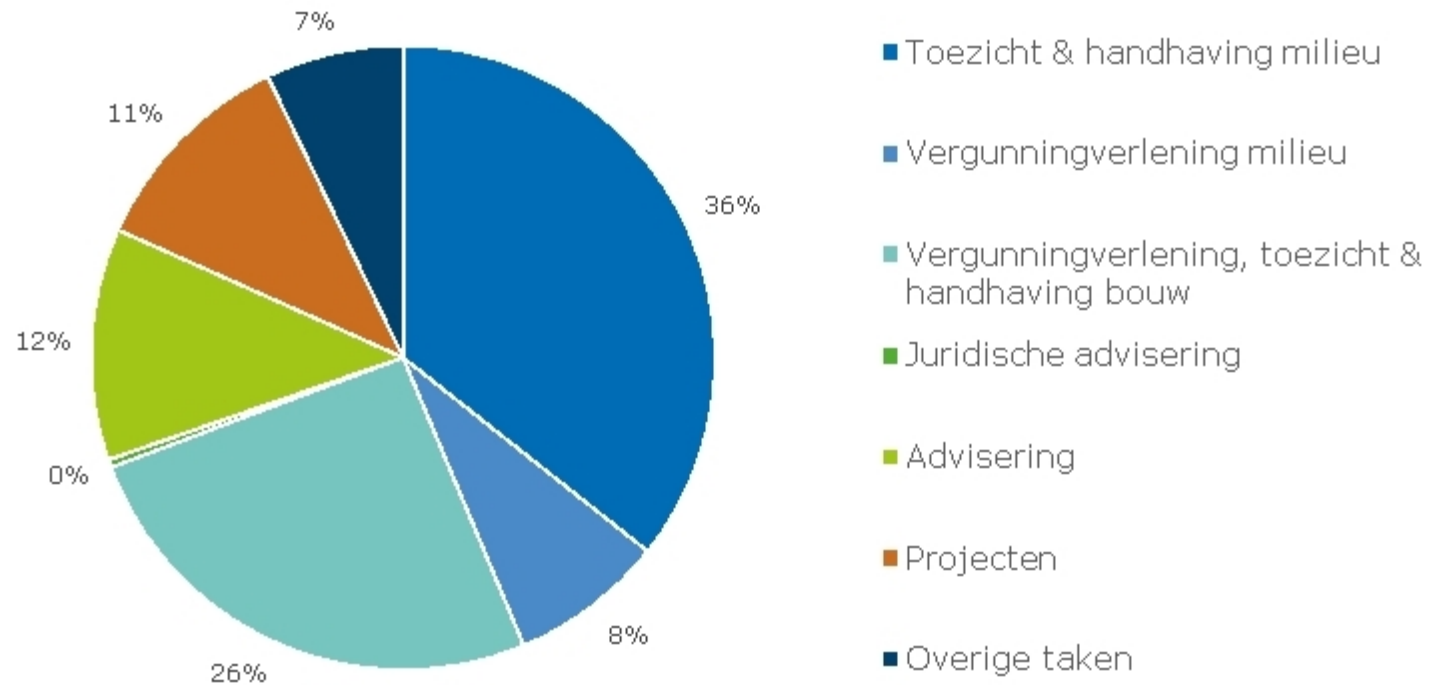
Vanuit de ontwikkellijn inventarisatie toekomstscenario's vonden gesprekken plaats met de directeuren over de bereidheid en potentie van mogelijke samenwerkingsvormen. Ook vond er een eerste kennismaking plaats tussen de voorzitters van ons bestuur en die van ODNZKG.

Opleidingen

In 2024 startte een nieuw leerjaar van onze opleiding waarmee we collega's opleiden tot toezichthouder. De opleiding is in de eerste tertaal van dit jaar afgerond. Inmiddels is de voorbereiding opgestart om een nieuw leerjaar op te starten.

Eind 2024 startte OmgevingsdienstNL met de ODNL Academy. Via deze Academy worden centraal diverse trainingen en cursussen gegeven voor medewerkers van alle OD's in Nederland. De training zijn gericht op de uitvoering van toezicht en handhaving, maar ook op specialistische thema's. Elke OD draagt financieel bij aan de trainingen. De Academy is een aanvulling op onze eigen opleiding en zal eraan bijdragen dat onze junior medewerkers kunnen doorgroeien naar medior en uiteindelijk senior medewerkers.

Gerealiseerde uren per productgroep

Toelichting

In ons Uitvoeringsprogramma programmeren wij onze uitvoering op basis van productgroepen.

In de grafiek hiernaast is de verdeling van het aantal uur in percentages zichtbaar voor ons gehele werkgebied.

De productgroep Juridisch Advisering wordt momenteel veelal geschreven op de productgroepen toezicht en handhaving en blijft daardoor 'achter'.

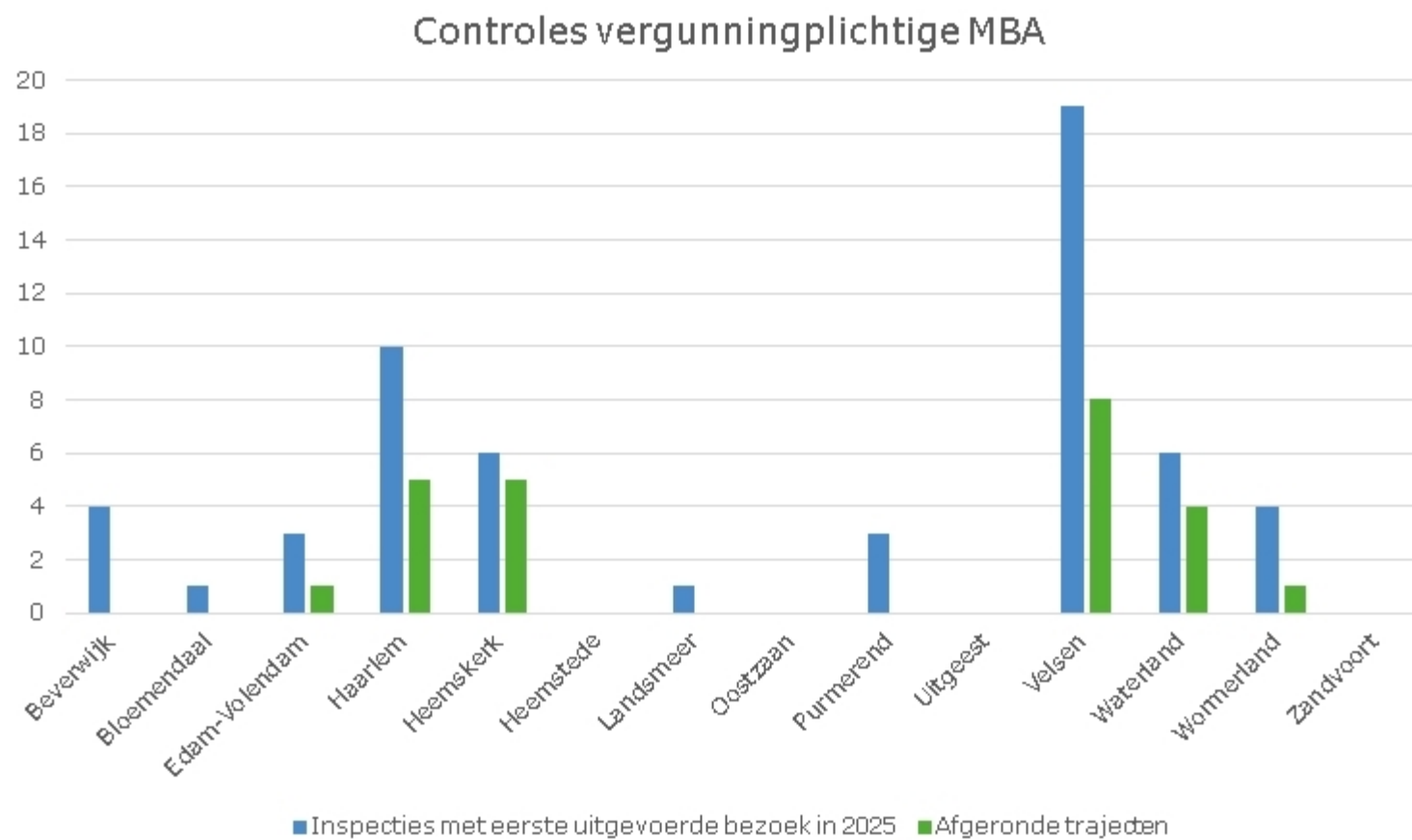
Rapportageperiode

Januari t/m mei 2025

Productgroep

Toezicht & handhaving milieu

Toezicht & handhaving

Toelichting

In 2025 controleren wij alle bedrijven waar één of meer MBA's met vergunningsplicht aanwezig zijn. In ons gehele werkgebied gaat het om 205 bedrijven. We hanteren hierbij als kengetal 20 uur per controle. Tegelijkertijd met het uitvoeren van de controles op deze locaties digitaliseren wij de vergunningen. Hiermee versterken wij de datakwaliteit van ons VTH-systeem. Dit proces vergt extra tijd.

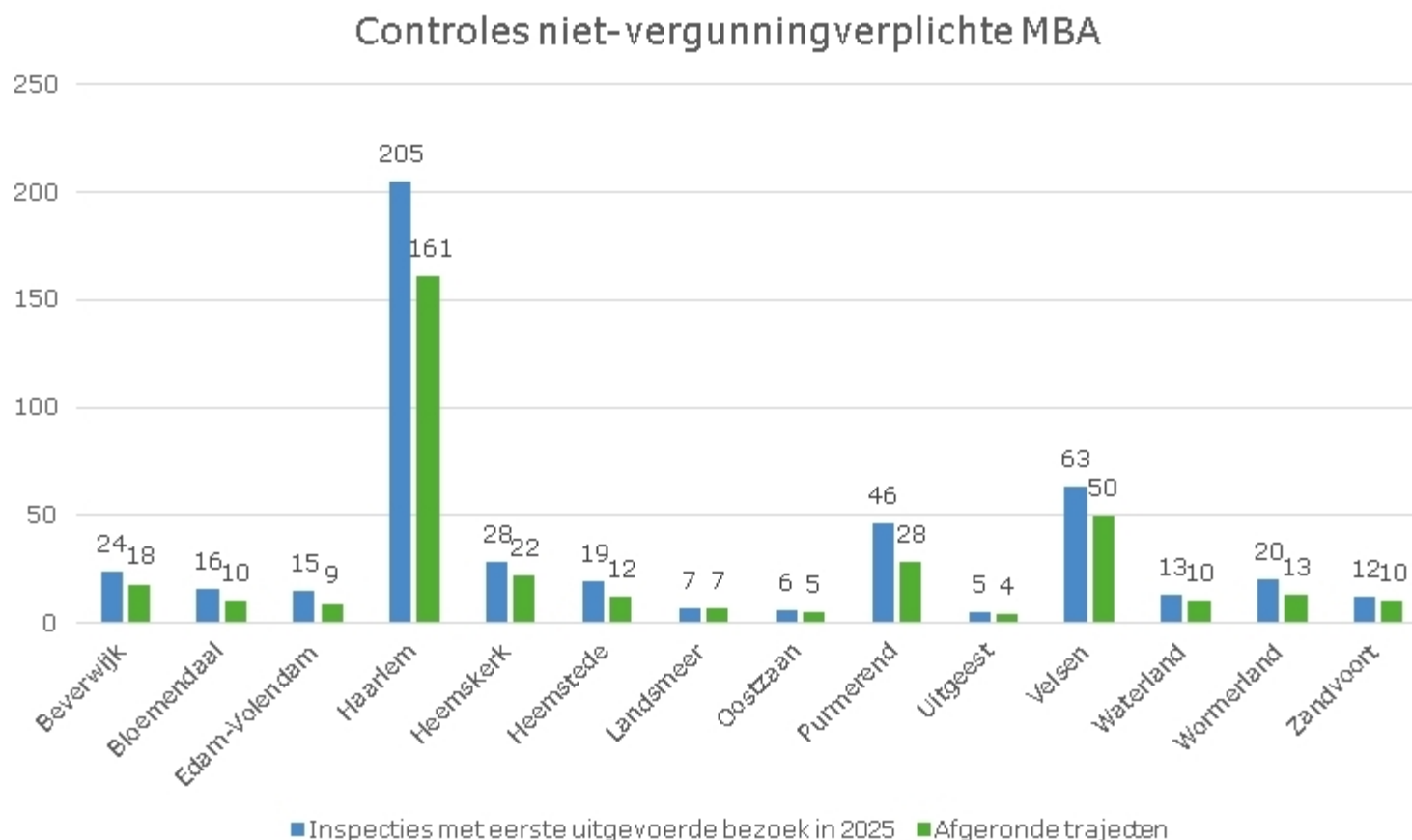
In de grafiek hiernaast staan de uitgevoerde controles en de afgeronde trajecten. De prognose per gemeente staat vermeld in het Uitvoeringsprogramma 2025.

De voortgang van de controles krijgt in het tweede deel van dit jaar extra prioriteit om einde van dit jaar aan de gecontracteerde opdracht te voldoen.

Rapportageperiode

Januari t/m mei 2025

Toezicht & handhaving

Toelichting

Naast de controles op vergunningsplichtige MBA's controleren wij op basis van de overige uren op bedrijven met één of meer MBA's waarvoor geen vergunningplicht geldt. Omdat we niet alle bedrijven in deze categorie kunnen controleren, ligt de prioriteit bij de bedrijven waar we langer dan vijf jaar geen controle op de milieuaspecten uitvoerden. Daarna hanteren we de prioritering uit het VTH-Beleidskader.

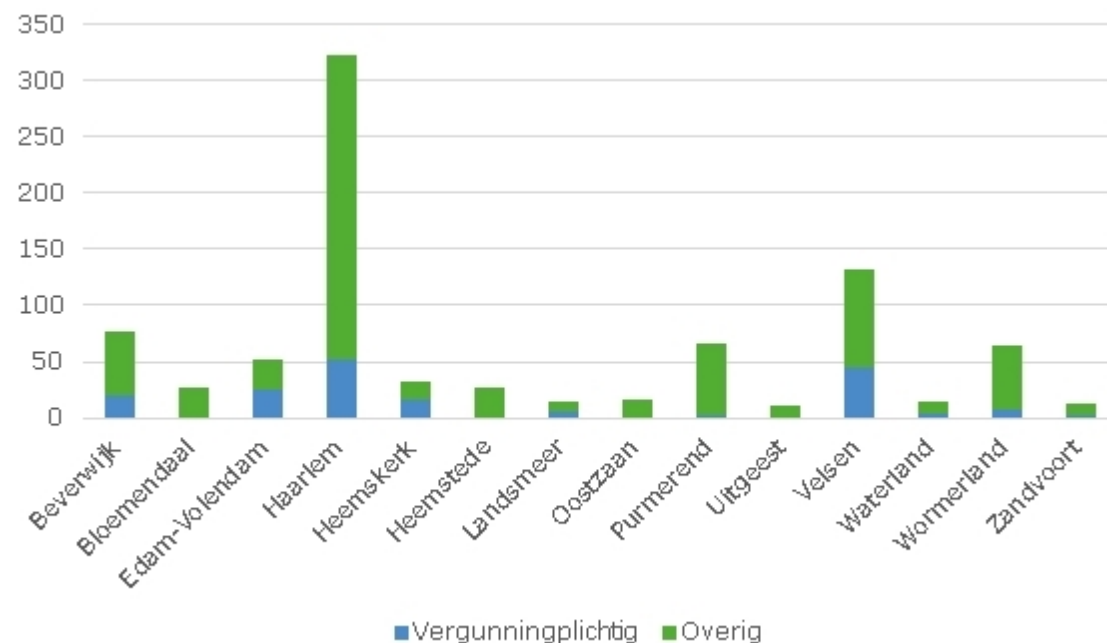
De uitvoering loopt licht achter op de prognose, maar de ervaring leert dat we dat in het tweede helft van dit jaar inlopen.

De prognose per gemeente staat vermeld in het Uitvoeringsprogramma 2025.

Rapportageperiode

Januari t/m mei 2025

Overtredingen

Toelichting

Op deze sheet rapporteren wij over geconstateerde overtredingen tijdens bedrijfsbezoeken bij alle locaties. We maken daarbij een splitsing tussen de vergunningplichtige bedrijven en de categorie overig, die bestaat uit bedrijven die vallen onder de meldplicht (sheet 8) en informatieplicht. Op één locatie kunnen meerdere overtredingen geconstateerd worden. Het totaal aantal overtredingen is zichtbaar in de tabel.

De categorie overig in de tabel hieronder, bij meest voorkomende overtredingen, betreft de verzameling van alle overige type overtredingen die buiten de top 5 vallen. Het gaat hier om 88 soorten overtredingen we hebben samengevat.

Het hoge aantal overtredingen bij Haarlem (in vergelijking met de overige gemeenten) komt voort uit het feit dat we gemiddeld een hoger aantal controles uitvoeren binnen die gemeente, zoals gepland via ons Uitvoeringsprogramma 2025.

Rapportageperiode

Januari t/m mei 2025

Meest voorkomende overtredingen	aantal
Energiebesparing	169
Koelinstallatie met kooldioxide, koolwaterstoffen of ammoniak	145
Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking	72
Koelinstallatie HFK	58
Waarderpolder	41
Alle overige categorieën (88x)	519

Overig toezicht & handhaving

	Voortgang	Toelichting
Actualisatie bedrijvenbestand		De actualisatie voor de vergunningplichte MBA's loopt conform planning. Zowel 2024 als 2025 als deels 2026 gebruiken wij om ons bedrijvenbestand te actualiseren. Het bedrijvenbestand is een belangrijke bron van data. Een actueel beeld zorgt ervoor dat wij onze uitvoering concreet en realistisch kunnen plannen en zicht houden op mogelijke risico's in de leefomgeving. Onderdeel van het actualiseren van het bedrijvenbestand is ook het doorvoeren van veranderingen als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet waarbij niet meer gesproken wordt over inrichtingen, maar er gekeken wordt naar milieubelastende activiteiten. Dit jaar vergeleken wij onder meer de data vanuit ons bestand met data van de Kamer van Koophandel. We lichtten de stand van zaken toe tijdens de vergadering AB, 16 april jl.
Ondermijning		In het eerste tertaal namen wij deel aan een aantal multidisciplinaire controles, in onder andere de gemeenten Haarlem en Velsen. In de regio Zaanstreek-Waterland namen wij bij vijf van de zes gemeenten deel aan deze controles. Controles in Oostzaan staan gepland in het tweede tertaal. Los van deze controles hebben wij, op initiatief van de gemeente, deelgenomen aan het uitdelen van drugsemmers waarmee ondernemers bewust worden gemaakt van criminele activiteiten waarvoor criminelen panden willen huren.
Evenementen		De controle op evenementen vindt vooral plaats tijdens het evenementenseizoen. De rapportage daarover komt terug in de volgende rapportage.
Indirecte lozingen		In tegenstelling tot de toezegging in de 1e verantwoordingscyclus van 2025, is het (nog) niet mogelijk om de resultaten van 2024 te presenteren. Reden daarvan zijn o.a. verdere inzichten en ervaringen die zijn opgedaan. Het kader om goed te kunnen handhaven schiet nog tekort. Gevolg is dat er nog niet gestart kan worden met het controleren van de 30 bedrijven die voor 2025 staan geprognoseerd.
Inzet FLIR OGI camera bij GDMR's		Tijdens de uitgevoerde controles dit jaar constateerden wij geen gaslekkages bij GDMR's (gasdrukmeet- en regelstations).
Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)		Dit loopt mee in het project Indirecte Lozingen. Daarnaast is dit thema een standaardonderdeel geworden van regulier milieutoezicht en daarmee opgenomen in de Digitale Checklisten die wij gebruiken.

Overig toezicht & handhaving

	Voortgang	Toelichting
Label C		Regionale aanpak Energielabel C verloopt volgens planning. Alle kantoren uit de geactualiseerde inventarisatie zijn aangeschreven. Er zijn stappen gezet om de nieuwe inventarisatieslag administratief uit te voeren aan de hand van geactualiseerde data van het RVO. Hiertoe hebben we een aanbesteding gedaan bij Energiestudent en is een werk- en monitoringsproces ingericht. We richten momenteel het juridische proces van dwangsommen in en werken aan een (geautomatiseerde) herinneringsbrief in geval van het bijna verlopen van een geldig energielabel.
Energietoezicht		Loopt volgens planning na enige vertraging bij de start. Eindtermijn EBA is gelijkgetrokken met SPUKTHE, eind 2026. De voortgang in aantal controles zitten nog wel enkele risico's in, met name het niet kunnen vinden van de te werven toezichthouders. Inmiddels is één toezichthouder extra aangenomen die per 1 juli zal starten. Een aantal controles wordt mede uitgevoerd door externe partijen. Het wegvallen van één van de partijen, heeft impact gehad op onze planning. Verdere aanbesteding is nu bij de andere partij toegevoegd. Onder leiding van de provincie is actief en intensief samengewerkt met andere EBA-deelnemende omgevingsdiensten om tot een herijking van het projectplan energiebesparingsakkoord te komen. Dit heeft veel tijd gekost in de eerste paar maanden van dit jaar. Uiteindelijk is de herijking akkoord bevonden in het bestuurlijk beraad van 24 april. Verdere uitwerking voor de specifieke gemeenten van de daar gemaakte afspraken volgen de komende maanden.

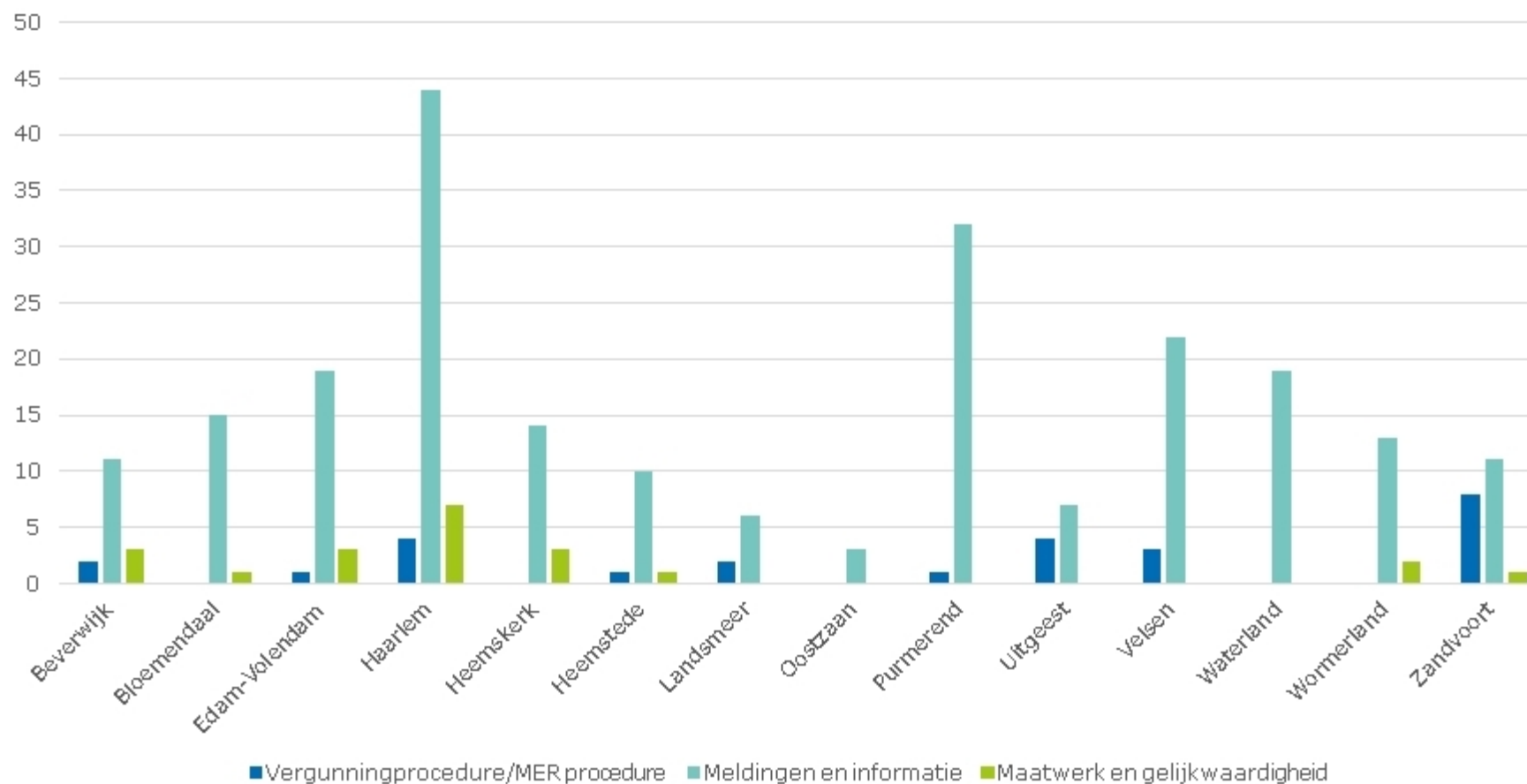
Overig toezicht & handhaving

	Voortgang	Toelichting
Toezicht bodem		De uitvoering van deze taak loopt conform planning en zelfs hier en daar is de prognose gehaald. Waar nodig zullen daar nog gesprekken met de betreffende gemeenten worden gevoerd.
Toezichtcontroles asbest		In de eerste vier maanden zijn er extra uren gereserveerd voor het opleiden van onze asbesttoezichthouders. De asbesttoezichthouders moeten beschikken over het certificaat Deskundig Toezichthouder Asbest. Nog niet alle toezichthouders beschikken hierover. Met de certificering van extra collega's zijn wij in staat in de tweede helft van dit jaar de controle op asbest in te lopen.
Vuurwerkverkooppunten		Controles van deze punten zit, voornamelijk, in laatste tertaal van het jaar.
Digitaal opkopers Register (DOR)		In de eerste vier maanden van dit jaar is, als gevolg van herprioritering van onze toezichthouders, nog geen uitvoering gegeven aan het DOR.
Alcoholwet		Wij voeren deze taak uit voor de gemeenten Bloemendaal, Heemskerk, Landsmeer, Oostzaan, Uitgeest en Wormerland. De uitvoering van deze taak loopt op dit moment achter door de verminderde beschikbaarheid van capaciteit. In het tweede helft van dit jaar werken wij een collega in op dit thema, waarmee we in staat zullen zijn de uitvoeringsachterstand in te lopen.
Brandveiligheidstaken		Voor een aantal gemeenten voeren wij brandveiligheidstaken uit op het gebied van advisering en toezicht. In de eerste vier maanden hebben wij 12 brandveiligheidscontroles opgestart.
Gewasbeschermingsmiddelen		Samen met diverse externe partijen werken wij aan een projectopzet voor 2026. De insteek is om dit project op te nemen in het UP2026. In september 2025 is de laatste bijeenkomst en wordt de projectopzet afgerond.

Productgroep

Vergunningverlening milieu

Vergunningverlening milieu

Toelichting

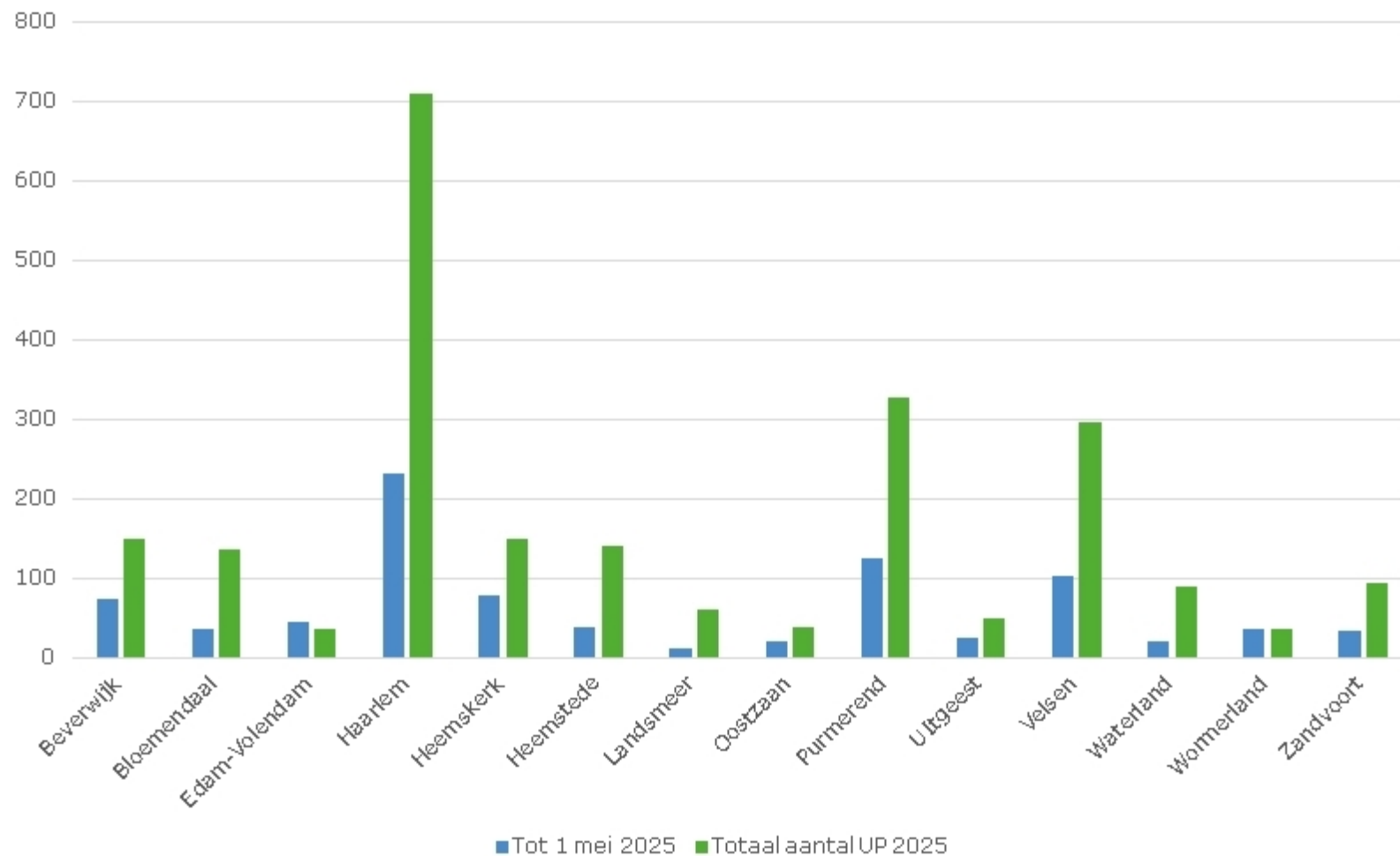
In de rapportage van deze productgroep treft u een rapportage aan over alle processen die binnen vergunningverlening betrekking hebben op locaties waar MBA's worden uitgevoerd.

Dat kan het verlenen van een vergunning zijn, maar ook de afhandeling van meldings- of informatieplicht of het nemen van een maatwerk-, of gelijkwaardigheidsbesluit.

Rapportageperiode

Januari t/m mei 2025

Asbest sloopmeldingen

Toelichting

Alle meldingen worden in behandeling genomen. In sommige gevallen leidt een melding tot een toezichtscontrole. De voortgang van toezichtscontroles op asbest staat beschreven op sheet 11 onder toezichtscontroles asbest.

Rapportageperiode

Januari t/m april 2025

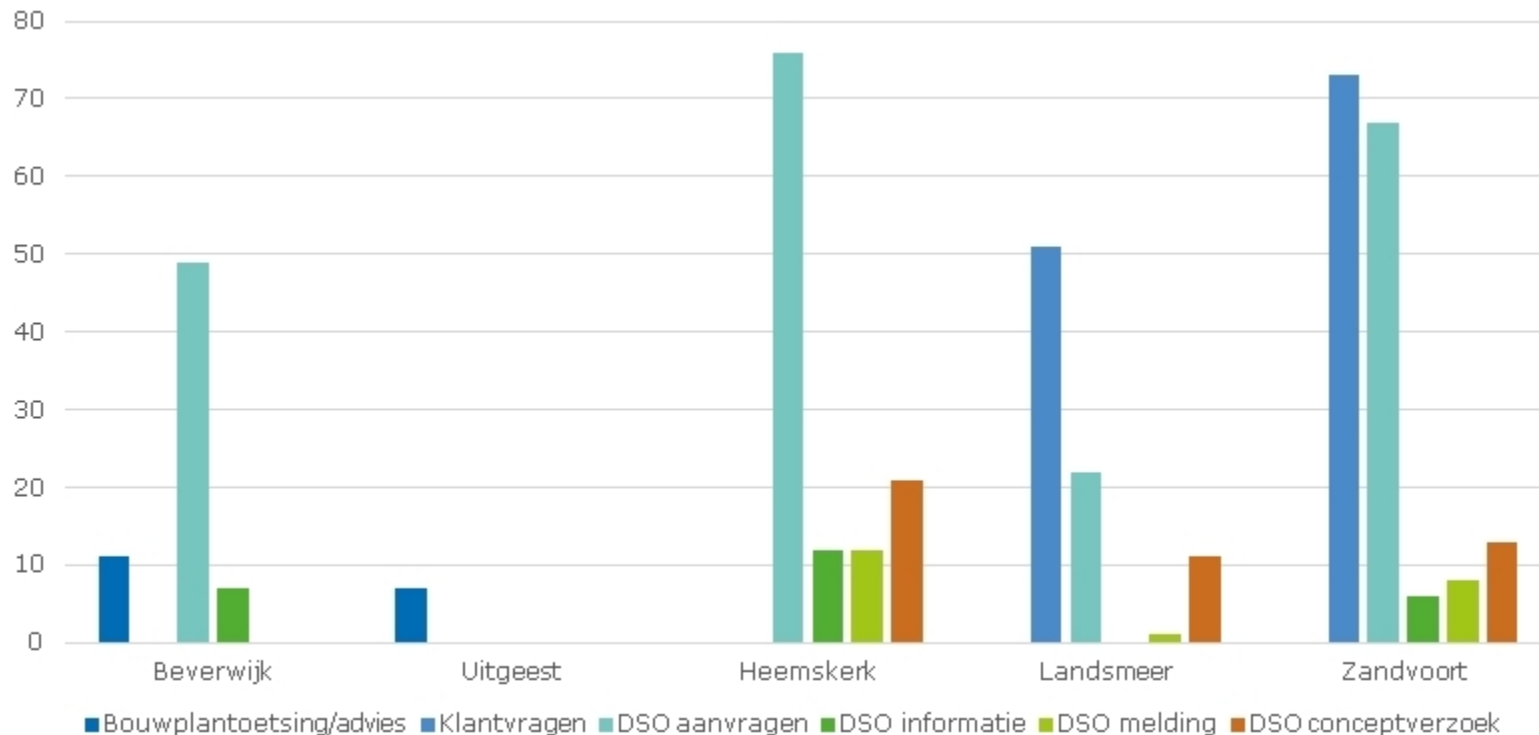
Toelichting voortgang

	Voortgang	Toelichting
Actualisatie vergunningen		Werkzaamheden bestaan uit de behandeling van meldingen en actualisatie vergunningen. In de vorige sheet is een beeld gegeven van de behandeling van meldingen en maatwerk. Praktijk wijst uit dat de actualisatie van vergunningen, als gevolg van ondercapaciteit achterblijft, mede ook door de ontwikkelingen als • Omzetten vergunningen naar Digitale Checklisten • Registratie MBA's De beschikbare capaciteit zetten we in voor de actualisatie van vergunningen van grote bedrijven.
Kennisgeving geluid		De taak voeren wij uit voor de gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Velsen. De uitvoering verloopt conform prognose.
Melding gesloten bodemenergiesysteem		Aantal meldingen conform verwachting. Uitvoering vraagt geen toelichting.

Productgroep

Vergunningverlening, toezicht en handhaving Bouw

Vergunningverlening bouw

Toelichting

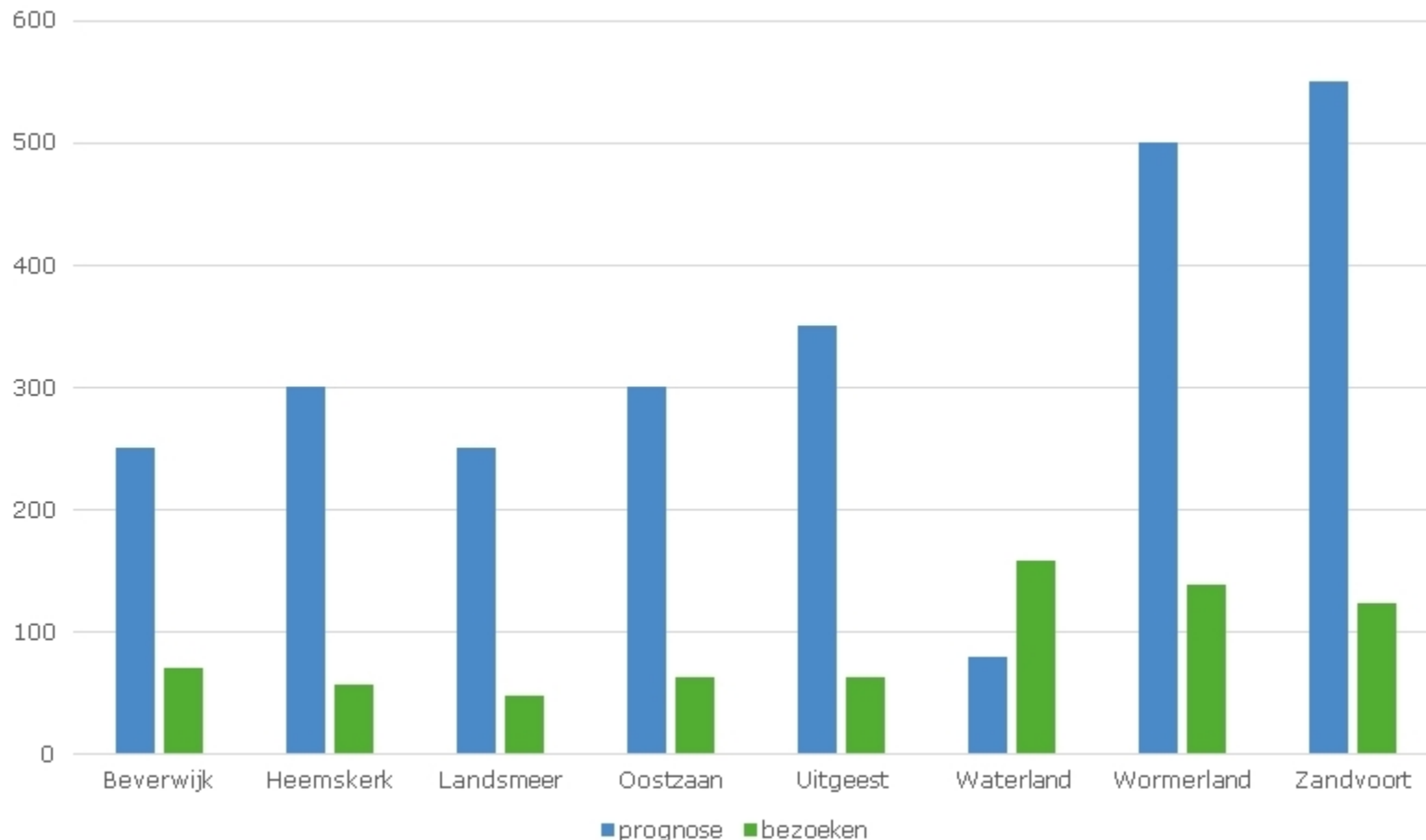
Voor de gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Landsmeer en Zandvoort verzorgen wij de behandeling van aanvragen voor vergunningen (o.a. bouw- en/of omgevingsplanactiviteiten), conceptverzoeken en meldingen (o.a. Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en brandveilig gebruik). Voor Uitgeest voeren wij bouwtechnisch advies uit op verzoek van de gemeente en behandelen wij meldingen brandveilig gebruik.

Voor de gemeenten Landsmeer en Zandvoort voeren wij ook frontofficetaken uit, waaronder de afhandeling van klantvragen.

Rapportageperiode

Januari t/m april 2025

Vergunninggebonden toezicht

Toelichting

Wij voeren het volledige toezicht uit op de bouwactiviteiten voor de gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Landsmeer, Oostzaan, Uitgeest, Waterland, Wormerland en Zandvoort.

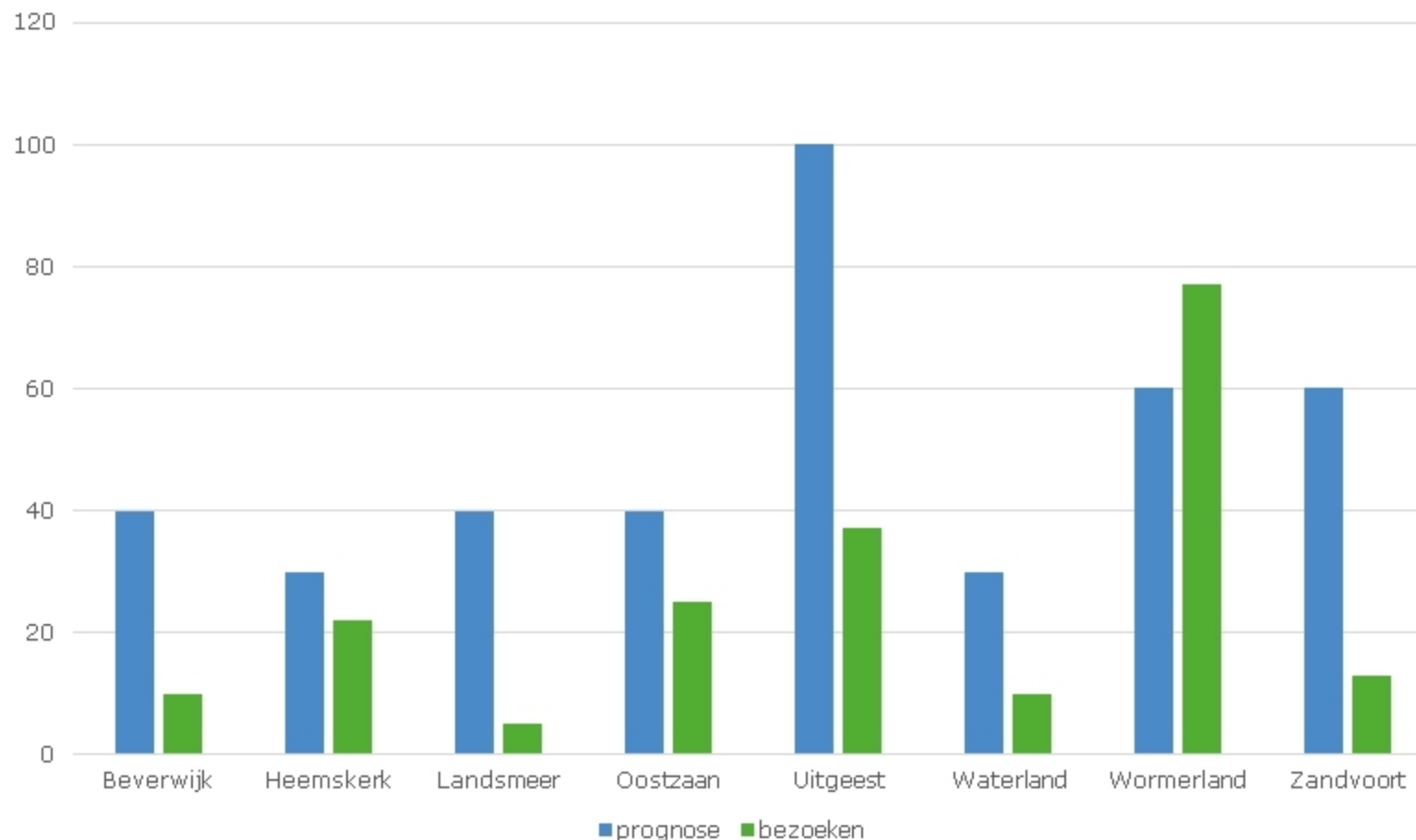
Gezien de realisatie momenteel, ligt de prognose hoog. Momenteel werken wij aan een methodiek waarmee we een relatie kunnen leggen tussen het aantal verleende vergunningen en het aantal te verwachten toezichtmomenten. Dat draagt eraan bij dat wij komende jaren onze uitvoering scherper kunnen prognosticeren.

Voor de gemeente Waterland voeren wij het bouwtoezicht uit als pilot en is daarmee anders geprognostiseerd.

Rapportageperiode

Januari t/m april 2025

Toezicht n.a.v. klachten, meldingen, handhavingszaken

Toelichting

Naast vergunninggebonden toezicht (zie vorige sheet), houden wij ook toezicht naar aanleiding van klachten, meldingen en handhavingsverzoeken.

Rapportageperiode

Januari t/m april 2025

Toelichting voortgang

	Voortgang	Toelichting
Afhandeling bouwvergunningen		Het afhandelen van bouwvergunningen doen wij vraaggestuurd. Alle tot op heden binnengekomen vergunningen zijn afgehandeld of in behandeling.
Project afvoeren en registreren asbest		In de praktijk blijkt dat asbest wordt aangemeld bij het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen, terwijl de sloopmelding niet bij ons is ingediend. Hierdoor kunnen wij de melding niet beoordelen. In 2025 gaan wij hier zowel administratief als fysiek toezicht op houden. Naast dat wij voor alle gemeenten deze analyse administratief uitvoeren, zullen wij een aantal fysieke controles uitvoeren bij saneringsbedrijven om onze data verder te optimaliseren. Vanwege onderbezetting is dit project in de eerste maanden van dit jaar nog niet opgestart. Hier wordt in het tweede deel van dit jaar verder invulling aangegeven.
Strandpaviljoens		Uitvoering verloopt conform prognose.

Productgroep

Juridische advisering

Toelichting voortgang

	Voortgang	Toelichting
Procedures bezwaar/beroep/hoger beroep		Er zijn in de eerste vier maanden 23 besluiten op bezwaar afgerond en 30 procedures in zijn algemeenheid. Wat daarbij opvalt is dat nu al bijna meer bezwaarprocedures zijn afgerond dan in heel 2024. Nu 23, ten opzichte van 27 in heel 2024. Dat weegt zwaar ten opzichte van het totaal aantal afgeronde procedures van 30. Aangezien bezwaarprocedures doorgaans het meest arbeidsintensief zijn zit in dit tertaal hierin onze meeste inzet.
Handhavingsverzoeken		Handhavingsverzoeken met betrekking tot Bouwen en Ruimtelijke ordeningen (gemeente Landsmeer en Zandvoort) worden primair door JZ afgehandeld. Dit betreft voor beide gemeenten elk 4 zaken. Voor Milieu ligt de afhandeling primair bij Toezicht. Voor Milieu zijn er 2 (1 Edam-Volendam en 1 Zandvoort (circuit)) handhavingsverzoek geweest in T1
Klachten milieu (zoals geluid/geur/overlast) waaruit een handhavingstraject voortvloeit		Onze juridische advisering, in relatie tot de melding van binnengekomen klachten, betreffen voornamelijk de ondersteuning bij geluidklachten met betrekking tot padelbanen in de buitenlucht en de meldingen betreffende horeca.
Wet open overheid		Voor de Wet open overheid heeft één besluit tot openbaarmaking van gegevens over een voormalige stortplaats in Beverwijk geleid tot een bezwaarprocedure.

Productgroep

Advisering

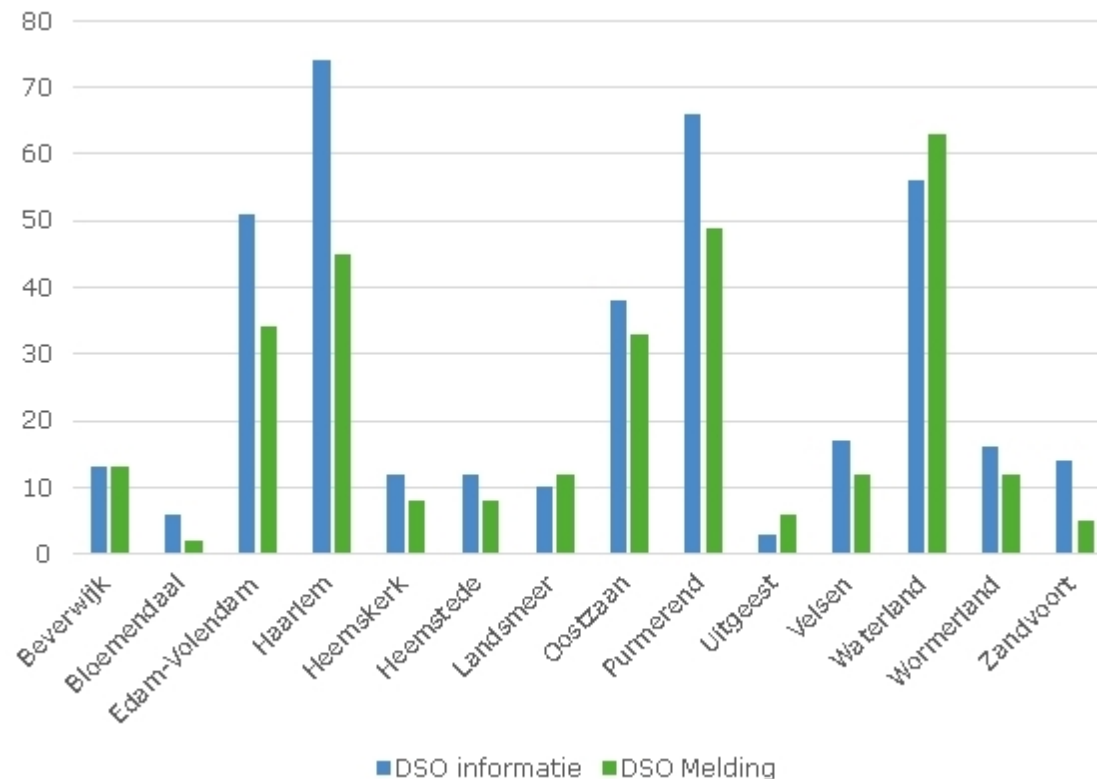
Uren per gemeente

Deelnemer	Voortgang/ adviezen	Besteedde uren advisering	Toelichting: Voor het aantal adviezen geldt dat dit om zowel Bopa's, opa's principeverzoeken kan gaan. De besteedde uren hebben betrekking op alle besteedde advies uren op advies. Hierin zitten ook onze uren ten behoeve van de inzet bij Omgevingsvisie. Er is daarom geen direct verband tussen de besteedde uren en het aantal adviezen.
Beverwijk	60	462	
Bloemendaal	43	171	
Edam-Volendam	24	192	
Haarlem	8	258	
Heemskerk	29	309	
Heemstede	1	62	Groot deel van de uren zit in input voor Omgevingsvisie
Landsmeer	6	96	
Oostzaan	56	249	
Purmerend	33	340	
Uitgeest	12	175	
Velsen	39	362	
Waterland	6	119	
Wormerland	60	267	
Zandvoort	22	255	
Provincie Noord-Holland		205	Er zijn geen adviezen op ruimtelijke projecten uitgebracht voor de provincie. De uren zijn ingezet ten behoeve van klantvragen.

Toelichting specifieke onderwerpen

	Voortgang	Toelichting
Omgevingsvisies en programma's		Voor de gemeenten Bloemendaal en Heemstede nemen wij als milieuadviseur deel aan de projectteams Omgevingsvisie. Voor de gemeente Beverwijk werken wij aan een plan van aanpak voor een programma milieu
Omgevingsplannen		• In de eerste vier maanden van dit jaar zijn wij met onze deelnemers in gesprek gegaan over de implementatie van de regels voor bouwen in geluidsaandachtsgebieden, de beleidsregels Bodem en aandachts- en voorschriftengebieden externe veiligheid. • Wij zijn samen met de gemeente Beverwijk begonnen met het beleidsneutraal overzetten van de bruidsschatregels naar het "standaard" omgevingsplan. • Wij werken samen met de gemeente Uitgeest aan de wijziging van het omgevingsplan. • Voor alle gemeente in het werkgebied hebben wij een voorbereidingsbesluit Meldingstaalslakken opgesteld. Bij de gemeente Beverwijk is dit besluit gewijzigd in een verbod.

Vergunningverlening bodem

Toelichting

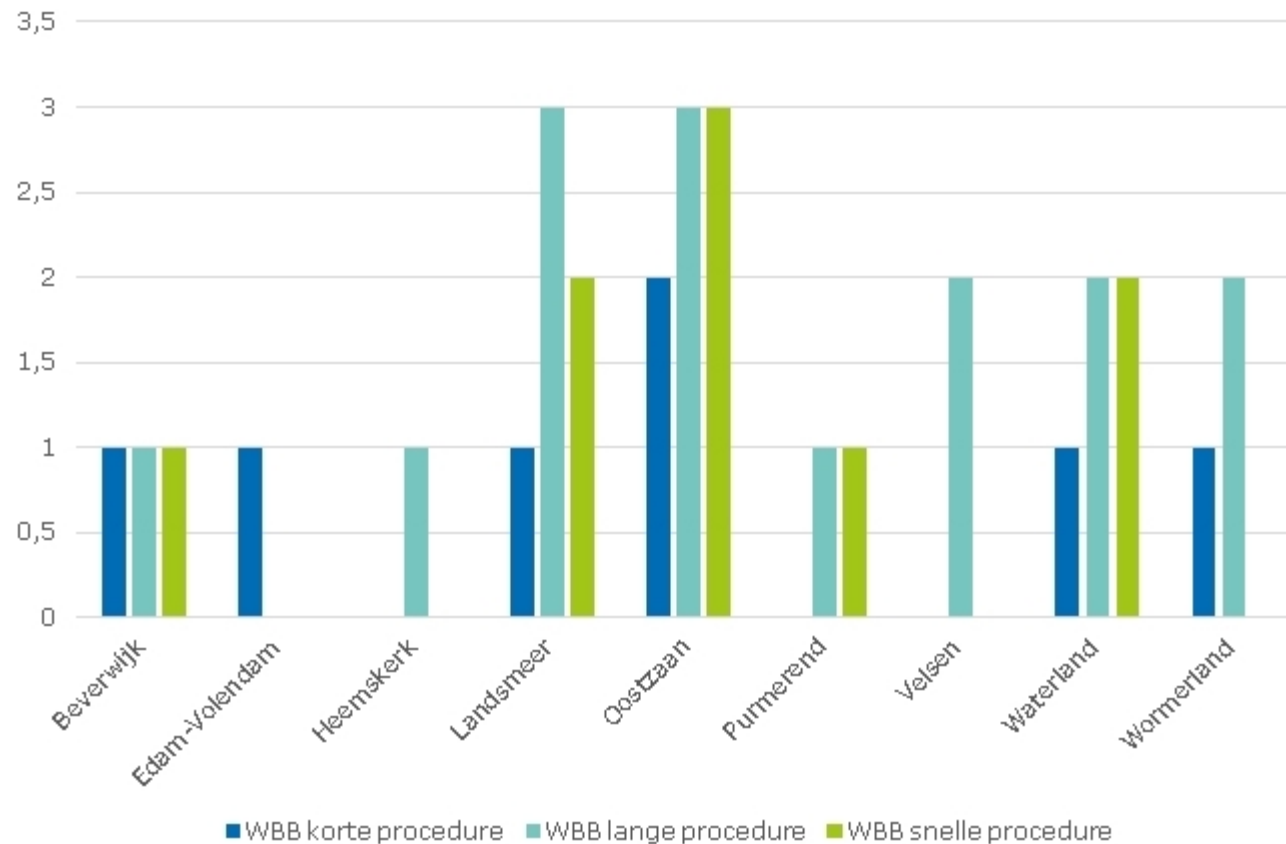
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is een aantal bodemtaken gedecentraliseerd. Hiermee is het bevoegd gezag overgegaan van Provincie Noord-Holland naar de gemeenten. Dit draagt eraan bij dat zij meer regie hebben om bodem op een integrale en gebiedsgerichte manier te beheren binnen het eigen ruimtelijk beleid. Een onderdeel van deze taak is het afhandelen van informatieaanvragen en meldingen.

Voor de gemeente Haarlem voeren wij, anders dan voor onze overige gemeenten, enkel de basistaak uit.

Rapportageperiode

Januari t/m mei 2025

Vergunningverlening bodem

Toelichting

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Hiermee is de Wet bodembescherming (Wbb) grotendeels komen te vervallen. Alleen voor verontreinigingen en saneringen die onder het overgangsrecht vallen, blijft de Wbb nog van toepassing. Wij voeren deze taak uit in opdracht van Provincie Noord-Holland.

Het aantal aanvragen sluit aan bij de verwachting, maar ligt lager dan in 2024. Met de inwerkingtreding van de OW in 2024 is de verwachting dat het aantal procedures onder de Wbb zal afnemen.

Rapportageperiode

Januari t/m april 2025

Productgroep

Projecten

Projecten (1/4)

Projecten	Voortgang	Toelichting
GreenBiz IJmond		De totstandkoming van een nieuw meerjarenplan en jaarplan van GreenBiz IJmond heeft meer tijd in beslag genomen dan verwacht, doordat het proces - om samen met de IJmondgemeenten tot overeenstemming te komen - intensief is geweest. Daarnaast is de personele bezetting ook dunner geweest dan geanticipeerd. Beide zaken leggen druk op de uitvoering. In T2 en T3 is de personele bezetting weer op orde en verwachten we ook weer voldoende capaciteit te hebben om het jaarprogramma te realiseren. Het project maatwerkadviezen levert minder respons op onder bedrijven dan gedacht. De eerste tranche zal daarom met minder deelnemers dan de beoogde 25 worden afgerond. Onze inzet is minder dan gepland door een latere start. Momenteel vindt een inhaalslag plaats.
Energie infra; ruimtelijke inpassing VAWOZ en 380 Kv*		
Warmte/warmtetransitie		
PMIEK en Energie Visie proces		
Gebiedsinvesterings-fonds Aanlanding Wind op Zee NZKG		
Cluster energie strategie (CES)		
PFO IJmond/Zuid-Kennemerland		In het uitvoeringsprogramma staat de organisatie van een vierjaarlijks een PFO. In de praktijk is er sprake van regelmatig een dunne bestuurlijke bezetting. Dit lijkt te komen doordat er een te weinig urgente/relevante agenda is voor dit overleg.

Projecten (2/4)

Projecten	Voortgang	Toelichting
Organiseren regionale adviesgroep duurzaamheid (ambtelijk)		
Duurzaamheidslening (Beverwijk en Heemskerk)		
Opvolging netcongestie bedrijventerreinen		
Kleine Windturbines		
Mobiliteit		
Regionale samenwerking		De regionale samenwerking staat in het UP2025 benoemd als een taak die ODIJmond trekt. De samenwerking bestaat nog wel, maar de rol van ODIJmond is daarin verschoven. Er wordt wel nog steeds gewerkt aan een (mogelijk) nieuw programma IJmond Bereikbaar.
Werkgeversaanpak		De werkgeversaanpak is een duidelijk punt van aandacht. De subsidiebetaling vanuit SBAB/PNH is vertraagd. Deze is in T1 nog niet uitbetaald. Daarnaast heeft de migratie van de IJmond fiets community van Toogethr naar Figo een flinke afname van het aantal deelnemers veroorzaakt. Hierdoor is de doelstelling van 10% toename van het aantal fietsers zeer waarschijnlijk niet haalbaar dit jaar. Op dit moment koersen we af op een krimp van de fietscommunity van ca. 75%. Met een steekproef willen we nader onderzoeken of de deelnemers wel zijn blijven fietsen. Om alsnog zo dicht mogelijk in de buurt van de doelstelling te komen, wordt er in T2 en T3 ingezet op een stevige communicatiecampagne, om de fietscommunity weer breed onder de aandacht te brengen bij potentiële gebruiker. In overleg met de werk- en stuurgroep van het programma gezonde leefomgeving worden alternatieve activiteiten voor het stimuleren van duurzame mobiliteit in kaart gebracht en opgestart.

Projecten (3/4)

Projecten	Voortgang	Toelichting
Luchtkwaliteit		
Programma gezonde leefomgeving IJmond		In de afgelopen periode is met thematische werkgroepen gewerkt aan de acties zoals beschreven in het programma. Diverse aanvullende acties zijn aan het programma toegevoegd aangezien er vanuit de afgelopen jaren nog wat onbenut budget aanwezig wat ruimte geeft voor aanvullende projecten. Diverse projecten zijn in Q2 opgestart. We constateren dat we achterlopen op budget. Dit jaar hebben we 650K beschikbaar ipv jaarlijkse 340K. De reden hiervoor zijn: 1. Spuks dekten interne, reeds begrote kosten 2. In het verleden is niet altijd gedisciplineerd geschreven op het project, terwijl wel interne uren zijn gemaakt. 3. Gedurende 2024 is minder geld uitgegeven aangezien een groot deel van het jaar gezocht werd naar een nieuwe programma manager. Op dit moment is voor 2025 500K van 650K begroot. Aanvullende projecten moeten het nog niet begrote deel dekken. In T2 wordt het gesprek met de gemeenten gevoerd over de mogelijkheden om het programma na 2025 te vervolgen, gezien de regio IJmond momenteel nog niet op koers ligt om de WHO-advieswaarden te halen op het gebied van luchtkwaliteit.

Projecten (4/4)

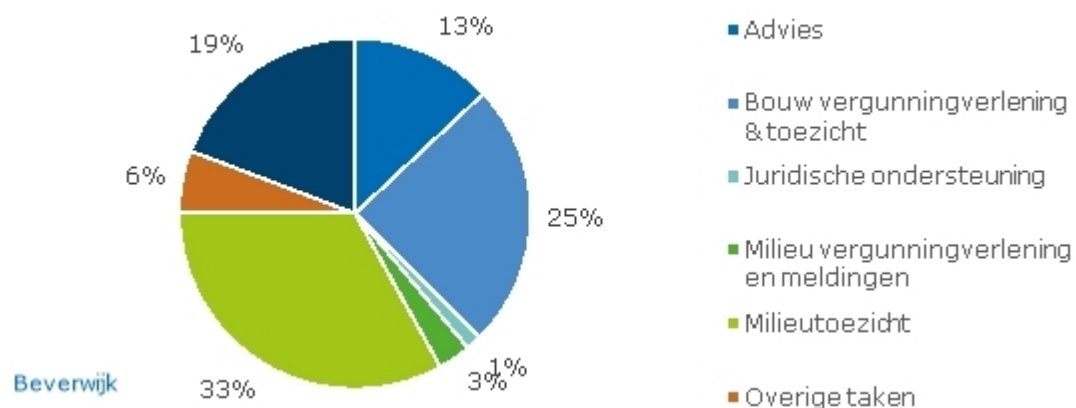
Projecten	Voortgang	Toelichting
Circulaire economie		
Invulling via JTF en GreenBiz		
Wergroep MRA circulaire economie		
Circulaire gemeenten scan		
Overig		
Duurzaamheidsmarkt inwoners		
Aansluiten regionale overleggen		
Zon op scholen		
Steunpunt JTF		
COMMIT		
Evaluatie MPB Beverwijk		
Bestuurlijke advisering Schiphol		Een combinatie van diverse ontwikkelingen en de behandeling van de Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer zorgt voor een overbesteding qua uren. Inhoudelijk worden de werkzaamheden volgens afspraak uitgevoerd.

Gemeentespecifieke toelichting

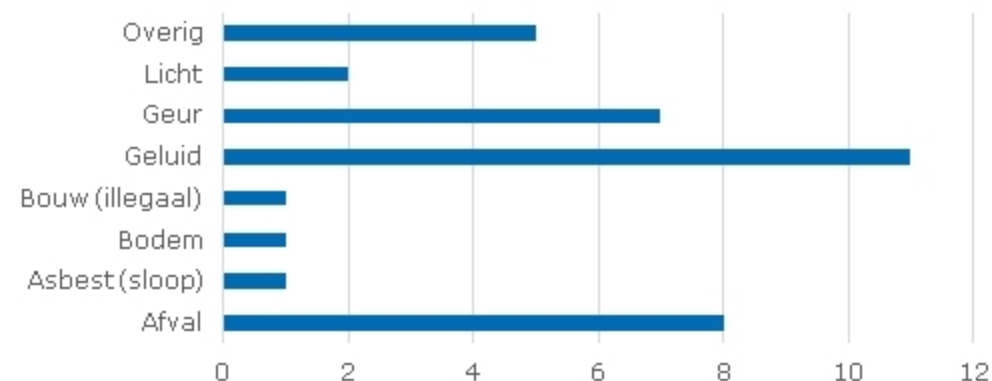
Beverwijk

	Voortgang	Toelichting
Gerealiseerde uren (totaal van alle productgroepen)		Januari t/m april 2025: 3.544 uren
Juridische advisering milieu		Er is veel aandacht uitgegaan naar een voormalige stortplaats en handhavingprocedures ten opzichte van een afvalinzamelingsbedrijf en een metaalbewerkingsbedrijf in Beverwijk.
Beverwijkse Bazaar		In 2025 stellen wij een projectmatige aanpak op voor dit bedrijf en voeren wij de controle gezamenlijk uit met ketenpartners.
Evaluatie Milieubeleidsplan		Er is een start gemaakt met de evaluatie van het MBP, er wordt nu gewerkt aan invulling een aanpak om als opvolger van het MBP tot een programma milieu te komen.
Aagtenpark		In de eerste maanden van 2025 is veel inzet gevraagd vanuit advisering op het dossier CAIJ-Aagtenbelt. Het ging om de advisering van de gemeente, afhandeling van vragen van de media en informatiebijeenkomsten. Gezien de recente ontwikkelingen verwachten wij een verhoogde inzet gedurende heel 2025. Wij monitoren de uren en of de inzet past binnen de gecontracteerde uren. Op dit moment zien wij nog geen aanleiding om hierop bij te sturen.

Uren per productgroep

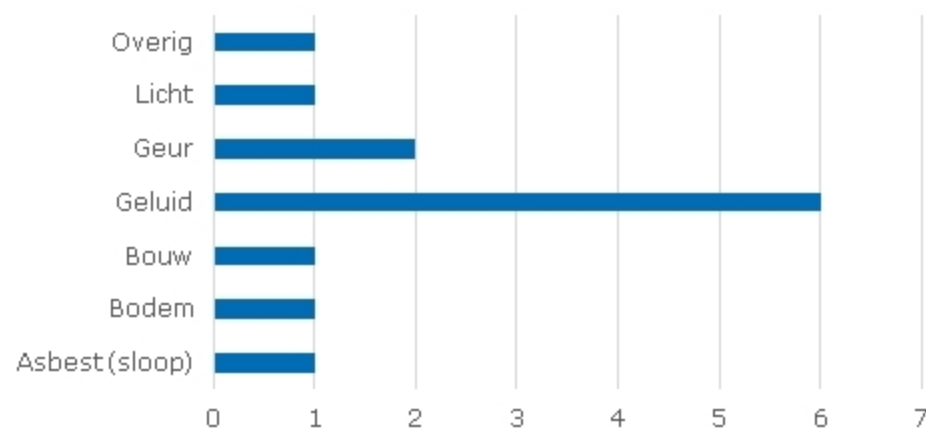
Aantal ontvangen klachten gemeente Beverwijk

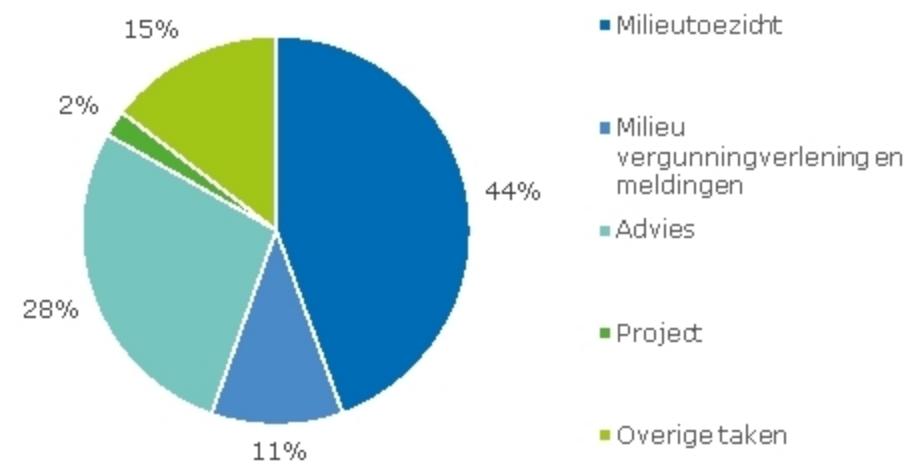
Bloemendaal

	Voortgang	Toelichting
Gerealiseerde uren (totaal van alle productgroepen)		Januari t/m april 2025: 613 uren
Strandpaviljoens		Verzoek van gemeente Bloemendaal om in 2025, naast de 36 locaties die vijf jaar of langer niet zijn gecontroleerd, in ieder geval de 7 strandpaviljoens op het aspect geluid te controleren.

Aantal ontvangen klachten gemeente Bloemendaal

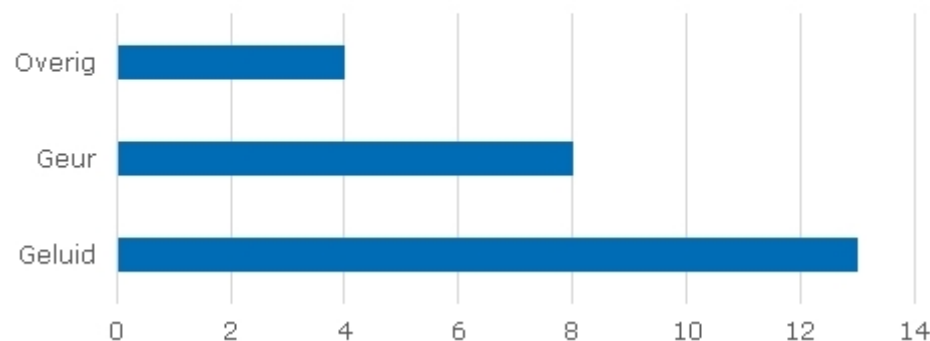
Uren per productgroep

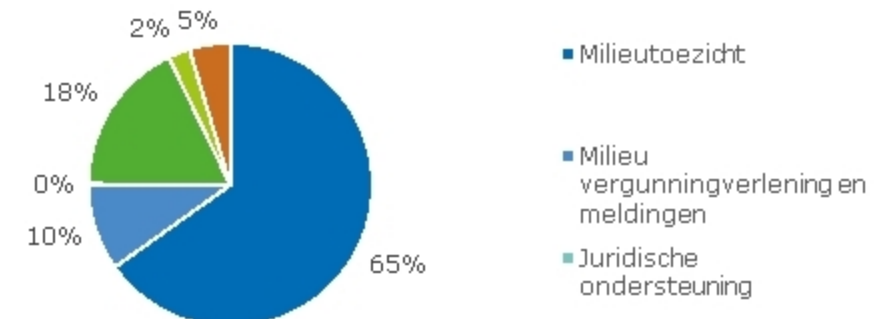
Edam-Volendam

	Voortgang	Toelichting
Gerealiseerde uren (totaal van alle productgroepen)		Januari t/m april 2025: 1.083 uren
Advisering soortmanagementplan		We zijn aangehaakt bij de gemeente. Start werkzaamheden is uitgesteld vanwege beperkte inzetbaarheid ecologische bureaus.
Vergunningverlening		In ons Uitvoeringsprogramma planden wij de actualisatie van twee vergunningen. Voor één van de twee bedrijven is de vergunning aangepast, doordat de koeling op een bepaalde productie lijn niet meer wordt uitgevoerd met stikstof. De koeling van de lijn is nu aangesloten op de aanwezige ammoniak koeling. De aanpassing kon zonder besluit worden doorgevoerd en is afgerond. Voor de gemeentelijke milieustraat bleek vanuit handhaving dat er een vergunning nodig was. Er is een vooroverleg gevoerd met de gemeente over het wel of niet uitvoeren van de vergunningplichtige activiteit naar de toekomst toe. Dat overleg loopt nu. Bij de gemeente hebben wij hierover aanvullende gegevens opgevraagd.

Aantal ontvangen klachten gemeente
Edam-volendam

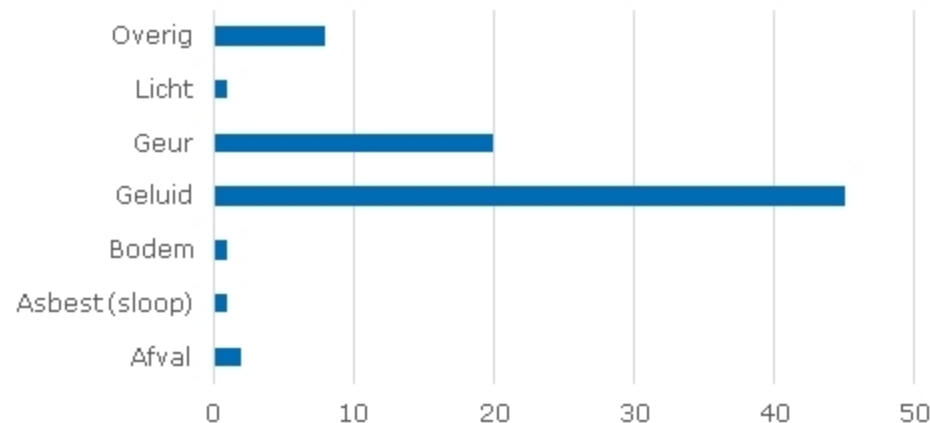
Uren per productgroep

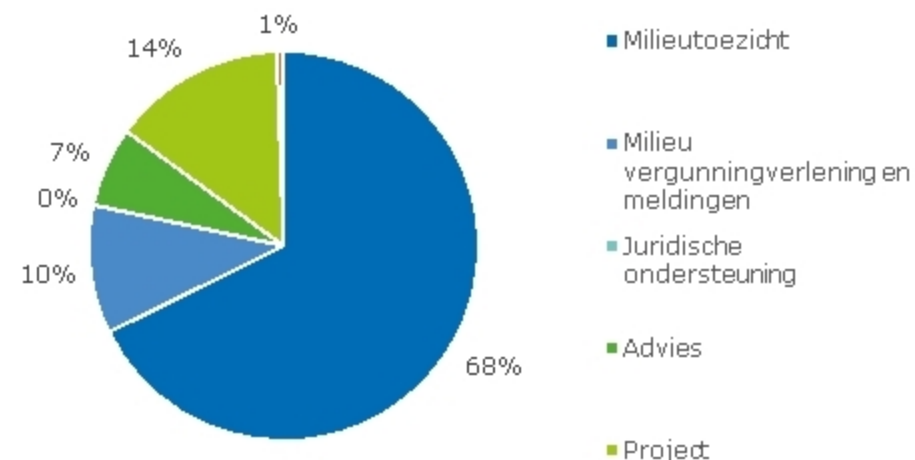
Haarlem

	Voortgang	Toelichting
Gerealiseerde uren (totaal van alle productgroepen)		Januari t/m april 2025: 3.878 uren
Juridische advisering milieu		Er is extra aandacht inzake een dossier rondom padel.
Toezicht asbest		Er is een sloop stilgelegd aan de Paul Krugerstraat in Haarlem, in verband met asbest. Hier is extra inzet op gepleegd. Wij zagen erop toe dat een gecertificeerd asbestinventariseerder een onderzoek uitvoert en beoordeelde de resultaten. Op basis van de resultaten bespraken we noodzakelijke vervolgstappen.

Aantal ontvangen klachten gemeente Haarlem

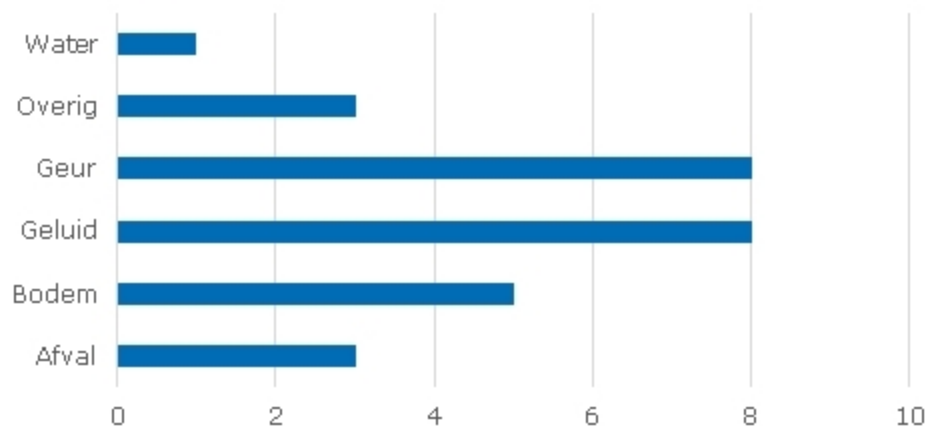
Uren per productgroep

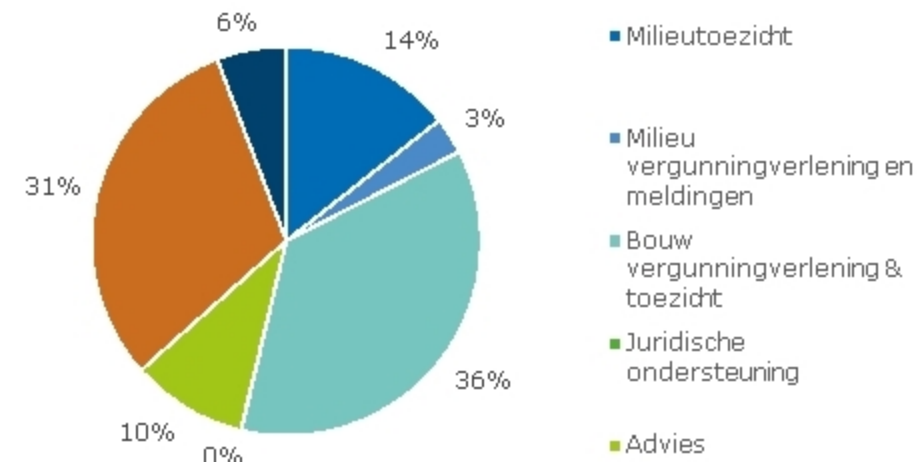
Heemskerk

	Voortgang	Toelichting
Gerealiseerde uren (totaal van alle productgroepen)		Januari t/m april 2025: 3.206 uren
Project Buitengebied Heemskerk		De afgelopen twee maanden lag onze focus op een verdiepingsslag rond paardenbakken en stallen. We hebben in kaart gebracht waar deze zich bevinden in het buitengebied, of ze binnen of buiten het bouwvlak liggen en wie de eigenaren zijn wanneer ze buiten het bouwvlak liggen.
Soortenmanagementplan		De ontheffing voor het soortenmanagementplan is rond. Wij werken nu met de gemeente aan de werkprotocollen en het afstemmen van de procedures.
Actualisatie van de omgevingsvisie		Onze inzet staat wel gepland, maar is nog niet nodig geweest. Volgt in tweede helft van dit jaar.

Aantal ontvangen klachten gemeente Heemskerk

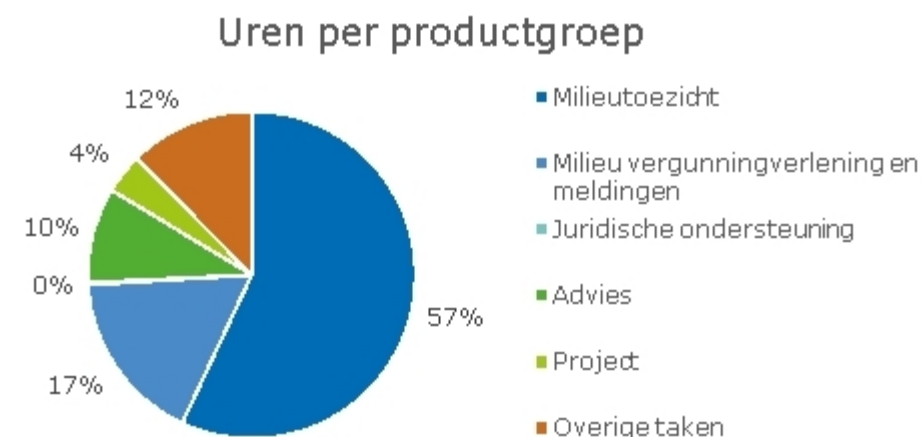
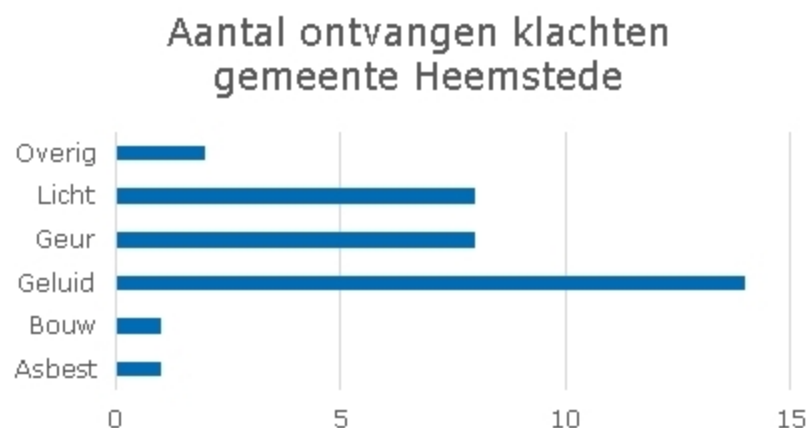

Uren per productgroep

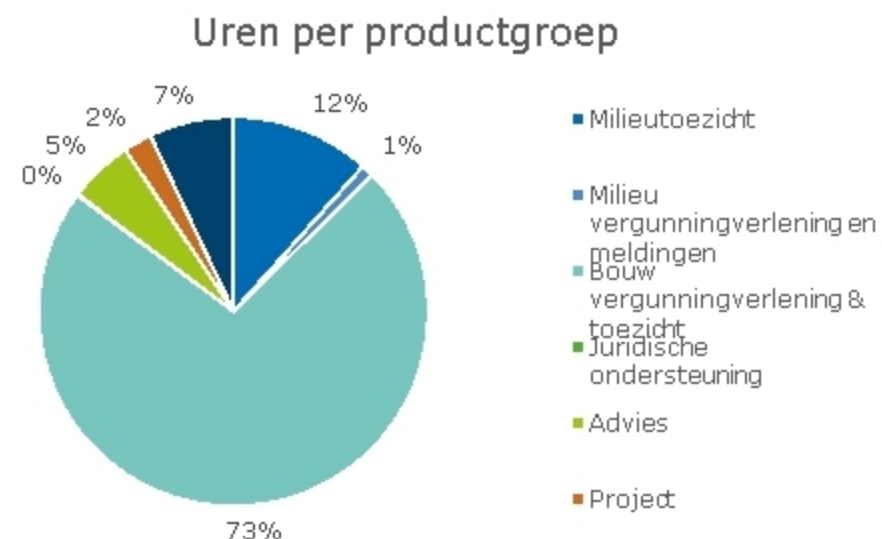
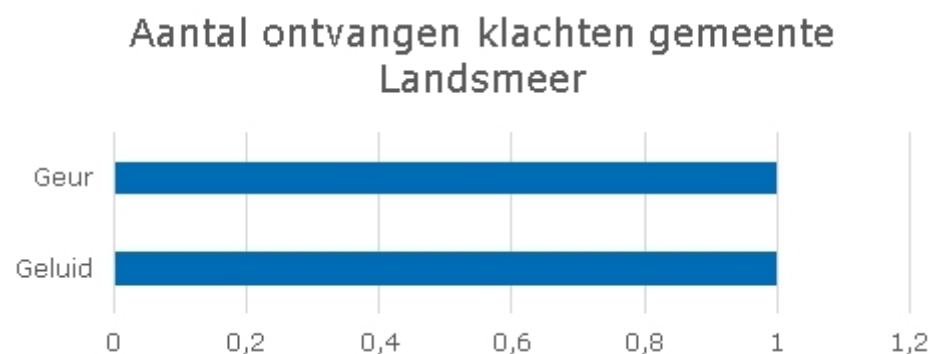
Heemstede

	Voortgang	Toelichting
Gerealiseerde uren (totaal van alle productgroepen)		Januari t/m april 2025: 657 uren
Juridische advisering milieu		In de hoger beroepsprocedure rond de vestiging van een supermarkt in Heemstede is uitspraak gedaan naar aanleiding van een verzoek om voorlopige voorziening in hoger beroep. Daaruit vloeit voort dat maatregelen moeten worden getroffen om luchtverontreiniging verder te bestrijden met kostbare aanpassing van de luchtbehandelingsinstallatie van de onderliggende parkeergarage. De verwachting is dat in hoger beroep het inhoudelijk oordeel van de voorzieningenrechter wordt gevolgd.
Horeca afvalproject		Het project richt zich op horecabedrijven op de Zandvoortselaan in Heemstede. Binnen dit project geven wij specifieke aandacht aan de actuele afvalcontracten en de afgifte van bedrijfsafvalstoffen door horecabedrijven. Dit project wordt uitgevoerd in T2 en/of T3.

Landsmeer

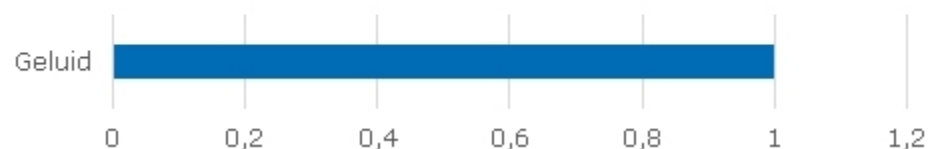
	Voortgang	Toelichting
Gerealiseerde uren (totaal van alle productgroepen)		Januari t/m april 2025: 1.795 uren
Juridische advisering bouw		Het afgelopen tertiaal is veel aandacht uitgegaan naar zaken die samenhangen met gezamenlijke huisvesting van arbeidsmigranten. Dit betreft gebruik, waarbij lastig is vast te stellen of sprake is van overtredingen. Binnenkort komt Omgevingsdienst IJmond met een memo met daarin constatering uit de inspecties die zijn gehouden. Verder zijn diverse procedures in bezwaar afgerond.
Juridische advisering bouw		In T1 zijn 4 handhavingsprocedures afgerond. In T1 zijn 5 vergunningprocedures in bezwaar, beroep of hoger beroep afgerond.

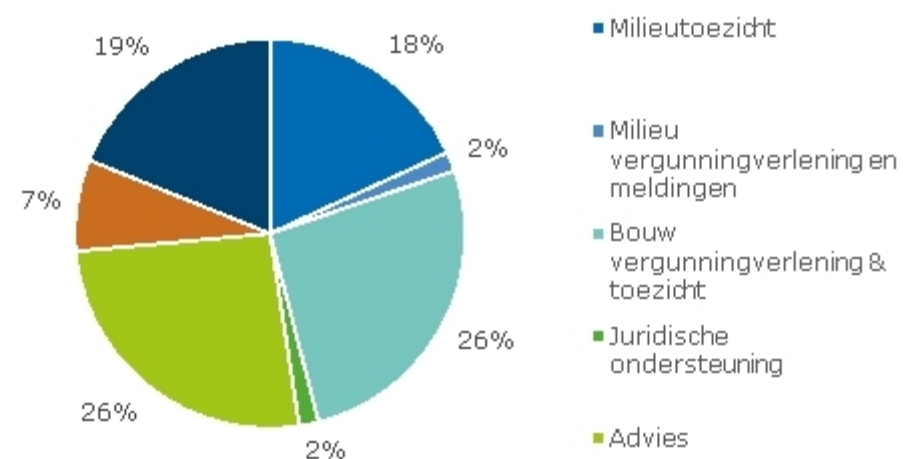
Oostzaan

	Voortgang	Toelichting
Gerealiseerde uren (totaal van alle productgroepen)		Januari t/m april 2025: 960 uren

Aantal ontvangen klachten gemeente
Oostzaan

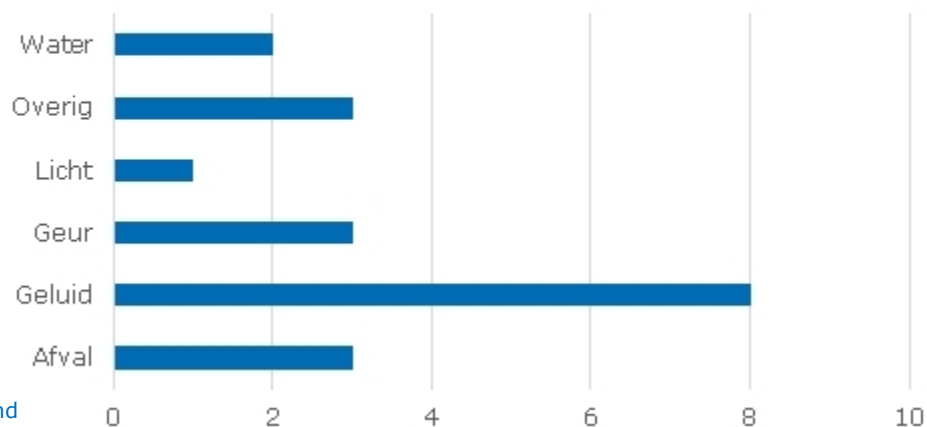
Uren per productgroep

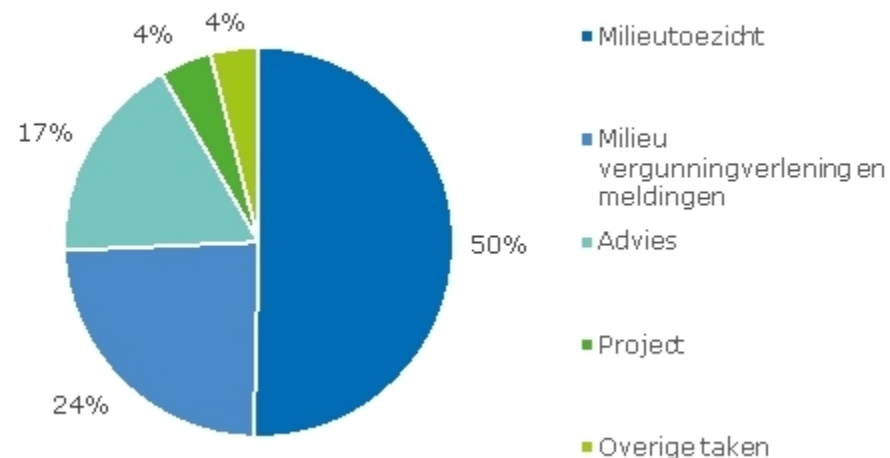
Purmerend

	Voortgang	Toelichting
Gerealiseerde uren (totaal van alle productgroepen)		Januari t/m april 2025: 1963 uren
Juridische advisering milieu		In Purmerend loopt een zaak tegen een afvalverwerker die veel inzet vereist vanuit onze juridische advisering.
Integrale controles bij bedrijven in het centrumgebied		Sinds dit jaar voeren wij voor de gemeente horecacontroles uit. We constateren een hoog aantal overtredingen op het aspect geur. Daarover is afgelopen maanden afstemming geweest met de gemeente. Ook hoe naar de toekomst om te gaan met de aanwezigheid van ontgeuringsinstallaties. In de afstemming met de gemeente bespreken we ook de gewenste inzet bij meldingen van geuroverlast.
Vergunningverlening		Er loopt sinds vorig jaar een dwangsom bij De Graaf. Dit jaar ontvingen wij een vergunningsaanvraag, maar die verklaarden wij niet-ontvankelijk. De Graaf heeft aangegeven mogelijk geen nieuwe aanvraag in te dienen.

Aantal ontvangen klachten gemeente
Purmerend

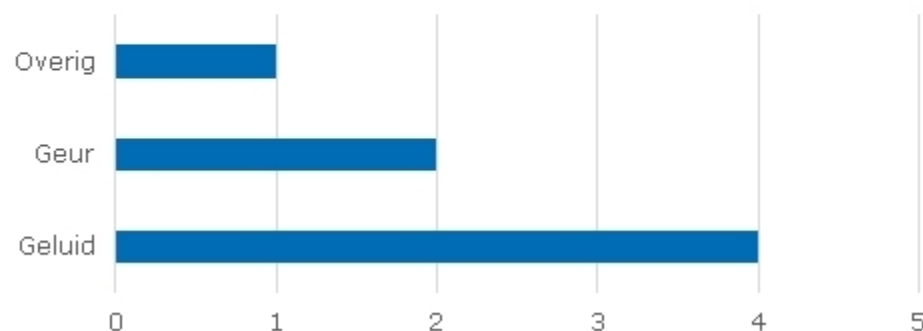
Uren per productgroep

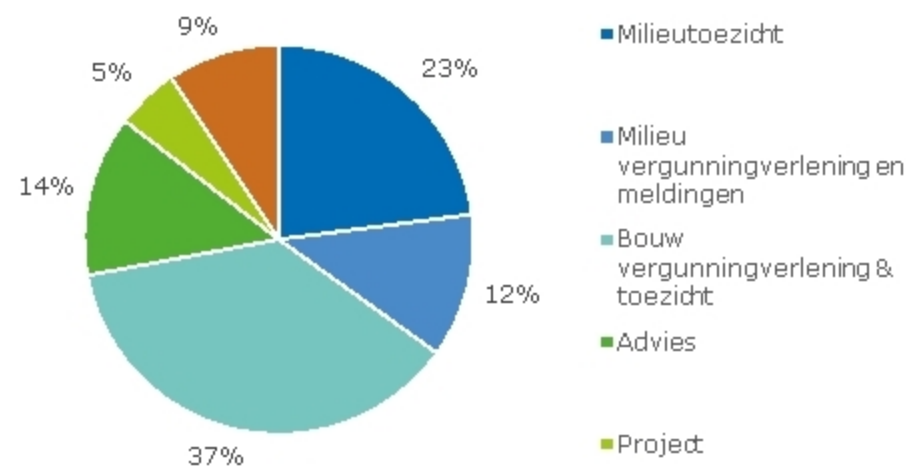
Uitgeest

	Voortgang	Toelichting
Gerealiseerde uren (totaal van alle productgroepen)		Januari t/m april 2025: 1.304 uren
Juridische advisering milieu		• Er is extra aandacht inzake een dossier rondom padel. • In Uitgeest is meegedacht bij een vergunningverleningstraject voor een vuurwerkopslag, waar zorgen over bestonden in de omgeving.
Soortenmanagementplan		Ecologisch onderzoek is gestart. Wij hebben een bijdrage geleverd bij de communicatie.

Aantal ontvangen klachten gemeente
Uitgeest

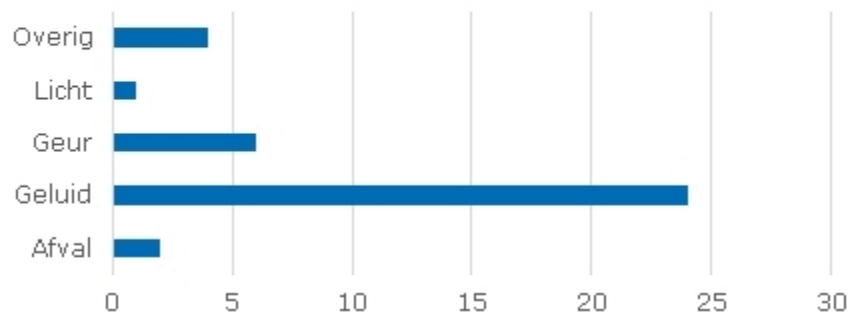

Uren per productgroep

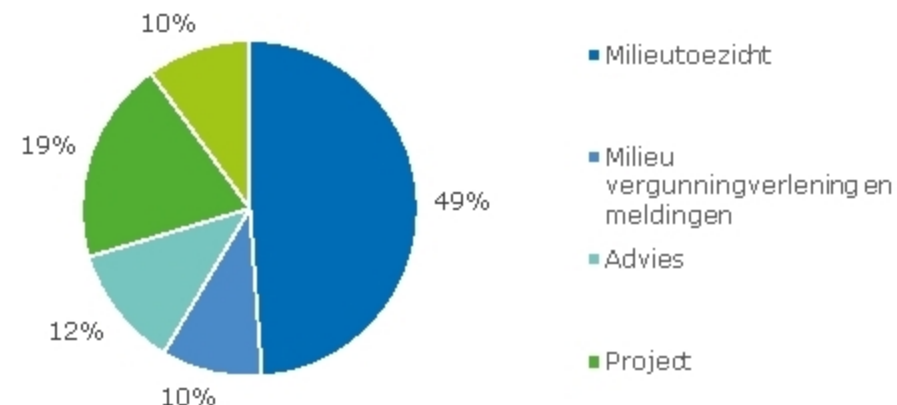

	Voortgang	Toelichting
Gerealiseerde uren (totaal van alle productgroepen)		Januari t/m april 2025: 3.061 uren
Toezicht havenverordening		Loopt conform planning. Wel ontvangen wij een groot aantal geluidsklachten over schepen. De havenverordening zelf kent geen normen voor geluid. Dat vraagt van ons om met schippers in gesprek te gaan over de mogelijkheden om het geluidsniveau – waar mogelijk – terug te brengen. Niet in alle gevallen is dit mogelijk.
Inventarisatie Velsen-Noord (volks)tuinen		In het eerste tertaal maakten we een start met het in kaart brengen van de (volks)tuinen langs het spoor nabij Duinvlietstraat en Schulpweg in Velsen-Noord. We maken hiervoor gebruik van drones.
AVI slakken (melding)		Nav de aandacht in de media over staalslakken zijn er ook vragen gesteld m.b.t. de fly-over Santpoort-Velserbroek.
Advisering op de omgevingsvisie		Onze inzet staat wel gepland, maar is nog niet nodig geweest. Volgt in tweede helft van dit jaar.
Soortenmanagementplan		Er is nog geen start gemaakt, vanwege capaciteitsgebrek bij adviesbureaus.

Aantal ontvangen klachten
gemeente Velsen

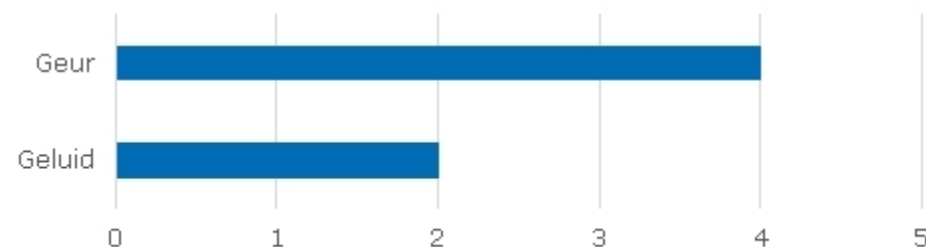
Uren per productgroep

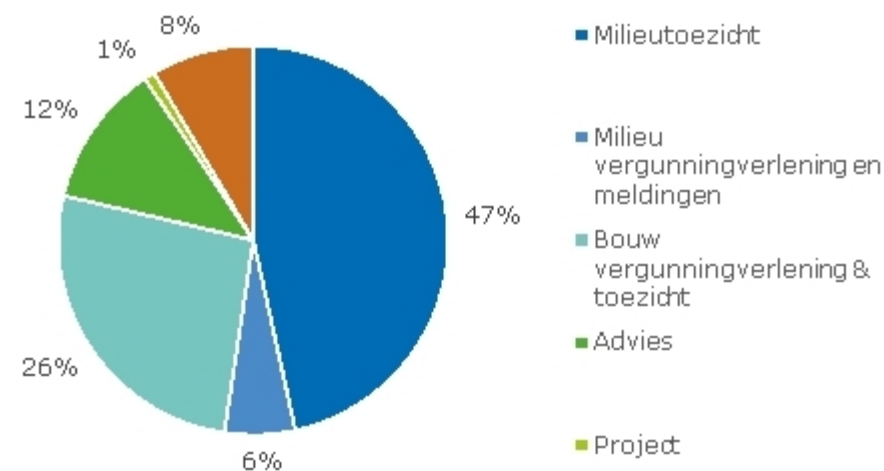
Waterland

	Voortgang	Toelichting
Gerealiseerde uren (totaal van alle productgroepen)		Januari t/m april 2025: 998 uren

Aantal ontvangen klachten gemeente Waterland

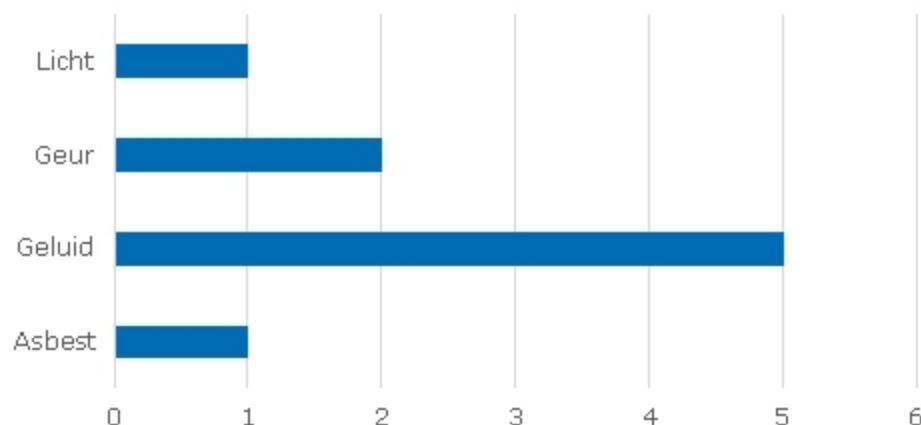
Uren per productgroep

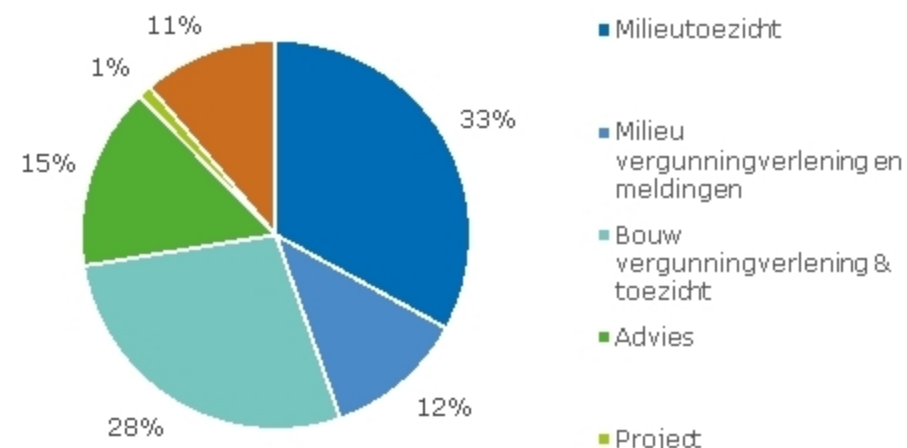
Wormerland

	Voortgang	Toelichting
Gerealiseerde uren (totaal van alle productgroepen)		Januari t/m april 2025: 1.761 uren

Aantal ontvangen klachten gemeente Wormerland

Uren per productgroep

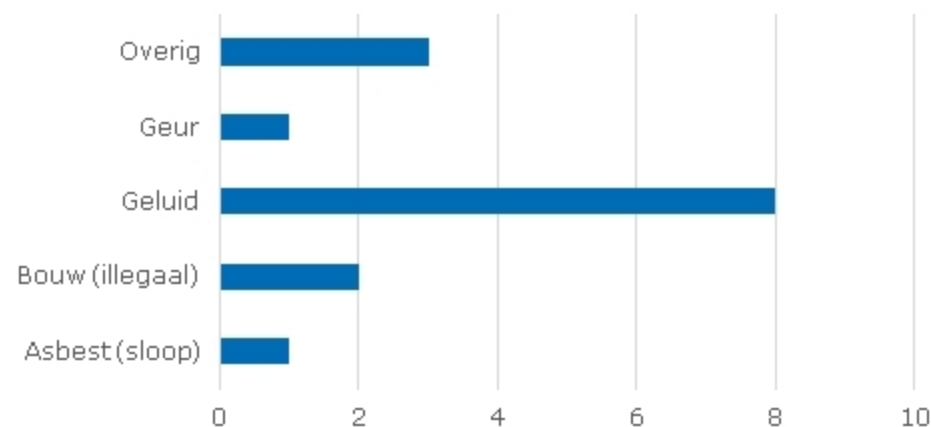
Zandvoort 1/2

	Voortgang	Toelichting
Gerealiseerde uren (totaal van alle productgroepen)		Januari t/m april 2025: 3907 uren
Juridische advisering milieu		In T1 zijn vier bezwaarprocedures over Circuit Zandvoort afgerond. Al deze zaken gingen over geluid vanwege races die eerder in 2024 hadden plaatsgevonden. De verzoeken om handhaving zijn terecht afgewezen en lopen nu in beroep.
Juridische advisering bouw		- In T1 van 2025 vroegen ontwikkelingen rondom een recreatiepark in Zandvoort extra inzet. De eerste kapvergunning was verleend, maar de tweede aanvraag om kapvergunning werd in maart 2025 geweigerd. In het kader van de integraliteit rondom het recreatiepark zijn diverse gesprekken gevoerd met ODNZKG en ODNHN voor wat betreft de nog te verlenen ontgrondingsvergunning en de omgevingsvergunningen voor stikstof en flora en fauna. - In T1 was extra inzet nodig inzake een handhavingszaak aan de Max Planckstraat. Het ging hier om illegale bewoning. - In T1 pleegden wij extra inzet t.b.v. een zaak aan de Duinstraat. De initiële omgevingsvergunning was aanvankelijk verleend, maar in bezwaar, op ons advies alsnog is geweigerd. Het bestemmingsplan bleek voor twee benaderingen vatbaar. Daarover wordt het gesprek gevoerd met planologie.
Toeristisch verhuur		Uitvoering verloopt conform prognose. Ten aanzien van registratieverplichtingen uit de Huisvestingsverordening zijn twee zaken opgestart met bestuurlijke boetes. Die hebben niet geleid tot juridische toetsing, omdat die boetes zijn betaald.
Asbest (sloop n.a.v. brand)		Aan de Boulevard Barnaart is een pand afgebrand. Het terrein is afgezet met hekken ivm asbestverdachte locatie. Asbestinventarisatie rapport en sloopaanvraag gedaan om locatie voor feesten en strandseizoen veilig te maken.

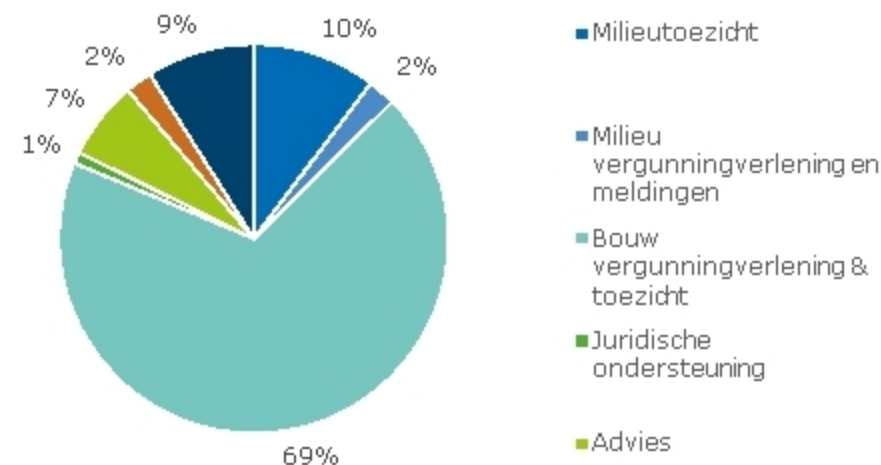
Zandvoort 2/2

	Voortgang	Toelichting
Formule 1 (milieu & bouw)		Richting de Formule 1, die ook dit jaar plaatsvindt in Zandvoort, toetsen wij de (nieuwe) vergunningsaanvragen.
Circuit geluidsmetingen		Zoals elk jaar ontvangen wij een groot aantal meldingen van geluidsklachten over het circuit. In alle gevallen toetsen wij of het circuit voldoet aan de voorschriften in de vergunning. Wij constateerden dit jaar geen overtredingen. Vooral het aantal meldingen bij zogenoemde UBO-dagen ligt doorgaans hoog.

Aantal ontvangen klachten gemeente
Zandvoort

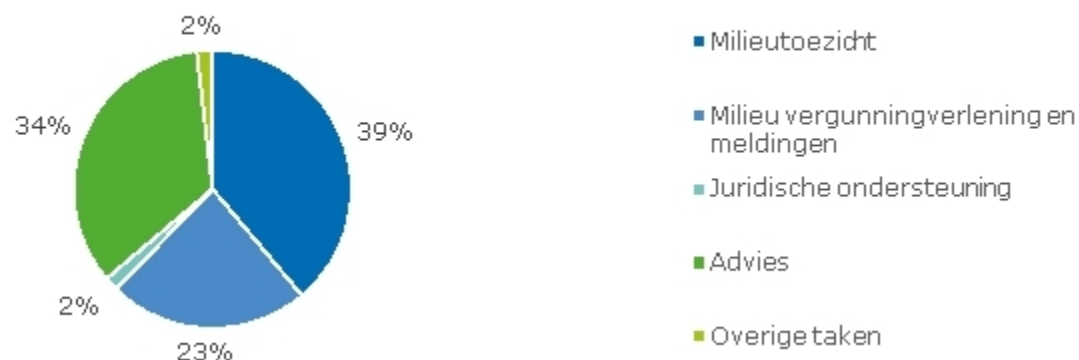
Uren per productgroep

Provincie Noord-Holland

	Voortgang	Toelichting
Gerealiseerde uren (totaal van alle productgroepen)		Januari t/m april 2025: 598 uren
Toezicht en handhaving		Bij 1 bedrijf voerden wij een controle uit met drone t.b.v. hoogte van geluidswand Bij 1 bedrijf lopen diverse trajecten waaronder een controle in het kader van interdisciplinair toezicht (met IL&T), n.a.v. geurklacht (rioolslib) en een controle met een drone voor het inmeten van grondstromen. Er loopt sinds vorig jaar een handhavingstraject waartegen de ondernemer bezwaar heeft gemaakt. Bij 1 bedrijf staat een controle gepland in het tweede tertiaal.
Vergunningverlening		Braam heeft recent een aanvraag ingediend om een activiteit, opslaan van zuiveringsslib in te trekken. Braam heeft in 2024 een vergunning aangevraagd en gekregen voor het opslaan van zuiveringsslib. Recent is er zuiveringsslib opgeslagen, maar dat heeft geleidt tot handhaving vanwege geuroverlast. Het heeft Braam doen besluiten de vergunning voor deze activiteit in te trekken. Averijhaven: De goedkeuring ontmantelingsplan heeft van 3 maart tot 14 april ter inzage gelegen. Er is niet ingesproken, dus afgerond. Ondertussen vindt aanvullend afstemming plaats met de partijen die een nota van beantwoording opstellen vanwege de bestemmingsplan- inclusief MER-procedure.

Uren per productgroep

Bestuursrapportage Financiën

Tertiaal 1 – januari t/m april 2025

Inhoud

1	Realisatie januari tot en met 30 april ten opzichte van de begroting	1
2	Financiële verantwoording	2
2.1	Realisatie en prognose baten	2
2.2	Realisatie en prognose lasten.....	3
2.3	Toelichting afwijking baten en lasten	3
3	Personeel en organisatie	6
4	Toelichting prognose 2025	7
4.1	Meerjarenonderhoudsplan	8
5	Bijlagen	8
5.1	Toelichting: transitie naar 2027.....	8

1 Realisatie januari tot en met 30 april ten opzichte van de begroting

Deze rapportage over het eerste tertaal van 2025 geeft een overzicht van de financiële situatie tot en met 30 april 2025, met daarbij een verwachting voor de rest van het jaar.

Deze rapportage biedt inzicht in:

- Afwijkingen in baten en lasten ten opzichte van de vastgestelde begroting.
- Personeelsontwikkelingen, met specifieke aandacht voor verzuim en personeelsverloop.

Inzicht in afwijkingen van de begroting

Deze rapportage richt zich primair op het verschaffen van inzicht in de significante financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting.

De wijze van financiering en realisatie laat elk jaar de trend zien dat vooral externe kosten in het tweede en derde tertaal toenemen, omdat er in het eerste tertaal veel activiteiten worden opgestart. Dit maakt dat het resultaat in het eerste tertaal over het algemeen hoger is en wij in de prognose rekeninghouden met dit effect.

2 Financiële verantwoording

2.1 Realisatie en prognose baten

BATEN - GR-bijdragen	Begroting (gewijzigd) 2025	Realisatie t/m April 2025	Prognose 2025	Afwijking € prognose t.o.v. begroting (gewijzigd)
Gemeente Beverwijk	1.290.000	421.608	1.265.000	-25.000
Gemeente Bloemendaal	161.000	53.660	161.000	-
Gemeente Edam-Volendam	293.000	97.831	293.000	-
Gemeente Haarlem	1.881.000	627.099	1.881.000	-
Gemeente Heemskerk	727.000	234.151	702.000	-25.000
Gemeente Heemstede	159.000	52.857	159.000	-
Gemeente Landsmeer	165.000	54.909	165.000	-
Gemeente Oostzaan	142.000	47.451	142.000	-
Gemeente Purmerend	436.000	145.276	436.000	-
Gemeente Uitgeest	313.000	104.214	313.000	-
Gemeente Velsen	2.339.000	726.716	2.180.000	-159.000
Gemeente Waterland	190.000	63.417	190.000	-
Gemeente Wormerland	205.000	68.413	205.000	-
Gemeente Zandvoort	184.000	61.202	184.000	-
Provincie Noord-Holland bodem	334.000	110.968	334.000	-
Provincie Noord-Holland VTH	140.000	47.000	140.000	-
GR-bijdragen deelnemers	8.959.000	2.916.772	8.750.000	-209.000

BATEN - Overeenkomsten en (subsidie)projecten	Begroting (gewijzigd) t/m April 2025	Realisatie t/m April 2025	Prognose 2025	Afwijking € prognose t.o.v. begroting (gewijzigd)
Overeenkomsten en (subsidie)projecten	9.301.000	2.155.235	7.736.000	-1.565.000
Overige baten	27.000	46.175	139.000	112.000
Indexatie correctie loonkosten	-	-100.000	-300.000	-300.000
Overeenkomsten en (subsidie)projecten	9.328.000	2.101.410	7.575.000	-1.753.000

BATEN - Totaal	18.287.000	5.018.182	16.325.000	-1.962.000
-----------------------	-------------------	------------------	-------------------	-------------------

*Onder overeenkomsten en subsidieprojecten is incidentele bijdrage voor de eerste fase van de transitie periode opgenomen. De verantwoording hierover leest u in de bijlage.

2.2 Realisatie en prognose lasten

LASTEN	Begroting (gewijzigd) 2025	Realisatie t/m April 2025	Prognose 2025	Afwijking € prognose t.o.v. begroting (gewijzigd)
Personele lasten				
Salarissen en sociale lasten	12.831.000	3.877.363	12.817.000	-14.000
Werving & personeelsbeleid	74.000	58.865	70.000	-4.000
Inhuur personeel*	200.000	321.295	850.000	650.000
Scholing & employability	335.000	63.673	251.000	-84.000
Overige personeelslasten	215.000	100.892	303.000	88.000
Subtotaal personele lasten	13.655.000	4.422.088	14.291.000	636.000
Kapitaalslasten				
Afschrijvingslast Gebouw	65.000	21.753	65.000	-
Afschrijvingslast Verbouwing & inventaris	102.000	34.566	104.000	2.000
Afschrijvingslast Vervoermiddelen	5.000	-	-	-5.000
Afschrijvingslast ICT	156.000	13.626	41.000	-115.000
Rentelast vaste schuld	14.000	4.788	14.000	-
Subtotaal kapitaalslasten	342.000	74.734	224.000	-118.000
Overige bedrijfslasten				
PZ-zaken/ salarisadministratie	48.000	19.566	59.000	11.000
Organisatieontwikkeling	632.000	21.080	341.000	-291.000
Accountants- en advieskosten	41.000	56.858	171.000	130.000
Huisvestingskosten	274.000	97.132	291.000	17.000
Facilitaire kosten	27.000	10.608	16.000	-11.000
ICT-kosten	424.000	184.341	553.000	129.000
Handhavingskosten	40.000	9.698	62.000	22.000
Algemene kosten	385.000	104.989	321.000	-64.000
Bankkosten	1.000	676	2.000	1.000
Subtotaal overige bedrijfslasten	1.872.000	504.948	1.816.000	-56.000
Externe projectkosten	2.433.000	32.647	98.000	-2.335.000
Nagekomen lasten	-	-289	15.000	15.000
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-
LASTEN - Totaal	18.302.000	5.034.128	16.444.000	-1.858.000

SALDO BATEN - LASTEN	Begroting (gewijzigd) 2025	Realisatie t/m April 2025	Prognose 2025	Afwijking € prognose t.o.v. begroting (gewijzigd)
Baten - Totaal	18.287.000	5.018.182	16.325.000	-1.962.000
Lasten - Totaal (direct)	13.995.000	3.471.294	11.895.000	-2.100.000
Overhead	4.307.000	1.562.834	4.549.000	242.000
Saldo van baten en lasten	-15.000	-15.946	-119.000	-104.000
Dotatie aan reserves	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	15.000	41.257	120.000	105.000
Resultaat na reservemutaties	-	25.311	1.000	1.000

* Inhuur personeel betreffen alleen de kosten van inhuur personeel die geen betrekking hebben op de reorganisatie. De kosten van inhuur personeel welke betrekking hebben op de reorganisatie zijn gepresenteerd onder organisatieontwikkeling.

2.3 Toelichting afwijking baten en lasten

Aanpassing GR-baten vanwege uitblijvende personele inzet

De begrote baten uit GR-bijdragen zijn naar beneden bijgesteld, omdat geplande personele inzet (deels) is uitgebleven. Voor KIMO¹ (gemeente Velsen) wordt de interim-secretaris in 2025 extern ingehuurd en niet via onze dienst aangesteld, waardoor geen personele lasten zijn opgenomen.

¹ <https://www.odijmond.nl/thema's/havens-zee/kimo/>

Ook de extra middelen voor de CES NZKG² en het wettelijk adviseurschap Tata Steel (gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen) zijn door vertraging in de CES-activiteiten nog niet benut voor de beoogde personeelsuitbreiding. In beide gevallen leidt dit tot een lagere opbrengstverantwoording.

Toelichting op grootste afwijking van onze dienstverleningsprojecten

- De uitbreiding voor de gemeente Purmerend voor onder andere de milieu plustaken.
- Het beëindigen van de overeenkomst voor bouwtaken van de gemeente Waterland.
- De inhuur van onze vliegmanager door ODNL voor het landelijke droneprogramma.

Projectbaten en externe projectkosten

Wij voeren, naast de reguliere basistaken en plustaken, verschillende projecten uit voor onze deelnemers. Om tot betere sturing en financiële verantwoording te komen, onderzoeken wij dit jaar hoe we deze projecten beter kunnen verantwoorden in onze Planning & Controle documenten. In deze eerste bestuursrapportage zijn projectbaten daarom nog niet volledig verantwoord. We tonen alleen de dekking van werkzaamheden door eigen medewerkers. De volledige verantwoording van projectbaten en externe kosten volgt in de tweede bestuursrapportage en jaarrekening 2025. Voor nu houden we de begrote bedragen uit de begroting 2025 aan als prognose.

Lonen en salarissen

In deze bestuursrapportage hebben we een afwijking gepresenteerd voor de baten die betrekking hebben op de salarislasten die wel begroot zijn maar niet zijn gerealiseerd. Om dit ook aan de lasten kant inzichtelijk te maken, lichten wij dit toe in onderstaande tabel:

Opgenomen in begroting, niet gerealiseerd	Deelnemer, waarvoor de baten zijn bijgesteld	Bedrag
Secretarisrol Kimo	Velsen	36.000
Formatie CES NZKG	Beverwijk, Heemskerk, Velsen	33.000
Indexatie correctie	Alle deelnemers	100.000
Totale bijstelling		169.000

Zowel de baten als lasten worden hiervoor gedurende het jaar in onze begroting bijgesteld.

Indexatie van onze salarissen op basis van een nieuwe cao

De begroting voor salariskosten is opgesteld op basis van CPB-ramingen. De cao-onderhandelingen zijn pas na de begrotingswijziging 2025 (en 2026) afgerond, waarbij de werkelijke loonstijgingen ongeveer 2% lager uitvallen dan geraamd.

Salarislasten en inhuur

In de eerste vier maanden van 2025 hebben we minder uitgegeven aan salarissen dan begroot. Dit is een tijdelijke situatie die past bij de startfase van onze organisatieverandering. Voor de rest van

² De Cluster Energie Strategie Noordzeekanaalgebied (CES NZKG) is een gezamenlijk plan van industrie, netbeheerders en overheden in het Noordzeekanaalgebied om de industrie te verduurzamen en tegen 2050 CO₂-neutraal te maken. Het document beschrijft welke energie-infrastructureur nodig is, zoals elektriciteits- en waterstofnetwerken, en welke projecten uitgevoerd moeten worden om de klimaatdoelen te halen. (NPVI, Noord-Holland Bestuurlijke Informatie). ODIJmond is hierin adviseur namens gemeenten.

het jaar verwachten we extra kosten voor inhuur van externe medewerkers, begeleiding van medior-collega's door ervaren collega's en de start van een opleidingsprogramma voor zij-instromers in najaar 2025 waarmee wij diverse vacatures zullen vervullen en anticiperen op het vertrek van een aantal senior medewerkers (vanwege pensioengerechtigde leeftijd). Alle bovengenoemde extra kosten worden gedekt uit het transitiebudget dat ons Algemeen Bestuur voor 2024 en 2025 beschikbaar heeft gesteld.

Overige personeelskosten

Binnen de personele kosten doen zich verschuivingen voor. Er wordt meer dan begroot ingezet op verzuimpreventie, onder andere via een spreekuur van de arbodienst en gerichte coaching trajecten. Daartegenover staan lagere opleidingskosten tot en met april. Dit is deels te verklaren doordat de focus intern ligt op het inlopen op achterstanden, maar ook doordat opleidingen veelal plaatsvinden in het najaar. Ook dit najaar starten we met een interne opleiding om nieuwe medewerkers op te leiden tot medewerker omgevingsrecht.

Advies- en accountantskosten

De extra kosten die zijn gemaakt voor het programma *Toekomstscenario's* onder begeleiding van een extern adviesbureau, worden verantwoord als advieskosten. Voor de dekking hiervan heeft het bestuur besloten om vanuit het resultaat 2023 een bestemmingsreserve in te stellen.

ICT-kosten

De huidige ICT-lasten sluiten nog niet goed aan op een langetermijnvisie en een groeiend personeelsbestand. De jaren 2025 en 2026 zijn transitiejaren waarin wordt gewerkt aan een nieuwe financieringsstructuur. Het doel is om de ICT-kosten beter te koppelen aan de personeelsomvang en de innovatieagenda. In 2025 wordt een deel van de overschrijding op de ICT-lasten opgevangen door investeringen in hardware uit te stellen.

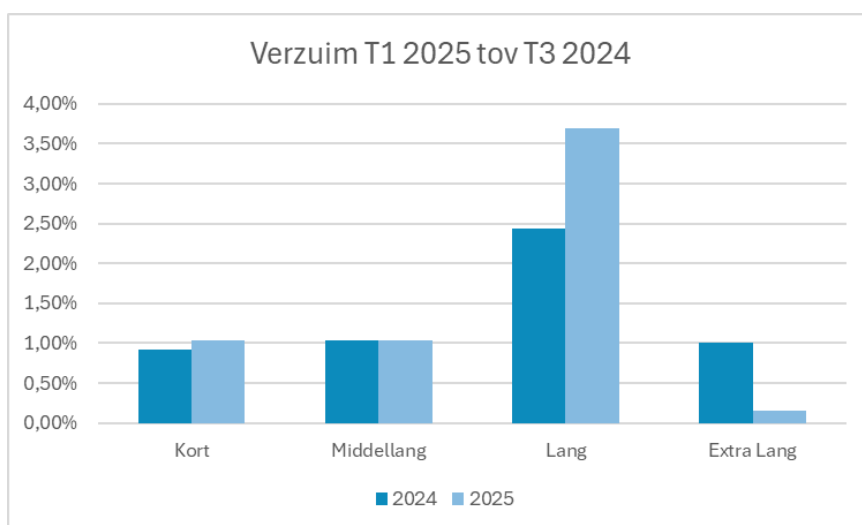
3 Personeel en organisatie

Formatie	Begroting 2025	Begroting (gewijzigd) 2025	Formatie realisatie
Formatie in fte	132	140	
Formatie in dienst			134
Formatie ingehuurd			12
Totaal	132	140	146

In de eerste vier maanden van 2025 was er sprake van de instroom van zes medewerkers en de uitstroom tien medewerkers.

Verzuim

In de eerste vier maanden van 2025 bedraagt ons verzuimpercentage 5,9% (2024 5,38%). Dit percentage is uitgesplitst naar verschillende categorieën van verzuim, zoals weergegeven in onderstaande grafiek:

- Het ziekteverzuim over de eerste vier maanden van 2025 is bijna een vol procent lager dan dezelfde periode in 2024 (6,82%).
- Het voortschrijdend totale verzuim (gemiddeld over periode van 12 maanden) laat ook een dalende trend zien naar 5,06% in april 2025.
- Had een jaar geleden de ontwikkeling van het korte en middellange verzuim onze zorg; de cijfers in deze 2 verzuimcategorieën laten een daling zien.

Vanaf begin januari 2025 houdt een adviseur vitaliteit en duurzame inzetbaarheid van onze arbodienst spreekuur op kantoor. Doel is om meer vanuit vitaliteit en preventie te werken. Ook het bespoedigen van de re-integratie bij lopende verzuimtrajecten wordt hiermee beoogd.

4 Toelichting prognose 2025

De prognose is gebaseerd op:

- De realisatie tot en met april 2025.
- De vastgestelde begroting.
- Lopende bijstellingen.

Lonen en salarissen

In de prognose is rekening gehouden met het onderhandelingsakkoord van de cao-gemeenten 2025-2026³. Uit dit akkoord blijkt dat de indexatie die is begroot op basis van de ramingen van het CPB voor lonen en salarissen ongeveer 2% te hoog is ingeschat. Dit effect leidt naar verwachting tot een verlaging van het tarief voor dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) en de deelnemersbijdrage in de gemeenschappelijke regeling (GR). Na het definitief bekrachtigen van de cao zullen wij de financiële effecten per deelnemer doorrekenen en verantwoorden in de tweede bestuursrapportage van dit jaar.

Om de vergelijkbaarheid tussen de begroting, realisatie en prognose toe te lichten is een tabel toegevoegd. De baten in onderstaande tabel, voor de uitvoering van de functie van secretaris KIMO, de vertraging in de uitvoering van de werkzaamheden voor de CES-route en de te hoge indexatie van de begrote salariskosten, worden gecorrigeerd op de salariskosten in de tweede bestuursrapportage van dit jaar. Voor deze prognose is voor het inzicht daarom wel gekozen om deze tabel te presenteren zodat de effecten inzichtelijk zijn.

	Deelnemer	Bedrag
Secretarisrol Kimo	Velsen	-109.000
Uitvoering CES NZKG	Beverwijk, Heemskerk, Velsen	-100.000
Indexatie correctie	Alle deelnemers	-300.000
		-509.000

Inzicht in de effecten op de salarislasten

LASTEN	Begroting gewijzigd 1 2025	Verwachte begroting 2025 (na aanpassing)	Prognose 2025	Afwijking prognose t.o.v. begroting (verwachte)
Personele lasten				
Salarissen en sociale lasten	12.831.000	12.322.000	12.817.000	495.000

Inhuur

In de prognose worden de lagere salarislasten uit onder uitputting en zwangerschapsuitkeringen in mindering gebracht op de inhuur lasten.

³ <https://www.caogemeenten.nl/>

4.1 Meerjarenonderhoudsplan

In 2025 zijn wij in samenwerking met de gemeente Beverwijk gestart met de actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan van ons pand. De offertegesprekken zijn in de eerste periode van het jaar gestart. De effecten van deze actualisatie zijn nog niet meegenomen in de prognose van 2025. We verwachten deze effecten pas in het najaar te kunnen kwantificeren.

5 Bijlagen

5.1 Toelichting: transitie naar 2027

Met de begrotingswijziging 2025 heeft het bestuur incidentele middelen beschikbaar gesteld om ODIJmond dienst toekomstbestendig te maken. In de transitieperiode naar 2027 zijn deze middelen gekoppeld aan drie hoofddoelen:

- herstel van centrale sturing;
- versterking kritische posities;
- herijking van de financieringsstructuur en actualisatie van de GR.

Herstel van centrale sturing inclusief organisatieontwikkeling

Medio 2024 heeft een herijking plaatsgevonden van de organisatiestructuur, onder begeleiding van een organisatieadviesbureau. Met een breed draagvlaktraject onder medewerkers is de transitie ingezet van zelforganisatie naar een hiërarchische organisatie waarin eigenaarschap centraal staat. In het voorjaar van 2025 is een wervingstraject gestart voor het aanstellen van twee managers en twee teamleiders. Deze investering draagt bij aan het herstellen van de centrale sturing. Voor een positie van de manager is het gelukt om deze binnen de reguliere formatie in te vullen.

Versterking kritische posities

Voor de versterking van kritische posities is tijdelijk extra capaciteit ingehuurd. Voor de lange termijn versterking is een plan van aanpak opgesteld voor intensievere begeleiding van medewerkers van medior naar seniorschap. In het najaar starten we met een grootschalig zij-instromerstraject. Daarnaast wordt extra ingezet op de actualisatie van vergunningen, waarmee we achterstanden in de uitvoering op toezicht en handhaving milieu willen voorkomen.

Herijking van de financieringsstructuur en actualisatie van de GR

Programma DVO en financiering

Eind 2024 is de voorbereidingsfase gestart onder begeleiding van twee externe adviesbureaus: één voor het financieringstraject en één voor het governance-traject. Er is een projectgroep opgericht met een projectleider uit de reguliere formatie. Vanuit beide deelprojecten zijn werkgroepen gevormd waarin ook deelnemers participeren.

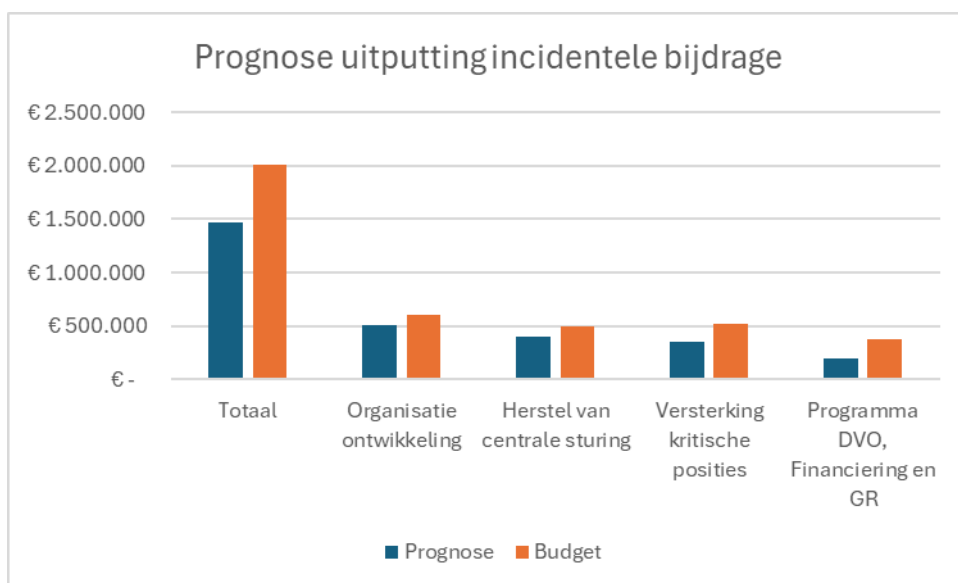
Via klankbordgroepen worden alle deelnemers intensief betrokken. Ook is er een regulier accounthoudersoverleg gestart om de ambtelijke voorbereiding per fase goed te organiseren.

In de eerste periode hebben we de huidige financieringsstructuur inzichtelijk gemaakt en bepaald hoe de financiering zou moeten zijn binnen de vastgestelde ambities. Deze beeldvormende fase richt zich op het verkrijgen van inzichten. In de zomer werken we toe naar de oordeelsvormende

fase, gevolgd door de besluitvormende fase in het najaar. Het doel is de uitkomsten te verwerken in de kadernota voor het jaar 2027.

Binnen dit programma is de actualisatie van het inrichtingenbestand en de omzetting naar ons inrichtingenbestand als gevolg van de Omgevingswet gepland.

- Fase 1 is hiervoor afgerond omdat deze inzichten nodig waren voor de herijking van de financiering.
- Fase 2 die gericht is op de Omgevingswet wordt medio 2025 gepland, hiervoor volgen wij de landelijke richtlijnen die momenteel worden opgesteld in coördinatie van ODNL.

Toekomstscenario's

Op verzoek van ons algemeen bestuur is parallel een traject gestart om de toekomstrichting op middellange en lange termijn te onderzoeken. De uitgangspunten hierbij zijn dat de versterking van de centrale sturing, de financiering en governance dan op orde zijn en achterstanden zijn ingelopen. Dit traject wordt begeleid door een bestuurlijke begeleidingscommissie. Voor de dekking van deze lasten is een bestemmingsreserve beschikbaar gesteld.

Deze vier onderdelen vormen samen de transitie naar 2027, waarbij de eerste drie zich richten op de korte termijn en het laatste onderdeel, inlopen van de achterstanden, de basis legt voor de toekomst daarna.

Contactpersoon: Omgevingsdienst IJmond

Postbus 325
1940 AH Beverwijk
0251-263 863
info@odijmond.nl
www.odijmond.nl

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt	05	Besluit nr.	AB 2025-020
Datum vergadering	9 jul 2025	Van	Just Zandhuis
Onderwerp	2 ^e Halfjaarsrapportage IenW	Functie	Directeur

Inleiding

In 2024 dienden wij het Plan van Aanpak in het kader van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel. Dit Plan van Aanpak was vastgesteld door ons Algemeen Bestuur op 27 maart 2024. Het Plan van Aanpak bevat ons bestuurlijk antwoord op de wijze waarop wij willen doorontwikkelen tot een toekomstbestendige omgevingsdienst.

Tijdens de vergadering van 11 juni hebben wij de leden van ons Algemeen Bestuur bijgepraat over de voortgang en onze prognose richting 1 april 2026. Op maandag 30 juni dienden wij namens ons bestuur onze twee voortgangsrapportage in over de periode december 2024-mei 2025.

Voortgang

In oktober 2024 verscheen de beoordeling van IenW van ons Plan van Aanpak IBP-VTH. Op 30 december dienden wij de eerste halfjaarrapportage in. Op basis van deze rapportage verschoof het oordeel van IenW van rood naar oranje. Met het indienen van onze twee voortgangsrapportage ontvangen wij binnenkort een nieuw (eventueel bijgesteld) oordeel van IenW.

Besluit

1. Kennisnemen van de aanbiedingsbrief IenW 2e voortgangsrapportage;
2. Kennisnemen van de halfjaarsrapportage 1 dec t/m 30 mei.

Besluit: conform/ aanhouden / aangepast besluit

de voorzitter,

de secretaris / directeur,

S. Klaassen

J. Zandhuis

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Directie Omgevingsveiligheid en Milieurisico's
T.a.v. mevrouw J. Elsinghorst
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG
p/a: postbusvth@minienw.nl

Datum: 27 juni 2025

Betreft: Rapportageformulier Plan van Aanpak ODIJmond december 2024 - mei 2025

Geachte mevrouw Elsinghorst, beste Judith

Hierbij bieden wij onze tweede voortgangsrapportage Plan van Aanpak Interbestuurlijk Programma aan. Met de voortgangsrapportage geven wij inzicht in de stappen die Omgevingsdienst IJmond (ODIJmond) tussen 1 december 2024 en 31 mei 2025 heeft gezet om uiterlijk op 1 april 2026 te voldoen aan de kwaliteit- en robuustheidscriteria. Daarnaast gaan we in op de kernpunten die wij op 21 mei jl. bespraken met mevrouw Van Rijn.

Zoals wij beschreven in ons Plan van Aanpak en addendum, kijkt ons bestuur niet alleen naar de kwaliteit- en robuustheidscriteria maar kijkt zij ook naar hoe zij haar dienstverlening richting deelnemers op een toekomstbestendige wijze kan borgen. Voor ons bestuur blijft het belangrijk te benadrukken dat, in de stappen die wij als omgevingsdienst moeten zetten, de inhoudelijke opgave en daarmee het effect daarvan in de buitenwereld centraal staat.

Beoordeling

Op 1 april 2025 ontvingen wij de beoordeling van I&W van onze eerste voortgangsrapportage Plan van Aanpak Interbestuurlijk Programma. Zoals wij ook aangaven tijdens het gesprek met mevrouw Van Rijn waardeert ons bestuur het dat u met uw beoordeling ingaat op de context van ons Plan van Aanpak en het proces dat wij doorlopen. Ons bestuur vindt dat u daarmee recht doet aan alle stappen die zij zet om toekomstbestendig te worden. Stappen die zowel van het bestuur, deelnemers als de organisatie grote inzet vragen.

Programma

Met ons programma toekomstbestending ODIJmond, toegelicht in het addendum bij de eerste voortgangsrapportage, werken wij aan een toekomstbestendige uitvoering van onze opgaven. Op basis van drie ontwikkelijnen brengen wij allereerst de basis op orde. Wij actualiseren de structuur van onze Gemeenschappelijke Regeling en dienstverleningsovereenkomsten, wij herijken de financieringsstructuur en het financieel volume, en verbeteren de interne sturing op de opgaven. Parallel hieraan verkennen en ontwikkelen wij toekomstscenario's. Hierbij staat niet de organisatievorm maar de borging van de uitvoering van inhoudelijke opgave voor de langere termijn centraal.

Aandachtspunten robuustheid

Het op orde brengen van de basis is noodzakelijk om op 1 april 2026 te voldoen aan de kwaliteit- en robuustheidscriteria. Op dit moment is nog geen volledige zekerheid te geven of wij (zelfstandig) aan alle criteria kunnen gaan voldoen. Aandachtspunt hierin is het omzetcriterium (KPI 1). Eind 2025 verwachten wij duidelijk te hebben of wij hieraan kunnen gaan voldoen. Ook de datum, waarop wij moeten voldoen aan de kwaliteit- en robuustheidscriteria, is voor ons een aandachtspunt. Vanuit de herijking van de financieringsstructuur en het financieel volume en het actualiseren van de gecontracteerde opdracht constateren wij dat een extra bijstelling van 3 miljoen euro op het totale omzetvolume van ODIJmond nodig is. Dit is voor onze deelnemers een aanzienlijke stap, die komt op het moment dat ook de gemeentelijke en provinciale financiën onder druk staan. Dit vraagt een zorgvuldig proces waarin wij, samen met onze deelnemers zo transparant mogelijk, keuzes moeten maken in onze uitvoering met oog voor het effect daarvan in de buitenwereld. In dit proces betrekken wij de colleges, raden en staten van onze deelnemers.

Nadat onze deelnemers keuzes hebben gemaakt in de gecontracteerde uren en de mate van onze dienstverlening, zullen wij de benodigde extra structurele financiering opvragen via de kadernota 2027. Waar we deze normaliter in januari/februari voorleggen aan ons Dagelijks en Algemeen Bestuur, behandelen wij de kadernota 2027 nu al in december 2025. Deze versnelling is noodzakelijk zodat onze deelnemers zich tijdig, ook met het oog op de aankomende gemeenteraadsverkiezingen, kunnen voorbereiden op de extra structurele middelen die wij gaan opvragen. Ondanks deze versnelling, betekent dit effectief dat de structurele middelen pas in het jaar 2027 beschikbaar komen. Omdat er momenteel bij gemeenten beperkt middelen beschikbaar zijn en we geen verhoogd financieel risico willen lopen, kunnen wij pas overgaan tot het aantrekken van personeel wanneer de toezegging van structurele middelen is vastgelegd in de begroting 2027. Deze keuze zorgt ervoor dat wij niet 1 april 2026 maar pas richting 1 januari 2027 voldoen aan de laatste criteria. Hierover gaan wij graag, aan de hand van onze tweede voortgangsrapportage, met u in gesprek.

Gesprek IenW

Op 21 mei jl. bespraken wij met mevrouw van Rijn en de heer Lureman van het ministerie van IenW onze eerste voortgangsrapportage en uw beoordeling daarop. Wij kijken terug op een constructief gesprek. Tijdens dit gesprek hebben gaven wij aan richting eind 2025 een definitieve uitspraak te kunnen doen of wij (zelfstandig) kunnen gaan voldoen aan de robuustheidscriteria. Los van de haalbaarheid onderzoeken wij ook via welke scenario's wij dat kunnen bereiken. Een extern bureau verkende alle toekomstscenario's en verkende de samenwerkings- en fusiebereidheid bij de andere diensten. Vanuit deze verkenning komt naar voren dat de focus van de andere omgevingsdiensten vooral ligt op het individuele traject richting robuustheid en zij momenteel geen of beperkte stappen zetten om het samenwerkings- en fusiepotentieel te onderzoeken. Stappen die wij momenteel wel willen en moeten verkennen. Deze zorg hebben wij gedeeld tijdens dit gesprek op 21 mei. Uiteindelijk is er voor samenwerking of fusie wel een partner nodig.

Op 21 mei spraken wij ook over de laatste brief van de staatsecretaris aan de Kamer. Met deze brief informeerde de staatssecretaris de kamer over het onderzoek om advisering als wettelijk verplichte taak aan te merken en over het loslaten van de regio kring gemeenten. Hierdoor komt voor niet robuuste omgevingsdiensten congruentie met een veiligheidsregio centraal te staan. Beide ontwikkelingen zijn voor onze robuustheid zeer relevant. Tijdens het gesprek zagen wij ook draagvlak voor de keuze om, vanuit onze huidige deelnemers, de organisatie te versterken door meer milieu-gerelateerde plustaken te beleggen bij onze organisatie.

Samenwerking tussen omgevingsdiensten

In ons Plan van Aanpak beschreven wij dat het versterken van de samenwerking tussen de omgevingsdiensten binnen provincie Noord-Holland (PNH) een noodzakelijke stap is. Dit ongeacht voor welke organisatievorm ODIJmond of de andere diensten kiezen voor de lange(re) termijn. In 2024 namen de directeuren van de vier omgevingsdiensten in Noord-Holland het initiatief voor een eerste verkenning. In navolging van dit traject concretiseerden de managementteams van de diensten, onder begeleiding van een adviesbureau, als vervolgstap het samenwerkingspotentieel. Ten tijde van het indienen van deze voortgangsrapportage zit dit traject in de afrondende fase. Recent kondigde PNH aan dat zij een bestuurlijke verkenner hebben aangesteld die het (bestuurlijke) draagvlak tot samenwerking zal inventariseren en waar mogelijk versnellen. Wij zien dit als een kansrijke stap om verder invulling te geven aan de kansen die samenwerking ons biedt.

Scenario's voor toekomstbestendigheid

Als bestuur van ODIJmond ervaren wij dat er richting het voldoen aan de landelijke robuustheidseisen op 1 april sprake is van een aantal schuivende en/of onzekere panelen. Het gaat dan om recente ontwikkelingen zoals focus op congruentie met de veiligheidsregio's en het kabinet dat nu een demissionaire status kent. Maar ook het (nog) ontbreken van een Algemene Maatregel van Bestuur. Dit maakt het lastig om, zeker gezien er meerdere partijen nodig zijn, de urgentie te adresseren en richting te bepalen voor toekomstscenario's. Vanuit dit perspectief verwacht het bestuur dat de focus, gezien de noodzaak om toekomstbestendig te worden en daarmee een waardevolle samenwerkingspartner kan worden, in de eerste plaats ligt op de stappen die dichtbij de eigen invloedssfeer liggen.

Inbreng van taken

Onderzoeken of ODIJmond robuuster kan worden door het inbrengen van meer milieu-gerelateerde plustaken ligt in de invloedssfeer van het eigen bestuur. Ons bestuur verkent momenteel in welke mate de optelsom van herijking van de financieringsstructuur én inbreng van milieu-gerelateerde plus taken voldoende is om aan het gestelde omzetcriteria te voldoen. Omdat voor onze organisatie de focus ligt op toekomstbestendig, verkent het bestuur ook de haalbaarheid en de (positieve) impact van de inbreng van bouwtaken vanuit meerdere of alle deelnemers. Verder hebben wij met PNH gesproken over de keuze om, bij de oprichting van omgevingsdiensten, de provinciale bedrijven, niet zijnde Seveso en RIE 4 bedrijven, bij ODNZKG onder te brengen. Vanuit ODIJmond zien wij dit als wettelijke basistaak, die toebedeeld hoort te zijn aan de omgevingsdienst in wiens werkgebied de bedrijven zijn gevestigd. De diensten OFGV en ODNHN delen dit standpunt. Voor ODIJmond zou het overdragen van deze bedrijven bijdragen aan de robuustheid (omzet)

maar ook bijdragen aan het versterken van enkele kritische milieufuncties. Aangezien PNH met haar historische taakverdeling afwijkt van andere provincie zouden we u willen vragen dit ook mee te nemen in uw gesprekken.

Congruentie veiligheidsregio

Bij de oprichting van omgevingsdiensten in Noord-Holland heeft het uitgangspunt regio kring gemeenten invloed gehad op de vorming van de diensten. Ook PNH stuurde hierop met het verdelen van de provinciale bedrijven en natuurtaken. Voor ODIJmond is congruentie met een veiligheidsregio te realiseren via een fusie met ODNZKG of door het gesprek aan te gaan over het toetreden van gemeente Zaanstad en/of Haarlemmermeer. Gezien de geografische ligging, type dienstverlening en het beperkte aantal Seveso en RIE4 bedrijven lijkt gemeente Zaanstad hierin de meest logische stap. Op basis van het gesprek met het ministerie van IenW maken wij op dat de gezamenlijke verantwoordelijkheid om het VTH-stelsel robuust te maken hierin zwaar weegt. Echter is er wel medewerking van meerdere partijen nodig om dit allereerst te verkennen en mogelijk ook te realiseren. Het bestuur ziet dit wel als een scenario dat dichtbij haar invloedssfeer ligt en naar verwachting zal gaan verkennen.

Fusieperspectief

Zoals eerder aangegeven werkt een extern bureau namens het bestuur de mogelijke toekomstscenario's uit om de opdracht van onze deelnemers voor de langere termijn toekomstbestendig te borgen. Begin april jl. presenteerden zij een verkenning van de mogelijke scenario's; van zelfstandig robuust tot verregaande samenwerking tot aan fusie of opsplitsing. Ook beschreven zij het toetsingskader waaraan ons bestuur de scenario's kan toetsen. Momenteel vinden er gesprekken plaats met onze deelnemers en omliggende omgevingsdiensten in Noord-Holland en Zuid-Holland over de mogelijke scenario's. Via deze gesprekken verkent het bureau de bereidheid tot samenwerking of fusie. Wij betrekken PNH hier, zowel ambtelijk als bestuurlijk, bij. Zoals ook al eerder beschreven constateren wij dat de omliggende diensten, welke logische fusie- of samenwerkingspartners zijn, geen vergelijkbare trajecten doorlopen. Bij deze diensten ligt de focus meer op individuele robuustheid. Wat de zorg die wij al deelden tijdens het gesprek met het ministerie van IenW op 21 mei jl. onderschrijft.

Tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur, op 9 juli 2025, zal het externe bureau haar rapport presenteren en bepaalt het bestuur verder richting.

Tweede voortgangsrapportage

In deze tweede voortgangsrapportage introduceren wij geen nieuwe punten maar geven wij een update over de voortgang van de KPI's. Wij verwachten eind 2025 uitsluitsel te kunnen geven of wij (zelfstandig) aan alle KPI's kunnen voldoen. Zoals aangegeven zijn voor ons momenteel de drie ontwikkelijnen, waarmee wij de basis op orde brengen en daarmee werken aan onze toekomstbestendigheid, een belangrijke en noodzakelijke eerste stap richting het voldoen aan de KPI's.

Als bijlage bij deze brief ontvangt u een gevisualiseerde weergave van de planning met de belangrijke beoogde resultaten weergegeven in tijd. Mocht u meer informatie over ons programma willen ontvangen, vernemen wij dat graag. Voor nu vertrouwen wij erop met deze voortgangsrapportage voldoende inzicht te geven in de stappen die wij zetten en hebben gezet. Wij zijn van mening dat deze rapportage ook het belang laat zien dat ons bestuur en deelnemers hechten aan het zorgvuldige proces.

Mocht u vragen hebben vernemen wij dat graag.

Met vriendelijke groet,

Suzanne Klaassen,
voorzitter Dagelijks Bestuur

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt	06	Besluit nr.	AB 2025- 021
Datum vergadering	9 juli 2025	Van	Suzanne Klaassen (vz DB) Robbert Berkhout (vice-vz DB)
Onderwerp	Werkgeversrol van de secretaris/directeur Omgevingsdienst IJmond		

Inleiding

Tijdens de vergadering van het Dagelijks Bestuur is gesproken over de organisatie van de werkgeversrol voor de functie van secretaris/directeur ODIJmond. Via dit besluit biedt het Dagelijks Bestuur deze informatie aan aan het Algemeen Bestuur.

Werkgeversrol

Het traject doorontwikkeling ODIJmond laat het belang zien om als Dagelijks Bestuur grip te houden op de voortgang van de organisatie en de taakuitvoering. In dat licht hecht het Dagelijks Bestuur aan een reguliere gesprekscyclus waarin aandacht is voor de voortgang op verschillende dossiers, het functioneren van de directeur en de relatie tussen de directeur en het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur heeft de directeur daarom verzocht een aantal voorstellen en een advies uit te werken hoe dit adequaat en toekomstbestendig kan worden ingericht. Het inrichten van een aparte (ambtelijke) werkgeverscommissie is in ieder geval een van de mogelijkheden. Dit voorstel zal na het zomerreces in het DB worden behandeld. Het AB wordt hierover geïnformeerd.

Arbeidsvoorwaarden

Het Dagelijks Bestuur heeft waardering voor de inzet van de directeur voor en binnen de organisatie ODIJmond. Tegelijk (h)erkennen het DB en de directeur ook dat de organisatorische, financiële en inhoudelijk complexe opgave van de omgevingsdienst en de sterk veranderende (landelijke) context waarin de organisatie functioneert. Deze opgave, maar ook het belang van continuïteit van de inzet van de directeur binnen en voor de organisatie in relatie tot de huidige concurrerende arbeidsmarkt zijn voor het Dagelijks Bestuur aanleiding om de directeur, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2025, een arbeidsmarkttoelage toe te kennen. De arbeidsvoorwaarden van de directeur worden vastgesteld conform de geldende cao voor gemeentelijke omgevingsdiensten en de arbeidsvoorwaardenregeling van de Gemeenschappelijke Regeling ODIJmond.

Besluit

1. Kennisnemen van het besluit werkgeversrol van de secretaris/directeur Omgevingsdienst IJmond.

Besluit: conform/ aanhouden / aangepast besluit

de voorzitter,

de secretaris / directeur,

S. Klaassen

J. Zandhuis

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt	07	Besluit nr.	AB 2025-022
Datum vergadering	9 jul 2025	Van	Just Zandhuis
Onderwerp	Verlenging accountantsovereenkomst	Functie	Directeur

Inleiding

Het Algemeen Bestuur heeft in haar vergadering van 3 maart 2021 akkoord gegeven op het voorstel om Publieke Sector Accountants (PSA) de opdracht te verstrekken onze jaarstukken over de boekjaren 2021 tot en met 2024 te controleren en van de benodigde accountantsverklaringen te voorzien. (besluit: AB 2021-003). Inmiddels zijn de eerste vier jaren verstreken en dient besloten te worden of de overeenkomst verlengd dient te worden.

Verlenging contract voor één jaar

Het huidige contract met PSA biedt de mogelijkheid om het contract te verlengen. Gezien de fase waarin onze organisatie zich momenteel bevindt, alsook de druk die dat geeft op onze financiële afdeling stelt ons Dagelijks Bestuur voor om het contract met PSA voor één jaar te verlengen. Dit betekent dat PSA de opdracht krijgt om ook voor boekjaar 2025 de jaarstukken te controleren.

In voorbereiding op de controle van boekjaar 2026 zullen wij een aanbestedingsprocedure starten. Wij houden ons Dagelijks Bestuur op de hoogte over de stappen die wij hierin zetten.

Besluit

1. Akkoord gaan met het voorstel om het contract met PSA met één jaar te verlengen.

Besluit: conform/ aanhouden / aangepast besluit

de voorzitter,

de secretaris / directeur,

S. Klaassen

J. Zandhuis

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt	08	Besluit nr.	AB 2025-023
Datum vergadering	9 juli 2025	Van	Just Zandhuis
Onderwerp	Terugbetaling n.a.v. CAO-indexatie	Functie	Directeur

Inleiding

Bij het opstellen van onze begroting 2025 en 2026 was nog geen CAO-akkoord beschikbaar. Daarom maakten wij bij het opstellen van deze begrotingen gebruik van de ramingen van het CBP. Op 7 juni 2025 is de nieuwe CAO 2025-2027 bekrachtigd. De werkelijke CAO-stijging valt lager uit dan de ramingen van het CBP die wij gebruikten bij het opstellen van onze begrotingen. Dit leidt tot een overschot van € 300.000,- in 2025, dat wij moeten terugbetalen aan onze deelnemers. Met dit besluit legt ons Dagelijks bestuur daartoe een voorstel neer bij het Algemeen Bestuur.

Financiële impact

Begroting 2025	Begroting 2026
Werkelijke CAO-indexatie: 1,98%	Werkelijke CAO-indexatie: 1,65%
Geraamde indexatie begroting: 4,4%	Geraamde indexatie begroting: 3,4%
Correctie: 2,42%	Correctie: 1,75%
Effect op tarief*: (€ 2,04 per uur)	Effect op tarief*: (€ 4,16 per uur)
Totaal geraamd financieel effect: € 300.000	Totaal geraamd financieel effect: € 625.000
Verwacht werkelijk tarief: € 102,45 (begroot €104.50)	Verwacht werkelijk tarief: € 105,4 (begroot €109.55)
* 85% van de lasten zijn personele lasten	* 87% van de lasten zijn personele lasten en in deze correctie zit voor 2026 ook de correctie die vanuit 2025 doorwerkt.

Volgen van onze verordeningen

In overeenstemming met onze interne financiële verordening (DB 2024-039, artikel 4) dienen wij afwijkingen van meer dan € 25.000,- te melden. Het Dagelijks Bestuur informeert het Algemeen Bestuur als ze verwacht dat de programmalasten de geautoriseerde lasten dreigen te overschrijden of de programmabaten de geautoriseerde baten dreigen te onderschrijden. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd om een verzoek in te dienen voor een begrotingswijziging.

Voorstel

- Ons Dagelijks Bestuur adviseert voor 2025 te kiezen voor terugbetaling via resultaatverdeling. Hiermee vermijden we een begrotingswijziging dit jaar, verminderen we administratieve lasten en voorkomen we dat het proces - dat wij momenteel met onze deelnemers doorlopen - wordt verstoord. Voor 2026 kiest ons Dagelijks Bestuur ervoor om

in Q1 van 2026 opnieuw te bespreken of voor 2026 wederom wordt gekozen voor terugbetaling via de resultaatverdeling of dat wordt gekozen voor een begrotingswijziging 2026.

- In geval van een begrotingswijziging 2026 zal deze tegelijk lopen met de begroting 2027. Op het moment van de begrotingswijziging zijn alle projecteffecten definitief bekend, zijn wij in staat facturen voor 2026 direct tegen het juiste tarief te versturen en kunnen alle correcties in één keer worden bijgesteld. Omdat de looptijd van de CAO doorloopt tot 2027 ligt hier ook geen risico op wijzigingen.
- Terugbetaling geschiedt volgens een verdeelsleutel op basis van de huidige bijdrage voor zowel de gemeenschappelijke regeling als de dienstverleningsovereenkomsten (milieu en bouw).

Besluit

1. Kennis te nemen van het geraamde overschot van € 300.000 in 2025 door een lagere CAO-indexatie;
2. Akkoord te gaan met het hierboven beschreven voorstel om de terugbetaling van € 300.000 te laten plaatsvinden via de resultaatverdeling 2025;
3. Instemmen met de verdeelsleutel t.b.v. de terugbetaling;
4. Instemmen met het voorstel om in Q1 2026 de afweging (terugbetaling via resultaatverdeling versus begrotingswijziging 2026) voor 2026 te maken.

Besluit: conform/ aanhouden / aangepast besluit

de voorzitter,

de secretaris / directeur,

S. Klaassen

J. Zandhuis

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt	09	Besluit nr.	AB 2025-024
Datum vergadering	9 juli 2025	Van	Just Zandhuis
Onderwerp	Advies DB toekomstbestendig ODIJ	Functie	Directeur

Inleiding

Het Dagelijks Bestuur (DB) van Omgevingsdienst IJmond (ODIJmond) heeft op basis van de input van de leden van het Algemeen Bestuur (AB), de externe adviseurs en de directeur gekeken wat de benodigde vervolgstappen zijn in het proces toekomstbestendig ODIJmond. Het DB adviseert het AB op de gevraagde besluiten in de vergadering van 9 juli, maar koos er ook voor een overkoepelend advies uit te brengen om te borgen dat de gevraagde besluiten op de diverse ontwikkellijnen met elkaar samenhangen. Dit advies staat uitgewerkt in deze notitie.

Achtergrond

In 2023 stelde het bestuur het Plan van Aanpak Toekomstbestendig ODIJmond op. Met dit Plan van Aanpak beschrijft het bestuur op welke wijze de organisatie toewerkt naar enerzijds toekomstbestendigheid en anderzijds de landelijke robuustheidseisen waaraan omgevingsdiensten moeten voldoen op 1 april 2026. De landelijke eisen komen voort uit het Interbestuurlijk Programma versterking-VTH. De kern van dit Plan van Aanpak:

- ODIJmond voldoet in de huidige vorm niet aan de landelijke criteria. Er is meer inzicht nodig om te kijken of ODIJmond hier op zelfstandige basis aan kan voldoen.
- Het bestuur ziet dat de opgave en het speelveld van ODIJmond is veranderd en kiest ervoor te onderzoeken in welke vorm zij haar taakuitvoering op een toekomstbestendige wijze kan organiseren.
- Het bestuur koos ervoor om het onderzoek, alsook de uitwerking van de ontwikkellijnen richting een toekomstbestendig ODIJmond, af te ronden voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2026.

Met een bestuursopdracht heeft het bestuur opdracht gegeven een analyse te maken waar de dienst staat met de uitvoering van de dienstverlening en in welke mate de organisatie in staat is de opdracht van haar deelnemers, met borging van kwaliteit en met oog voor de toekomstige opgave, ook naar de toekomst toe kan continueren.

Van -2 naar -1 (inzicht)

Begin 2024 is de bestuursopdracht; 'twee zijden van de medaille' opgeleverd. De conclusies en aanbevelingen waren aanleiding om een aantal noodzakelijke verbetermaatregelen te treffen:

- Inlopen van achterstanden in toezicht & handhaving op de bedrijven met een potentieel hoger risicoprofiel voor de leefomgeving.
- Het herstellen van de centrale sturing en verbeteren van de planning & controlecyclus door het versterken van management, het sturen op de gecontracteerde opdracht en de verbetering van onze rapportages.

- Het ontwikkelen en uitvoeren van een programma om de GR- en DVO-structuur te actualiseren en de financieringsstructuur inclusief het financiële volume te herijken.

Voor het treffen van deze maatregelen stelde het bestuur via de begrotingswijziging 2025 incidentele middelen beschikbaar.

Kern van deze fase

In deze fase is het inzicht ontstaan waar de dienst staat in de uitvoering van haar opdracht. Op basis van dit inzicht heeft ons bestuur de eerste stappen bepaald richting toekomstbestendigheid. Vanaf medio 2024 tot heden wordt er uitvoering gegeven aan de verbetermaatregelen.

Van -1 naar 0 (basis op orde)

In april 2025 presenteerde wij, conform afspraak, de tussenresultaten van de drie ontwikkellijnen van het programma aan ons Algemeen Bestuur. Met deze resultaten is een gezamenlijk beeld ontstaan van wat er nodig is om de basis op orde te brengen;

- De achterstanden op toezicht & handhaving van de hoog risico bedrijven worden in 2024-2025 ingelopen. Echter de achterstanden op de bedrijven met een lager risicoprofiel, het actualiseren van vergunningen vraagt extra capaciteit.
- Voor de dienstverlening op VTH-bouw is er geen sprake van achterstanden maar is het nodig om de dienstverlening te uniformeren. Daarbij zijn de huidige DVO's niet in alle gevallen volledig, met het risico dat de uitvoering van de taak op de lange termijn onder druk komt te staan. Door hier aan te sluiten op de nieuwe DVO-structuur borgen we de taak toekomstbestendig.
- Voor de uitvoering van de overige taken geldt dat het nodig is om de voorwaarden en afspraken te herijken en de uitvoering te uniformeren.
- Voor de financiering is een IST-SOLL analyse opgeleverd. Deze analyse bevestigt de disbalans tussen de gecontracteerde opdracht en de beschikbare middelen (de omzet is 20% te laag) en de scheefgroei tussen de deelnemers. (Ontstaan door het hybride contracteren en de grote mate aan maatwerk). De analyse bevestigt ook de noodzaak om toe te werken naar een nieuwe financieringsstructuur met aandacht voor de borging van de balans tussen de opdracht en middelen.
- De huidige governance vraagt om een herijking, omdat deze niet meer aansluit bij de huidige situatie en historische keuzes maken de huidige governance complex hebben gemaakt. De opdrachtgever-opdrachtnemerrelatie en contractafspraken zijn onvoldoende scherp om vanuit beide kanten voldoende te kunnen sturen op de realisatie van de opdracht. Een herijking van de governance moet eraan bijdragen dat er een gelijk speelveld ontstaat tussen de deelnemers en moet scheefgroei in de financiering voorkomen.

Kern van deze fase

Met de presentatie van de tussenresultaten stelde ons bestuur vast dat het op orde brengen van de basis (de stap van -1 naar 0) een noodzakelijke stap is om de gecontracteerde opdracht van onze deelnemers, met behoud van kwaliteit, op een minimaal noodzakelijk uitvoeringsniveau te organiseren ongeacht in welke organisatievorm (toekomstscenario's) dit gebeurt.

Van 0 naar ..? (Via de basis op orde naar toekomstbestendig, naar robuust)

Een belangrijke vraag die het bestuur zich gedurende het proces stelde is 'wat zijn de beste organisatievormen om de opdracht vanuit de deelnemers toekomstbestendig te organiseren en in welke volgorde dienen we deze te verkennen?'.

Binnen deze vraag kijkt het bestuur naar zowel de toekomstbestendigheid van de organisatie ook nadrukkelijk naar de eisen (robuustheidscriteria) die vanuit de Rijksoverheid aan omgevingsdiensten worden gesteld.

Bij de start stelde het bestuur zich deze vraag vanuit twee perspectieven;

1. De wens om te investeren in het toekomstbestendig uitvoeren van de opdracht van de deelnemers en hierbij te kiezen voor de beste organisatievorm voor de lange termijn.
2. De keuze voor de lange termijn op een goede wijze te onderbouwen. Dat betekent het in beeld brengen van alle scenario's en deze te wegen op basis van een toetsingskader.

De inventarisatie van mogelijke toekomstscenario's leidde tot zes scenario's zijn. Het bestuur koos ervoor de scenario's samenwerking en fusie nader te onderzoeken met het scenario zelfstandig (basis op orde) als referentiescenario. Uit het advies dat voorligt voor 9 juli concludeert het Dagelijks Bestuur dat alle scenario's vragen om eerst de basis op orde te brengen (van -1 naar 0) voordat de vervolgstap richting zowel toekomstbestendigheid als robuustheid gezet kan worden. Voor deze laatste stap kiest het DB ervoor de volgende scenario's verder te verkennen en uit te werken:

1. Zelfstandig: uitvoering huidig takenpakket + milieuadvies + toetreden van gemeente Zaanstad.
2. Zelfstandig: uitvoering huidige takenpakket + milieuadvies + overige milieuplustaken + alle VTH-bouwtaken.
3. Fusie met ODNZKG

De scenario's die betrekking hebben op verregaande samenwerking met andere omgevingsdiensten binnen de provincie vervallen (vooralsnog). Wij zien, gezien de toekomstige inhoudelijke opgave, meerwaarde in een samenwerking met andere omgevingsdiensten in Noord-Holland. Afgelopen maanden verkenden wij samen het samenwerkingspotentieel. Vanuit dit traject constateren wij er een gebrek is aan prioriteit bij andere omgevingsdiensten. Dit komt ook naar voren in de interviews die de Galan voerde in het kader van de uitwerking van scenario's.

Kern

Tijdens de AB vergadering van 9 juli 2025 wordt het AB gevraagd om de eerste richtinggevende keuzes te maken in het proces om Omgevingsdienst IJmond toekomstbestendig te maken.

In de drie ontwikkellijnen worden de volgende besluiten gevraagd:

Ontwikkellijn financiering (uitgangspunten)

- Wijze van verrekenen tussen deelnemers en ODIJmond
- Productiviteit

- Innovatiebudget

Ontwikkellijn governance

- Verplichte/niet-verplichte taken
- Wijzigingen takenpakket (vanuit deelnemer en/of ODIJmond)

Ontwikkellijn toekomstscenario's

- Kennisnemen advies Galan Groep

De verschillende deelbesluiten staan uitgewerkt onder de individuele ontwikkelingen, onder de verschillende agendapunten.

Advies DB

Om uit te sluiten dat er geïnvesteerd zou worden in een organisatievorm die niet toekomstbestendig is, koos het bestuur er vorig jaar voor om naast de ontwikkelingen om de basis op orde te brengen, gelijktijdig ook toekomstscenario's te verkennen en uit te werken. Met de huidige inzichten en adviezen kiest het bestuur nu voor een andere volgorde, waarin de keuze voor het definitieve toekomstscenario op een later moment wordt gemaakt.

Basis op orde

Vanuit de tussenresultaten komt van de drie externe adviesbureau de aanbeveling om op de twee ontwikkelingen (financiering en governance) de basis op orde te brengen. Deze stap is een minimale noodzakelijke stap. De financiële meerjarenprognose laat zien dat de organisatie zonder ingrijpen in 2027 een financieel tekort heeft van 1,7 mln. Het op orde brengen van de basis herstelt ook de scheefgroei die is ontstaan tussen deelnemers, biedt de ruimte om achterstanden in de uitvoering in te lopen en op lange termijn op orde te houden en daarmee grip te houden op mogelijke risico's binnen ons werkgebied. Het Dagelijks Bestuur concludeert op basis van de huidige informatie dat dit een noodzakelijke eerste stap is, die nu moet worden gezet. En dat het beeld dat er destijds was, dat de stap 'basis op orde' bij samenwerking of fusie mogelijk kleiner zou zijn, niet klopt. Inmiddels is duidelijk dat dit niet alleen in het scenario zelfstandig, maar ook in de scenario's rond samenwerking of fusie een randvoorwaarde is. Met deze keuze ontstaat tijd om als vervolgstap diverse toekomstscenario's die bijdragen aan toekomstbestendigheid en robuustheid zorgvuldiger en diepgaander te kunnen verkennen.

Toekomstscenario's

Het belangrijkste kader voor het Dagelijks Bestuur in de uiteindelijke keuze van het scenario is toekomstbestendigheid. Vanuit de eerste verkenning van de scenario's komt naar voren dat een aantal scenario's niet toekomstbestendig is. Het op orde brengen van de basis is noodzakelijk, maar niet toekomstbestendig, maar ook de optie van samenwerking met ODNHN lijkt vooralsnog niet toekomstbestendig en daarmee niet kansrijk. Ook voor de uitbreiding van het takenpakket met de BWT-taken is vooralsnog onvoldoende draagvlak. Dat betekent dat het bestuur er als vervolgstap nu eerst voor kiest om de scenario's uit te werken waarbij gekeken wordt naar de toevoeging van een extra gemeente en of een fusie met ODNZKG. Het gaat hier om scenario's

waarbij het bestuur afhankelijk is van andere partijen. Dat vraagt om zelf de basis op orde te brengen en rekening te houden met een langer traject in de verkenning. Mocht deze verkenning onvoldoende perspectief geven, ontstaat voor het bestuur ook de urgentie om de uitbreiding van het takenpakket opnieuw te overwegen. Dit scenario waar het Algemeen Bestuur zelfstandig over kan besluiten en daarmee een kansrijk terugval-scenario.

Landelijke ontwikkelingen

De keuzes over de toekomstscenario's komen op het moment dat het speelveld van omgevingsdiensten landelijke nog volop in beweging is; uitgangspunten en het toetsingskader voor robuustheid liggen nog niet vast, onder meer door het onderzoek naar de kansen om advisering als verplichte taak aan te merken en het signaal in de laatste Kamerbrief over het loslaten van de regio kringgemeenten. Daarnaast zijn ook de landelijke robuustheid- en kwaliteitscriteria vooralsnog niet vastgelegd in een AMvB. Bovenop deze ontwikkelingen hebben we nu ook te maken met een demissionair kabinet, wat effect kan hebben op doorlooptijden.

Op basis van deze conclusies adviseert het Dagelijks Bestuur:

1. De basis op orde te brengen via de stap van -1 naar 0 en daarmee;
 - a. Prioriteit te geven aan de ontwikkelijnen financiering en governance boven de vervolgstap in de ontwikkelijn toekomstscenario's. Alle ontwikkelijnen zullen parallel blijven lopen, voor de financiering en de governance adviseren we de oorspronkelijke planning vast te houden. Voor de vervolgstap in de ontwikkelijn toekomstscenario's adviseren we de planning aan te passen naar medio 2026.
 - b. het herijken van de structurele financiering in de kadernota 2027 te zien als noodzakelijke stap. Het verankeren van de nieuwe financieringsstructuur in de governance en het actualiseren van de governance op een niveau dat ook hier de basis op orde wordt gebracht (o.a. deelnemer- en stemverhouding, delegaat – mandaat) is hier onlosmakelijk aan verbonden.
2. Om na het op orde brengen van de basis een periode van vier jaar te nemen waarin wordt vastgehouden aan de verschillende deelbesluiten op de ontwikkelijnen, zoals de wijze van verrekenen, het kengetal voor productiviteit en het ambitieniveau voor de uitvoering. Deze periode is erop gericht om het opgebouwde inzicht te verbeteren en daarmee de organisatie verder toekomstbestendig door te ontwikkelen, het gezamenlijk professionaliseren van het opdrachtgever-opdrachtnemersschap en daarmee te bouwen aan het onderlinge vertrouwen. Na deze vier jaar zullen wij deze deelbesluiten, op basis van wederzijdse ervaringen, evalueren.
3. Gedurende de periode van juli 2025- juli 2026 via een parallel spoor zowel een fusie met ODNZKG als de twee varianten (meer taken/extra deelnemer) om zelfstandig toekomstbestendig en robuust te worden uit te werken.

Besluit

1. Instemmen met het advies DB toekomstbestendig ODIJ en dit meenemen in de behandeling van de individuele besluiten bij de verschillende ontwikkelijnen (agendapunten 10, 11, 12 en 1).

Besluit: conform/ aanhouden / aangepast besluit

de voorzitter,

de secretaris / directeur,

S. Klaassen

J. Zandhuis

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt	10	Besluit nr.	AB 2025-025
Datum vergadering	9 juli 2025	Van	Just Zandhuis
Onderwerp	Uitgangspunten financiering ODIJmond	Functie	Directeur

Inleiding

In deze notitie staat het voorstel van het Dagelijks Bestuur uitgewerkt inzake de bestuurlijke uitgangspunten van de toekomstige financiering van de ODIJ. Het gaat om:

- Het te hanteren uurtarief en de opbouw van het uurtarief vanaf de begroting 2027;
- Bepalingen over kosten bij verandering van volume (vast te leggen in de GR);
- Keuze voor de vorm van afrekenen vanaf 2027.

Uitgangspunten financiering

Het voorstel van het Dagelijks Bestuur is tot stand gekomen na zowel ambtelijke als bestuurlijke overleggen. Voor de financieringsstructuur maakten wij gebruik van een ambtelijke klankbordgroep en haalden wij input op tijdens de accounthoudersoverleggen. De tussenresultaten presenteerden wij op 16 april tijdens de vergadering van ons Algemeen Bestuur. Vanuit het AB van 11 juni bereidde het DB de besluitvorming voor tijdens de werksessie op 12 juni. Met dit besluit legt het Dagelijks Bestuur het voorstel uitgangspunten financiering voor aan het Algemeen Bestuur.

Het Dagelijks Bestuur kiest ervoor de prioriteit te leggen op de eerste noodzakelijke stap: het op orde brengen van de basis (van -1 naar 0). Dit betreft niet alleen de financiering, maar ook de transitie in opdrachtgever-opdrachtnemerschap en de optimalisatie van de interne sturing op de opdracht.

Voorstel Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur constateert dat;

- Er behoefte is aan een eenduidige methodiek
- 'Waar' voor je geld en betalen voor wat je krijgt. Hiervoor is inzicht nodig in realisatie per deelnemer.
- Organisatie moet sturen op prognose, met vaste evaluatiemomenten per jaar zodat de opdrachtgever kan bijsturen.

Het Dagelijks Bestuur stelt voor om;

- Af te rekenen op basis van realisatie voor alle taken (verplicht en niet verplicht)
 - Voor een periode van 4 jaar,
 - Na 4 jaar te evalueren met als doel over te stappen naar afrekenen op basis van begroten.
- De productiviteit (1.320 uur productieve fte) vast te leggen voor 4 jaar,
 - Na 4 jaar te evalueren met als doel de productiviteit omhoog bij te stellen.

- Het innovatiebudget van 1% om te zetten van loonindexatie¹ naar innovatiebudget en deze daarmee structureel te borgen in de begroting.

Overzicht uitgangspunten financiering

Uitgangspunten financiering	Advies
Uurtarief	1 integraal uurtarief
Desintegratie kosten	Onderscheiden verplichte en niet verplichte taken
Afrekenen	Op basis van realisatie (evaluatie na 4 jaar met als doel over te stappen naar afrekenen op basis van begroten)

Opbouw uurtarief 2027	Advies
Loonsom	Bepaald op basis van het einde van de schaal
Productiviteit	1.320 uur per productieve fte (evaluatie na 4 jaar met als doel de productiviteit omhoog bij te stellen)
Overhead (management/secretariaat/PIOFACH)	Maximaal 24% van het totaal
Personele ontwikkeling	3% van de loonsom
Innovatie (o.b.v. innovatie agenda)	1% van de loonsom

Besluit

1. Vaststellen van de uitgangspunten financieringsstructuur;
2. De uitgangspunten financieringsstructuur ter informatie aanbieden aan de deelnemers via de webinar en/of de individuele sessies met raden, cq. Staten in september 2025.

Besluit: conform/ aanhouden / aangepast besluit

de voorzitter,

de secretaris / directeur,

S. Klaassen

J. Zandhuis

¹ In de analyse en opbouw IST-SOLL is gerekend met een verwachte indexatie voor de loonsom, in de praktijk valt de werkelijke indexatie lager uit. Deze verlaging is ingezet ter dekking van het innovatiebudget 1%.

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt	11	Besluit nr.	AB 2025-026
Datum vergadering	9 juli 2025	Van	Just Zandhuis
Onderwerp	Bestuurlijke keuzes niveau van uitvoering	Functie	Directeur

Inleiding

Wij doorlopen met onze deelnemers een programma om onze organisatie toekomstbestendig te maken voor de huidige en toekomstige opgaven. Als onderdeel van dit programma actualiseren wij de financieringsstructuur en herijken het financiële volume. In de herijking van het financiële volume brengen wij de huidig gecontracteerde opdracht in balans met de benodigde middelen. Zo kunnen wij op lange termijn, met de uitvoering van onze opdracht, een bijdrage leveren aan het beschermen en bevorderen van een goede, gezonde leefomgeving. Wij zijn dan in staat om dit te doen met borging van de kwaliteit van onze dienstverlening en op het gewenste en noodzakelijke kwaliteitsniveau.

Het bestuur gaf aan de herijking van het financiële volume een aantal kaders mee:

- Ondervang de huidige problemen voor 2024, 2025 en 2026 met incidentele middelen en los het structureel op in de kadernota 2027.
- Bouw de financiering op, op basis van de huidige opdracht en het huidige niveau van uitvoering, tegen een geactualiseerd bedrijvenbestand en de geldende landelijke kwaliteitscriteria.
- Geef het bestuur inzicht in de bestuurlijke keuzes die zij kunnen maken om de stijging van het financiële volume waar nodig te dempen. Inclusief de impact die dit (potentieel) heeft op de dienstverlening en leefomgeving.

Inmiddels is de uitkomst van de herijking van het financiële volume en de memo's (die als bijlage onderaan dit besluit zijn opgenomen) ambtelijk en bestuurlijk gedeeld en besproken. In deze bijlagen beschrijven wij aan welke knoppen ons bestuur kan draaien om het niveau van uitvoering te verhogen of te verlagen, en geven wij inzicht in welke impact dit heeft op de leefomgeving, maar ook op onze dienstverlening en geven wij een advies op basis van onze ervaring in de praktijk en de landelijke benchmark, die in de bijlage van dit besluit is opgenomen.

Voorstel Dagelijks Bestuur

Naar aanleiding van dit advies stelt ons Dagelijks Bestuur voor om;

- Het advies zoals wordt voorgesteld in bijlage 1 en 2 en zoals is uitgewerkt in de SOLL, over te nemen in de begroting 2027 en daarmee het huidige niveau van uitvoering te consolideren. Het Dagelijks Bestuur stelt daarbij een wijziging en een aanvulling voor;
 - Vergunningen milieu: gezien de huidige achterstand en de nieuwe wetgeving kiest het DB ervoor om gedurende een periode van 4 jaar de volledige achterstand in te lopen op de actualisatie van vergunningen. Dit betekent een toename van het aantal uren met circa 400 uur per jaar. Actuele vergunningen gelden als een van belangrijkste

sturingsinstrumenten in de uitvoering en zijn dragen bij aan het grip houden op risico's voor de leefomgeving.

- Indien een keuze noodzakelijk is, gezien de bezuinigingsopgave van gemeenten, kan als 'terugvaloptie' gekozen worden om het huidige niveau van uitvoering ten aanzien van het toezicht op bedrijven die vallen onder de meldplicht te verlagen van 1x per 4 naar 1x per 5 jaar, voor een periode van 4 jaar. Dit zou een afname van 4.093 uur per jaar kunnen betekenen. Het advies van het DB is echter om vast te houden aan de controlefrequentie van 1x per 4 jaar om het niveau van toezicht te waarborgen.
- Het Dagelijks Bestuur concludeert dat, vanuit de gesprekken over de individuele keuzes in de SOLL, er voor een aantal deelnemers nog een verdiepingsslag nodig is om tot definitieve keuzes te komen. Het Dagelijks Bestuur stelt voor om daar komende weken de tijd voor te nemen. De individuele deelnemer wordt gevraagd uiterlijk 1 oktober 2025 aan te geven of er wijzigingen gewenst zijn in de individuele keuzes.
 - N.B.: wijzigingen op individueel niveau kunnen effect hebben op het collectief, omdat voor een gedeelte van de kosten geldt dat deze zijn verdeeld tussen (een aantal van) de deelnemers, ook in de toerekening van overhead kan dit een effect hebben.
 - De deadline van 1 oktober komt voort uit de opbouw van de kadernota die wij in november aanbieden aan ons Dagelijks Bestuur en in december aan ons Algemeen Bestuur en als basis geldt waarop de begroting 2027 wordt opgebouwd.

Besluit

1. Vaststellen van de bestuurlijke keuzes inzake niveau van uitvoering;
2. De vastgestelde keuzes ter informatie aanbieden aan de deelnemers via de webinar en/of de individuele sessies met raden, cq. Staten in september 2025.

Besluit: conform/ aanhouden / aangepast besluit

de voorzitter,

S. Klaassen

de secretaris / directeur,

J. Zandhuis

Bijlage 1: Tabel bestuurlijke keuzes niveau van uitvoering

Bestuurlijke keuzes	Toelichting	Effect in daling uren (totaal)	Voordeel	Nadeel	Advies
Meldingen <i>Collectieve keuze</i>	V1 Alle meldingen worden opgepakt. V2 20% van de meldingen wordt administratie opgepakt.	0 672 uur	Het wijzigen van de opdracht kan bijdragen aan de verlaging van het aantal uren en de kosten.	Het is een verlaging van de dienstverlening, die direct merkbaar is door ondernemers/bewoners.	Advies is V1. Voor een bewoner of ondernemer is er aanleiding om een melding te doen, voor de melder is het belangrijk dat hier opvolging aan wordt gegeven. Voor de OD is een melding een belangrijke indicator dat er iets niet op orde kan zijn en de OD kan zo ook aan de voorkant actie kan ondernemen. Het verlagen van het niveau van uitvoeren is een bestuurlijke keuze.
Vergunningen milieu <i>Collectieve keuze</i>	V1 10% van de vergunningen jaarlijks onderzoeken. V2 20% van de vergunningen jaarlijks actualiseren V3 Geen actualisatie.	0 Een <u>plus op de uren</u> van 411 uur V3: een min van 411 uur	Het wijzigen van de opdracht kan bijdragen aan de verlaging van het aantal uren en de kosten. Een wijziging heeft geen kwalitatieve voordelen.	ODIJ actualiseerde afgelopen jaren geen vergunningen. Dat maakt dat we niet goed weten wat de huidige kwaliteit/actualiteit is. Een wijziging in de opdracht verbetert dit niet en kan daarmee een negatieve impact hebben op de leefomgeving.	Advies is V1. Actuele vergunningen is een van belangrijkste sturingsinstrumenten richting de zwaarste categorie bedrijven. Dit is de corebusiness van een omgevingsdienst. Voor omgevingsdiensten, landelijk, geldt 10% als het minimumniveau. Gezien de achterstand en de nieuwe wetgeving en thema's is het advies om minimaal 10% aan te houden en extra inzet (V2) te overwegen.
Toezicht milieu <i>Collectieve keuze</i>	V1 Type A: geen controle (alleen bij klachten) Type B: 1 keer per 4 jaar Type C: 1 keer per jaar V2 Type A: geen controle	0	Het wijzigen van de opdracht kan bijdragen aan de verlaging van het aantal uren en de kosten.	ODIJ heeft een achterstand in de uitvoering van haar toezicht & handhaving (huidige opdracht is	Advies is V1. Door het vertrekpunt (meerjarige achterstand) is het belangrijk zicht te ontwikkelen wat de staat is van de leefomgeving.

	(Alleen bij klachten) Type B: 1 keer per 6 jaar Type C: 1 keer per 2 jaar V3 Type A: geen controle (alleen bij klachten) Type B: 1 keer per 5 jaar Type C: 1 keer per jaar	6.754 uur (type B) plus 1950 uur (type C) <u>V2 totaal:</u> <u>8704 uur</u> V3: 4093 uur	Een wijziging heeft geen kwalitatieve voordelen.	V1). Het wijzigen van de opdracht zorgt voor aanzienlijke vertraging op het inlopen van achterstanden en kan daarmee een negatieve impact hebben op de leefomgeving.	Door het bestuurlijke vertrekpunt van intensivering van ons toezicht is V1 noodzakelijk om de kwaliteit van de leefomgeving te kunnen beschermen en daarmee risico's op de leefomgeving te beperken. Vergeleken met andere OD's zit V1 aan de onderkant van de gemiddelde inzet.
Bouw & woning toezicht <i>Individuele keuze</i>	V1 Uiteenlopende maatwerk afspraken en dienstverleningsniveaus V2 Uniformeren van de afspraken en de dienstverleningsniveaus V3 Uniformeren van de afspraken en verlagen van de dienstverleningsniveaus	Nader uit te werken	Het uniformeren van de afspraken (V2 of V3) verlaagt het aantal benodigde uren maakt de uitvoering efficiënter. Het verlagen van het dienstverleningsniveau is een bestuurlijke keuze. Deze verlaging leidt ook tot een verlaging van de uren.	Het uniformeren beperkt de mogelijkheden tot maatwerk. Dit gaat in de OGON-relatie gevoeld worden als verlaging van het dienstverleningsniveau in de samenwerking. Uniformiteit naar externe partijen zou positief kunnen doorwerken in het gelijke speelveld. Het dienstverleningsniveau naar externe partijen verlaagt.	Advies is V2 met optioneel V3. Het uniformeren van de afspraken verlaagt de uren en maakt ODIJ effectiever en efficiënter. Het verlagen van het dienstverleningsniveau V3 naar buiten is een bestuurlijke keuze.

Projecten Individuele keuze (Individuele keuze heeft impact op collectief)	V1 Circa 10 FTE (Deels extern financiering) V2 Circa 10 FTE (volledig extern financiering) V3 V1 verlagen naar 8 FTE V4 Lager niveau van uitvoering/minder projecten M.B: Met <u>externe financiering</u> wordt in dit geval bedoeld een subsidie of cofinanciering (CDOK/duurzaamheidsgelden, cofinanciering vanuit PNH of SpUk vanuit het Rijk)	0 13.200 uur 1.935 uur Nader te bepalen	In V1 draagt het collectief bij aan het in stand houden van de projectcapaciteit. Als de projectleider extern wordt ingezet, betaalt de individuele deelnemer. Dit levert in het betreffende jaar een voordeel voor de andere deelnemers t.o.v. de begroting. Bij V2 betaalt de gebruiker voor wat hij/zij afneemt. Let op: veel projecten hebben baten voor alle deelnemers, niet alleen de afnemer. Bij V3 behouden we het voorkeursmodel van ODIJ, echter op een lager FTE niveau en daarmee verlaging van het aantal uren. Bij V4 dienen de deelnemers het niveau van uitvoeren te bepalen en organiseren wij dit met vaste of inhuur capaciteit.	In V1, V3 dragen deelnemers structureel bij aan inzet die zij niet elk jaar volledig terugkrijgen. In V2 betaalt te gebruiker, risico is geen dekking voor de kosten, terwijl de medewerkers in vaste dienst zijn. Veel offerte trajecten ook voor projecten die ten bate van alle deelnemers zijn. V3. Minder capaciteit beschikbaar dan in V1, vaker extern inhuren. V4. Afhankelijk van keuzes deelnemers.	Advies is V1 of V3. Hiermee blijft het organisatiemodel intact. De keuze voor V2 of V4 kan resulteren in stijging van overhead/management kosten. ODIJ werkt met een lage overhead. Onderdeel van dit organisatiemodel is dat er meer projectmatig gewerkt wordt. Het hebben van eigen projectcapaciteit is kostentechnisch interessanter dan inhuur. Ook wordt de kennis intern opgebouwd i.p.v. dat deze kennis vertrekt met de externe inhuur. Bij V2 en V4 wordt ODIJ afhankelijker van inhuur en bouwen we minder expertise op. Vanuit de transparantie die ODIJ toont in dit proces en de toekomstige governance en financiering, ontstaat een basis om naar de toekomst meer regionaal te gaan samenwerken.
--	---	--	--	--	--

Bijlage 2: Inhoudelijke toelichting effect bestuurlijke keuzes

Hieronder staan de verschillende onderwerpen, waarop bestuurlijke keuzes gemaakt kunnen worden, nader toegelicht. De nadruk ligt op een duiding van de (potentiële) impact.

1. Meldingen

Bestuurlijke keuzes	Toelichting	Effect in uren	Advies
Meldingen <i>Collectieve keuze</i>	V1 Alle meldingen worden opgepakt. V2 20% van de meldingen wordt administratie opgepakt.	0 672 uur	Advies is V1. Dit wordt gezien als bestuurlijke keuze.

Wat meldingen zijn inclusief hoe ze samenhangen met toezicht

In het Besluit activiteiten leefomgeving en/of het Omgevingsplan van de gemeente is voorgeschreven wanneer de Milieubelastende Activiteit (MBA) gemeld moet worden en welke gegevens daarbij moeten worden aangeleverd om te voldoen aan deze meldplicht. Deze melding komt bij ons digitaal binnen. Vervolgens beoordelen wij de melding. Deze beoordeling bestaat uit de toets op het voldoen aan de indieningsvereisten. Wij sturen daarna een ontvangstbevestiging of een brief met een verzoek om aanvullende informatie. Daarna volgt een brief met wel of niet voldoen en de uitleg hoe wel voldaan kan worden. Nadat wij de melding voor vergunningverlening hebben afgehandeld, plannen wij een controle in op de betreffende locatie. Wanneer wij de gevraagde, aanvullende informatie ontvangen van de ondernemer plannen wij ook een controle in om deze informatie alsnog op te halen.

Bij het beoordelen van de volledigheid van een melding beoordelen wij ook of de ondernemer voldoet aan de voorschriften. Bijvoorbeeld wanneer een ondernemer een melding doet die akkoord is, maar waaruit blijkt dat zijn activiteit te dicht op een gevoelige bestemming ligt. In dit geval nemen onze vergunningverleners contact op met de ondernemer. Verder is het aanleveren van een akoestisch rapport bij de melding, waaruit blijkt dat er nooit aan de norm voldaan kan worden, een reden om direct vanuit vergunningverlening contact op te nemen met de ondernemer. Samen met de ondernemer kijken wij dan of en hoe er wel voldaan kan worden.

Wanneer ervoor wordt gekozen om onze dienstverlening zodanig in te richten, dat wij minder meldingen oppakken, verschuift het probleem naar de 'achterkant' en zullen wij dergelijke knelpunten en/of overtredingen pas constateren tijdens onze toezichtcontrole. Vaak daarmee op het moment dat alles al is gerealiseerd.

Huidige situatie

In vergelijking met andere omgevingsdiensten valt op dat het aantal meldingen dat wij ontvangen aanzienlijk lager ligt dan het landelijke gemiddelde. Dit kan betekenen dat ondernemers zich niet bewust zijn van de meldplicht of dat zij zich niet gecontroleerd voelen. Het is niet feitelijk vast te stellen, maar onze inschatting is dat hier een relatie ligt met onze achterstand op het uitvoeren van reguliere milieucontroles. Het consistent uitvoeren van de milieucontroles zal naar verwachting het aantal meldingen de komende jaren stapsgewijs doen toenemen.

Sinds het inwerking treden van de Omgevingswet zijn de meldingen nog van onvoldoende niveau. We zien dat het voor ondernemers lastig is om via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) een melding adequaat in te dienen. De begeleiding van ondernemers hierin vraagt momenteel, maar naar verwachting ook nog komende jaren, veel ondersteuning.

Is er een effect onder de Omgevingswet?

De actualisatie van het bedrijfsbestand en het geactualiseerd houden naar de toekomst toe zal eraan bijdragen dat het aantal meldingen komende jaren toeneemt.

Voor- en nadelen van het aanpassen van de opdracht

Voor OD, voor deelnemer, voor bedrijf en/of bewoner

Het behandelen van slechts een deel van de meldingen heeft vooral een impact op ons dienstverleningsniveau. Ondernemers en bewoners zullen ervaren dat zij een melding doen maar dat hier niet of beperkt opvolging aan wordt gegeven. Hierdoor voelen zij zich minder gecontroleerd en zal het naleefgedrag verslechteren. Tegelijkertijd bouwen wij geen volledig beeld op van wat er in de leefomgeving gebeurt/speelt en kunnen wij onze programmering daar niet op aanpassen. Dit brengt een tweetal risico's met zich mee:

- De kans vergroot dat de hinder/overlast blijft bestaan (ondanks melding). Ook in gevallen waarbij hier iets aan gedaan had kunnen worden.
- Ondernemers en bewoners kunnen gedemotiveerd raken omdat zij geen effect zien van de melding waardoor de meldingsbereidheid en naleving van milieuregels kan afnemen.

Voor de uitvoering van de wettelijk taken hebben meldingen een belangrijke signaalfunctie. Bij het verlagen van het dienstverleningsniveau op meldingen kan dit t.z.t. afnemen, ook verschuiven problemen zich naar de 'achterkant': wanneer een melding niet volledig is behandeld worden mogelijke problemen pas zichtbaar bij een geplande toezichtcontrole.

2. Vergunningverlening

Bestuurlijke keuzes	Toelichting	Effect in uren	Advies
Vergunningen milieu <i>Collectieve keuze</i>	V1 10% van de vergunningen jaarlijks onderzoeken.	0	Advies is V1. Actuele vergunningen is een van belangrijkste sturingsinstrumenten richting de zwaarste categorie bedrijven. Dit is de corebusiness van een OD. 10% is een minimumniveau en advies is extra inzet (V2) te overwegen.
	V2 20% van de vergunningen jaarlijks actualiseren	+411 uur	
	V3 Geen actualisatie.	-411 uur	

Het instrument vergunningverlening

In het Besluit activiteiten leefomgeving en/of het Omgevingsplan van de gemeente of Omgevingsverordening PNH staat voorgeschreven wanneer de Milieubelastende Activiteit (mba) vergunningsplichtig is en welke gegevens de ondernemer daarbij dient aan te leveren. Op één locatie kunnen alle mba's vergunningsplichtig zijn, maar het kan ook zo zijn dat onderdelen vergunningsplichtig zijn, terwijl andere onderdelen een meldingsplichtig kennen of vallen onder de informatieplicht. Op het moment dat er minimaal één vergunningplichtige mba op de betreffende locatie aanwezig is, moet de ondernemer beschikken over een vergunning. Deze vergunning, zowel voor oprichting als verandering, vraagt de ondernemer op eigen initiatief aan. ODijmond neemt hierop een besluit deze wel of niet te verlenen.

Ook hebben wij de verplichting vigerende vergunningen te actualiseren. Als het een IPPC-installatie (RIE) betreft moet dit één keer per vier jaar worden gedaan. Bij de overige vergunningen is hiervoor geen wettelijke termijn gesteld maar als Bevoegd Gezag hebben we de verplichting ervoor te zorgen dat de vigerende vergunning nog toereikend is. (Artikel 5.38 Omgevingswet)

Huidige situatie

Uit de analyse van de bestuursopdracht en de vergelijking van de IST en SOLL-situatie blijkt dat ODijmond momenteel te weinig capaciteit beschikbaar heeft om vergunningen te actualiseren. De capaciteit is berekend op het afgeven van nieuwe vergunningen. In de praktijk zien we echter de afgelopen jaren het aantal vergunningen en de complexiteit ervan toenemen. Onze inzet is erop gericht om jaarlijks 10% van de vergunningen te schouwen. Afgelopen jaren konden wij dat, als gevolg van een onbalans tussen de opdracht en de beschikbare capaciteit niet realiseren. Dit zorgt er ook voor dat er vergunningen over een veel langere periode niet zijn geactualiseerd. Dit terwijl veranderende wet- en regelgeving, maar ook het ontstaan van nieuwe thema's de actualisatie van vergunningen steeds noodzakelijker maakt. Een actuele vergunning voor vergunningsplichtige bedrijven is essentieel om toezicht en handhaving effectief in te kunnen zetten.

Effect omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht gegaan. Hiermee verandert de wettelijke grondslag onder vergunningen. Dit betekent dat er de komende jaren bij de actualisatie van vergunningen expliciet gekeken moet worden of de wetswijziging impact heeft op de vergunningen.

Als organisatie hebben wij zicht op de bedrijven waarvan het waarschijnlijk/zeker is dat de wetswijziging gevolgen heeft, deze vergunningen worden momenteel met voorrang opgepakt.

Voor- en nadelen van het aanpassen van de opdracht

Het verlagen van het niveau van uitvoering op vergunningverlening milieu raakt de bredere VTH-taken. Een vergunning is een belangrijk sturingselement richting een onderneming. Omdat de bedrijfsvoering, het primaire proces van het bedrijf en de omvang van het bedrijf tussentijds kan wijzigen, is het noodzakelijk vigerende vergunningen tussentijds te toetsen. Landelijk wordt daarin een periode van 10 jaar als gangbare/wenselijke norm aangehouden.

Zowel de Omgevingswet, als nieuwe thema's waarmee wij te maken krijgen, maakt het – naast het beoordelen van vergunningsaanvragen - actualiseren van vergunningen een noodzakelijke taak. Omdat deze schouw de afgelopen jaren niet op structurele basis heeft plaatsgevonden, is er een achterstand ontstaan. Het inlopen op deze achterstand vraagt voor komende 4-6 jaar meer capaciteit voor vergunningverlening.

3. Toezicht milieu

Bestuurlijke keuzes	Toelichting	Effect in uren	Advies
Toezicht milieu <i>Collectieve keuze</i>	V1 Type A: geen controle (alleen bij klachten) Type B: 1 keer per 4 jaar Type C: 1 keer per jaar	0	Advies is V1. Door het vertrekpunt (meerjarige achterstand) is het belangrijk zicht te ontwikkelen wat de staat van de leefomgeving is. Door het vertrekpunt van intensivering toezicht is V1 noodzakelijk om grip te houden op de kwaliteit van de leefomgeving, deze te beschermen en het beperken van risico's op de leefomgeving. <u>Benchmark:</u> Vergeleken met andere OD's zit V1 aan de onderkant van de gemiddelde inzet: Een deel van de OD's controleert type A eens in de 10 jaar. Type B en C komt overeen met het landelijk beeld.
	V2 Type A: geen controle (Alleen bij klachten) Type B: 1 keer per 6 jaar Type C: 1 keer per 2 jaar	6.754 uur (type B) plus 1950 uur (type C) <u>V2 totaal: -8704 uur</u>	
	V3 Type A: geen controle (alleen bij klachten) Type B: 1 keer per 5 jaar Type C: 1 keer per jaar	V3: -4093 uur	

Voor- en nadelen van het aanpassen van de opdracht

Het verlagen van het aantal gecontracteerde uren op toezicht en handhaving raakt onze bredere VTH-taken. Het opvallend lage aantal meldingen, ten opzichte van andere omgevingsdiensten, laat zien dat ondernemers geen aanleiding voelen om proactief te melden. We beschreven dit ook bij punt 1. Dit kan een effect zijn van het over een langere periode niet gecontroleerd voelen of het niet goed geïnformeerd zijn. Het verlagen van de controlefrequentie zal dan ook niet bijdragen aan het verhogen van het aantal meldingen, wat noodzakelijk is voor goed zicht op de leefomgeving. De daadwerkelijke impact op de leefomgeving is lastig in te schatten. Wat wel is in te schatten is dat het continueren van de huidige situatie ervoor zorgt dat de zicht op wat er bij bedrijven in de buitenwereld speelt onvoldoende is. Het potentiële risico/impact verschilt per bedrijf.

In algemene zin kan, gezien de achterstand, worden gesteld dat bij het verlagen van het aantal gecontracteerde uren een langere periode nodig is om de achterstand in te lopen. De inschatting is dat dit van 2-3 jaar naar 5-6 jaar gaat. Dit risico zit op de categorie B-bedrijven, omdat de C-bedrijven vanaf 2025 allemaal in de laatste 1,5 jaar zijn bezocht.

Hoewel een verlaging van de opdracht op C-bedrijven zou kunnen plaatsvinden vanuit een situatie van inzicht, is dit – gezien de impact van dit type bedrijf op de omgeving – niet wenselijk. Wel is het denkbaar om een opsplitsing te maken van types in 'lager risico type C' (bijvoorbeeld tankstations) en 'hoog risico type C'. Waarbij de laatste categorie noodzakelijkerwijs jaarlijks worden gecontroleerd en de andere categorie eens per twee jaar. De vraag is echter of het wenselijk is om bij de zwaarste categorie bedrijven de controlefrequentie naar beneden bij te stellen, omdat daarmee minder zicht is op veranderde situaties bij het bedrijf en in de bedrijfsvoering, waarmee ook zicht op potentieel risico verloren gaat.

Ons werkgebied kent 208 type C-bedrijven. De financiële impact van het splitsen van type C in hoog en laag risico en daarmee in een jaarlijkse of 2-jaarlijks controle is voor de meeste deelnemers marginaal.

Benchmark frequentie toezicht controle

Vergeleken met andere OD's zit **V1** aan de onderkant van de gemiddelde inzet: Een deel van de OD's controleert type A eens in de 10 jaar, ODIJmond voert bij type A geen geplande toezicht controles uit, een toezichthouder komt hier enkel bij klachten. De controle frequentie van type B en C van V1 komen overeen met het beeld in onderstaande benchmark.

Wanneer de huidige opdracht van ODIJmond naar beneden wordt bijgesteld betekent dat, dat in vergelijking met andere OD's, de bijgestelde opdracht onder de benchmark uitkomt.

Omgevingsdienst	Controle type A	Controle type B	Controle type C
ODIJmond	Geen controles	1x per 4 jaar	1x per jaar
OD Twente	1x per 10 jaar	1x per 5 jaar	1x per jaar
OD IJsselland	1x per 10 jaar	1x per 4 jaar	1x per jaar
OD Veluwe	Geen controles	1x per 4 jaar	1x per jaar
OD de Vallei	1x per 10 jaar	1x per 3 jaar	1x per jaar
OD Midden en West Brabant	Geen controles	1x per 5 jaar	1x 1.5 per jaar

De omgevingsdiensten in Noord-Holland (NHN, NZKG en OFGV) werken niet met een indeling van type A, B en C maar met een branche-indeling met verschillende kengetallen. Wat de vergelijking met ODIJmond lastiger maakt. Onderstaand ter vergelyk de controlefrequentie van OD NHN.

OD Noord-Holland Noord

ODNHN werkt met 4 milieucategorieën en een verdeling in de omvang van de locatie/MBA's.

Milieucategorie	Omvang van de locatie/ MBA's	Controlefrequentie
1	Klein	Piepsysteem
1	Groot	Piepsysteem
2	Klein	1x per 8 jaar
2	Groot	1x per 4 jaar
3	Klein	1x per 4 jaar
3	Groot	1x per 2 jaar
4	Klein	1x per 2 jaar
4	Groot	1x per jaar

OD Noordzeekanaalgebied

ODNZKG werkt met 4 milieucategorieën.

Milieucategorie	Toelichting	Controlefrequentie
RIE-overig en 4	4 is voormalig type C	jaarlijks
3	2 en 3 zijn voormalig type B, opgedeeld in twee categorieën	1x per 2 à 3 jaar
2	2 en 3 zijn voormalig type B, opgedeeld in twee categorieën	1x per 5 jaar
1	voormalig type A	1x per 10 jaar of alleen op basis van klachten

4. Bouw- en Woningtoezicht

Bestuurlijke keuzes	Toelichting	Effect in uren	Advies
Bouw & woning toezicht <i>Individuele keuze</i>	V1 Uiteenlopende maatwerk afspraken en dienstverleningsniveaus V2 Uniformeren van de afspraken en de dienstverleningsniveaus V3 Uniformeren van de afspraken en verlagen van de dienstverleningsniveaus	Nader uit te werken	Advies is V2 met optioneel V3. Het uniformeren van de afspraken verlaagt de uren en maakt ODIJ effectiever en efficiënter. Het verlagen van het dienstverleningsniveau V3 naar buiten is een bestuurlijke keuze.

Voor- en nadelen van het aanpassen van de opdracht

Het verlagen van de gecontracteerde uren, betekent ook het verlagen van het niveau van onze dienstverlening waar het gaat over vergunningverlening bouw. Omdat ODIJmond voert deze taak momenteel uit aan de hand van de minimale vereisten. Een verlaging in het aantal uren is hierin daarom niet mogelijk. Op dit moment voeren wij bouwtoezicht uit op basis van de landelijke toezicht matrix (risico gestuurd). Door hier keuzes in te maken (op basis van aard van het bouwwerk (dakkapel, schutting) kan het niveau van dienstverlening wel verlaagd of verhoogd worden.

Mogelijkheden voor efficiënter uitvoeren van de opdracht

Onderstaand is in 5 punten beschreven waar vanuit ODIJmond mogelijkheden worden gezien om de werkzaamheden efficiënter, robuuster en kostendekkend uit te voeren.

1. Uniformiteit in uitvoering en dienstverlenings-niveaus

In de wijze waarop wij de taak uitvoeren voor de verschillende deelnemers bestaat een redelijke uniformiteit. Deze is echter niet eenduidig geformuleerd in de belegde afspraken. Momenteel werken wij aan een document waarin wij de afspraken en dienstverleningsniveaus omschreven.

Deze zal later worden aangevuld met kengetallen. Hierdoor ontstaat een beter zicht op wat van ons verwacht mag worden en wat de te begrote bijbehorende uren zijn per taak.

2. Monitoring

Monitoring van de begrote uren en uitgevoerde werkzaamheden op basis van de afspraken zorgt voor inzicht en geeft de mogelijkheid tot tijdig bijsturen. Zowel aan de kant van ODIJmond als aan de kant van de opdrachtgever (urenregistratie en gezamenlijk monitoren van de opdracht) wordt hiervan af heden extra op ingezet.

3. Bouwvergunningverlening – efficiency mogelijk

Er zit nog een efficiencyslag in het uit te voeren takenpakket. Voor de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Landsmeer en sinds kort deels Uitgeest voeren wij niet de volledige taak bouwvergunningverlening uit. Daardoor gaat er nu tijd verloren aan het uitzoeken voor wie het werk is. Door het volledige takenpakket bij ODIJmond te beleggen, is duidelijk wie de taak uitvoert en ontstaat niet de situatie dat halverwege zaken moeten worden overgedragen. Op deze wijze zijn wij in staat om de taak efficiënter en robuuster uit te voeren.

4. Zaaksysteem – efficiency mogelijk

Op dit moment werken we voor deze taak (zowel voor toezicht als vergunningverlening bouw) niet allemaal in hetzelfde systeem. Om het werk te vergemakkelijken en rapportages e.d. volledig te maken zou het wenselijk zijn in hetzelfde systeem te werken.

5. Leges

Voor de uitvoering van onze BWT-taak worden leges betaald. Deze leges dekken de vergunningverlening en het bouwtoezicht tot aan het moment van oplevering. Het is aan de gemeente ervoor te zorgen dat deze leges kostendekkend zijn of de keuze te maken dat de leges niet kostendekkend zijn.

5. Projecten

Bestuurlijke keuzes	Toelichting	Effect in uren	Advies
Projecten Individuele keuze <i>(Individuele keuze heeft impact op collectief)</i>	V1 Circa 10 FTE (Deels extern financiering) V2 Circa 10 FTE (volledig extern financiering) V3 V1 verlagen naar 8 FTE V4 Lager niveau van uitvoeren/minder projecten Toelichting op projecten: ODIJ werkt met een lage overhead. Onderdeel van dit organisatiemodel is dat er meer projectmatig gewerkt wordt. Het hebben van eigen project capaciteit is kostentechnisch interessanter dan inhuur. Ook wordt de kennis intern opgebouwd i.p.v. dat deze kennis vertrekt met de externe inhuur. M.B: Met <u>externe financiering</u> wordt in dit geval bedoeld een subsidie of cofinanciering (CDOK-gelden/duurzaamheidsgelden, cofinanciering vanuit PNH of SpUK)	0 13.200 uur 1.935 uur Nader te bepalen	Advies is V1 of V3. Hiermee blijft het organisatiemodel intact. De keuze voor V2 of V4 kan resulteren in stijging van overhead/management kosten. Bij V2 en V4 wordt ODIJ afhankelijker van inhuur en bouwen we minder expertise op. Vanuit de transparantie die ODIJ toont in dit proces en de toekomstige governance en financiering, ontstaat een basis om naar de toekomst meer regionaal te gaan samenwerken.

Onze projecten zijn te verdelen in drie categorieën:

1. VTHA-uitvoeringsprojecten (uniform voor alle deelnemers): indirecte lozingen, energiebesparingsakkoord, Wet werk gebonden personen mobiliteit, etc. Ook interne projecten ter optimalisatie van onze dienstverlening/taakuitvoering vallen onder deze categorie.
2. Regionale samenwerkingsprojecten: duurzaamheid, energie en warmte, GreenBiz IJmond, luchtkwaliteit, IJmond Bereikbaar (mobiliteit), etc.
3. Individuele (stimulerings-) projecten, maatwerk per opdrachtgever (individuele keuze).

Voor- en nadelen van het aanpassen van de opdracht

Hieronder beschrijven wij per categorie, zoals hierboven omschreven, de afweging en mogelijkheden voor het al dan niet aanpassen van de opdracht.

1. **VTH-uitvoeringsprojecten en interne projecten:** De keuze om met een lage overhead te werken (weinig management) maakt dat er meerdere projecten uitvoerend VTH of verbeter/optimalisatie projectmatig worden aangestuurd. Bijvoorbeeld het invoeren van nieuwe systemen of implementeren van (landelijke) (beleids-)ontwikkelingen. Hiervoor wordt projectcapaciteit ingezet.

Afweging en keuzes

Gezien bovenstaande is geen aanpassing mogelijk in het dienstverleningsniveau voor deze projecten. Dit zou resulteren in een stijging van overhead of managementkosten.

2. **Regionale samenwerkingsprojecten:** Op dit moment geven wij via verschillende projecten invulling aan (duurzaamheids)ambities in een regio. Voorbeelden zijn GreenBiz IJmond (met JTF-subsidie), IJmond Bereikbaar (met cofinanciering PNH), het Programma gezonde leefomgeving (IJmond) en geven wij invulling aan de regio-coördinatie in IJmond en Zuid-Kennemerland voor energie en warmte (met cofinanciering PNH).

Afweging en keuzes

Met de uitvoering van deze projecten geven wij invulling aan een regionaal gestelde ambitie op het gebied van een gezonde leefomgeving. In deze projecten maken de deelnemers gebruik van onze expertise, kennisbundeling, efficiency en effectiviteit in de uitvoering (gezamenlijke ambitie), eenduidige uitstraling als overheid naar buiten (als regio) en zorgt gezamenlijke uitvoering voor verminderde kwetsbaarheid in de uitvoering. In veel gevallen fungeren wij hier als platformfunctie en uitvoering voor projecten. De projecten die wij uitvoeren binnen deze categorie voeren wij uit sinds onze oprichting 26 jaar geleden. Daarmee is veel kennis en expertise in huis. Gemeenten in ons werkgebied kennen veelal gelijke duurzaamheidsambities. Bijvoorbeeld omdat deze voortkomen uit nationaal beleid. Door deze regionaal op te pakken zijn wij er afgelopen jaren in geslaagd veel efficiency in de uitvoering te borgen.

Gezien onze ervaring, de huidige projecten die wij uitvoeren en de efficiencywinst die wij behalen, is ons advies de opdracht hierin niet aan te passen, maar juist te kijken of via meer regionale samenwerking extra stappen zijn te zetten in effectiviteit, efficiency, kennisbundeling (i.p.v. inhuur) en het verminderen van de kwetsbaarheid in de uitvoering.

3. **Individuele (stimulerings-) projecten afgestemd per opdrachtgever** (individuele keuze)

Onder deze projecten vallen bijvoorbeeld projecten zoals Formule 1 voor Zandvoort en project buitengebied Heemskerk maar ook het Schone Luchtakkoord (opstellen uitvoeringsagenda, projectuitvoering en rapportage richting het rijk) voor bijvoorbeeld gemeente Uitgeest en een aantal gemeenten in Zuid-Kennemerland. In deze categorie vallen ook projecten gericht op stimulering duurzaamheid en circulaire economie, waaronder projecten op bedrijventerreinen, inventariseren en opstarten van afvalhubs (circulaire economie) en energiehubs (netcongestie). We voerden afgelopen jaren diverse van dit soort projecten uit voor gemeenten in de drie regio's. In dit geval ging het om projecten die individueel van aard zijn/waren (vanuit de ambitie van een specifieke gemeente), maar ook goed is te vertalen naar andere gemeenten. Met de invulling van deze categorie borgen wij dat deelnemers gebruik maken van de kennis die wij opbouwen, efficiency en effectiviteit in de uitvoering en wordt de (gezamenlijke) uitvoering minder kwetsbaar. Ook blijft kennis behouden en wordt deze juist opgebouwd, zonder dat deze wegvloeit naar een marktpartij.

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt	12	Besluit nr.	AB 2025- 027
Datum vergadering	9 juli 2025	Van	Just Zandhuis
Onderwerp	Herijking GR & governance	Functie	Directeur

Inleiding

Een van de ontwikkellijnen binnen ons proces toekomstbestendig ODIJmond is de herijking van onze Gemeenschappelijke Regeling (GR) en dienstverleningsovereenkomsten (DVO). Een herijking draagt bij aan het op orde brengen van de basis, maar ook aan meer uniformiteit in de afspraken en daarmee aan efficiency in de uitvoering. Een van de basisprincipes van een omgevingsdienst. Het op orde brengen van de basis ziet ons Dagelijks Bestuur als noodzakelijke stap enerzijds richting toekomstbestendigheid van onze organisatie en anderzijds om keuzes te maken binnen de toekomstscenario's die gelijktijdig worden uitgewerkt.

Actualiseren governance

Ten behoeve van de herijking van onze GR en governance constateert ons Dagelijks Bestuur dat onze GR op de volgende onderdelen aanpassing vraagt:

- Verplichte en niet-verplichte taken
- Mandaat en delegaat
- Stemverhoudingen
- Samenstelling AB/DB/Voorzitter
- Financiën: o.m. verrekening, begroting
- Uittreding en desintegratie
- Rol en positie opdrachtgever-opdrachtnemer

Gelijktijdig werken wij ook aan het opstellen van een dienstverleningsovereenkomst op hoofdlijnen.

Met deze DVO maken wij uniforme afspraken over:

- Verplichte taken
- Niet-verplichte taken
- Overige taken

Verplichte en niet-verplichte taken

Binnen het programma voeren wij, samen met onze gemeenten het gesprek over de verdeling verplichte en niet-verplichte taken. Het gaat daarmee om de afspraak tussen onze deelnemers welke taken eenieder verplicht in de GR inbrengt en daarmee de kern van onze samenwerking. Wij constateren dat dit gesprek genuanceerd wordt gevoerd. Dit gesprek gaat overigens niet over alle taken, maar over enkele specifieke taken waar besluitvorming of verdieping gewenst is. Over het merendeel van de taken is geen verdere verdieping noodzakelijk, omdat duidelijk is dat ODIJmond deze taak uitvoert.

Uitgangspunten nieuwe GR

Het herijken van de GR, zodat deze weer aansluit bij de huidige en toekomstige situatie, heeft impact op collectief en individueel niveau. Dit vraagt daarom om een gedegen proces. Met dit besluit vragen ons Dagelijks Bestuur het Algemeen Bestuur de uitgangspunten voor de nieuwe GR vast te stellen om vervolgens het conceptvoorstel tot wijziging inclusief een concept GR op te stellen. De uitgangspunten staan verwerkt in de memo Besluitvorming actualisatie gemeenschappelijke regeling (bijlage 1-2).

Besluit

1. Kennisnemen van de memo verplichte en niet-verplicht taken ODIJmond van IPR Normag. (bijlage 1211 en 1-1a);
2. Vaststellen van de memo Besluitvorming actualisatie gemeenschappelijke regeling;
3. Instemmen met het voorstel om de uitgangspunten uit de memo Besluitvorming actualisatie gemeenschappelijke regeling te delen tijdens de webinar en/of de individuele sessies met de raad cq. PS;
4. De memo Besluitvorming actualisatie gemeenschappelijke regeling, conform voorgestelde procedure, aanbieden aan de colleges van de deelnemers.

Besluit: conform/ aanhouden / aangepast besluit

de voorzitter,

de secretaris / directeur,

S. Klaassen

J. Zandhuis

Memo

Verplichte en niet-verplichte taken binnen ODIJmond

Betreft: Memo voor het gesprek over de verplichte taken en niet-verplichte taken binnen Omgevingsdienst IJmond

Van: Marten Boels (IPR Normag)

Datum: 12 juni 2025

1 Inleiding

Deze memo gaat in op de verplichte en niet verplichte taken voor een omgevingsdienst waarover afgelopen maanden ambtelijk en bestuur is gesproken. Via een toelichting moet deze memo informatie geven over de keuze welke taken als verplichte taak aan worden gemerkt voor de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond. De keuze, zoals verwoord bij punt 2, is opgenomen in de Memo Besluitvorming actualisatie gemeenschappelijke regeling, die ter vaststelling voorligt in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 9 juli.

2 Voorgesteld besluit

We stellen het Algemeen Bestuur voor om de volgende insteek te kiezen voor de verdere uitwerking in de Gemeenschappelijke Regeling.

- 1) De basistaken, zoals verwoord in art. 13.12 van het Omgevingsbesluit, als **verplichte taken** voor Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond aan te merken, als onderdeel van het scenario toekomstbestendig ODIJmond.
- 2) Voor 1 oktober 2025 aan te geven in welke mate de Milieugerelateerde Plustaken aan te merken zijn als verplichte taken voor Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond.
- 3) De volgende taken als **niet-verplichte taken** voor Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond aan te merken, waarbij deelnemers de keuze hebben om deze af te nemen:
 - a) Overige Plustaken
 - b) Bouwen en wonen
 - c) Projecten
- 4) De volgende **taken** gefaseerd **af te bouwen**:
 - a) Toeristische verhuur
 - b) Digitaal opkoopregister
 - c) (delen van) Brandveiligheid

In de bijlage vindt u de volledige lijst van taken welke deelnemers afnemen met daarbij welke wettelijke grondslag deze taak heeft, of deze taak wel of niet verplicht is/moet worden én of deze taken verplicht zijn om onder te brengen bij een omgevingsdienst of niet.

3 Toelichting op verplichte taken

3.1 Korte introductie

In het gesprek over verplichte taken geldt als uitgangspunt het governance-perspectief in ODIJmond. Dat betekent dat de Gemeenschappelijke Regeling gezien wordt als een instrument

(‘vehicle’) om taken collectief te beleggen. Vanuit deze collectiviteit zien de deelnemers mogelijkheden om schaalgrootte(voordeel) te bereiken, de arbeidsmarkt beter te kunnen bedienen, efficiencyvoordelen te behalen in de uitwisseling tussen taken, expertise te kunnen waarborgen en beter in staat te zijn om te voldoen aan de landelijke robuustheids- en kwaliteitscriteria.

Anders gezegd: voor het scenario toekomstbestendige OD IJmond is het noodzakelijk dat deze taken verplicht afgenomen gaan worden, zodat aan de robuustheids- en kwaliteitscriteria kan worden voldaan¹.

Het vertrekpunt voor de verplichte taken is dat deze voor alle deelnemers gaan gelden. (Met uitzondering van de provincie, vanuit het bijzondere takenpakket en wettelijke verplichtingen die deze overheid heeft en welke afwijken van die van de overige deelnemers). En dat het versterken en vastleggen van de verbondenheid op deze taken noodzakelijk is. Verplicht is ook echt verplicht: zonder deelname in deze taken is deelname in deze Omgevingsdienst niet mogelijk.

3.2 Waar het gesprek zich op richt

In de gevoerde gesprekken over welke taken verplicht zouden moeten zijn is er duidelijkheid over de wettelijke taken voor de Omgevingsdienst, zoals vastgelegd in artikel 13:12 van het Omgevingsbesluit. Deze taken zijn verplicht voor alle deelnemers. En als het Omgevingsbesluit wijzigt, beweegt de mate van verplichting mee.

Het gesprek spitst zich toe op taken die voor Omgevingsdienst IJmond en/of nu al voor alle deelnemers uitgevoerd worden (zij het in meer of mindere mate) en/of welke noodzakelijk zijn om de andere taken uit te kunnen voeren en/of waar deze taken dichtbij de taken uit het Omgevingsbesluit liggen. Het gaat hierbij om de volgende taken onder de bredere noemer Advies:

OMGEVINGSDIENST IJMOND																			
Onze dienstverlening		Wet./ N-Wet.	Verplichte/niet verplichte taken	Beverwijk	Heemskerk	Uitgeest	Velsen	Purmerend	Edam-Volendam	Waterland	Wormerland	Landsmeer	Oostzaan	Bloemendaal	Haarlem	Heemstede	Zandvoort	Provincie NH	TOTAAL DEELNEMERS
Toezicht																			
Advies																			
Advisering omgevingsplannen		WBO	+	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	15
Omgevingswet en verorderingen		WBO/WTG	+	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	15
Projecten, programma's en beleid		WTG/ NWT	+	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	15
Ruimtelijke ontwikkelingen en omgevingsvergunningen (Variant A / generiek overleg)		WTG	+	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	15
Ruimtelijke ontwikkelingen en omgevingsvergunningen (Variant B / specifieke overleggen)		WTG	+	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	15
Actieplan geluid		WTG	+	✓	✓		✓						✓	✓	✓	✓	✓		7

De aanpassing van deze taken naar verplicht betekent voor de volgende deelnemers een wijziging:

- Haarlem
- Edam-Volendam
- Purmerend.

We geven deze gemeenten de ruimte om uit te zoeken in welke mate en op welke manier het onderbrengen van deze Adviestaken in het collectief leidt tot meerwaarde. Als deadline wordt 1 oktober 2025 gehanteerd om hier uitsluitel over te geven: of deze taken afgenomen kunnen

¹ Wellicht niet in de letterlijke uitleg aan robuustheid, maar wel in de betekenis ervan: de organisatie is stevig, stabiel en flexibel genoeg om ook in de toekomst haar taken effectief te kunnen blijven uitvoeren, ondanks veranderingen of schommelingen in de omgeving.

worden en of deze taken dan als verplicht (collectief) takenpakket aangemerkt worden.

3.3 Om welke taken gaat het?

We verstaan onder de verplichte taken de volgende uitsplitsing, volgend op de landelijk gehanteerde definities.

Basistaken

Taken zoals verwoord in art. 13.12 van het Omgevingsbesluit. Onderscheid is gemaakt in:

- Locatiegebonden taken: taken voor activiteiten die de uitvoerder meerjarig op een vaste locatie uitvoert. Naast de bedrijfsgebonden activiteiten, betreft dit bijvoorbeeld ook activiteiten als het saneren of afgraven van bodem.
- Niet-locatiegebonden taken: taken voor activiteiten die de uitvoerder op wisselende locaties uitvoert, zoals mobiel puinbreken en het slopen van werken waarbij asbest vrijkomt.
- Collectieve taken: taken die niet of nauwelijks zijn toe te wijzen aan individuele deelnemers maar waarvan wel allen profijt hebben. Zoals expertise en advisering met betrekking tot regels voor MBA's in omgevingsplannen, vrije veldtoezicht bodem en asbest, ketentoezicht en de meldkamer. En bijvoorbeeld onze data-analisten en het beheer van het inrichtingenbestand.

Milieugerelateerde plustaken

Wanneer we hierover spreken vanuit ODIJmond bedoelen we de milieugerelateerde plustaken zoals (milieu) advisering op ruimtelijke ontwikkelingen, programma's en visies, (specifieke overleggen) toezicht bij bedrijven die vallen onder de categorie: voormalig type A (bijvoorbeeld ook geluidsoverlast bij horeca).

Door het verplicht inbrengen van een aantal milieugerelateerde plustaken voor alle deelnemers versterken we de robuustheid en daarmee toekomstbestendigheid van ODIJmond. In de landelijke systematiek wordt niet gewerkt met verplichte plustaken.

4 Toelichting op niet-verplichte taken

4.1 Korte introductie

De niet-verplichte taken omvatten een reeks van taken welke in de huidige situatie niet door alle deelnemers van ODIJmond worden afgenomen. En waar geen directe behoefte is om deze taken als verplicht voor alle deelnemers te maken. Duidelijk is wel dat ook op dit deel van het takenpakket een verdere uniformering en inkadering wenselijk is, om ook op deze taken te zoeken naar verdere verbetering van efficiency en effectiviteit.

Anders gezegd: deelnemers accepteren dat deze taken binnen OD IJmond afgenomen worden, maar zijn niet verplicht deze taken af te nemen.

Verder gaat het bij de niet-verplichte taken ook over projecten en programma's. Daarbij is de logica om deze taken niet verplicht te maken een pragmatische: de financiering is gebonden aan één of enkele gemeenten en heeft een duidelijk gemarkeerd begin- en eindpunt.

4.2 Waar het gesprek zich op richt

In de gevoerde gesprekken ligt de nadruk vooral op de taken in het domein 'Bouwen en wonen' als aanvulling op de insteek op het domein 'Milieu'. Een aantal deelnemers neemt deze taken namelijk wel af en is daar tevreden over en heeft geen wens deze taken af te bouwen. De deelnemers die deze taken niet afnemen, hebben vooralsnog (veel) te weinig informatie tot hun beschikking om hier een besluit over te nemen. En zien niet direct de toegevoegde waarde om deze taak over te dragen vanuit hun huidige gemeentelijke organisatie naar de omgevingsdienst. Laat staan om deze taak als verplicht op te nemen.

Het gaat om de volgende deelnemers:

Verplichte en niet verplichte taken binnen OD IJmond

OMGEVINGSDIENST IJMOND															
Onze dienstverlening			Wet./ N-Wet.	Verplichte niet- verplichte taken	Beverwijk	Heemskerk	Uitgeest	Velsen	Purmerend	Edam- Volendam	Waterland	Wormerland	Landmeerpolder	Oostzaan	Bloemendaal
Toezicht															
Bouwvergunningverlening, toezicht en handhaving															
Bouwen vergunningverlening & toezicht			WTG	+	?	?	?				?	?	?	?	
															7

4.3 Om welke taken gaat het?

We verstaan onder de niet-verplichte taken de volgende uitsplitsing, aansluitend op de landelijk gehanteerde definities.

Plustaken

Dit betreft taken op het gebied van de Omgevingswet, zoals bouwtaken, de Alcoholwet, en soortmanagement plannen en Algemene plaatselijke verordening en omgevingsplan en/of andere taken die een relatie hebben met de fysieke leefomgeving. Dit zijn taken waarbij iedere deelnemer individueel kan besluiten om ze in te brengen en gemeenten het bevoegd gezag zijn.

Projecten

Projecten zijn afgebakende taken met aparte financieringsafspraken en een begin- en einddatum. Bijvoorbeeld Greenbiz IJmond, programma's mobiliteit, energietransitie en luchtkwaliteit.

Niet zijnde collectieve projecten in verband met landelijke ontwikkelingen (energiebesparingsakkoord, Wet werkgebonden personenmobiliteit): deze vallen onder de collectieve taken in het basistakenpakket.

Naast deelnemers kunnen ook andere partijen bij de OD projecten beleggen, zoals waterschappen, niet deelnemende gemeenten, ministeries en onderzoeksinstituten.

Nota bene: Bedrijfsvoering zit bij OD IJmond in integraal tarief (overhead, software, wagenpark, innovatie, ontwikkeling medewerkers en processen organisatie etc.)

5 Toelichting op af te bouwen taken

5.1 Korte introductie

Tenslotte resteert er een aantal taken binnen OD IJmond die door slechts één of enkele deelnemers worden afgenomen en/of die geen directe relatie hebben met de kern van het takenpakket van OD IJmond. Deze taken zijn ooit ingebracht vanuit een toenmalige logica en eenheid, of als onderdeel van een breder gesprek over toetreding, of simpelweg handiger voor de betreffende deelnemer(s) om niet binnen de eigen organisatie onder te brengen.

Voor deze taken geldt dat de analyse per taak verschillend is. En de redenen om deze taken niet langer te willen voortzetten dus ook verschillen. Het is een aanzet voor het verdere gesprek met de betreffende deelnemer(s), waarbij de richting afbouwen zou moeten zijn of worden.

5.2 Waar het gesprek zich op richt

Voor deze lijst van taken geldt dat deze niet onder de standaard van de verplichte en niet-verplichte taken valt, maar dat het vooral taken zijn die net buiten de standaard van Omgevingsdiensten vallen. Sommige lenen zich goed om binnen de omgevingsdienst op te pakken, andere een stuk minder.

Het gesprek zou daarom moeten gaan over het ontwikkelperspectief op deze taken: welke groeimogelijkheden worden er gezien, waar zit een onderzoeksvraag, binnen welke termijn is het logisch om deze taken af te bouwen dan wel op te schalen?

5.3 Om welke taken gaat het?

Het gaat hierbij om de volgende taken:

- Toeristische verhuur: betreft de dienstverlening voor enkel gemeente Zandvoort, was onderdeel van een breder gesprek om taken bij OD IJmond onder te brengen. De voorkeur heeft het om deze taak enkel uit te voeren als er een duidelijk beleidskader ligt, onderdeel is van een breder pakket aan taken en dat de inzet op dit takenveld gebaseerd wordt op daadwerkelijke uren.
- Natuur en Milieu Educatie: betreft de dienstverlening voor slechts twee deelnemers, waarbij het vanuit OD IJmond gezien mogelijkheden geeft deze taak ook bij andere deelnemers uit te voeren. Er ligt namelijk al een stevige basis voor deze uitbreiding.
- Havenverordening: betreft de dienstverlening voor gemeente Velsen, in het verlengde van het ingebrachte takenpakket met een vaste financiering. Deze taak kan voortgezet worden als niet-verplichte taak.
- Digitaal opkoopregister: betreft een kleine taak voor twee deelnemers, waarbij de administratieve last van deze uitvoering relatief groot is. Verder is het digitaal opkoopregister ook weinig samenhangend met het overige takenpakket vanuit OD IJmond.
- Brandveiligheid: deze taak ligt genuanceerd omdat het uit verschillende facetten bestaat. Er is vanuit OD IJmond de voorkeur om dit gesprek verder te voeren, vanuit de insteek dat een deel van de huidige taken eigenlijk bij de Veiligheidsregio zou moeten liggen. De handhaving op brandveiligheid is wel een gemeentelijke taak, waarbij OD IJmond deze taak heel goed uitvoert, en wil blijven uitvoeren. Op deze taak moet de impact verder uitgezocht worden wat er beter wel en niet bij OD IJmond moet blijven.
- Alcoholwetgeving: niet-verplichte taak, welke zich goed leent voor uitbreiding naar andere deelnemers.

-0-0-0-

Verplichte taken en niet verplichte taken

Onze dienstverlening		Wet./ N-Wet.	Verplichte /niet verplichte taken	Beverwijk	Heemskerk	Uitgeest	Velsen	Purmerend	Edam- Volendam	Waterland	Wormerland	Landsmeer	Oostzaan	Bloemendaal	Haarlem	Heenstede	Zandvoort	Provincie NH	TOTAAL DEELNEMERS	
Toezicht																				
(voormalig) C/controlé locatie met vergunningspl. MBA	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	15	
Indirecte lozingen (ex. externe kosten)	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	15	
24 uren bereikbaarheid	WBO/WTG	B	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩		14	
(voormalig) A/eerste controle	WTG	V+	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒		14	
(voormalig) A/hercontrole	WTG	V+	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒		14	
Administratieve controle	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑		14	
(voormalig) B/controlé locatie met meldingen en maatwerk	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑		14	
(voormalig) B/hercontrole locatie met maatwerk	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑		14	
Beoordelen van klachten	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑		14	
Bodem	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑		14	
(voormalig) C/hercontrole locatie met vergunningspl. MBA	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑		14	
Energiecontroles	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑		14	
Evenementen advies	WTG	B	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒		14	
Evenementen controle	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑		14	
Label C	WTG	+	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒		14	
Ondermijning	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑		14	
Strafrecht (milieu, bodem, asbest, etc.)	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑		14	
Toezicht asbest/sloop	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑		14	
Bodem overgangsrecht	WBO	B																👑	1	
Vergunningverlening																				
Procedure omgevingsvergunning MBA	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	15	
Actualisatietoets	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	15	
Advies omgevingsplannen	WBO	+	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑		14	
Bodem maatwerk en gelijkwaardigheid	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑		14	
Bodem MBA informatieplicht	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑		14	
Bodem MBA meldingsplicht	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑		14	
Melding/advies asbest	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑		14	
Procedure informatieplicht MBA	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	15	
Procedure maatwerk/gelijkwaardigheid MBA	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	15	
Procedure meldingsplicht MBA	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	15	
Vragen van derden/adviseren van derden	WBO/WTG	B	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	15	
Wettelijk adviseursschap	WTG	+	🕒	🕒		🕒													3	
Bodem overgangslocaties/nazorg	WBO	B																👑	1	
Advies																				
Advisering omgevingsplannen	WBO	+	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	15	
Omgevingswet en verordeningen	WBO/WTG	+	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	🚩	15	
Projecten, programma's en beleid	WTG/ NWT	+	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	15	
Ruimtelijke ontwikkelingen en omgevingsvergunningen (Variant A / generiek overleg)	WTG	+	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	15	
Ruimtelijke ontwikkelingen en omgevingsvergunningen (Variant B / specifieke overleggen)	WTG	+	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	🕒	15	
Actieplan geluid	WTG	+	🕒	🕒		🕒								🕒	🕒	🕒	🕒		7	
Bouwvergunningverlening, toezicht en handhaving																				
Bouwen vergunningverlening & toezicht	WTG	+	🕒	🕒	🕒					🕒	🕒	🕒	🕒				🕒		7	
Juridisch milieu																				
Bezwaar, beroep, hoger beroep, vovo's	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	15	
Handhavingszaken	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	15	
Projecten & kwaliteit	WBO	B	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑	15	
Juridische ondersteuning	WBO	B																👑	1	
Projecten																				
Uitvoering stimuleringsprojecten	NWT	Pr	👑	👑	👑	👑					👑	👑	👑	👑	👑	👑	👑		11	
GreenBiz IJmond	NWT	Pr	👑	👑	👑	👑													4	
Gezonde leefomgeving IJmond	NWT	Pr	👑	👑		👑													3	
IJmond Bereikbaar	NWT	Pr	👑	👑		👑													1	
Overige taken																				
Beheer Inrichtingen bestand	CT	B	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	15	
Contactfunctionaris	CT	B	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	15	
Data analisten VTH	CT	B	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	15	
Fondsenwerving	CT	B	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	15	
Projectleider regionale projecten en programma's	CT	B	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	🏠	15	
Schiphol	NWT	+	👑	👑	👑	👑									👑				5	
Alcoholwet	WTG	+			🕒						🕒	🕒	🕒	🕒		🕒			6	
Brandveiligheid	WTG	+			🕒						🕒		🕒						3	
Digitaal opkoop register (DOR)	WTG	+												🕒		🕒			2	
Natuur en Milieu Educatie (NME)	NWT	+	👑	👑															2	
Havens	WTG	+				🕒													1	
Toeristisch verhuur	NWT	+															👑		1	

LEGENDA VERPLICHTE / NIET VERPLICHTE TAKEN

- B

V+

Verplichte taken: Basistaak (B) en verplichte (milieugerelateerde) Plustaak (V+)
- +

Pr

Niet verplichte taken: Plustaak (+) en Projecten (Pr)

LEGENDA WETTELIJKE / NIET WETTELIJKE TAKEN

- WBO (Wettelijke Basistaak OD)

WTG (Wettelijke Taak Gemeente)
- WBO/WTG (deels Wettelijke Basistaak OD/ deels Wettelijke Taak Gemeente)
- NWT (Niet-Wettelijke Taak)

CT (Collectieve Taak)

Memo

Besluitvorming actualisatie gemeenschappelijke regeling (GR)

Inleiding

In 2024 is Omgevingsdienst IJmond (ODIJmond) gestart met een proces om de organisatie toekomstbestendig te maken. Hiermee is de organisatie operationeel en financieel in controle om uitdagingen op het gebied van milieu en gezondheid in de leefomgeving op een effectieve wijze te kunnen blijven aangaan. Om dit proces te kunnen doorlopen werkt de organisatie aan drie ontwikkellijnen:

1. Actualisatie van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) en governance
2. Herijking van de financieringsstructuur
3. Inventarisatie van toekomstscenario's

In april zijn de eerste tussenresultaten van de drie ontwikkellijnen gepresenteerd aan het bestuur van ODIJmond. Vanuit de aanbevelingen komt naar voren dat een toekomstbestendige organisatie vraagt om de basis op orde te brengen. Zowel financieel als op het gebied van de governance. Specifiek voor de actualisatie van de governance zal dit een brede, belangrijke impact hebben op alle deelnemers; rolscherpte tussen opdrachtgever en opdrachtnemer door uniforme, duidelijke afspraken, helderheid over verplichte en niet-verplichte taken, herijking van de stemverhouding en samenstelling AB-DB-voorzitter en afspraken over flexibiliteit en desintegratie. Een actualisatie van de GR draagt ook bij aan de bescherming van het collectief en zorgt ervoor dat ODIJmond haar uitvoering naar de toekomst toe eenduidig, effectief en efficiënt kan inrichten.

Met deze memo beschrijven wij de noodzaak van de actualisatie, het proces om daar te komen en de rol van de deelnemers hierin.

Aanleiding

De aanleiding voor het bestuur van ODIJmond om een proces te starten om toekomstbestendig te worden en daarmee de GR te actualiseren komt voort uit drie ontwikkelingen;

1. De GR is, anders dan een technische wijziging, al meerjarig niet meer herijkt. Dit zorgt ervoor dat de governance niet meer aansluit op de huidige situatie. Door de jaren heen is vanuit een sterke focus op maatwerk een hybride vorm van contracteren ontstaan. Ook is er geen aansluiting meer tussen de inbreng van deelnemers, welke zeggenschap zij hebben en de risico's die de deelnemers binnen de GR dragen. Inmiddels zit de organisatie in een fase die vraagt om consolidatie (eigendom) en daarbij behorende kaders ten behoeve van de toekomstbestendigheid.
2. De behoefte om duidelijke en waar mogelijk uniforme afspraken te maken tussen opdrachtgever(s) en de opdrachtnemer.

3. Vanuit het landelijke Interbestuurlijke Programma Versterking-VTH moeten omgevingsdiensten gaan voldoen aan scherpere, landelijke kwaliteitscriteria. Hierbij is vastgesteld dat het merendeel van de omgevingsdiensten stappen moet zetten om aan deze criteria te voldoen. Niet alle omgevingsdiensten zullen dit zelfstandig bereiken.

Naast de bovenstaande aanleidingen is in de uitwerking van de ontwikkellijn 'financiering' vast komen te staan dat - om de nieuwe financieringsstructuur te kunnen implementeren - een actualisatie van de governance noodzakelijk is. De aanpassing van het financiële volume (+20%) en de herverdeling van middelen (scheefgroei) vraagt een aanpassing van de governance (en daarmee actualisatie van de verdeelsleutel en stemverhoudingen). Een extern bureau, IPR Normag, ondersteunt ODIJmond in de actualisatie van onze GR en governance.

Uitgangspunten nieuwe Gemeenschappelijke Regeling (GR)

Het bestuur van ODIJmond constateert dat het herijken van de GR één van de noodzakelijke stappen is binnen het proces om de basis op orde te brengen. Pas vanuit die positie is het bestuur in staat om stappen te zetten richting toekomstbestendigheid en daarbinnen het maken van afgewogen keuzes over de toekomstscenario's die momenteel worden uitgewerkt.

Het herijken van de GR, zodat deze weer aansluit bij de huidige en toekomstige situatie, heeft impact op collectief en individueel niveau. Dit vraagt daarom om een gedegen proces. Wij werken hierin samen met onze deelnemers. Vanuit dit traject heeft het Algemeen Bestuur uitgangspunten vastgesteld voor de toekomstige GR om vervolgens het conceptvoorstel tot wijziging inclusief een concept GR op te stellen.

Uitgangspunt	Toelichting
GR-wijziging (basis op orde)	Vaststellen dat het wijzigen van de GR op korte termijn noodzakelijk is. Omdat het bestuur, gelijktijdig aan het wijzigen van de GR, toekomstscenario's uitwerkt en de definitieve besluitvorming daarover tussen nu en twee jaar plaatsvindt, wordt gekozen voor een GR-wijziging waarbij enkel de basis op orde wordt gebracht. Dat betekent; - Herstellen van de deelnemers- en stemverhouding op de huidige situatie, waarbij aansluiting wordt gezocht bij de omvang van het takenpakket dat door de deelnemers is ingebracht. - Wijziging van het huidige, hybride model van delegaat en mandaat in een regeling waarin alle deelnemers via mandaat participeren. (waarmee uniformiteit ontstaat in de deelname aan de GR) - Verankering van de nieuwe financieringsstructuur, inclusief actualisatie van de verdeelsleutel. - Rolscherpte tussen opdrachtgevers-opdrachtnemer via het inrichten van een robuuste structuur.

Model-DVO	Het ontwikkelen van een model-DVO en het verankeren van de DVO in de geactualiseerde GR. Waarbij uniforme uitgangspunten worden opgenomen om de een gelijk speelveld te creëren voor alle deelnemers waar het gaat om baten en risico's. Belangrijke elementen: - Kaders voor het bepalen van looptijd. - Eenduidige en uniforme afspraken rond desintegratie.
Keuze verplichte en niet-verplichte taken	Vasthouden aan het wettelijk basistakenpakket milieu (zoals verwoord in artikel 13.12 van het omgevingsbesluit) als de verplichte taken in de gemeenschappelijke regeling. Verdiepend onderzoek naar in welke mate de milieugerelateerde plustaken zijn aan te merken als verplichte taken voor Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond. Dit onderzoek is afgerond voor 1 oktober 2025. Niet-verplichte taken betreffen alle overige taken dan de taken die genoemd zijn onder verplichte taken. Ook niet-verplichte taken dragen bij aan de toekomstbestendigheid en robuustheid van de organisatie.
Uniformeren van afspraken	Het uniform beschrijven van de taken (producten en diensten), de wijze waarop deze uitgevoerd worden door ODIJmond, hoe monitoring plaatsvindt, rapportages opgesteld worden, met wie deze afgestemd worden, hoe verrekening plaatsvindt en hoe er vanuit de opdrachtgever-opdrachtnemer-structuur tussentijds gestuurd kan worden op voortgang van de uitvoering en daarmee op de verrekening.
Actueel houden governance	Het opnemen van duidelijke spelregels tussen deelnemers en dienst die ervoor zorgen dat de geactualiseerde GR, DVO en financieringsstructuur naar de toekomst toe actueel blijft.
Evaluatieperiode 4 jaar	Voor specifieke uitgangspunten in de GR-, DVO- en financieringsstructuur kiest het bestuur voor een periode van 4 jaar, waarna deze punten geëvalueerd en aangepast kunnen worden. Voorbeelden van onderwerpen die dit betreffen zijn; productiviteitsnorm, wijze van verrekenen en bestuurlijk ambitieniveau i.v.m. een inhaalslag in de eerste jaren.

Proces wijzigen van de huidige Gemeenschappelijke Regeling (GR)

Om het proces richting vaststelling van de nieuwe GR zorgvuldig te faciliteren en eraan bij te dragen dat gedurende het proces het belang van het collectief in beeld blijft, kiest het bestuur ervoor deze in twee stappen aan te bieden aan haar deelnemers:

- **Stap 1. Uitgangspunten**

Het Algemeen Bestuur van ODIJmond legt met deze memo de uitgangspunten voor de actualisatie van de GR aan ter instemming voor aan de colleges van haar deelnemers. De colleges kunnen deze ter kennisname aanbieden aan de gemeenteraden c.q. Provinciale Staten. Met deze uitgangspunten kunnen colleges, raden en PS de concept GR toetsen.

- **Stap 2. Besluitvorming wijzigingen GR**

Het Algemeen Bestuur van ODIJmond kan een voorstel tot wijziging van de GR doen en vervolgens instemmen met het aanbieden van dit voorstel aan de colleges. De colleges bieden de concept GR aan de gemeenteraden c.q. Provinciale Staten voor een zienswijze. ODIJmond verwerkt de zienswijzen, waarna het nieuwe concept door de colleges voor instemming nogmaals aan raden en Provinciale Staten wordt aangeboden. Hierna stellen de individuele colleges de gewijzigde GR vast. De regeling treedt in werking op de datum welke het algemeen bestuur vaststelt.

Overzicht processtappen

Planning	Resultaat
April 2025	Opleveren analyse huidige governance, GR en structuur dienstverleningsovereenkomsten (DVO), inclusief opstellen uitgangspunten voor verbeteren van de huidige situatie.
Juli 2025	Opleveren advies voor de volgende punten: - Voorstel voor verplichte en niet verplichte taken binnen de GR. - Voorstel voor het toekomstige takenpakket ODIJmond. Op 9 juli heeft ons Algemeen Bestuur een besluit genomen over de uitgangspunten voor de toekomstige governance. Het Algemeen Bestuur biedt deze uitgangspunten daarna aan aan colleges ter instemming. Colleges delen dit ter informatie met hun gemeenteraad c.q. Provinciale Staten.
Juli-oktober 2025	Uitwerking concept GR en de bijbehorende DVO-structuur, in samenwerking met deelnemers GR ODIJmond.
December 2025	Op 17 december stelt het Algemeen Bestuur de concept GR vast, inclusief een format voor de toekomstig DVO-structuur. Het AB biedt de concept GR aan aan de colleges. Colleges bieden deze daarna aan voor zienswijzen aan de raden en de staten. Raad geeft in een nieuwe ronde daarna toestemming tot wijziging.
Medio 2026	College stelt de nieuwe Gemeenschappelijke regeling vast.

Herijking financieringsstructuur

Tegelijk met het proces om de GR en governance te actualiseren, werkt ODIJmond ook aan het herijkingen van de financieringsstructuur. Ook hierin geldt dat het van belang is om de basis op orde te brengen om de organisatie toekomstbestendig te maken. Met het op orde brengen van de basis wordt de balans hersteld tussen de opdracht en middelen. Dit draagt eraan bij dat ODIJmond de dienstverlening en taakuitvoering met behoud van kwaliteit en expertise kan continueren.

Belang van de basis op orde

In de herijking van de financieringsstructuur wordt ODIJmond ondersteund door adviesbureau Seinstra&Partners. In opdracht van ons bestuur voerde Seinstra&Partners in 2024 een analyse uit. Hieruit kwam naar voren dat de opdracht en middelen uit balans zijn geraakt en er een meerjarige 'verdringings- en actualisatie-effect' is ontstaan. ODIJmond heeft deze effecten beschreven in de begrotingswijziging 2025. Seinstra&Partners heeft samen met de deelnemers vastgesteld dat het herstellen van de balans een omzetstijging vraagt van circa 20% voor de deelnemers op het totale omzetvolume. Doordat de afspraken in de GR, DVO en financiering over langere periode onvoldoende uniform en niet goed geactualiseerd zijn verschilt het daadwerkelijke percentage per deelnemer sterk. Dit bevestigt tevens de noodzakelijkheid om de basis op orde te brengen.

Robuustheidseisen omgevingsdiensten

Ook op landelijk niveau is er veel aandacht voor omgevingsdiensten. Vanuit het Interbestuurlijke Programma Versterking-VTH zijn robuustheids- en kwaliteitseisen gesteld waaraan omgevingsdiensten en gemeenten op 1 april 2026 dienen te voldoen. Het ministerie van IenW zal deze eisen verankeren in een Algemene Maatregel van Bestuur. Voor de meeste omgevingsdiensten geldt dat zij in de huidige situatie nog niet aan de eisen (kunnen) voldoen.

Het toekomstbestendig maken van ODIJmond (het op orde brengen van de basis), betekent nog niet dat de organisatie straks ook voldoet aan de landelijke gestelde robuustheidscriteria. Daarom koos het Algemeen Bestuur ervoor om parallel aan dit proces ook diverse toekomstscenario's uit te werken. Hiermee komt inzicht in op welke wijze de organisatie, ongeacht de toekomstige vorm, kan voldoen aan de landelijke robuustheidseisen die aan omgevingsdiensten zijn gesteld. Zelfstandig, via een (verregaande) samenwerking of via een fusie. De keuze voor toekomstrichting voor de lange termijn wordt in de tweede helft 2025 gemaakt. Wel al is duidelijk dat voor alle scenario's zal geldt dat de basis op orde moet worden gebracht en daarmee een herijking van de financieringsstructuur en het financiële volume en de actualisatie van de governance nodig is.

Afsluitend

Zoals hierboven beschreven heeft ons Algemeen Bestuur op 9 juli een besluit genomen over het toetsingskader om de uitgangspunten van de toekomstige governance op te kunnen vaststellen. Zij zal dit document ter instemming aanbieden aan de colleges. Colleges zullen dit kader ter informatie delen met de gemeenteraad c.q. Provinciale Staten. Wij willen nogmaals het belang benadrukken dat u dit toetsingskader beoordeelt vanuit het collectieve belang en het belang om als deelnemers gezamenlijk te bouwen aan een toekomstbestendige organisatie die ook op lange

termijn een bijdrage kan en blijft leveren aan het beschermen en bevorderen van een goede, gezonde leefomgeving.

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt	13	Besluit nr.	AB 2025-028
Datum vergadering	9 juli 2025	Van	Just Zandhuis
Onderwerp	Rapportage Toekomstscenario's ODIJmond	Functie	Directeur

Inleiding

In opdracht van het bestuur van ODIJmond heeft de Galan Groep fase 2 van het traject toekomstscenario's uitgevoerd. Waar in fase 1 alle mogelijke toekomstscenario's in beeld zijn gebracht, zijn in fase 2 de bestuurlijke voorkeursscenario's uitgewerkt en gewogen op basis van een toetsingskader. In deze weging is zowel rekening gehouden met de vraag of het scenario in voldoende mate bijdraagt aan de toekomstbestendigheid van de organisatie als met de vraag of voldaan kan worden aan de landelijke robuustheidscriteria die de rijksoverheid stelt aan omgevingsdiensten. In deze notitie wordt het advies van de Galan Groep samengevat.

Verkenning scenario's

Het AB heeft de Galan Groep gevraagd om de voorkeursscenario's intensieve samenwerking met een of meerdere omgevingsdiensten en een fusie nader uit te werken. Als referentiescenario (0-scenario) verzocht het AB het scenario zelfstandig uit te werken. Als basis is hiervoor gebruikt: het huidige takenpakket + de uitkomsten van de IST-SOLL analyse.

In de fase 2, de uitwerking van de voorkeursscenario's heeft de Galan Groep de volgende stappen gezet:

- Gesprekken met bestuurders, ODIJmond, vijf omliggende omgevingsdiensten en de provincie Noord-Holland;
- Toevoegen van een financiële vergelijking (op hoofdlijnen) tussen de scenario's;
- Weging van scenario's op basis van een toetsingskader.

De voortgang is besproken met de begeleidingscommissie toekomstscenario's en het DB.

In de uitwerking van de scenario's keek de Galan Groep naar:

- De inhoudelijke meerwaarde van het scenario voor ODIJmond;
- Opvattingen van de potentiële partners over de uitvoering van de taken;
- De toekomstbestendigheid van potentiële partners;
- De mate waarin potentiële partners passen bij (de cultuur van) ODIJmond;
- De bereidheid tot samenwerken en/of fuseren, in welke vorm dan ook.

Voorkeursscenario's

Op basis van de uitwerking van de voorkeursscenario's concludeert de Galan Groep dat er drie scenario's overblijven die én bijdragen aan de toekomstbestendigheid van de organisatie én waarmee de organisatie op termijn kan gaan voldoen aan de landelijke robuustheidscriteria. Belangrijke conclusie daarbij is dat de samenwerkingsscenario's - ondanks dat ze inhoudelijk meerwaarde opleveren - momenteel vervallen door een gebrek aan draagvlak bij andere omgevingsdiensten.

1. Zelfstandig: uitvoering huidige takenpakket + milieuvastgoed + overige milieuplustaken + alle VTH-bouwtaken. (scenario 1b uit Galan rapport)
2. Zelfstandig: uitvoering huidig takenpakket + milieuvastgoed + toetreden van gemeente Zaanstad. (scenario 1c uit Galan rapport)
3. Fusie met ODNZKG (scenario 3 uit Galan rapport)

Vanuit het advies van de Galan Groep komt naar voren dat voor alle drie de scenario's geldt dat het op orde brengen van de basis en daarmee toekomstig borgen van de SOLL-situatie (financiële middelen + governance) een noodzakelijke eerste stap is. Zonder deze stap verslechtert de toekomstbestendigheid en houdt de situatie aan dat de organisatie operationeel en financieel niet in controle is en achterstanden zullen toenemen.

Weging voorkeursscenario's

Het Dagelijks Bestuur constateert dat **scenario 1** een scenario is waar het bestuur zelfstandig regie op kan voeren. Echter, uit een eerste ambtelijke- en bestuurlijke verkenning, blijkt dat het overdragen van de resterende milieu-plustaken nader onderzoek vraagt en dat voor het overdragen van de VTH-bouwtaken geldt dat niet alle deelnemers op dit moment bereid zijn tot het zetten van deze stap. Een variant op scenario 1, zonder de overdracht van de VTH-bouwtaken, leidt tot een (te) marginaal niveau van toekomstbestendigheid. Voor de andere twee scenario's is bereidheid van andere partijen noodzakelijk.

Voor **scenario 2**, zelfstandig + een extra deelnemer wordt momenteel gekeken naar de gemeente Zaanstad als enige mogelijk geschikte kandidaat. Het toevoegen van het omzetvolume van Zaanstad is bovenop het doorvoeren van de SOLL-situatie voldoende om én als organisatie toekomstbestendig te worden en te voldoen aan de robuustheidscriteria, terwijl ODNZKG - waar Zaanstad nu onderdeel van uitmaakt - robuust blijft. Daar bovenop heeft IenW aangegeven dat congruentie met een of meerdere veiligheidsregio's als belangrijk element gezien gaat worden voor de robuustheid van omgevingsdiensten. Met de toevoeging van Zaanstad ontstaat meer congruentie. Voor volledige congruentie met veiligheidsregio's zou ook Haarlemmermeer moeten toetreden tot de GR ODIJmond. Die optie lijkt momenteel niet kansrijk, omdat de gemeente Haarlemmermeer een nauwe verbondenheid heeft met Schiphol, wat een Seveso-inrichting is en specifieke kennis vraagt welke ODNZKG in huis heeft. De toetreding van de gemeente Zaanstad lijkt de meer realistische keuze, aangezien Zaanstad maar een beperkt aantal Seveso-inrichting heeft, de gemeente - qua omvang en opdracht - lijkt op de deelnemers van ODIJmond en daarnaast is Zaanstad bestuurlijk onderdeel van de regio Zaanstreek-Waterland en daarmee via

veel dossiers nauw verbonden met de regio. Er is in deze fase nog niet verkend of Zaanstad daadwerkelijk bereid is over te stappen naar ODIJmond en/of er draagvlak is voor deze optie bij provincie Noord-Holland, en ODNZKG.

Voor **scenario 3**, fusie met ODNZKG, geldt dat ODNZKG heeft aangegeven bereid te zijn de haalbaarheid hiervan te verkennen maar geeft daarbij als kritische randvoorwaarde mee dat ODIJmond de basis op orde moet hebben gebracht en daarmee de stap van -1 naar 0 moet hebben gezet.

Uitwerking voorkeursscenario's

De Galan Groep adviseert alle drie de scenario's nader uit te werken.

- Bij de verkenning van uitbreiding van taken (scenario 1) gaat het om de vraag of de deelnemers bereid zijn advies-, milieuplustaken en VTH-bouwtaken onder te brengen in de GR ODIJmond waarmee de organisatie zowel toekomstbestendig als robuust zou worden en als zelfstandige organisatie kan blijven bestaan.
- Bij de verkenning naar een mogelijke toetreding van de gemeente Zaanstad (scenario 2) gaat het om de vraag in hoeverre belanghebbende partijen als Zaanstad, ODNZKG en provincie Noord-Holland bereid zijn hierover in gesprek te gaan.
- Bij de (vervolg)verkenning van een fusie met ODNZKG adviseert de Galan Groep om de uitkomsten mee te nemen van de, door de provincie aangestelde, bestuurlijke verkenner (naar verwachting is deze verkenning in november 2025 gereed). Verder adviseert de Galan Groep om, voorafgaand aan de verkenning, afstemmen te zoeken met provincie Noord-Holland, ODNZKG en ODNHN over de toevoeging van ODNHN in deze verkenning. Aandachtspunten in deze vervolgverkenning zijn:
 - o de ongelijke omvang tussen de diensten;
 - o het hogere uurtarief van ODNZKG;
 - o het waarborgen van nabijheid en zeggenschap;
 - o verschillen in sturing en governance;
 - o verschillen in cultuur en identiteit.

Over deze aandachtspunten zijn afspraken nodig om te voorkomen dat een fusie met ODNZKG feitelijk een overname wordt. Bij een dergelijke fusie ontstaat overigens volledige congruentie met (het gebied van drie) veiligheidsregio's.

Voor de nadere uitwerking van alle drie de scenario's geldt dat rekening gehouden dient te worden met landelijke ontwikkelingen, waaronder het voornemen om de robuustheidscriteria in een AMvB te verankeren, de mogelijkheid dat advisering wordt toegevoegd als wettelijk verplichte taak en het loslaten van de regio-kringgemeenten waarvoor congruentie met een of meer veiligheidsregio's in de plaats komt.

Vervolgaanpak

Op basis van haar rapportage concludeert de Galan Groep dat er drie scenario's zijn om te komen tot een toekomstbestendig ODIJmond. De Galan Groep adviseert deze scenario's de komende periode nader te verkennen, waarbij de centrale vragen zijn:

- Zijn de deelnemers van ODIJmond bereid advies-, milieuplus- en VTH-bouwtaken in te brengen?
- Is de gemeente Zaanstad bereid over te stappen naar ODIJmond en hoe kijken de provincie Noord-Holland en ODNZKG naar deze optie?
- Hoe kunnen bij een eventuele fusie met ODNZKG de belangen van de deelnemers van ODIJmond, zoals nabijheid en zeggenschap gewaarborgd blijven en voer je, gezien de omvangverschillen, het goede gesprek richting een fusie?

Om dit proces zorgvuldig te doorlopen heeft het Dagelijks Bestuur ingestemd met het verstrekken van een vervolgopdracht aan de Galan Groep. De Galan zal een aanpak uitwerkt voor de verdere verkenning van de drie voorkeursscenario's; het scenario 3 (fusie) en de scenario's 1 (extra taken) en 2 (extra deelnemer). De aanpak zal worden afgestemd met de begeleidingscommissie en daarna worden voorgelegd aan het AB. In de aanpak dient ook nadrukkelijk gekeken te worden naar de te hanteren strategie, gezien de belangen van de diverse partijen in het proces. Het voorstel is om hiervoor een periode van een jaar uit te trekken, van 1 juli 2025 tot 1 juli 2026. Deze periode geeft het bestuur en de organisatie de tijd om de prioritering tussen de huidige drie ontwikkellijnen (financiering, governance en toekomstscenario's) aan te scherpen en de focus op korte termijn te leggen op het afronden van de ontwikkellijnen financiering en governance. Hiermee kan de noodzakelijke stap van -1 naar 0 worden gerealiseerd wat de positie van ODIJmond ten opzichte van alle drie de scenario's verbetert.

Besluit

1. Kennisnemen van de conceptrapportage Toekomstscenario's van de Galan Groep;
2. Instemmen met het voorstel om de uitkomsten uit de conceptrapportage te delen tijdens de webinar en/of de individuele sessies met de raad cq. PS.

Besluit: conform/ aanhouden / aangepast besluit

de voorzitter,

de secretaris / directeur,

S. Klaassen

J. Zandhuis

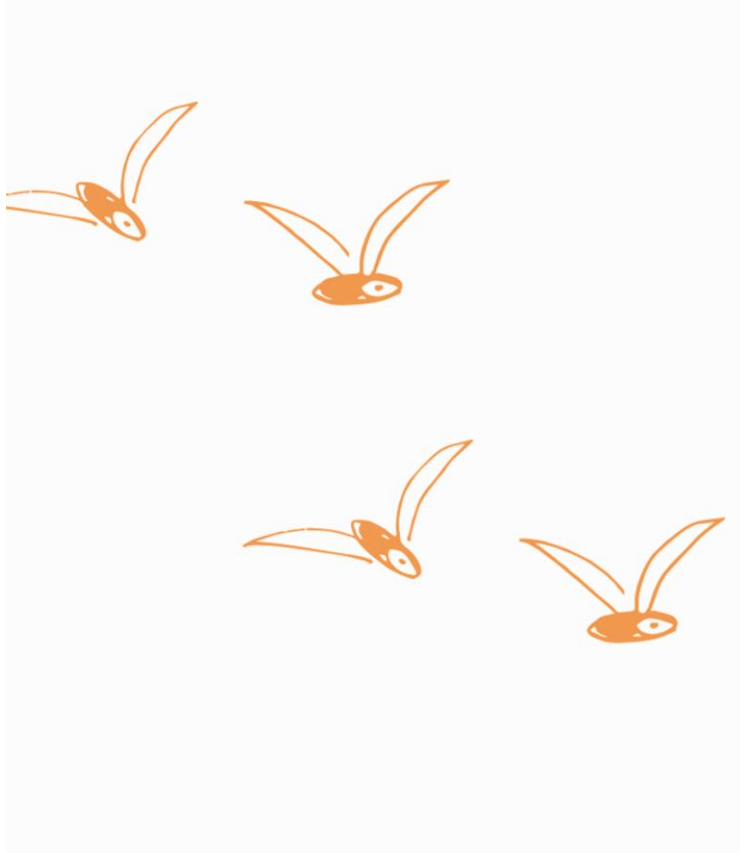
Toekomstscenario's OD IJmond

Versie t.b.v. Raden en staten

Ronald Ulrich, Jos Koffijberg en Lotte van den Heuvel

Baarn, 14 juli 2025

Inhoud | Advies toekomstscenario's ODIJ

1	Vraagstelling en context
2	Ontwikkelingen en opgaven
3	Beelden over ODIJ
4	Stelseisen en robuustheid van ODIJ
5	Toekomstscenario's
6	Inhoudelijke meerwaarde scenario's voor ODIJ
7	Financiën
8	Mogelijke partners: draagvlak en haalbaarheid samenwerking
9	Weging scenario's
10	Conclusies en handelingsperspectief
	Bijlagen

1. Vraagstelling en context |

Vraagstelling | Verkenning toekomstscenario's ODIJ

Vraagstelling Verkenning toekomstscenario's ODIJ

Ontwikkel **scenario's** waarmee het bestuur van Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) in staat is keuzes te maken in de vervolgstappen om te komen tot een toekomstbestendige organisatie (fase 1). Werk de gekozen voorkeursscenario's verder uit en inventariseer en analyseer de **bereidheid om samen te werken** met ODIJ en de toekomstbestendigheid van andere omgevingsdiensten (OD's), waarmee het bestuur van ODIJ in staat is keuzes te maken in de vervolgstappen om te komen tot een **toekomstbestendige organisatie** (fase 2).

De voor deze vraagstelling relevante omgevingsdiensten zijn:

- Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- & Vechtstreek (OFGV)
- Omgevingsdienst Noord-Holland Noor (OD NHN)
- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG)
- Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)
- Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)

Vraagstelling | Aanpak verkenning

Werkwijze

- Op basis van **desk research en interviews** met leden AB, medewerkers ODIJ en vertegenwoordigers provincie zijn context en opgaven in beeld gebracht
- Vervolgens is een overzicht gemaakt van **alle mogelijke scenario's**. Op basis van een eerste weging is een eerste schifting aangebracht, waarbij enkele scenario's zijn afgevallen en enkele andere als voorlopige voorkeurscenario's zijn geselecteerd
- In de praktijk bleek dat onderscheid overigens niet hard en zijn de meeste scenario's meegenomen naar de verdiepingsfase. Daarin zijn **oriënterende gesprekken met potentiële partners** gevoerd om een beeld te krijgen van de mate waarin andere OD's aansluiten bij ODIJ en om een eerste indruk te krijgen van de bereidheid van deze partners om samen te werken met ODIJ, en zo ja in welke vorm
- Daarnaast zijn de scenario's besproken tijdens een heisessie van het DB van ODIJ en is de voortgang verschillende keren besproken met de begeleidingscommissie, die bestond uit vertegenwoordigers van het DB en het AB
- Op basis van de **weging** van de scenario's zijn **conclusies** getrokken en is een advies opgesteld met een **handelingsperspectief** voor ODIJ

Context | Scenario's als een van de drie sporen

- **Fase 1 Toekomstscenario's:** verkenning van de mogelijke toekomstscenario's
- **Fase 2 Toekomstscenario's:** verdieping van 2-3 geselecteerde scenario's: a. meerwaarde voor ODIJ en b. haalbaarheid en draagvlak bij potentiële samenwerkingspartners
- **Samenhang:** de resultaten van spoor 1 en 2 (basis op orde) vormen de basis voor het nul-scenario (minimaal noodzakelijke formatie en kosten)

Context | Basis op orde

Van -1 naar 0: vertrekpunt voor de toekomstscenario's

- Via spoor 1 (Seinstra) en 2 (IPR Normag) worden **financieringsstructuur** en **juridische structuur** (GR, DVO's) van ODIJ herijkt, opdat:
 - Opdracht en middelen in balans zijn
 - Er sprake is van meer evenwichtige verdeling van zeggenschap en risico's en duidelijke afspraken opdrachtgever-opdrachtnemer
 - Kortom: **basis op orde**
- Het gaat hier om **inhalen van achterstand**, om toewerken naar normale, evenwichtige en gezonde situatie > '**van -1 naar 0**'
- Deze 'basis-op-orde-actie' is **hoe dan ook nodig**, onafhankelijk van toekomstige scenario's; in elk scenario '**schoon door de poort**'
- Het resultaat van spoor 1 en 2 (basis op orde, incl. omvang formatie en budget) is het **vertrekpunt voor alle scenario's**
- Het is tevens het nulscenario waarmee de verschillende scenario's worden vergeleken

Aandachtspunten takenpakket en juridische structuur

- Als deelnemers hun nu bij ODIJ **ingebrachte taken terugtrekken**, dan worden maatregelen voor 'basis op orde' teniet gedaan. In dit rapport is het nulscenario gebaseerd op behoud van het **bestaande takenpakket**
- Aanpassingen van GR moet worden afgestemd op keuze voor het toekomstscenario

2. Ontwikkelingen en opgaven |

Ontwikkelingen en opgaven | Toekomst

Inhoudelijke opgaven

- Asbest afvalstromen
- Bodem afvalstromen
- Bodemenergie
- Circulaire Economie
- Energie- en warmtetransitie
- Gezonde leefomgeving (m.n. water en lucht)
- Indirecte lozingen
- Milieucriminaliteit
- Natuurbescherming
- Omgevingsvergunning milieu
- Omgevingswet
- RO & omgevingsadvies
- Stikstof en ZZS
- Waterstof
- Woningbouw, stedelijke vernieuwing

Opgaven werkwijze

- (Complexere) (EU) wet- en regelgeving
- Datagedreven werken (business intelligence; AADV en AI)
- Gezamenlijke Uitvoerings- & Handhavingsstrategie
- Implementatie Omgevingswet
- Inkoop en aanbesteding
- Integrale advisering
- Ketentoezicht
- P&C-processen

Ontwikkelingen

- Complexiteit:
 - Landelijk
 - Regionaal
 - Lokaal
- Gemeentelijke herindelingen/fusies
- Krappe arbeidsmarkt/vergrijzing personeelsbestand OD's en deelnemers
- Maatschappelijke aandacht
- Nieuwe thema's
- Samenwerking OD's en ketenpartners
- Versterken VTH-keten

Thema's samenwerking op provinciaal niveau

- **Inhoudelijk** > zie hiernaast
- **Werkwijze**
 - Uitwisseling van expertise > sparring partners
 - Samen innoveren
 - Bundelen van taken
 - Informatiegestuurd en datagedreven werken
 - Ketengericht werken en integraal adviseren
- Uit diverse verkenningen blijkt dat de ervaren **urgentie** voor samenwerking tussen de Noord Hollandse OD's **beperkt** is

Algemeen beeld

- **Complexere opgaven** die veelal spelen op (gebiedsoverschrijdend) regionaal (provincie), landsdeel of landelijk niveau (provincie, Seveso, ODNL)
- Samenleving en politiek stellen **hogere eisen** aan kwaliteit/professionaliteit OD's
- Noodzaak van **schaalvergroting** in aanpak (beleid) en organisatie
- Tegelijk wens tot kennis van en **nabijheid** tot lokaal niveau (Omgevingswet en wens bestuurders)

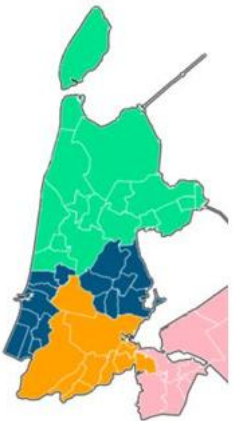
c.f. analyses van Van Aartsen, Berenschot, TG, pilots IBP, KIS, visitaties

Ontwikkelingen en opgaven | Schaalniveaus

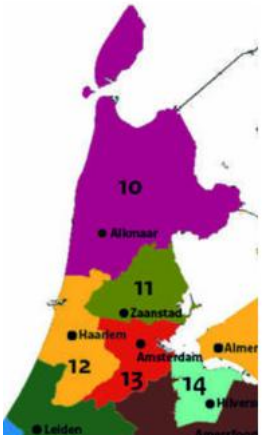
Verschillende schaalniveaus (zie bijlage 2)

- **Landelijk (nationaal) schaalniveau** wint aan belang als niveau voor krachtenbundeling:
 - Van Aartsen en IBP: krachtig pleidooi voor meer **uniformering** (mandaat, financiering, data)
 - Toenemende regierol ODNL: kennisinfrastructuur (KIS) > stevig opgetuigd, vakberaden, opleiding, visitatie, spreekbuis
- **Landsdeel-niveau** (=Seveso-gebieden): cruciale schakel voor KIS '1-6-8' (NH-Flevoland-Utrecht = landsdeel)
- **Provincie-niveau**: samenhang problematiek, provinciale taken en provinciaal beleid
 - Provincie heeft **sommige taken** belegd bij **één OD**, die de taak uitvoert voor het gehele grondgebied van de provincie
 - Gesprek over **herverdeling wettelijke basistaken provincie**, nu belegd bij OD NZKG (provinciale bedrijven niet-Seveso/RIE-4)
- **Subprovinciaal niveau** > samenwerking tussen twee of drie OD's, gezien aard en schaal van specifieke problematiek
 - Congruentie met een of meer **veiligheidsregio's (VR's)** > grondslag OD's (Kamerbrief mei 2025; loslaten kringen van gemeenten)
 - Congruentie vanuit inhoudelijke opgaven (genoemd door cie. robuustheid IBP):
 - Samenhang met Novex: Noordzee-kanaalgebied (OD NZKG en ODIJ), Regio Schiphol (OD NZKG, ODWH en ODIJ), Metropoolregio Amsterdam (OD NZKG, ODIJ en OFGV); *"In Noord-Holland is **de opsplitsing tussen OD IJmond en OD NZKG niet congruent met de opgaven in het gebied: niet logisch (...)**"*
- **Samenwerking tussen OD's** los van werkgebied, gezien specifieke opgaven, expertises of innovatie

Werkgebieden OD's

Veiligheidsregio's

Ontwikkelingen en opgaven | Consequenties 1/3

1. Consequenties voor het werk van ODIJ

Voor de VTH-taken

- VTH-taken moeten **meer integraal en in samenwerking** worden uitgevoerd; relatie met advisering; meer projectmatige aanpak, leren van ervaringen
- Nieuwe thema's (b.v. circulair) vragen **oplossingsgerichte houding** (creatief en in overleg met opdrachtgevers)
- Grotere complexiteit vereist meer **standaardisatie** in uitvoering > uniform afwegingskader (**level playing field**) met ruimte voor lokale normen

Voor de adviestaken

- Deel van vraagstukken vraagt om **grotere schaal** dan ODIJ, omdat ze regionaal of landelijk spelen (b.v.: stikstof, energie)
- Deel van vraagstukken vraagt om **kleinschaligheid** van ODIJ: lokaal en nabij
- Veranderende opgave vraagt **expertise** > uitdaging om (senior) medewerkers te binden en te boeien door **arbeidsmarktkrapte**
- Rijk wenst **sterkere adviesrol** OD's, sommige deelnemers overwegen juist terughalen adviestaken

Voor bedrijfsvoering (financiën, informatievoorziening en materieel)

- In bedrijfsvoering **efficiencywinst** realiseren door standaardisatie (juist ook om standaardisatie in uitvoering (VTH) te faciliteren)
- **Datagedreven werken** (van data naar informatie) vereist grotere schaal en/of samenwerking

Ontwikkelingen en opgaven | Consequenties 2/3

2. Consequenties voor de verantwoordelijkheid van deelnemers

Voor gemeenten en hun relatie met ODIJ

- Huidige mate van maatwerk door OD is niet houdbaar: **verwachtingen opdrachtgevers herijken**
- Besef dat meeste vraagstukken **gestandaardiseerde en uniforme aanpak** vragen
 - Deelnemers moeten daarom meer **met elkaar in gesprek** > samen tot standpunten komen
- Adviesrol OD vereist **vertrouwen** van deelnemers in OD, behoud/overdracht plustaken en voldoende ruimte voor innovatie. Vertrouwen vraagt dat **basis op orde** wordt gebracht

Voor de provincie

- Veranderende opgave vraagt van provincie **regiefunctie** actiever op te pakken: beleid en level playing field ¹
- Minimale deelname van provincie NH in ODIJ maakt ODIJ **kwetsbaar** (relevantie ODIJ voor provincie; robuustheid ODIJ). NB: Provincie NH heeft provinciale VTH-taken belegd bij andere OD's (bijv. natuurtaken bij OD NHN, basistaken bedrijven bij OD NZKG)

Deze consequenties zijn eerder benoemd door de commissie Van Aartsen. Het IBP-VTH heeft geresulteerd in concrete voorstellen en instrumenten (bv kwaliteitseisen 3.0, met daarin o.a. eisen t.a.v. adviesfunctie fysieke leefomgeving over omgevingsplannen)

¹ Zie ook het rapport van de ILT, *Coördinatietaak van provincies. Signalerend onderzoek naar de werking van het VTH-stelsel milieu*, 2 juli 2024. O.a. provincies Gld en ZH stellen zich actief op

Ontwikkelingen en opgaven | Consequenties 3/3

3. Consequenties voor de toekomstscenario's

- Ontwikkelingen maken VTHA-opgaven **complexer**
 - Kies daarom voor **langetermijnperspectief** van 5-10 jaar
 - Zorg dat VTHA-taken die dán aan de orde zijn **kwalitatief volwaardig** kunnen worden uitgevoerd (=toekomstbestendigheid)
- Aard en schaal van deel van de opgaven, daarvoor benodigde expertise én krappe arbeidsmarkt vragen om **schaalvergroting**, minimaal door samenwerking. Tegelijk vragen aard en schaal van (andere) opgaven en Omgevingswet om het organiseren van **nabijheid** (kennis van lokale situatie, contact met/bereikbaarheid voor deelnemers/lokale actoren, invloed/zeggenschap deelnemers)
- Voor alle scenario's is '**de basis op orde**' eerste vereiste
 - Niet huidige situatie van ODIJ, maar situatie na **doorvoering van korte-termijn maatregelen** (actualisering GR, DVO, financiering en formatie) geldt daarom als nulscenario
- Door te verwachten **fusies** van enkele deelnemende **gemeenten**¹ bestaat aanzienlijk **risico** dat een of meer van de **deelnemers ODIJ verlaat** (overgang naar andere OD) > de basis voor een zelfstandig ODIJ wordt daardoor nog smaller. Ook kunnen gemeentelijke fusies leiden tot **vertraging van besluitvorming** over ODIJ

¹ Uitgeest: gemeenteraad heeft principebesluit tot fusie genomen (30 jan 2025); nu volgt verkenning van fusiepartners. Wormerland, Oostzaan en Landsmeer (WOL) verkennen samenwerking en fusie-opties (met elkaar en andere gemeenten)

3. Beelden over ODIJ |

Beelden ODIJ | Bestuursrapportage

Conclusies Bestuursopdracht

2 zijden van de medaille

- Kwaliteit dienstverlening
- Nabijheid
- Flexibel
- Overhead en uurtarief laag
- Beleidsrijk
- 25 jaar ervaring
- Innovatief
- Eigen opleiding en doorstroom
- Slimme ICT-oplossingen

- Balans opdracht/middelen
- Minder incidentele middelen
- Verdringingseffect tegengaan
- Achterstanden wegwerken
- Actualiseren bedrijvenbestand
- Interne organisatie herijken
- Financieringsstructuur en GR herijken

Beelden ODIJ | Deelnemers (interviews 2025)

Opgehaalde beelden ODIJ

In december en januari is gesproken met 9 AB leden (8 wethouders en een gedeputeerde)

- **Brede en kwalitatief hoogwaardige** dienst
- **Can-do-mentaliteit**: er wordt actief meegedacht door medewerkers
- Niet altijd **bestuurlijk sensitief**: stukken zijn lang en inhoudelijk, niet alle deelnemers hebben capaciteit voor vertaalslag
- ODIJ is niet altijd **strategische sparring partner** voor wethouders > verschillende werelden en talen
 - Logisch gevolg van **(voormalige) zelforganisatie**, waarbij expert centraal stond en directie gesprekspartner van deelnemer was
 - Door **afwezigheid management** was ODIJ onvoldoende in staat om boven materie te staan en doel centraal te stellen
- Behoeft aan **meer proactieve** ODIJ, die relevante zaken (b.v. beslissingen rijk en gevolgen voor gemeenten) agendeert
- Door verzakelijking wordt ODIJ **minder flexibel** > logisch gevolg van verbeterplan
- Meer **transparantie** richting deelnemers: wat wordt geleverd voor bijdrage?
- Grotere aandeelhouders hebben **meer zeggenschap** > is dat passend?
- Herijking **financieringssystematiek** nodig, waarin deelnemers aan de voorkant worden meegenomen
- NB: **verschil in afstand** tot ODIJ tussen deelnemers: hoe meer taken deelnemers hebben belegd bij ODIJ, hoe intensiever het contact

Beelden ODIJ | Belangen & perspectieven (1/3)

Belangen en perspectieven van de geïnterviewden (deelnemers)

- Over een jaar zijn **gemeentelijke verkiezingen**
 - Wethouders kunnen **nu keuzes maken**, in verkiezingstijd gebeurt dat waarschijnlijk niet
 - Nieuwe colleges hebben mogelijk **andere visies en belangen** die dan eerst verkend moeten worden
 - Dit jaar besluit nemen, of waarschijnlijk tenminste jaar vertraging
- Door robuustheidstoets Rijk, bestuursrapportage en daaruit vloeiende trajecten staat **vanzelfsprekendheid ter discussie** van belegde taken bij ODIJ en denken deelnemers na over rolverdeling met ODIJ:
 - Deel van deelnemers wil **focus op basistaken** door ODIJ en **plustaken in huis** uitvoeren (blijven doen of terughalen), zodat ze er meer grip op hebben (invloed, flexibiliteit, prioriteringsmogelijkheden en integraliteit); evt. in samenwerkingsverbanden tussen gemeenten
 - M.n. kleine gemeenten zijn **afhankelijk van brede ODIJ**, want zelf geen capaciteit en voldoen niet aan kwaliteitseisen plustaken; enkele van hen gaan hoogstwaarschijnlijk fuseren met een naastgelegen gemeente en verlaten daardoor mogelijk ODIJ
 - **Omgevingswet** vereist o.a. advisering over milieunormen, uitvoeringstoets omgevingsplan; deelnemers wegen af: zelf doen, inhuur adviesbureaus of inzet OD? Overwegingen: kosten, capaciteit, level playing field (door regionale norm), kennisopbouw OD
- Er wordt op verschillende manieren naar Rijk (IBP, robuustheid) gekeken: "*Hoe heet wordt de soep gegeten?*"
 - Spanningsveld tussen het '**ravijnjaar**' en **robuustheidscriteria** (omzet) > hoe realistisch is het voldoen aan omzetnorm?
 - Grootste deel van geïnterviewden vindt dat ODIJ aan robuustheidseisen moet voldoen en dat daarop **geacteerd moet worden**
 - Klein deel van geïnterviewden vindt criteria niet passend en door Rijk afdwingbaar en voelt **minder urgentie** om erop te acteren

Beelden ODIJ | Belangen & perspectieven (2/3)

Belangen en perspectieven van de geïnterviewden (deelnemers ODIJ)

- Deelnemers hebben in verschillende mate behoefte aan '**nabijheid**':
 - Deel van deelnemers wil (veel) **invloed op werkwijze** ODIJ (b.v. wanneer en hoe gecontroleerd wordt (bedrijfscontroles))
 - Deel van deelnemers hecht vooral belang aan **onafhankelijkheid** ODIJ
- Grootste deel van deelnemers realiseert zich dat **kosten van ODIJ omhoog gaan** om ODIJ toekomstbestendig te maken en dat huidige financiële situatie niet meer houdbaar is
 - Deelnemers hebben **behoefte aan inzicht** welke **taken** ODIJ uitvoert, tegen welke **kosten** en welke **keuzes** (basis- en plustaken) ze hierin hebben (GR en DVO)
 - Op basis van dat inzicht kan **afweging** worden gemaakt wat de deelnemers uitbesteden aan ODIJ en wat ze zelf doen
- **Verdeelsleutel** voor kostentoerekening dient transparant te zijn > in huidige governance (GR, DVO's) is scheefgroei ontstaan
 - Belangrijk dat deelnemers op gelijke wijze 'verplichte en niet-verplichte' taken gaan afnemen

Beelden ODIJ | Belangen & perspectieven (3/3)

Perspectief provincie NH

- Provincie NH wil voorkomen dat er binnen de provincie een niet toekomstbestendige OD overblijft, dat is de reden dat de **provinciale natuurtaken** bij **OD NHN** belegd zijn.
- Voor provincie is **vergaande samenwerking of fusie** tussen OD's in NH noodzakelijk en moet OD NHN daar onderdeel van uitmaken. Meerwaarde van samenwerking of fusie ligt in aansluiting bij schaal problematiek en opgaven, geïntegreerde aanpak van complexe cases waarbij twee of meer OD's betrokken zijn (bv Tata, circuit Zandvoort), één loketgedachte richting bedrijven, kwaliteitsverbetering door bundeling expertise en efficiencywinst (ook door samenwerking in secundaire processen)
- Provincie kan **sturen op samenwerking of fusie** OD's NH door allocatie taken, financiering, bestuurlijke bemiddeling en druk en als toezichthouder (IBT)

4. Stelseleisen en robuustheid van ODIJ |

Stelseisen | Een veranderend speelveld

Zeker

Rijksoverheid

- Cie Van Aartsen: versterken VTH-keten, complexiteit toegenomen / risico's groter
- IBP: uitwerking in 6 pijlers
- Rijk stuurt met **robustheidscriteria**; waarschijnlijk verankering in AMvB
- Rijk koerst m.n. via omzetcriterium op **schaalvergroting**: minder OD's door fusies
- OD's moeten 1-4-2026 robuust zijn

Overige ontwikkelingen

- **Bezuinigingen** op gemeentefonds: alles moet goedkoper > gemeenten sturen hierop richting GR'en
- Ontwikkeling **ODNL**: hulpmiddel voor professionalisering OD's (Academy, visitaties, kennisinfrastructuur)
- BWT wordt geprivatiseerd (Wet kwaliteitsborging bouw) > minder taken gemeenten c.q. OD's?
- **Omgevingswet**: decentraal ingericht; hoge verwachtingen van rol OD's bij Omgevingswet

Onzeker

- Mocht het Rijk stelselwijzigingen overwegen, dan is dat relevant voor scenario's (b.v. naar 2 i.p.v. 6 Seveso+ diensten, verankeren robustheidscriteria in regelgeving, congruentie-eisen werkgebied)

Betekenis voor ODIJ

- ODIJ zet stappen naar **toekomstbestendigheid** (-1 naar 0), is daarmee nog niet robuust (oordeel over robustheid van rood naar oranje)
- Zonder aanvullende maatregelen staat zelfstandig voortbestaan **onder druk**
- **Spanning** centraliserende en decentrale tendensen

Stelseisen | Uit Kamerbrieven april en mei 2025

Brief 15 april 2025 over versterking VTH-stelsel

- “Het is de **verantwoordelijkheid van de omgevingsdiensten en hun opdrachtgevers** gezamenlijk om ervoor te zorgen dat zij aan de robuustheidscriteria voldoen. Het ministerie van IenW zorgt ervoor dat de **robuustheidscriteria in regelgeving** worden vastgelegd en is voornemens om een bevoegdheid te introduceren voor de staatssecretaris van IenW om bij te sturen als deze partijen niet zelfstandig aan deze verplichting voldoen”
- “Voor regie op kennisontwikkeling en -deling is **Omgevingsdienst NL** verantwoordelijk. (...) De Omgevingsdienst NL Academie, waarvan de gemeenten en provincies opdrachtgever zijn, heeft een forse professionaliseringsslag gemaakt”
- “Op dit moment wordt onderzocht hoe de **adviestaken** als onderdeel van de werkzaamheden van omgevingsdiensten geborgd kunnen worden”
- “Op dit moment wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn om het **basistakenpakket** te verbreden en hoe dit kan worden geborgd in regelgeving”

Stelseisen | Uit Kamerbrieven april en mei 2025

Brief 8 mei 2025 over maatregelen en wetsvoorstel versterking VTH

- Aankondiging van een **wetsvoorstel**:
 - Grondslag creëren om **robuustheidscriteria** voor OD's vast te stellen bij **AMvB**
 - **Kringen van gemeenten opheffen**; werkgebied van OD's moet overeenkomen **met één of meerdere Veiligheidsregio's**
 - **Uitzonderingsmogelijkheid** voor OD's die op 1 april 2026 voldoen aan robuustheidscriteria
 - Staat van VTH wettelijk **verankeren** > visitaties door OD's en VTH-onderzoeken die ILT uitvoert vormen belangrijke input
 - Mogelijkheid voor staatssecretaris van lenW voor ingrijpen als **kwaliteitsindicatoren** in Staat van VTH daar aanleiding toe geven (b.v. als gemeenten/provincies belemmeren dat OD kan voldoen aan robuustheidscriteria)
- Overige maatregelen in aanvulling op wet- en regelgeving:
 - Verduidelijken van de invulling van **provinciale coördinatietaak**
 - Verkennen hoe **adviestaak** van OD kan worden geborgd
 - Gezamenlijke **prioriteitsstelling**: landelijke uitvoeringsagenda met landelijke prioriteiten

Conclusie

- Landelijke stelseisen stimuleren **robuustheid en kwaliteit OD's** én landelijke rol **ODNL**

Robuustheid | Is ODIJ robuust?

- Rijk (Kamerbrief april 2025): **onzeker** of ODIJ robuust is op 1 april 2026 ('oranje'; oordeel oktober 2024 was: nee ('rood'))
- ODIJ (juni 2025): op omzetcriterium niet tijdig robuust ('rood'); op andere KPI's wel ('groen', niet op alle onderdelen tijdig)

	Robuustheidseisen (KPI's)	Beoordeling door Rijk (lenW, april 2025) en verwachting ODIJ zelf (deadline 1-4-2026)
1a	Min. omzet 16,5 mln. voor basis en milieugerelateerde plustaken (pp 2023)	lenW: ● ODIJ voldoet momenteel niet . Van -1 naar 0 (formatiestijging 15-17 fte en structurele verhoging overhead + bedrijfsvoering met 700.000/jaar) gaat in potentie substantieel bijdragen aan de robuustheid. lenW schat in dat er kans is dat ODIJ norm behaalt ODIJ: ● wordt niet gehaald
1b	80% personeel in dienst	lenW: ● ODIJ overtreft de norm (95% voor totale formatie, 96% voor milieusegment) (oordeel 2024)
2	Werken volgens de VTH-kwaliteitscriteria (basis- en plustaken)	lenW: ● ODIJ voldoet aan bijna alle kwaliteitscriteria , nog wel stap nodig (GR, fin.) ODIJ: ● na actualisatie GR en herijking financiën; deadline mogelijk niet voor alle onderdelen gehaald
3	Innovatie: innovatieagenda en –budget (1%)	lenW: ● ODIJ heeft geen innovatieagenda en –budget ODIJ: ● concept-innovatieagenda in AB in Q4 2025. Innovatiebudget nog niet in SOLL, ook noodzakelijk voor evt. fusie; in AB juni/juli
4	Continuïteit: financiële buffer (alg. reserve voor opvang fluctuaties takenpakket)	lenW: ● Afspraken over terugnemen (milieu)plustaken onvoldoende geborgd. (n.b. weerstandsratio voldoende) ODIJ: ● nieuwe GR en DVO-structuur voorziet hierin; deadline wordt niet voor alles gehaald
5	Informatiegestuurd werken; (budget intelligence en opleiding 3%)	lenW: ● Er is nog geen integrale BI-strategie. BI-capaciteitseis 3fte nog niet ingevuld. ODIJ: ● concept BI-strategie Q1 2026 naar AB; ambitie van 2 naar 3 fte BI eind 2025, dekking moet structureel in SOLL
6	Aansluiten bij identiteit werkgebied	Hierover worden geen opmerkingen gemaakt in de stukken

5. Toekomstscenario's |

Toekomstscenario's | Beschrijving scenario's

De mogelijke toekomstscenario's om te zorgen dat ODIJ **toekomstbestendig** is (= ook op langere termijn in staat is de taken adequaat en kwalitatief volwaardig uit te voeren) zijn in beeld gebracht. Dat resulteert in zes scenario's en een nulscenario (zie sheet 27).

Dimensies waarop scenario's van elkaar verschillen

- **Organisatievorm:** de drie hoofdrichtingen zijn 'zelfstandig', 'samenwerking' en 'samenvoeging', met daarbinnen diverse subvarianten. Het gaat hier om (toenemende) mate van integratie met een of meer andere OD's, c.q. (afnemende) mate van autonomie voor ODIJ. *Zie voor meer achtergrondinformatie bijlage 3*
- **Opdracht / takenpakket:** breedte van takenpakket, naar inhoud, naar werkgebied en/of naar type taak: basis/plus, VTH/Advies & innovatie/Bouwtaken
- **Interne organisatie:** vorm interne organisatie en mate waarin ODIJ hulpbronnen (incl. personeel) deelt
- **Governance:** besluitvormingsstructuur en de zeggenschap van de deelnemers

Toekomstscenario's | De mogelijke scenario's

	1 Zelfstandig	2 Samenwerking	3 Fusie
	Continuering huidige situatie – basis op orde (SOLL)*	Samenwerking met andere OD's	Fusie met 1-meer andere OD's
Varianten scenario	1.a Nulscenario 1.b Toevoeging taken I. Milieugerelateerde plustaken voor alle deelnemers II. Bouwtaken voor alle deelnemers 1.c Toevoeging extra deelnemers	2.a Structurele samenwerking 2.b Tijdelijke samenwerking als opmaat naar fusie	3.a. Fusie 3.b Opsplitsing en fusies
Opdracht / Takenpakket	1.a Nulscenario Mix: sommige gemeenten basis-, milieuplus- en bouwtaken/VTH én A; andere gemeenten alleen basistaken; beperkte provinciale taken 1.b Toevoeging taken I. Milieugerelateerde plustaken voor alle deelnemers II. Bouwtaken voor alle deelnemers	<i>Zie scenario 1</i> Samenwerking kan m.b.t.: • Primair proces: VTH en adviestaken, inhoudelijke vraagstukken • Bedrijfsvoering	Kan zowel smal (taken terugtrekken en alleen basistaken naar OD) als breed (VTHA milieu en/of bouwtaken, d.w.z. kiezen voor professionele uitvoering op afstand)
Interne organisatie (management)	Aparte organisatie Eigen personeel , geen formatie/hulpbronnen delen	Samenwerking met andere OD's: • Kennisuitwisseling • Inhuur capaciteit • Pooling capaciteit • Overdracht taakuitvoering • Expertisecentrum of Shared Service Centre	3.a. Fusie Eén geïntegreerde nieuwe dienst 3.b Opsplitsing en fusies Meerdere geïntegreerde nieuwe OD's
Governance / zeggenschap (bestuurlijk)	Eigen AB/DB ODIJ	Verschillende varianten: I. Samenwerkingsovereenkomst (SOK) II. Federatie	AB/DB voor nieuwe dienst(en), opheffen oude AB's/DB's

* Huidige situatie (begroting 2025) + basis op orde (extra kosten door in gang gezette korte termijnacties (GR, DVO, extra formatie SOLL)

Toekomstscenario's | 1 Nulscenario en zelfstandig

Scenario 1.a: Nulscenario – continuering huidige situatie / basis op orde (SOLL)

- Het **nulscenario** betreft de continuering van de **huidige situatie (SOLL)** als **zelfstandig ODIJ** met een **relatief beperkt takenpakket**. Naast lopende verbetertraject (Basis op orde (financieel en juridisch), PvA IBP en organisatie-inrichting) geen verdere aanpassingen

Scenario 1.b: Zelfstandig met extra taken en Scenario 1.c: Zelfstandig met extra deelnemers

- In deze scenario's blijft ODIJ **zelfstandig**, met in scenario 1.b een **breder takenpakket** of in scenario 1.c een of meer **extra deelnemers**
- **1.b Breder takenpakket:** dit vraagt om **solidariteit** van alle deelnemers > inleg van alle milieugerelateerde plus- en/of bouwtaken.
 - Veel deelnemers hebben aangegeven plustaken in **eigen beheer** te willen houden.
 - Voor inbreng bouwtaken is er bij deelnemers ODIJ **beperkt draagvlak** op dit moment
- **1.c Extra deelnemers**
 - Alleen relevant als extra deelnemers zorgen voor **voldoende extra omzet** om te zorgen dat ODIJ toekomstbestendig wordt
 - **Onbekend** of andere gemeenten bereid zijn om over te stappen naar ODIJ

Implementatie extra deelnemer(s)

- Verkenning met betrokken gemeente(n), provincie en andere OD, resulterend in intentie besluit: 4 maanden
- Uitwerking (governance, GR, DVO, interne processen, taken en financiering): 4 maanden

Toekomstscenario's | 2 Samenwerking (1/2)

Scenario 2.a: Structurele samenwerking

- ODIJ als zelfstandige OD gaat **structureel samenwerken** met andere OD's om te zorgen voor een **robuust VTH-stelsel**. Daarbij gaat het om het samen vervullen van taken, in het primair proces (bundelen van expertise en capaciteit, overdragen van taken, vorming van expertisecentrum) en/of in secundaire taken (shared service centrum)
 - Samenwerking richt zich inhoudelijk op volgende **thema's**: provinciale taken, gezamenlijke U&H-strategie, datagedreven werken (business intelligence; AADV en AI), milieucriminaliteit, ketentoezicht, energietransitie, ZZS en stikstof, circulaire economie, water- en bodem sturend, (EU) wet- en regelgeving, natuurbescherming en implementatie Omgevingswet
 - Samenwerking richt voor bedrijfsvoering op personeelsbeleid, inkoop, automatisering en communicatie
- **Mogelijke partners** zijn OD NZKG, OD NHN, OFGV, ODWH en ODMH
- Samenwerking kan op verschillende manieren worden **vormgegeven**:
 - Kennisuitwisseling – expertise delen, innovatie
 - Inhuur / pooling capaciteit – medewerkers delen
 - Overdracht taakuitvoering – ene OD voert taken uit voor andere OD (mandaat blijft bij eigen OD)
- Bestuurlijk krijgt samenwerking vorm via Samenwerkingsovereenkomst (SOK) of in federatievorm
 - I. **Samenwerkingsovereenkomst (SOK)** - Afspraken over te behalen resultaten en taken en verantwoordelijkheden van partijen. Afspraken hebben betrekking op uitvoering van specifieke omgevingstaken, leren van elkaar, innovatie en informatie-uitwisseling
 - II. **Federatie** - Flexibele benadering die OD's in staat stelt om vanuit eigenheid niet vrijblijvend zowel bestuurlijk als operationeel samen te werken, terwijl toch enige autonomie en nabijheid behouden blijft. Wordt vaak gebruikt in complexe omgevingen waarin samenwerking op regionaal of interorganisatieel (gemeentelijk) niveau nodig is om efficiënter en effectiever te kunnen opereren

Toekomstscenario's | 2 Samenwerking (2/2)

Scenario 2.b: Tijdelijke samenwerking (tussenfase)

- ODIJ gaat **tijdelijk samenwerken** een of meer andere OD's als opmaat voor fusie of opsplitsing
- **Mogelijke partners** zijn OD NZKG, OD NHN, OFGV, ODWH en ODMH
- Zie voor mogelijke vormgeving scenario 2.a
- Bestuurlijk krijgt samenwerking vorm via **I. Samenwerkingsovereenkomst** (SOK)

Implementatie samenwerking (structureel)

- Intentieverklaring (doel, organisatie, governance): 4-6 maanden
- Voorbereidingsfase (taken, inrichting expertisecentrum en SSC, uitwerking governance, samenwerkingsagenda): 4-6 maanden
- Reorganisatieplan en inrichting governance, resulterend in besluitvorming over SOK en reorganisatieplan): 6 maanden
- Implementatiefase: 6-9 maanden

Toekomstscenario's | 3 Samenvoeging (1/2)

Scenario 3.A. Fusie

- In dit scenario fuseert ODIJ met een of meer andere OD's en ontstaat **één geïntegreerde nieuwe OD** met een nieuw AB/DB. Taken, verantwoordelijkheden en personeel worden samengevoegd, resulterend in **gecoördineerde aanpak** van vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu en ruimtelijke ordening
- **Mogelijke partners** zijn OD NZKG, OD NHN, OFGV, ODWH en ODMH

Scenario 3.B Opsplitsen en fusie met andere OD's

- In dit scenario wordt **ODIJ beëindigd en opgesplitst**
- Er ontstaan **meerdere geïntegreerde nieuwe OD's** met een eigen AB/DB. Deelnemers van ODIJ sluiten daar bij aan. Taken, verantwoordelijkheden en personeel worden samengevoegd, resulterend in **gecoördineerde aanpak** van vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu en ruimtelijke ordening
- **Mogelijke partners** zijn OD NZKG, OD NHN, OFGV, ODWH en ODMH

Toekomstscenario's | 3 Samenvoeging (2/2)

Implementatie samenvoeging

- Verdiepend haalbaarheidsonderzoek: eventuele showstoppers, visie, taken (incl. differentiatie) en tarieven, governance, sturing, organisatie en formatie, HR, processen en systemen, cultuur, business case en risicoanalyse. Specifieke aandachtspunten zijn behoud van nabijheid en flexibiliteit en 'schoon door de poort': 6-8 maanden
- Intentieverklaring (doel, organisatie, governance): 4 maanden
- Inrichtingsfase (governance, (re)organisatie, processen en systemen, plaatsing): 9-12 maanden
- Implementatiefase: 12-24 maanden

NB: als uit het verdiepend haalbaarheidsonderzoek blijkt dat er eerst een samenwerkingsfase (scenario 2.b) nodig is, op basis waarvan besloten wordt tot een fusie, dan wordt dit opgenomen in de intentieverklaring en wordt de planning hierop aangepast

6. Inhoudelijke meerwaarde scenario's voor ODIJ |

Toekomstscenario's | 1.a Nulscenario (1/2)

Voordelen en kansen | 1a Nulscenario

- ODIJ behoudt eigen **identiteit** en **autonomie**
- Behoud **expertise en kwaliteit**
- **Nabijheid** van ODIJ bij deelnemers:
 - **Invloed, zeggenschap en grip** op besluitvormingsproces en kosten
 - Enige ruimte voor **maatwerk**
 - Goede kennis van **regionale vraagstukken**
 - Betrokkenheid bij **beleidscyclus van deelnemers**, dit sluit aan bij visie Omgevingswet

Nadelen en risico's | 1a Nulscenario

- **Niet toekomstbestendig** wat betreft middelen, kennis en expertise, wel stappen in die richting gezet
- Zelfstandig is ODIJ **kwetsbaar** als werkgever
 - Door **arbeidsmarktkrapte** is het lastig goede (senior) medewerkers te vinden en te behouden
 - Door beperkte schaal zijn **ziekte en verlof** intern moeilijk op te vangen
 - **Lonen liggen lager** bij ODIJ dan bij vergelijkbare OD's

Toekomstscenario's | 1.a Nulscenario (2/2)

Randvoorwaarden | 1a nulscenario

- Alleen realiseerbaar bij **extra inkomsten**, dus extra **taken** of extra **deelnemers** (scenario 1.b of 1.c) en/of **samenwerking** (scenario 2.a)

Conclusies | 1a nulscenario

- **Als zelfstandige OD** is ODIJ ook na maatregelen i.h.k.v. 'Basis op orde' **nog niet voldoende toekomstbestendig**
- Zonder aanvullende maatregelen blijft ODIJ **kwetsbaar** (o.a. financieel, expertise en arbeidsmarktkrapte) en worden deelnemers van ODIJ onvoldoende bediend voor complexe vraagstukken die de capaciteit van de individuele OD te boven gaan
- Bovendien bestaat het risico dat **Rijk of provincie** over 1-2 jaar ingrijpt ('niet robuust') en dwingt tot samenwerking of fusie (= 'over ons, zonder ons')

Toekomstscenario's | 1.b en 1.c Zelfstandig (1/3)

Voordelen en kansen | 1.b extra taken en 1.c extra deelnemers

- Zie voordelen en kansen scenario 1.a

Voordelen en kansen scenario | 1.b extra taken

Breed takenpakket zorgt voor **meer toekomstbestendigheid**:

- **Als milieugerelateerde plustaken** inbrengen én **provinciale basistaken** naar ODIJ > **marginaal voldoen aan omzetcriterium**
 - Draagt wel bij aan toekomstbestendigheid dienst
- **Als bouwtaken toevoegen** > toekomstbestendige dienst (niet robuust)
 - Hier is beperkt draagvlak voor onder deelnemers ODIJ op dit moment

Voordelen en kansen scenario | 1.c extra deelnemers

Extra deelnemers zorgt voor toekomstbestendigheid in termen van **kwaliteit, robuustheid/omzetcriterium en congruentie**

- Grote gemeente (met voldoende omzet) zorgt voor **toekomstbestendigheid**
- Kans voor **congruentie met VR**
 - Mogelijkheid voor zowel inhoudelijke als geografische congruentie

Toekomstscenario's | 1.b en 1.c Zelfstandig (2/3)

Nadelen en risico's scenario's

- **Scenario 1.b zelfstandig extra taken**
 - Alleen als **alle milieugerelateerde plustaken en bouwtaken** ingebracht worden is ODIJ stevig toekomstbestendig
 - Dat is **niet waarschijnlijk** (veel deelnemers willen (een deel van de) plustaken in eigen beheer uitvoeren; voor inbreng bouwtaken is er **beperkt draagvlak** bij deelnemers van ODIJ op dit moment)
 - Bouwtaken **tellen niet mee** voor het omzetcriterium, waardoor dit niet gehaald wordt
- **Scenario 1.c zelfstandig extra deelnemers**
 - Alleen bij overgang **grote gemeente (voldoende omzet)** wordt ODIJ stevig toekomstbestendig
 - Overgang gemeente met risicovolle bedrijven (Seveso installaties) is **zeer onwaarschijnlijk**
- In alle andere gevallen gelden de nadelen van het nulscenario 1.a

Randvoorwaarden | 1.b extra taken en 1.c extra deelnemers

- **Steun provincie en akkoord Rijk**, omdat scenario stevig toekomstbestendig kan zijn, maar mogelijk niet aan omzetcriterium voldoet
- Scenario 1.c vraagt **instemming van OD** waar potentiële extra deelnemers toebehoort

Toekomstscenario's | 1.b en 1.c Zelfstandig (3/3)

Conclusies

- **Scenario 1.b zelfstandig met extra taken**
 - Met onderbrengen van adviestaken en milieugerelateerde plustaken van alle deelnemers bij ODIJ blijft **toekomstbestendigheid kwetsbaar** en wordt niet voldaan aan het omzetcriterium
 - Het maakt ODIJ desondanks kwalitatief sterker
 - Als ook provinciale bedrijven (wettelijke basistaak) bij ODIJ worden ondergebracht wordt ODIJ **marginale robuust**, maar blijft toekomstbestendigheid kwetsbaar
 - Niet alleen financieel, maar ook vanuit het perspectief van expertise en het binden van (senior) medewerkers
 - Als alle bouwtaken worden ondergebracht bij ODIJ neemt **toekomstbestendigheid sterk toe**, maar wordt formeel niet voldaan aan omzetcriterium, dat zich immers alleen richt op de milieutaken
 - Een deel van deelnemers van ODIJ heeft aangegeven **bouwtaken niet te willen inbrengen** op dit moment
 - Tenzij dat standpunt verandert, is dit scenario (1b extra bouwtaken) onhaalbaar
- **Scenario 1.c zelfstandig met extra deelnemers**
 - Als gekozen wordt voor (inhoudelijke) congruentie met VR's en de overstap van grote gemeente(s) naar ODIJ is sprake van **toekomstbestendige ODIJ**
 - Het is zeer **onwaarschijnlijk** dat een gemeente met risicovolle bedrijven (Seveso installaties)_overstapt

Toekomstscenario's | 2.a Samenwerking (1/2)

Voordelen en kansen | 2.a structurele samenwerking

- Combinatie van **krachtenbundeling en schaalvoordeel** met principieel **decentrale basis**
- ODIJ behoudt in grote lijnen eigen **identiteit** en **aanzienlijke autonomie**
- **Behoud nabijheid** van ODIJ bij deelnemers
 - Belangrijke mate van **invloed, zeggenschap en grip** op besluitvormingsproces en kosten
 - Behoud van ruimte voor **maatwerk**
 - Goede kennis van **regionale vraagstukken**
- **Schaalvoordelen** door gezamenlijke uitvoering (shared service center: kostenbesparing en efficiëntiewinst in ondersteunende processen; expertisecentrum: kwaliteitsverbetering in primaire processen)
- Toegenomen complexiteit vereist **meer standaardisatie in uitvoering**; uniform afwegingskader met ruimte voor lokale normen
 - Er ontstaat '**Level Playing field**' voor ondernemers in de regio
 - **Datagedreven werken** (van data naar informatie) vereist grotere schaal
 - **Vermindert kwetsbaarheid** ODIJ (en daardoor deelnemers) en **verhoogt kwaliteit** t.b.v. complexe opgaven
 - **Delen van kennis, expertise, medewerkers en middelen** voor **gemeenschappelijke uitdagingen**
 - Biedt ruimte om te **leren** en voor **innovatie** (AI, data, etc.)
 - **Betere en bredere dienstverlening** aan deelnemers
 - Meer bestuurskracht en **sterkere gesprekspartner** naar provincie en Rijk > betere onderhandelingspositie
 - Aantrekkelijker **positie** richting **werknemers** (binden en boeien, doorstroommogelijkheden, onderling sparren)

Toekomstscenario's | 2.a Samenwerking (2/2)

Nadelen en risico's | 2.a structurele samenwerking

- ODIJ **voldoet niet aan omzetcriterium** als zelfstandige organisatie in een samenwerking
- Samenwerking resulteert in **complexere governance** > minder grip op samenwerking, **complexere en tragere besluitvorming**
- Behoud van eigen systemen en processen **beperkt schaalvoordelen**
- **Kosten en opbrengsten** bij samenwerking vaak niet in balans; risico van **vrijblijvendheid** en **beperkte slagkracht**

Randvoorwaarden | 2.a structurele samenwerking

- **Transparantie** naar deelnemers over werking samenwerking en bijbehorend mandaat; **bestuurlijke steun** (deelnemers) voor samenwerking; mandaat/handelingsruimte voor directeuren/MT en voldoende middelen (capaciteit en budget)
- Samenwerking **vraagt sturing** op cultuur, relatie, procedure en inhoud > **heldere langetermijnvisie** op samenwerking
- **Ontschotting** in kennis, medewerkers en materieel (financiën, software, etc.)
 - Er kan gestart worden met **pilots en experimenten**
 - Groep medewerkers **vrijstellen en verantwoordelijk** maken voor de samenwerking
 - Vraagt om **cultuurshift**: denken vanuit samenwerking i.p.v. vanuit eigen OD (gemeenschappelijk belang i.p.v. eigen belang)
- Vanaf start duidelijk maken dat deze samenwerking **geen voorstadium van fusie** is
- **Passende governance vorm** kiezen en inregelen (SOK of federatie), incl. **borging zeggenschap** deelnemers
- **Steun provincie en akkoord Rijk**, omdat scenario stevig toekomstbestendig kan zijn, maar niet aan omzetcriterium voldoet

Toekomstscenario's | 2.b Samenwerking

Voordelen en kansen | 2.b tijdelijke samenwerking

- Laagdrempelige manier om **gefaseerd** toe te werken naar een fusie > veilige eerste stap en ruimte om elkaar te leren kennen. Dit is vooral van belang als partijen nog onzeker zijn over fusie,
- Zie verder voordelen en kansen scenario 2.a

Nadelen en risico's | 2.b tijdelijke samenwerking

- Zie nadelen en risico's scenario 2.a

Randvoorwaarden | 2.b tijdelijke samenwerking

- Zie randvoorwaarden scenario 2.a
- Vanaf start duidelijk maken dat **perspectief** fusie is of dat dit nog niet bepaald is en wanneer het bepaald wordt

Toekomstscenario's | 2.a en 2.b. Samenwerking

Conclusies | 2.a structureel en 2.b tijdelijk

- Samenwerking biedt kansen voor ODIJ om **toekomstbestendiger** te worden, beter in staat te zijn om te gaan met de toenemende complexiteit van opgaven en senior medewerkers aan zich te binden. Bovendien zijn er steeds meer vragen die de schaal van individuele OD te boven gaan. Samenwerking kan door **krachtenbundeling** bijdragen aan betere dienstverlening en kostenbesparing op m.n. secundaire processen
- In toenemende mate is er sprake van landelijke samenwerking binnen **ODNL-verband**. Van belang is te onderzoeken voor welke opgaven welke partner(s) geëigend is/zijn om mee samen te werken. Daarbij is het evenwicht tussen **halen en brengen** een belangrijk aandachtspunt, evenals de bereidheid van andere partijen om samen te werken
- Bij samenwerkingsscenario blijft ODIJ zelfstandig, waardoor **nabijheid en zeggenschap** gewaarborgd worden. Wel bestaat het **risico** van tragere (samenwerkingsovereenkomst) of complexere (federatie) besluitvorming en moet expertise soms van verder weg betrokken worden
- Aandachtspunt bij samenwerkingsscenario's is de balans tussen **kosten en opbrengsten**. Zeker als samenwerking een vrijblijvend karakter heeft, wegen opbrengsten niet op tegen de kosten en is er **weinig slagkracht**, waardoor van de potentiële voordelen te weinig terecht komt
- Belangrijk motief voor samenwerking kan zijn om elkaar beter te leren kennen en de samenwerking te benutten om naar elkaar toe te groeien als **opmaat voor fusie**
- Gegeven thema's waar samenwerking zich vooral op richt (provinciale taken, gezamenlijke U&H-strategie, data gedreven werken (business intelligence; AADV en AI), milieucriminaliteit, ketentoezicht,, energietransitie, ZZS en stikstof, circulaire economie, water- en bodem sturend, (EU) wet- en regelgeving, natuurbescherming, implementatie Omgevingswet, personeelsbeleid, inkoop en automatisering) lijkt er vooral sprake van **inhoudelijke meerwaarde** bij samenwerking tussen OD's binnen de provincie Noord Holland. Daarnaast is er winst te boeken bij **bilaterale samenwerking**

Toekomstscenario's | 3.a Fusie (1/4)

Voordelen en kansen | 3.a fusie

- **Toekomstbestendige** OD die toegerust is voor complexe opgaven en voldoet aan (omzet)criteria
- **Schaalvoordelen** door bundeling van formatie en middelen; dat leidt (op termijn) tot kostenbesparing, efficiëntere processen en **slagkracht**
 - Beter toegerust voor vraagstukken die vragen om grotere schaal, omdat ze op regionaal of landelijk niveau spelen (b.v. milieutaken, transitieopgaven (stikstof, energie), ZZS, milieucriminaliteit, ketentoezicht, etc.)
 - **Datagedreven werken** (van data naar informatie) vereist grotere schaal en/of samenwerking
 - Biedt middelen en capaciteit om beter '**adviesbureau**' van **deelnemers** te worden en deelnemers te stimuleren om extra taken in te leggen
 - Ook **fusiepartner(s)** worden robuust(er)
 - ODIJ kan andere OD('s) expertise 'brengen' op **advisering in ruimtelijke ontwikkelingen**
 - **Eenduidigheid** in processen en systemen
 - Toegenomen complexiteit vereist meer standaardisatie in uitvoering; uniform afwegingskader met ruimte voor lokale normen
 - Ontstaat '**Level Playing field**' voor ondernemers in de regio
- Meer bestuurskracht en **sterkere gesprekspartner** t.o.v. provincie en Rijk > betere onderhandelingspositie
- Aantrekkelijker **positie** richting **werknemers** (binden en boeien, professionaliseren, doorstroommogelijkheden, onderling sparren)

Toekomstscenario's | 3.a Fusie (2/4)

Nadelen en risico's fusie | 3.a fusie

- **Beperking van invloed en zeggenschap** van afzonderlijke deelnemers
- Bij ongelijkheid tussen fusiepartners ervaring van **overname**
- Potentiële fusiepartners hanteren mogelijk **hogere tarieven** en/of hebben **andere taakopvatting**
- **Risico van weerstand en leegloop** onder medewerker
- **Transitieproces en tijdelijke kostenverhoging**
 - Kost naar schatting 2 jaar en enkele miljoenen: investeren in processen culturen en systemen)
- **Verlies van identiteit**, waardoor lokale of gespecialiseerde expertise verloren kan gaan
- Grotere, uniforme organisatie is **minder flexibel** en kan daardoor minder snel inspelen op specifieke (lokale) behoeften

Randvoorwaarden | 3.a fusie

- **"It takes two to tango"**
- **"Schoon door de poort"**: basis op orde
- **Waarborgen nabijheid dienstverlening** (o.a. regiodirecteuren of accountmanagers en meerdere locaties) en **zeggenschap**
- Nadere analyse schaal- en kostenvoordelen
- Te overwegen is te beginnen met samenwerking (scenario 2.b) en van daaruit door te ontwikkelen tot een fusie (scenario 3.a)

Toekomstscenario's | 3.a Fusie (3/4)

Verdieping mogelijke partners

- Vanuit perspectief ODIJ is fusie het meest voor de hand liggend met **een of twee OD's in Noord Holland: OD NHN en ODNZKG**
 - **Andere OD's** liggen minder voor de hand, omdat ze niet grenzen aan ODIJ (OFGV en ODMH), in een andere provincie en VR liggen, wat de complexiteit van fusie verhoogt (ODWH en ODMH)
 - Bij fusie over de provinciegrens zie je in de praktijk dat een OD zich dan vooral op **één provincie richt**
 - ODWH en ODMH hebben hun focus op het samenwerkingsverband van de OD's in **Zuid-Holland**

OD NHN

- **Argumenten die pleiten voor fusie** vanuit het perspectief van ODIJ met OD NHN:
 - Fusie draagt bij aan **toekomstbestendigheid** van ODIJ en OD NHN
 - Door fusie worden **natuurtaken** ook onderdeel van takenpakket van ODIJ
 - **Tarieven** van beide OD's liggen redelijk laag
 - Overeenkomsten in **opgaven**
 - Er is sprake van een **aaneengesloten gebied** (dat overigens niet congruent is met een VR)
- **Argumenten die pleiten tegen fusie** vanuit het perspectief van ODIJ met OD NHN:
 - Verschillende opvattingen over **verhouding tussen deelnemers en OD**. Deelnemers van OD NHN willen **zo min mogelijk taken** beleggen bij OD i.t.t. deelnemers ODIJ
 - OD NHN is **zelf ook bezig om toekomstbestendig** te worden
 - OD NHN en ODIJ zijn weinig complementair aan elkaar, spelen **zelfde uitdagingen** in termen van professionalisering, kwaliteit en aantrekkelijkheid als werkgever

Toekomstscenario's | 3.a Fusie (4/4)

OD NZKG

- **Argumenten die pleiten voor fusie** vanuit het perspectief van ODIJ met OD NZKG:
 - OD NZKG is robuuste en toekomstbestendige OD
 - Gebieden sluiten op elkaar aan en vormen samen een **aaneengesloten gebied** dat bovendien **congruent** is met twee VR's
 - **Opgaven** komen voor een deel overeen
 - Voor een deel houden beide OD's zich met **dezelfde bedrijven** bezig
 - Door een fusie met OD NZKG wordt **ODIJ toekomstbestendig** (toegerust voor toekomstige opgaven, aantrekkelijk als werkgever, ruimte voor innovatie, ruimte voor professionalisering)
- **Argumenten die pleiten tegen fusie** vanuit het perspectief van ODIJ met OD NZKG:
 - Schaalverschil (ervaring van **overname**)
 - **Governance** (beperking van de zeggenschap van de deelnemers)
 - **Risico van verlies aan nabijheid** van de dienstverlening en lokale expertise
- Dat vraagt **afspraken** over zeggenschap en sturing, nabijheid dienstverlening, tarief, cultuur en huisvesting

Toekomstscenario's | 3.b Opsplitsen

Voordelen en kansen | 3.b opsplitsen

- Zie scenario 3.a
- Opsplitsen van ODIJ in verschillende regio's, kan resulteren in gedeeltelijke inhoudelijke **congruentie** (op onderdelen dezelfde opgaven / bedrijvigheid – geldt meer voor Noordzeekanaal-gemeenten en Kennemerland dan voor Waterland)

Nadelen en risico's | 3.b opsplitsen

- Zie scenario 3.a
- ODIJ wordt **uit elkaar getrokken**, hierdoor wordt teniet gedaan wat is opgebouwd. Synergie gaat verloren. Leegloop medewerkers. Ervaring van overname
- Geen samenhangende bestuurlijke verbanden (Waterland en NHN; Kennemerland-Noordzeekanaal gemeenten- NHN)
- Er is sprake van meerdere 'kleine' fusies, dat verhoogt **complexiteit**
 - ODIJ heeft weinig zeggenschap in nieuwe organisatie
 - Er is meerdere keren sprake van een volledige integratie, dit kost veel extra tijd en middelen
- Aannemelijk dat brede dienstverlening van ODIJ wordt **gereduceerd** tot basis
 - Wat gebeurt er met **plustaken**, die teruggaan naar deelnemers?
 - Kunnen ze dat aan en wat komt er voor terug in de plaats (**kwaliteit**)?
- Ook na opsplitsing geen volledige congruentie met veiligheidsregio's

Toekomstscenario's | 3 Samenvoeging (1/2)

Randvoorwaarden | 3.b opsplitsen

- Zie scenario 3.a

Conclusies | 3.a fusie en 3.b opsplitsing

- Fusie biedt kansen voor ODIJ om te ontwikkelen tot **toekomstbestendige OD**
 - Er wordt **schaalvoordeel** gerealiseerd > draagt bij aan **kwaliteit** primair proces en **efficiëntie** secundaire processen
 - Fusie sluit aan bij het gegeven dat een deel van vraagstukken vraagt om **grotere schaal dan ODIJ**, omdat ze regionaal of landelijk spelen (b.v. transitieopgaven (stikstof, energie), ZZS, milieucriminaliteit, etc.).
 - Vanuit perspectief van ODIJ biedt fusie **kansen voor versterking** van innovatie, ketentoezicht, datagericht werken, professionalisering en versterking van de slagkracht.
 - Bovendien wordt de nieuwe OD een **sterkere gesprekspartner** naar provincie en Rijk
- **Fusie met robuuste OD** die zelf ook de '**basis op orde**' heeft biedt voor ODIJ de beste kans om toekomstbestendig te worden.
 - Een OD met een overeenkomende opgave, aangrenzend werkgebied en zelfde taakopvatting is wenselijk
 - ODIJ wordt hierdoor toekomstbestendig (toegerust voor toekomstige opgaven, aantrekkelijk als werkgever, met ruimte voor innovatie en ruimte voor professionalisering)
 - Voorwaarde is wel dat er afspraken worden gemaakt over zeggenschap en sturing, nabijheid dienstverlening, tarief, cultuur en huisvesting
- **Fusie of opsplitsing met OD die provinciegrenzen overstijgt, is niet realistisch.** Aantal OD's grenzen niet aan ODIJ (OFGV en ODMH), liggen in een andere provincie en VR en/of zijn al actief in een eigen samenwerkingsverband (ODWH en ODMH > ZH)
 - Theoretisch hoeft dat geen probleem te zijn, maar in praktijk zie je dat OD zich dan vooral op één provincie richt.

Toekomstscenario's | 3 Samenvoeging (2/2)

Conclusies (vervolg)

- Binnen ODIJ is er zorg dat nabijheid, invloed op de besluitvorming en lokale kennis verloren gaan bij samenvoeging.
Randvoorwaarden en aandachtspunten zijn:
 - **Nabijheid** wordt geborgd, zowel in governance als in dienstverlening
 - Dit geldt voor zowel deelnemers als medewerkers (woon-werkafstand), door **regionale kantoren en teams**, door inzet van medewerkers met specifieke expertise van het gebied en door duidelijke aanspreekpunten (accountmanagement), op medewerkers- en managementniveau (b.v. regiodirecteur)
 - Scheiding tussen **eigenaarsrol** (verbonden met de GR) en **opdrachtgeversrol** (verbonden met de DVO)
 - In eigenaarsrol moeten kleinere gemeenten goed vertegenwoordigd zijn en in opdrachtgeversrol moet er sprake zijn van differentiatie in de dienstverlening naar grote en kleine gemeenten.
 - Andere randvoorwaarden zijn dat de noodzaak en meerwaarde van de fusie worden gezien en er een duidelijk en eerlijk verhaal is **voor medewerkers**, met oog voor verschillende 'bloedgroepen' (incl. snelheid van fusieproces)
- Bij opsplitsing wordt ODIJ **uit elkaar getrokken**. Hierdoor wordt teniet gedaan wat is opgebouwd en gaat synergie verloren
 - Dat leidt waarschijnlijk tot leegloop van medewerkers en tot ervaring van overname
 - Aannemelijk is bovendien dat de brede dienstverlening van ODIJ wordt **gereduceerd** tot basistaken

Toekomstscenario's | Verdieping

Fase 1 – toekomstscenario's

- In fase 1 zijn **alle mogelijke toekomstscenario's** voor ODIJ in beeld gebracht > zie onderstaand schema

1 Zelfstandig (Continuering huidige situatie – basis op orde)			2 Samenwerking met andere OD's		3 Fusie met 1- meer andere OD's	
1.a Nulscenario	1.b extra taken I. Milieugerelateerde plustaken II. Bouwtaken	1.c extra deelnemers	2.a Structurele samenwerking I. (SOK) II. Federatie	2.b Tijdelijke samenwerking I. SOK	3.a. Fusie	3.b Opsplitsing en fusies

Fase 2 – Voorkeursscenario's

- Voor fase 2 is een selectie gemaakt van **voorkeursscenario's** door het AB: 1.a nulscenario, 1.b.I/II extra taken, 1.c extra deelnemers, 2 structurele samenwerking (met **4 OD's binnen NH** vanwege slagkracht) en 3 fusie > zie schema
- Scenario 2.b tijdelijke samenwerking wordt meegenomen als tussenstap bij scenario 3 fusie. De governance-varianten van samenwerking zijn 2.a SOK en 2.b federatie. Scenario 3.b opsplitsing wordt niet getoetst, omdat in verkenning geen concrete invulling naar voren is gekomen die meerwaarde heeft voor ODIJ
- De voorkeursscenario's zijn verdiept d.m.v. **financiële informatie** (H7) en interviews met **mogelijke samenwerkingspartners** (H8). Tot slot is op de voorkeursscenario's **het afwegingskader** (H9) toegepast.

1 Zelfstandig (Continuering huidige situatie – basis op orde)			2 Structurele samenwerking met andere OD's NH		3 Fusie met 1- meer andere OD's	
1.a Nulscenario	1.b extra taken I. Milieugerelateerde plustaken II. Bouwtaken	1.c extra deelnemers	2.a SOK	2.b Federatie	3 Fusie I. Tijdelijke samenwerking	

7. Financiën |

Financiën | Uitgangspunten (1/2)

Een indicatieve analyse

- Voor scenario's is financiële analyse gemaakt > schatting van kosten en baten is **indicatief**
- In nulscenario 1.a wordt uitgegaan van **SOLL-situatie** uit spoor 'Basis op orde – financiën' en bijbehorende voorlopige **begroting 2027**
- Op basis daarvan is vervolgens voor andere scenario's (varianten van zelfstandig, samenwerking en fusie) een inschatting gemaakt van kosten en baten
- Kosten omvatten **enerzijds incidentele of eenmalige kosten** die nodig zijn om het scenario te realiseren, **anderzijds structurele, jaarlijkse kosten** nadat het scenario is gerealiseerd
 - Bij de **baten** gaat het om structurele baten
- Bij inschatting is **gebruik** gemaakt van **ervaringen elders** (vorming van OD's, gemeentelijke herindelingen en fusie van 2 OD's op Veluwe)
 - Zowel kosten als opbrengsten zijn **voorzichtig ingeschat** (bandbreedte 50-100%)
- Cijfers zijn uitgewerkt vanuit **perspectief ODIJ**
 - Kosten en baten worden in scenario 2 samenwerking gedeeld door 4 (aannee samenwerking 4 OD's NH), dus kosten voor totaal 4 keer zo hoog, bij fusie door 2 (aannee fusie 2 OD's)
- Analyse is **indicatief** > niet gerekend met concrete fusiepartner of inhoudelijke samenwerking
 - **In latere fase** zal in alle scenario's **concretere financiële analyse** moeten worden gemaakt, met daadwerkelijke cijfers van taken, diensten, formatie etc. van betrokken OD's

1.b en 1.c Zelfstandig

- Begroting 2027 o.b.v. SOLL

2 Samenwerking

- Basis: taken nulscenario / SOLL
- Schaal: 4OD's NH
- Variant:
 - a. o.b.v. SOK
 - b. via Federatie

3 Fusie

- Basis: taken nulscenario / SOLL
- Fusie met 1 OD
- Handhaving huidige locaties i.v.m. nabijheid

Financiën | Uitgangspunten (2/2)

Incidentele of proceskosten

- Kosten zijn sterk **afhankelijk van doorlooptijd** totstandkoming
- Kosten van afstemming/ integratie van systemen zijn sterk **afhankelijk van kenmerken systemen** van betrokken OD's: gebaseerd op kosten integratie (geen nieuw systeem)
- Kosten die ontstaan als gevolg van een sociaal plan, evt. boventalligen of overige frictie kunnen op dit moment niet worden bepaald en zijn van meerdere factoren afhankelijk. Vooral kosten van eventuele boventalligen kunnen flink oplopen: **PM**
- Bij Ministerie van **IenW** kan **subsidie** worden aangevraagd bij fusie (0,5 mln.) tot 1 april 2026

Structurele kosten

- Structurele kosten **bij samenwerking**: bij SOK het programmatisch organiseren van samenwerking (ondersteuning, aansturing, bijeenkomsten); bij federatie bestuurskosten (o.a. klein (staf)bureau)
- Structurele kosten **bij fusie** zitten vooral in te verwachten stijging van kosten voor het loongebouw, omdat aantal functies afhankelijk zijn van omvang van OD

Structurele baten

- Alle varianten: **baten moeten niet worden overschat**. Er moeten andere motieven gelden voor keuze voor een scenario
- Mogelijke baten zitten vooral in **voorkomen van gaten in uitvoering** (die moeten worden ingevuld met inhuur) en enige **efficiencywinst in uitvoering en inkoop**

Financiën | Zelfstandig: 1a nulscenario

Financiële uitgangspunten

- Basis is **SOLL-situatie (2027)** uit het programmalijn 'Basis op orde':
 - Huidige taken zijn leidend
 - IST-SOLL wordt gerepareerd
 - Formatie primair proces: 116,5 fte:
 - Milieu: 77 fte, Bouw: 21 fte, Overig: 19 fte
 - Overhead 22%
 - Formatie-onafhankelijke overhead blijft gelijk als OD in omvang toeneemt

Financieel effect (indicatief)

- Stijging omvang primair proces met bijna 11 fte
- Reparatie overhead conform uitwerking
- Nieuw uurtarief o.b.v. financiële uitgangspunten: € 115,46

Concept begroting ODIJ 2027 o.b.v. SOLL

	*€ 1.000
Salarislasten primair proces	11.887
Salarislasten Overhead	3.405
Overig	588
Kapitaallasten	222
Materiele overhead (ICT/Huisvesting)	1.657
Totaal	17.759
Productieve uren	153.808
Uurtarief	€ 115,46

Overhead percentage	22%
---------------------	-----

Formatie onafhankelijke overhead

	€
Directeur schaal 15	170.000
Manager Bedrijfsvoering schaal 13	135.000
Controller schaal 11	109.000
Bestuursadviseur schaal 11	109.000
Informatiemanager schaal 11	109.000
Communicatiestrateg schaal 10	95.000
Opleiding/HR strateg schaal 10	95.000
Totaal	822.000

Financiën | Zelfstandig: 1.b/1.c taken/deelnemers

Scenario 1.b extra taken

- Eerste schatting van **extra omzet** bij uitbreiding takenpakket, gebaseerd op SOLL-tarieven:
- I. Extra milieugerelateerde plustaken:**
 - Uitbreiding met milieugerelateerde plustaken: € 2,3 mln. extra omzet
- II. Extra bouwtaken:**
 - Uitbreiding met bouwtaken (alle bouwtaken van alle deelnemers): € 5,2 mln. extra omzet

Scenario 1.c extra deelnemers

- Uitbreiding ODIJ met **grote gemeente** leidt tot voldoende extra omzet om toekomstbestendig en robuust te zijn

Extra omzet ODIJ door aanvulling 1.a nulsценario

Zelfstandig 'extra'		
b1. Extra taken	b2. Extra taken	c. Extra deelnemers
(plustaken milieu)	(bouwtaken)	(grote gemeente)
2,3 mln	5,2 mln	pm

Financiën | Samenwerking 2.a SOK en 2.b Federatie

Financiële uitgangspunten

- Basis: taken cf. 1a nuls scenario
- Schaal: 4 OD's NH
- Variant:
 - **2.a SOK**
 - **2.b Federatie**

Financieel effect voor ODII (indicatief)

Scenario 2.a SOK

- Structurele kosten: 100.000
- Structurele baten: 25.000
- Structureel fin. effect: -75.000
- Incidentele kosten: 50.000

Scenario 2.b Federatie

- Structurele kosten: 250.000
- Structurele baten: 40.000
- Structureel fin. effect: -210.000
- Incidentele kosten: 130.000

Begroting incidentele (proces-) kosten (€)		
	SOK	Federatie
Looptijd proces	1 jaar	1,5 jaar
Projectleider	100.000	150.000
Juridische kosten	15.000	40.000
Finaniceel adviseur	15.000	40.000
Werkgroepen intern	25.000	50.000
Overige ondersteuning	10.000	15.000
OR/BOR	5.000	10.000
Overige kosten (communicatie/sessies)	5.000	10.000
Liquidatiekosten	0	0
Onvoorzien/ marge	25.000	50.000
Integratie systeem primair proces		
Integratie systemen bedrijfsvoering		
Projectmanagement/ ondersteuning		
Ruwe schatting totaal	0	150.000
Sociaal plan	0	PM
Boventallig	0	PM
Frictie/afschrijvingen	0	PM
TOTALE kosten naar schatting	200.000	515.000
Voor ODII	50.000	128.750

Prognose structurele kosten- effect op jaarbasis (€)		
	SOK	Federatie
Programma organisatie		
• 3 fte	300.000	
• Aansturing	80.000	
• Overige kosten	20.000	
Nieuwe (staf)organisatie		
• Overhead formatief 5 fte		600.000
• Overhead materieel		400.000
TOTAAL	400.000	1.000.000
Voor ODII	100.000	250.000

Prognose structurele baten-effect op jaarbasis (ruwe schatting, €)		
	SOK	Federatie
Efficiency Primaire proces:		
• Minder inhuur/ opvang gaten	100.000	
• 2,5% over helpt formatie primair proces		150.000
Efficiency Bedrijfsvoering/		
winst op formatie onafhankelijke overhead	0	0
Schatting relatieve daling kosten inkoop	0	0
Totaal baten op jaarbasis	100.000	150.000
Voor ODII	25.000	40.000

Financiën | 3.a Fusie

Financiële uitgangspunten

- Basis: taken cf. 1a nulscenario
- Schaal: fusie met 1 andere OD
- Aandachtspunt: Handhaving huidige locaties i.v.m. nabijheid

Financieel effect voor ODIJ (indicatief)

Scenario 3 fusie

- Structurele kosten: 75.000
- Structurele baten: 400.000
- Structureel fin. effect: 325.000
- Incidentele kosten: 515.000
- Uurtarief aandachtspunt: PM
- Voor fusie kan bij lenW een **subsidie** worden aangevraagd (500.000) tot 1 april 2026

Begroting Incidentele (proces-) kosten (€)	
	Fusie
Looptijd proces	2 jaar
Projectleider	200.000
Juridische kosten	40.000
Financieel adviseur	40.000
Werkgroepen intern	50.000
Overige ondersteuning	20.000
OR/BOR	15.000
Overige kosten (communicatie/sessies)	15.000
Liquidatiekosten	50.000
Onvoorzien/ marge	100.000
Integratie systeem primair proces	
Integratie systemen bedrijfsvoering	
Projectmanagement/ ondersteuning	
Ruwe schatting totaal	500.000
Sociaal plan	PM
Boventallig	PM
Frictie/afschrijvingen	PM
TOTALE kosten naar schatting	1.030.000
Voor ODIJ	515.000

Prognose structurele kosten- effect op jaarbasis (€)	
	Fusie
Stijging loonkosten door grotere organisatie	
• Management maal 10.000 euro	100.000
• Bedrijfsvoering 10.000 euro	50.000
TOTAAL	150.000
Voor ODIJ	75.000

Prognose structurele baten-effect op jaarbasis (ruwe schatting, €)	
	Fusie
Efficiency Primaire proces:	
• 2,5% over het geheel	300.000
Efficiency Bedrijfsvoering/	
winst op formatie onafhankelijke overhead	400.000
Schatting relatieve daling kosten inkoop	100.000
Totaal baten op jaarbasis	800.000
Voor ODIJ	400.000

Kosten en baten scenario's | Overzicht

Overzicht kosten en baten scenario's (indicatieve schatting o.b.v. ervaringen elders)

	Zelfstandig 'extra'			Samenwerking		Fusie
Kosten en baten (+/- t.o.v. nulscenario)	b1. Extra taken (plustaken milieu)	b2. Extra taken (bouwtaken)	c. Extra deelnemers (grote gemeente)	a. via SOK	b. federatie	
Structurele kosten voor ODII				100.000	250.000	75.000
Structurele baten voor ODII				25.000	40.000	400.000
Structureel financieel effect voor ODII				-75.000	-210.000	325.000
Incidentele proceskosten voor ODII				50.000	150.000	500.000
						(mogelijk subsidie)
Extra omzet ODII	2,3 mln	5,2 mln	pm			

- Deze eerste indicatieve berekening (schatting) laat zien dat **samenwerkingsscenario** (4 OD's NH) gepaard gaat met **netto (beperkte) structurele kostenverhoging**
 - Baten vooral op **kwaliteitsverbetering**: hoger niveau van dienstverlening, bundeling van kennis en expertise en een meer professionele uitvoering van VTH- en Adviestaken > deze baten zijn niet in geld uitgedrukt
- Fusiescenario** leidt op termijn tot **verwacht structureel positief resultaat** > voor veroorzaakt door efficiencywinst in primaire proces en (nog meer) in bedrijfsvoering (minder overhead, lagere inkoopkosten)
 - Eerste jaren kost fusie geld (incidentele kosten: **hockeystick-curve**)

8. Mogelijke partners | Draagvlak en haalbaarheid samenwerking

Mogelijk partners | Typering

Verkenning samenwerkings- en fusiepartners

N.a.v. deskresearch en interviews met directeuren van andere OD's is een **analyse** uitgevoerd van:

- **Bereidheid** van andere OD's om samen te werken met ODIJ
- **Toekomstbestendigheid en robuustheid** van deze mogelijke samenwerkingspartners
- Invulling van en opvattingen over **opdracht en takenpakket** van mogelijke samenwerkingspartners
- Ideeën van mogelijke partners over **invulling van samenwerking** met ODIJ

Daarmee ontstaat een beeld van haalbaarheid, kansrijkheid en toekomstbestendigheid van de verschillende scenario's

Mogelijke samenwerkings- en fusiepartners

- OD Noord-Holland Noord (OD NHN)
- OD Noordzeekanaalgebied (OD NZKG)
- OD Flevoland & Gooi- en Vechtstreek (OFGV)
- OD Midden-Holland (ODMH)
- OD West-Holland (ODWH)

In **bijlage 4** zijn de mogelijke partners indicatief getypeerd:

Deelnemers en taken

Deelnemers en werkgebied

Governance

Taken

Identiteit

Missie

Visie

Kernwaarden

Historie OD

Identiteit en bedrijvigheid

Formatie en begroting

Formatie (en organisatie)

Begroting (omzet, uurtarief)

Robuustheid

Score op robuustheidscriteria Rijk

Interviews

Bereidheid tot samenwerking met ODIJ: welke vorm, welke aandachtspunten/voorwaarden?

Mogelijke partners | Vergelijkend overzicht

	ODIJ (SOLL)	OD NHN	OD NZKG	OFGV	ODMH	ODWH
Deelnemers (gemeenten + prov)	14+1	16+1	8+1	12+2	6+1	12+1
Inwoners	560.000	650.000	1.500.000	690.000	350.000	440.000
Oppervlak	648 km2	2.500 km2	552 km2	2.685 km2	436	386 km2
Bedrijven	ca. 12.000	ca.23.000	ca. 18.000	ca. 20.000	ca.12.500	ca. 7.500 inrichtingen (2022)
Formatie (2025)	116,6 fte	182 fte (2022)	591 fte	Ca 200 (2023: 165)	Ca 200 (2023: 199)	169
Budget 2025	€ 17,8 mln.	€ 29,2 mln.	€ 89,3 mln.	€ 17,1 mln.	€ 26,0 mln.	€ 24,3 mln.
Bijdrage provincie (van het totaal)	3%	40%	43%	31%	13%	14%
Taken	Basis- en plustaken milieu, incl. advies; bouw (voor 8); beperkte prov. taken	Basis-, sinds kort ook plustaken; prov. taken: natuur, zwemwater, (vaar)wegen	Basis- en plustaken milieu, incl. advies; bouw (voor 2); voor 3 provincies: risicovolle bedrijven	Basis- en plustaken milieu, incl. advies; prov. taken	Basis- en plustaken milieu, incl. advies; bouw; prov. taken: zwemwater	Basis- en plustaken milieu, incl. advies; bouw (voor 1, maar verdwijnt in 2027); prov. taken: bouw
Robuustheid	●	●	●	●	●	●
Visitaties		+ hands-on uitvoering - maatsch rol, bedrijfsvoering, data	+ deskundig, goed mgt maatsch uitdagingen - prioritering; uitstroom	+ inhoudelijk sterk, betrouwbaar, visie - meer advies/outcome	+ bevlogen; financieel; operatie én ontwikkeling - borg kwal. + personeel	+ fin gezond/in control; gedegen, pragmatisch - visie, PDCA, samenwerking

Mogelijke partners | Perspectief - draagvlak (1/2)

Scenario 1 Zelfstandig

- Zelfstandig ODIJ is **alleen haalbaar** als milieugerelateerde plustaken en bouwtaken van alle deelnemers bij ODIJ worden belegd of als een of meer grote gemeenten overstappen naar ODIJ
 - Een aantal deelnemers van ODIJ heeft gezegd **bouwtaken niet bij ODIJ** willen te beleggen > beperkt draagvlak
 - Er zijn **geen signalen** dat een grote gemeente wil overstappen, maar dat is ook nog niet getoetst
 - De OD waar de potentiële extra deelnemer nu mee samenwerkt, dient ook akkoord te gaan

Scenario 2 Samenwerking

- Provincie Noord Holland ziet **meerwaarde** in samenwerking tussen de OD's in NH (ook in de secundaire processen)
- Er is **niet veel steun** bij andere OD's in Noord Holland voor samenwerking op provinciaal niveau
 - Zij focussen op eigen robuustheid en samenwerking in **ODNL of Seveso-verband**
 - Samenwerking op **provinciale schaal** zien zij niet als urgent en ze vrezen voor bestuurlijke complexiteit
 - Ze geven voorkeur aan **bilaterale samenwerking** met ODIJ
- De Zuid-Hollandse OD's (ODWH, ODMH) zijn bereid tot **collegiale samenwerking**, maar richten zich primair op samenwerking met de OD's in ZH

Mogelijke partners | Perspectief - draagvlak (2/2)

Scenario 3 Fusie

- Uit **oriënterende gesprekken** met directeuren van andere OD's en provincie komt het volgende beeld naar voren:
 - Bij OD NZKG is er **bereidheid** om fusie te verkennen:
 - Regio's grenzen aan elkaar en zijn samen **congruent** met 3 VR's (Amsterdam-Amstelland, Kennemerland en Zaanstreek-Waterland). Overeenkomsten in visies op taken en opgaven
 - Voor OD NZKG is ODIJ **acceptabel** als partner, omdat ODIJ belangrijke stappen zet om toekomstbestendig te worden
 - OD NHN is op dit moment bezig om **zelf toekomstbestendig** te worden, vooralsnog **weinig animo** om fusie te verkennen
 - Opvattingen over taken van OD en rolverdeling tussen deelnemers en OD **wijken af** van ODIJ
 - Provincie is voorstander van **fusie van ODIJ, OD NZKG en OD NHN** voor robuuste OD's in heel NH
 - OFGV richt zich **primair op Flevoland** en grenst bovendien niet aan ODIJ en ligt in andere VR
 - ODWH en ODMH focussen op samenwerking met andere OD's binnen **provincie Zuid Holland** en liggen in andere VR

9. Weging scenario's |

Afwegingskader | Criteria

De voorkeursscenario's zijn getoetst aan de hand van een afwegingskader o.b.v. volgende criteria:

1. **Toegerust voor opgaven:** in hoeverre is ODIJ toegerust voor de veranderende opgaven in komende 5-10 jaar? In welke mate is de OD in staat om kwaliteit te leveren (kennis en kunde; voldoen aan kwaliteitscriteria)? Hierbij draait het om toekomstbestendige uitvoering van VTHA-taken in het werkgebied
 2. **Betaalbaarheid:** hoe betaalbaar (kosten/tarieven) is het scenario voor deelnemers?
 3. **Zeggenschap en nabijheid:** hoeveel zeggenschap (besluitvorming en prioritering) hebben afzonderlijke deelnemers op de OD in het scenario en op welke manier blijft de nabijheid van de OD geborgd?
 4. **Passendheid partner:** is er sprake van a. congruentie tussen het gebied en de opgaven (inhoudelijke overeenkomst), b. congruentie met een/meer VR's, c. een financieel solide partner, d. overeenkomst in taakopvatting, e. overeenkomst in cultuur en sturing? Wat is er nodig om te zorgen dat de partner "schoon door de poort" kan?
 5. **Draagvlak:** is er binnen ODIJ en bij potentiële partners draagvlak voor dit scenario? Zo ja, onder welke voorwaarden?
- De scenario's worden gewaardeerd op de eindsituatie (5-10 jaar). Focus ligt op criterium 1: vraag of ODIJ in het scenario dan in staat is over **periode van 5-10 jaar** opgaven adequaat te vervullen. Daarbij is gekeken naar **toekomstbestendig** in termen van toegerust voor opgaven (incl. kwaliteit) en betaalbaarheid
 - Toekomstbestendig staat dus niet gelijk aan het '**omzetcriterium**' van het Rijk

Weging (1/3)

	1 Zelfstandig (basis op orde - SOLL)			2 Structurele samenwerking OD's NH		3 Fusie met 1- meer andere OD's
	1.a Nulscenario	1.b Extra taken <i>I. Adviestaken II. Bouwtaken</i>	1.c Extra deelnemers	2.a SOK	2.b Federatie	3 Fusie <i>Tijdelijke samenwerking</i>
Toegerust voor opgaven	1.a Nulscenario: -- - Onvoldoende toegerust voor veranderende opgave (qua financiën, expertise en slagkracht) - Voldoet niet aan omzetcriterium - Kwetsbaar voor uittredende gemeenten - Geen schaalvoordelen 1.b Aanvulling taken: - - Bij alleen uitbreiding advies- en plustaken milieu blijft kwetsbaarheid (en niet voldoen aan omzetcriterium) - Draagvlak toevoeging bouwtaken beperkt 1.c Aanvulling deelnemers: +/- - Bereidheid overstap potentiële extra deelnemer(s) onbekend, leidt wel tot toekomstbestendige OD (en voldoen aan omzetcriterium)			2.a SOK: -/+ - Beter toegerust voor veranderende opgave (qua financiën, expertise en slagkracht) - Minder kwetsbaar voor uittredende gemeenten - Schaalvoordelen - Vraag hoe realistisch dit scenario is (weinig animo bij potentiële partners) - Voldoet niet aan omzetcriterium (vereist steun provincie en toestemming lenW) 2.b Federatie: + - Zie 2.a SOK - Slagvaardiger bestuur en besluitvormingsprocessen		3 Fusie: ++ - Voldoende toegerust voor veranderende opgave (qua financiën, expertise en slagkracht) - Stevige en toekomstbestendige dienst - Voldoen aan omzetcriterium - Schaalvoordelen - Ideale partner is robuuste OD - NB: provincie NH voorstander fusie OD NZKG en OD NHN
Betaalbaar	1.a Nulscenario: -- - Met 'basis op orde' realistische tarieven; financiële kwetsbaarheid blijft 1.b Aanvulling taken: I. +/- II. + - Financiële kwetsbaarheid blijft 1.c Aanvulling deelnemers: +/- - Met grote gemeente financieel stevig en betaalbaar, met kleinere gemeenten niet			2.a SOK: +/- - Schaalvoordelen en hogere transactiekosten - Leidt tot enige verhoging tarieven 2.b Federatie: - - Zie 2.a. SOK		3 Fusie: ++ - Structurele schaalvoordelen (primair en secundair proces) > op termijn lagere structurele kosten - Meer in control - Incidentele fusiekosten - Risico hogere tarieven

Weging (2/3)

	1 Zelfstandig (basis op orde - SOLL)			2 Structurele samenwerking OD's NH		3 Fusie met 1- meer andere OD's
	1.a Nulscenario	1.b Extra taken <i>I. Adviestaken II. Bouwtaken</i>	1.c Extra deelnemers	2.a SOK	2.b Federatie	3 Fusie <i>Tijdelijke samenwerking</i>
Zeggenschap en nabijheid dienstverlening	1.a/b Zelfstandig: ++ - Deelnemers direct sturende rol als eigenaar en opdrachtgever - Dienstverlening nabij 1.c Aanvullende deelnemers: + - Iets minder direct sturende rol deelnemers bij uitbreiding aantal leden - Dienstverlening nabij			2.a SOK: + - Zeggenschap deelnemers blijft > vraagt wel meer afstemming binnen SOK - Nabijheid dienstverlening neemt iets af > thema's waarop wordt samengewerkt 2.b Federatie: +/- - Zeggenschap voor samenwerking verschuift naar federatiebestuur - Nabijheid dienstverlening neemt iets af > thema's waarop wordt samengewerkt		3 Fusie: - - ODIJ wordt onderdeel van grotere organisatie - Bestuur gaat op in groter bestuur > zeggenschap neemt af - Mogelijk scherper onderscheid eigenaarschap en opdrachtgeverschap - Belang om nabijheid (klein binnen groot) te organiseren en borgen
Draagvlak bij ODIJ en potentiële partners	1.b/c Zelfstandig: ++ - Behoud van zeggenschap en nabijheid dienstverlening - Alleen met uitbreiding taken (milieugerelateerde plustaken en bouwtaken) of uitbreiding van deelnemers kans op toekomstbestendige organisatie - Kortom: beperkt draagvlak			2.a/b Samenwerking: +/- - Samen kunnen thema's die scope van afzonderlijke OD's overstijgen worden opgepakt - Samenwerkingsagenda van vier OD's in NH wordt als weinig kansrijk gezien - Bij 2.a SOK: behoud van zeggenschap, risico op vertraging besluitvorming - Bij 2.b federatie: verlies aan zeggenschap		3 Fusie: onzeker +/- - Biedt kansen toekomstbestendigheid (versterking en innovatie) - Indien sprake is van verschil in omvang wordt fusie snel ervaren als overname; daarom zijn afspraken nodig over: - Zeggenschap en sturing - Nabijheid dienstverlening - Tarief - Cultuur - Huisvesting

Weging (3/3)

	1 Zelfstandig (basis op orde - SOLL)			2 Structurele samenwerking OD's NH		3 Fusie met 1- meer andere OD's
	1.a Nulscenario	1.b Extra taken <i>I. Adviestaken II. Bouwtaken</i>	1.c Extra deelnemers	2.a SOK	2.b Federatie	3 Fusie <i>Tijdelijke samenwerking</i>
Passendheid partner	1.c Aanvullende deelnemers: - <i>Gaat hier niet over andere OD als samenwerkingspartner, maar om extra deelnemer</i> <u>Kleine gemeente</u> > leidt niet tot toekomstbestendige ODIJ <u>Grote gemeente</u> > leidt tot toekomstbestendige ODIJ <u>Kans</u>: gemeente(n) die zorgt voor (inhoudelijke) congruentie met Veiligheidsregio's <u>Risico</u>: gemeente(n) met risicovolle bedrijven (Seveso) > niet haalbaar - Interesse mogelijke extra deelnemers onbekend			2.a/b Samenwerking: -/+ - Provinciale schaalniveau samenwerking geldt voor beperkt deel opgaven - Betrokken OD's (OD NHN, OD NZKG en ODFGV) richten zich vooral op andere samenwerkingen (ODNL en Seveso) - Weinig urgentie samenwerkingsagenda 4 OD's in NH (wel collegiale samenwerking met individuele OD's op thema's) - Provincie omvat 4 VR's - Samen zijn de 4 OD's financieel solide - Taakopvattingen lopen uiteen (m.n. ODIJ en NHN) - Cultuur en sturing lopen uiteen		3 Fusie: +/- <u>OD NZKG</u> is bereidheid is tot verkenning fusie en fusie met ON NZKG is serieus te onderzoeken optie: - Geografisch sluiten beide gebieden op elkaar aan. OD NZKG werkt ook in gebied van ODIJ - Taakopvattingen sluiten redelijk goed op elkaar aan - Cultuur en sturing zijn aandachtspunt - Financiën (uurtarief) en 'schoon door de poort' zijn aandachtspunt - Borging zeggenschap en nabijheid van dienstverlening zijn aandachtspunt <u>OD NHN</u> weinig animo om fusie te verkennen. Verschil in visie op (taakinfilling) OD <u>ODFGV</u> focus op zelfstandige robuuste OD, focust meer op Flevoland en Utrecht dan op NH, grenst niet aan ODIJ en ligt in andere VR <u>ODMH</u> en <u>ODWH</u> liggen in andere VR en focussen op samenwerking binnen ZH

10. Conclusies en handelingsperspectief |

Conclusies | Handelingsperspectief (1/5)

Conclusies

- In verkenning naar mogelijke toekomstperspectieven voor ODIJ is **breed geïnventariseerd** wat mogelijke scenario's zijn om ODIJ toekomstbestendig te maken > in welke scenario's ODIJ in staat zal zijn om taken over 5 tot 10 jaar adequaat uit te voeren
- Er zijn **drie hoofdrichtingen** verkend; binnen elke hoofdrichting zijn enkele scenario's onderscheiden. Uitgangspunt was het nulscenario, waarin huidige maatregelen voor 'basis op orde' ('van -1 naar 0') zijn verwerkt. De onderzochte scenario's zijn:
 - 1. Zelfstandig ODIJ**
 - a. Nulscenario
 - b. Extra taken (Milieugerelateerde plustaken voor alle deelnemers en Bouwtaken voor alle deelnemers)
 - c. Extra deelnemers (grote gemeente)
 - 2. Samenwerking**
 - a. Structureel (SOK en Federatie)
 - b. Tijdelijk o.b.v. SOK
 - 3. Samenvoeging**
 - a. Fusie
 - b. Opsplitsing
- Per scenario is eerst **inhoudelijke meerwaarde** vanuit perspectief van ODIJ bepaald. Vervolgens is onderzocht of het scenario **haalbaar** is en beschikt over **draagvlak**, gegeven kernmerken en opvattingen van de potentiële partners
- Het op orde brengen van de basis (van -1 naar 0) is een absolute voorwaarde om te komen tot een toekomstbestendige ODIJmond

Conclusies | Handelingsperspectief (2/5)

Scenario	Inhoudelijke meerwaarde voor ODIJ	Haalbaarheid en draagvlak partners
1.a Nulscenario	Niet toekomstbestendig (wel stappen op weg daar naartoe gezet door 'basis op orde')	n.v.t.
1.b Extra taken	<u>Milieugerelateerde plustaken</u> > marginaal toekomstbestendig <u>Bouwtaken</u> > toekomstbestendig 'Last resort' voor zelfstandige ODIJ	<u>Inbreng bouwtaken</u> > beperkt draagvlak deelnemers - Alleen haalbaar bij inzet door alle deelnemers
1.c Extra deelnemers	- Kleine gemeente(n) > niet toekomstbestendig - Grote gemeente(n) > wel toekomstbestendig	<i>Kans</i>: (inhoudelijke) congruentie met Veiligheidsregio's <i>Risico</i>: risicovolle bedrijven (Seveso) - Interesse mogelijke extra deelnemers onbekend
2.a Structurele samenwerking	- Meerwaarde op inhoud en bedrijfsvoering <i>Risico</i>: tragere of complexe besluitvorming	- Weinig animo bij partners - Landelijke samenwerking (ODNL) groeit
2.a Tijdelijke samenwerking	Als keuze voor fusie	n.v.t.
3.a Fusie	- Met robuuste OD: toekomstbestendig, schaalvergroting en toegerust voor complexere opgaven <i>Zorgen</i> > ervaring overname / verlies nabijheid / tariefsverhoging - Met OD van gelijke omvang: toekomstbestendig, maar weinig meerwaarde voor ODIJ - Met meerdere OD's: complex + meerwaarde voor ODIJ onzeker - OD buiten NH: complex, want overstijgt provinciegrenzen	<u>Individuele OD's NH</u>: uiteenlopend van bereid tot verkenning tot focus op eigen OD <u>Meerdere OD's NH</u>: geen draagvlak OD's, wel voorkeursoptie provincie <u>OD buiten NH</u>: geen draagvlak, focus primair op eigen provincie, VR en samenwerkingsverband
3.b Opsplitsen	- Kwetsbare positie ODIJ > overname / verlies synergie - Geen concrete invulling	Niet realistisch

Conclusies | Handelingsperspectief (3/5)

Conclusies (vervolg)

- Er zijn drie scenario's om te komen tot een toekomstbestendige ODIJmond: a. een zelfstandig ODIJ met adviestaken, milieuplustaken en bouwtaken; b. een zelfstandig ODIJ met aansluiting van grote gemeente; c. fusie met robuuste OD.
- Aan elk scenario zijn **voor- en nadelen** verbonden. Bovendien verschillen **perspectieven** tussen ODIJ en verschillende potentiële partners per scenario
- Van scenario 1 zelfstandige ODIJ zijn scenario 1.c overstap van grote gemeente en scenario 1.b **Inbrengen milieugerelateerde plustaken en bouwtaken** te onderzoeken opties
 - **Voorstel** is om optie 1.c dit i.o.m. potentiële extra deelnemers, de andere OD en de provincie NH te verkennen
 - **Voorstel** is om optie 1.b achter de hand te houden als 'last resort' om zelfstandige ODIJ te blijven, als optie 1.c en 3 niet haalbaar blijken, dan opnieuw het gesprek openen over inbrengen bouwtaken.
 - Er is op dit moment **geen draagvlak** om alle milieugerelateerde plustaken en de bouwtaken in te brengen
 - Inbreng milieugerelateerde plustaken is hoe dan ook te overwegen > maakt ODIJ marginaal robuust, kwalitatief sterker
 - Andere scenario's voor een zelfstandige ODIJ zijn **niet kansrijk** om verder te onderzoeken
- Van scenario 2 samenwerking blijkt uit onderzoeken van de Galan Groep (2024) en KokxDeVoogd (2025) dat er weliswaar sprake is van inhoudelijke meerwaarde, maar dat er **weinig animo** is voor multilaterale samenwerking tussen de Noord Hollandse OD's
 - De focus ligt op toekomstbestendigheid van de OD's en op **landelijke samenwerking (ODNL)**
 - Daarnaast wordt op **individueel niveau** samengewerkt tussen OD's
 - Samenwerking **over provinciegrenzen** is mogelijk, maar draagvlak daarvoor is bij ODMH en ODWH beperkt, vanwege eigen samenwerkingsverband met andere OD's in ZH
 - Sprake van andere provincie en VR en niet alle OD's grenzen aan ODIJ, daardoor niet passend

Conclusies | Handelingsperspectief (4/5)

Conclusies (vervolg)

- Voor scenario 3 fusie is het voorstel om een **fusie met een robuuste OD** met geografische en inhoudelijke aansluiting en overeenkomst in taakopvattingen te verkennen
 - **Aandachtspunten** zijn in het geval van schaalverschil, het organiseren van nabijheid van dienstverlening en zeggenschap
 - Te overwegen is voorafgaand aan deze verkenning af te stemmen met provincie, gezien haar wens voor een fusie met beide OD's in Noord Holland
 - Er is **geen draagvlak** bij de OD's voor een provincieoverstijgende fusie (andere provincie, andere VR, niet grenzend aan ODIJ en focus op samenwerking eigen provincie, o.a. structureel samenwerkingsverband ZH)
 - Ook is het goed de uitkomsten **van bestuurlijke verkenning** door provincie (eind 2025) mee te nemen.
 - In de verkenning dienen o.a. volgende punten te worden meegenomen:
 - Mogelijke ongelijke omvang tussen partijen ('overname')
 - Zeggenschap van deelnemers ODIJ
 - Verschillen in sturing en governance
 - Waarborgen van nabijheid (lokale kennis bij medewerkers en bereikbaarheid)
 - Tarief
 - Verschillen in cultuur en identiteit
 - Optie van samenwerking als opmaat maat tot een fusie
 - Wens van ODIJ om expertise en taken te behouden op het gebied van ruimtelijke advisering, duurzaamheidsprojecten en beleidsvoorbereidende activiteiten t.b.v. gemeenten
 - Werklocaties (o.a. Beverwijk)

Conclusies | Handelingsperspectief (5/5)

Advies en handelingsperspectief

- Focus de komende periode op het **op orde brengen van de basis**
- Verken daarnaast parallel de drie genoemde scenario's:
 - Bij verkenning van 1.b uitbreiding van taken gaat het om de vraag of de deelnemers bereid zijn **alle milieugerelateerde plustaken en bouwtaken** in te brengen om daarmee een zelfstandige OD te blijven
 - Op dit moment geen draagvlak voor inbreng bouwtaken, maar belangrijk om 1.b achter de hand te houden als 'last resort' om zelfstandig te blijven. Als 1.c en 3 niet haalbaar blijken, dan opnieuw het gesprek openen over inbrengen bouwtaken.
 - Inbreng milieugerelateerde plustaken is hoe dan ook te overwegen, maakt ODIJ marginaal robuust en kwalitatief sterker
 - Bij de verkenning van 1.c uitbreiding van ODIJmond met een **grote gemeente** gaat het om de vraag naar de consequenties voor zowel ODIJmond als de potentiële extra deelnemer, de bereidheid van de potentiële extra deelnemer om over te stappen en de steun voor dit scenario bij de provincie en de andere OD waar de grote gemeente nu deelnemer is.
 - Wat betreft de 3. verkenning van fusie met een **robuuste OD** adviseren wij om daarin de uitkomsten van de door de provincie in te stellen bestuurlijke verkenner (naar verwachting november 2025 gereed) mee te nemen. Aandachtspunten die in deze vervolgvragen moeten worden meegenomen zijn: de mogelijke ongelijke omvang tussen de diensten, het uurtarief, het waarborgen van nabijheid en zeggenschap, verschillen in sturing en governance en verschillen in cultuur en identiteit. Over deze onderwerpen zijn afspraken nodig om te voorkomen dat een fusie feitelijk een overname wordt.
- Neem voor deze verkenning een periode van **een jaar (tussen 1 juli 2025 tot 1 juli 2026)**
Werk hiervoor een aanpak uit, waarbij bezien wordt of er in de tussentijd **onomkeerbare stappen** gezet kunnen worden
- Houd in de verkenning rekening met **ontwikkelingen in het landelijke beleid**, waaronder het voornemen om de robuustheidscriteria in een AMvB te verankeren, de mogelijkheid dat advisering wordt toegevoegd als wettelijk verplichte taak en het loslaten van de regio-kringgemeenten waarvoor congruentie met een of meer veiligheidsregio's in de plaats komt.

Bijlagen |

Bijlage 1 | Definities

Basis- en plustaken

- **Basistaken:** taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken) waarvoor het college van B&W of Gedeputeerde Staten bevoegd gezag zijn en die bij wet zijn aangewezen om uitgevoerd te worden door een OD. Onder de Omgevingswet zijn de basistaken aangewezen in bijlage VI van het Omgevingsbesluit (acht categorieën basistaken)
- **Plustaken:** VTH-taken en andere taken zoals adviestaken – niet zijnde basistaken – die door het bevoegd gezag (gemeenten, provincies, maar eventueel ook waterschappen en het Rijk) vrijwillig kunnen worden ondergebracht bij een OD.
 - Het onderbrengen van plustaken is niet bij wet- en regelgeving geregeld
 - Het model-mandaatbesluit OD onderscheidt plustaken (of: 'aanvullende taken') op het gebied van vergunningverlening, Omgevingswet, 'milieu overig' en overig (w.o. 'het geven van wettelijke en vrijwillige adviezen, inspraakreacties en/of commentaar op beleidsplannen, regelgeving van en vergunningverlening door andere overheden of externe partijen'.
- **Relatie met omzetcriterium** uit robuustheidseisen van het Rijk: het gaat om de omzet die de **basis- en milieugerelateerde plustaken** betreft, zoals niet-BAL activiteiten, WKB en zwemwater.
 - Plustaken die niet-milieugerelateerd zijn, tellen niet mee voor omzeteis. (BAL: Besluit Activiteiten Leefomgeving, hierin staan regels voor activiteiten in fysieke leefomgeving, incl. vermelding van regels en bevoegdheden rond milieubelastende activiteiten)
- **Thuistaken:** VTH-taken voor fysieke leefomgeving die gemeenten en provincies zelf uitvoeren (niet gemandateerd aan een OD)

Overig

- **Seveso:** voor bedrijven die met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen werken – 'Seveso-inrichtingen, genoemde naar Seveso-richtlijn van EU – 'gelden aparte regels. Zes omgevingsdiensten zijn met de VTH voor deze inrichtingen belast.
 - OD NZKG voert de Seveso-taken uit in de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland

Bijlage 2

Ontwikkelingen en opgaven | Congruentie 1/2

Robuustheidscriterium congruentie

- Wenselijk dat schaalniveau van OD of samenwerking aansluit **bij ruimtelijke / milieukundige problematiek**
 - Komt tot uitdrukking in **robustheidscriterium congruentie**: *'De dienst past bij de identiteit van het **werkgebied** en er is sprake van samenhang (coherentie) in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied'*
- IBP-werkgroep heeft geconcludeerd dat:
 - Congruentie lastig te normeren is
 - **Homogeniteit** in karakter van werkgebied van belang is, waarbij **relevant zijn**:
 - aanwezigheid van chemische clusters
 - aanwezigheid van mainports, zoals nationale luchthaven (Schiphol) en haven (R'dam)
 - grote dichtheid intensieve veehouderij
 - matige luchtkwaliteit
 - grote ruimtelijke dynamiek
 - grote natuurgebieden
 - **Novex-gebieden** met grote ruimtelijke transitie-opgave **mogelijk relevant** zijn
 - Voor NH gaat het om: "Noordzee-kanaalgebied (OD NZKG en ODIJ), Regio Schiphol (OD NZKG, ODWH en ODIJ), Metropoolregio Amsterdam (OD NZKG, ODIJ en OFGV) (...)";
 - Congruentie met **veiligheidsregio's** lastig is in werkgebied van ODIJ en OD NZKG vanwege overlappende regio's

IBP-werkgroep: *"In Noord-Holland is **de opsplitsing tussen OD IJmond en OD NZKG niet congruent met de opgaven** in het gebied: niet logisch dat er gelet op het karakter van het werkgebied twee omgevingsdiensten zijn in het Noordzeekanaalgebied. Daarnaast bedient OD IJmond twee niet vergelijkbare (en niet aaneengesloten) werkgebieden."*

Ontwikkelingen en opgaven | Congruentie 2/2

Congruentie met Veiligheidsregio's – Effect op ODIJ

In recente **Kamerbrief** (mei 2025) geeft staatssecretaris aan >

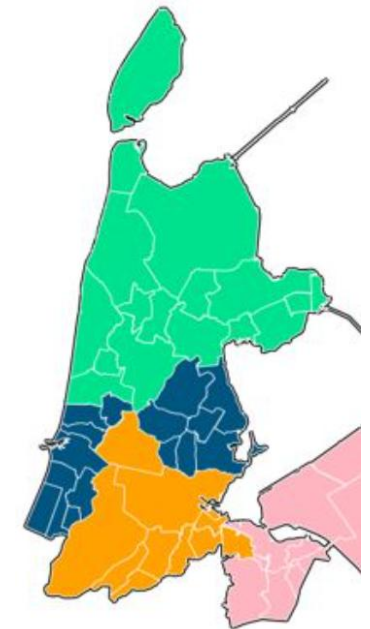
- Congruentie tussen werkgebied van OD's en 'één of meerdere **veiligheidsregio's** (VR's) wordt vastgelegd in wetsvoorstel/AMvB
- Opheffing (regionale) 'kringen van gemeenten' als grondslag OD's
- **Werkgebied ODIJ** omvat gebied van VR's Kennemerland (maar zonder Haarlemmermeer) en Zaanstreek-Waterland (maar zonder Zaanstad)
- Haarlemmermeer en Zaanstad zijn deelnemer van OD NZKG
- Als Haarlemmermeer en Zaanstad overgaan naar ODIJ ontstaat congruentie tussen enerzijds werkgebied ODIJ & twee VR's en anderzijds werkgebied van OD NZKG en VR Amsterdam-Amstelland
- Bij fusie ODIJ met OD NZKG ontstaat congruentie met drie VR's. Bij fusie met OD NZKG en OD NHN ontstaat congruentie met vier VR's. Bij alle andere scenario's ontstaat geen (volledige) congruentie.
- **Uitzonderingsmogelijkheid** wordt opgenomen voor OD's die op 1 april 2026 voldoen aan de robuustheidscriteria
 - OD NZKG voldoet nu al aan deze criteria
- Uit gesprek ODIJ met lenW (ambtelijk, op verzoek ODIJ, ter verduidelijking): OD NZKG zou in belang van stelsel moeten helpen bij realiseren congruentie

Veiligheidsregio's

- 10 Noord-Holland-Noord
- 11 Zaanstreek-Waterland
- 12 Kennemerland
- 13 Amsterdam-Amstelland
- 14 Gooi en Vechtstreek

Werkgebieden OD's

- Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek
- Omgevingsdienst IJmond
- Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (NZKG)

Ontwikkelingen en opgaven | Schaalniveaus 1/3

Verskillende schaalniveaus

- **Landelijke (nationale) schaalniveau** wint aan belang als focus voor krachtenbundeling:
 - Krachtig pleidooi van Van Aartsen voor meer **uniformering en standaardisering** van OD-werk
 - Concretisering (IBP, ODNL) in: landelijke uniformering van mandatering (model-mandaat), financieringssysteem, uitvoeringsstrategie, registratie, informatievoorziening en data-uitwisseling (w.o. digitalisering vergunningen/AADV)
 - **Toenemende regierol ODNL:**
 - Kennisinfrastructuur (KIS) > stevig opgetuigd, actieve deelname alle OD's; vakberaden
 - Verbeteren datakwaliteit en gegevensuitwisseling in VTH-stelsel
 - ODNL-Academy (opleidingen); visitatiestelsel; vertegenwoordiger OD's naar Rijk, IPO, VNG e.a.
- Ruimte voor en nut van samenwerking op **regionaal niveau** > vanwege aard/schaal opgaven, flexibiliteit en slagkracht
 - **Landsdeel-niveau** (=Seveso-gebieden):
 - Cruciale schakel/aangrijpingspunt voor KIS (NH-Flevoland-Utrecht = landsdeel)
 - Samenwerking tussen Seveso-diensten > risicovolle bedrijven
 - **Provincie-niveau** > samenhang problematiek, provinciale taken en provinciaal beleid
 - **Subprovinciaal niveau** > samenwerking tussen twee of drie OD's gezien aard en schaal specifieke problematiek
- **Samenwerking tussen OD's** los van werkgebied, maar met oog op specifieke opgaven, expertises of (innovatie-)wensen

Ontwikkelingen en opgaven | Schaalniveaus 2/3

Landelijke schaal (ODNL) | 1-6-28

- **1 land (ODNL)**
 - ODNL is door financiering en IBP in **stroomversnelling** gekomen > ontwikkelt zich tot kennis- en expertisecentrum
 - **Directeuren OD's** richten zich primair op samenwerking binnen ODNL
 - Kennisdeling vindt plaats via o.a. drie vakberaden
 - ODNL Academy: opleiden
 - Visitatiestelsel
 - Datakwaliteit en gegevensuitwisseling in het VTH-stelsel (o.a. AADV)
 - Vertegenwoordigt OD's in overleggen (Rijk, IPO, VNG, etc.)
 - Eigen bureau 20 fte
- **6 landsdelen** (KIS > kennisinfrastructuur)
 - Voor 6 thema's kennisregisseurs en kennisvertegenwoordigers ingesteld
 - KIS-landsdelen volgen **provinciegrenzen** > ODIJ in Noord-Holland-Utrecht
 - **Schakel** tussen regionale en nationale schaalniveau
 - Landsdeelniveau crux van KIS én **kennisverzamelpunt** kennisthema
- **28 regio's** (OD's)

Zes landelijke kennisthema's

- Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)
 - Circulaire economie
 - Bodem en Ondergrond
 - Waterkwaliteit
 - Energietransitie
 - Data
- =kennisbundeling rond 'weerbarstige VTH-uitvoeringsopgaven'

Ontwikkelingen en opgaven | Schaalniveau 3/3

Provinciale schaal

- Stelsel van VTH-milieu volgt indeling van **drie bestuurslagen**
 - OD's voeren zowel taken uit voor gemeenten als voor provincies
- Provincie kent **eigen VTH-beleid**
 - OD's NH gezamenlijke U&H-strategie, vastgesteld door GS NH
- Provincie heeft **sommige taken** en bevoegdheden belegd bij **een OD** > voert taak uit voor het gehele grondgebied van de provincie
 - ODIJ heeft slechts **bepaalde provinciale taken**: bodem, teruggewonnen water, overige complexe chemische bedrijven (overige RIE-categorieën)
 - Natuur, zwemwater, (vaar)wegen: OD NHN
 - Seveso-inrichtingen, complexe chemische bedrijven (RIE-4), water, grondwater, vuurwerk, luchtvaart, geluid regionale industrieterreinen, BRIKS: OD NZKG
 - OFGV, OD NHN en ODIJ zijn in gesprek met provincie over **herverdeling wettelijke basistaken provincie** die nu bij OD NZKG zijn belegd (betreft provinciale bedrijven niet zijnde Seveso- en RIE-4-bedrijven)
- Provincie is **belangrijke** sturende, toezichhoudende en handhavende **actor** > **ruimtelijke en milieu-gerelateerde ontwikkelingen**, met bevoegdheden en middelen om beleid te effectueren

Visie provincie op samenwerking ODNH

Inhoud

- Kennis:
 - Uitwisseling en ontwikkeling (kan deels ook via ODNL)
 - Bundeling/pooling specialismen (=kwaliteit)
- Geïntegreerde benadering van casus (waar 2 of 3 OD's bevoegd zijn=één loket)

Bedrijfsvoering

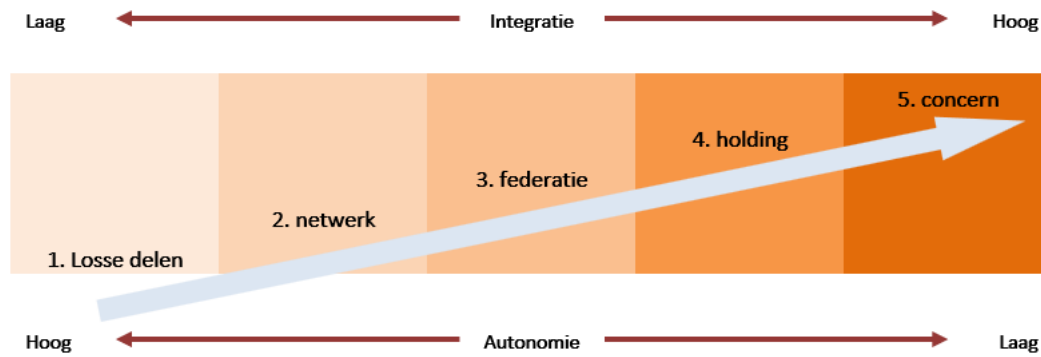
- Personeelsbeleid
- Werving
- Poolen specialismen
- Inkoop, automatisering, data > samenwerking heeft groot operationeel effect

Prov. NH: OD's zetten in op drie deelbelangen Omgevingswet:

Met het oog op: 1) duurzame ontwikkeling, 2) bewoonbaarheid van het land en 3) bescherming en verbetering van het leefmilieu									
Waarborgen voor kwaliteit (OW 1.3, order a)				Ruimte voor ontwikkeling (OW 1.3 onder b)					
Veiligheid	Gezondheid	Omgevingskwaliteit	Waarde van natuur	Energie-transitie	Landbouw-transitie	Woningbouwopgave	Klimaatadaptatie	Vervanging infrastructuur	Circulaire economie

Bijlage 3 | Niveaus van samenwerking

De onderscheiden scenario's variëren van zelfstandig blijven tot samenvoeging/fusie. Ze verschillen zo in de mate van autonomie respectievelijk integratie met andere OD's. Theoretisch liggen daartussen verschillende vormen en gradaties van samenwerking. Onderstaande figuur en tabel geven een indicatie van de verschillende vormen van samenwerking en hun implicaties.

	1. Losse delen	2. Netwerk	3. Federatie	4. Holding	5. Concern
Commitment aan de integratie	Vrijblijvend	Enigszins aanwezig	Bewust aanwezig	Afdwingbaar	<u>Oplegbaar</u>
Onderlinge afstemming	Zelden	Af en toe	Regelmatig	Vaak via kaders	Continu via richtlijnen
Output van de samenwerking	Onbeheersbaar	Onvoorspelbaar	Te schatten	Globaal te bepalen	In detail te bepalen
Cultuur/relaties	Bekenden	Kennissen	Vrienden	Partners	Familie
Focus	Op zichzelf	Vanuit zichzelf	Vanuit zichzelf op het totaal	Vanuit het totaal op zichzelf	Op het totaal
Autonomie	Volledig	Relatief	Gecoördineerd	Vrijheid in gebondenheid	Strikt gebonden
Samenspel	Individueel	<u>Vertegenwoordigers</u>	Coördinatoren	Management Teams	Hiërarchische managers

Bijlage 4: ODIJ en mogelijke partners

Mogelijke samenwerkingspartners :

- OD Noord-Holland Noord (OD NHN)
- OD Noordzeekanaalgebied (OD NZKG)
- OD Flevoland & Gooi- en Vechtstreek (OFGV)
- OD Midden-Holland (ODMH)
- OD West-Holland (ODWH)

Typering samenwerkingspartners o.b.v. volgende onderdelen:

Deelnemers en taken

- Deelnemers en werkgebied
- Governance
- Taken

Identiteit

- Missie
- Visie

- Kernwaarden
- Historie OD
- Identiteit en bedrijvigheid

Formatie en begroting

- Formatie (en organisatie)
- Begroting (omzet, uurtarief)
- Actualiteit
- Overig

Robuustheid

- Score op robuustheidscriteria Rijk
- Typering in Galan-rapportage samenwerkingsscenario's (2024)

Interviews

- Bereidheid voor samenwerking met ODIJ
- Visie deelnemers en ODIJ op samenwerking en take

OD IJmond | Deelnemers en taken

Deelnemers en werkgebied

- 14 gemeenten en provincie NH; ca. 560.000 inwoners
- 648 km², gebied (overwegend) met ca 12.000 bedrijven en instellingen

Governance

- AB: 14 gemeenten en provincie; vzw: weth. Beverwijk
- DB: wethouders van Beverwijk (vz.), Haarlem, Heemskerk, Velsen en Wormerland

Taken

- Basis- en plustaken milieu; adviestaken; voor 8 gemeenten bouwtoezicht en daarvan voor 4 ook vergunningverlening 'light'
- Provinciale taken: VTH Milieu; ketenhandhaving (BTP) + inzet strafrecht voor asbest, bodem, afval

OD IJmond | Identiteit

Missie

- Wij dragen bij aan het bereiken en in stand houden van een veilige en duurzame fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit binnen ons werkgebied. Daarbinnen inspireren wij burgers en bedrijven tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Het resultaat is een landelijk vooruitstrevende en toekomstbestendige voorbeeldorganisatie waar partners met vertrouwen mee samenwerken

Visie

- Wij werken, als onderdeel van het openbaar bestuur, samen met burgers, bedrijven en overheden aan een evenwichtige en duurzame ontwikkeling van onze leefomgeving. Naast VTH bij bedrijven, adviseren wij over de verschillende aspecten van de fysieke leefomgeving en duurzaamheid binnen het ruimtelijke domein
- In de uitvoering van onze taken vervullen wij een proactieve, regisserende en vooral verbindende rol. Als procesregisseur met kennis van zowel inhoud als uitvoering bevorderen wij een integrale aanpak binnen het ruimtelijk domein en koppelen wij de juiste partijen aan elkaar. Daarbij is kwalitatieve en adequate dienstverlening leidend
- Initiatieven van burgers en bedrijven vragen van ons een open houding, gericht op wederzijds vertrouwen. Als kennisorgaan anticiperen wij hierop en faciliteren met een helder inzicht in het speelveld, binnen de kaders van de wet- en regelgeving

Kernwaarden

- Enthousiasme, vertrouwen, lef, contact, innovatie (bedrijfsplan 2021-2024)

Historie OD

- Opgericht in 1999, gestart in regio IJmond. Later uitbreiding met Zaanstreek-Waterland en Zuid-Kennemerland

OD IJmond | Formatie en begroting

IST (huidige feitelijke situatie)

Formatie (en organisatie)

- 105,8 fte

Begroting (omzet, uurtarief)

- 14,8 mln.
- Bijdrage provincie: 3% (van totale budget, d.w.z. ca. 0,5 mln.)
- Uurtarief (2025): 104,50
- Weerstandsratio: PM; benodigd weerstandsvermogen moet opnieuw worden bepaald vanuit nieuwe financieringsstructuur
- Solvabiliteit: 4,5% (gewijzigde begroting 2025)

SOLL (nulscenario, 'basis op orde)

Formatie (en organisatie)

- 116,6 fte

Begroting (omzet, uurtarief)

- 17,8 mln.
- Bijdrage provincie: 3% (van totale budget, d.w.z. ca. 0,6 mln.)
- Uurtarief: 115,46 (o.b.v. prijspeil 2025)
- Weerstandsratio: PM
- Solvabiliteit: PM

OD IJmond | Robuustheid & visitatie

Score op robuustheidscriteria Rijk

- Beoordeling april 2025 (bijlage bij Kamerbrief 15 april 2025): 'Vanwege een groot aantal kanttekeningen is het de vraag of de ODIJ op 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.' NB: beoordeling is **oranje**, was in rapportage najaar 2024 nog **rood**.
- Toelichting: 'Op dit moment is er zicht op de benodigde toename aan fte om te voldoen aan de omzetnorm en loopt er een traject samen met de deelnemers om de formatie en omzet te herijken. De herijkte financieringsstructuur zal eind 2025 vertaald worden naar de Kadernota 2027. De aangepaste DVO en GR liggen eind 2025 voor ter besluitvorming en worden in het najaar van 2026 vastgesteld. De planning maakt dat het de vraag is of er op 1 april 2026 voldaan gaat worden aan de norm. Ook bij andere KPI's speelt deze vraag omdat ze in hetzelfde zorgvuldige proces worden meegenomen. Het gaat om de eis voor innovatiebudget, voldoen aan de kwaliteitscriteria en afspraken over uittreding. De dienst heeft veel oog voor opleiden, maar dit is nog onvoldoende vertaald naar een opleidingsprogramma. Dit geldt ook voor het hebben van een Business Intelligence strategie. Als de werving op BI succesvol is, zal de ODIJ voldoen aan de norm voor fte op BI.'

Sterke punten visitatie (juni 2023)

- Vertrouwen bij bestuur en deelnemers
- Focus op de toekomst
- Eigenaarschap bij medewerkers
- Organisatieconcept werkt
- Financieringsmodel biedt ruimte
- Maatwerk door eigen opleidingen

Aanbevelingen visitatie

- Realiseer meer structurele financiering en verbeterde financiële verantwoording DVO's en subsidieprojecten
- Streef naar uniformering van taken in het belang van level playing field
- Let op consistentie van doelstellingen en rapportages aan de hand van KPI's
- Bewaar je onafhankelijkheid ten opzichte van deelnemers (meer afstand)
- Anticipeer op ontwikkelingen met betrekking tot rol en takenpakket
- Voer vanuit eigen visie en situatie het gesprek over robuustheid
- Zorg voor accurate uitvoering actualisatieprogramma

OD Noord-Holland Noord | Deelnemers en taken

Deelnemers en werkgebied

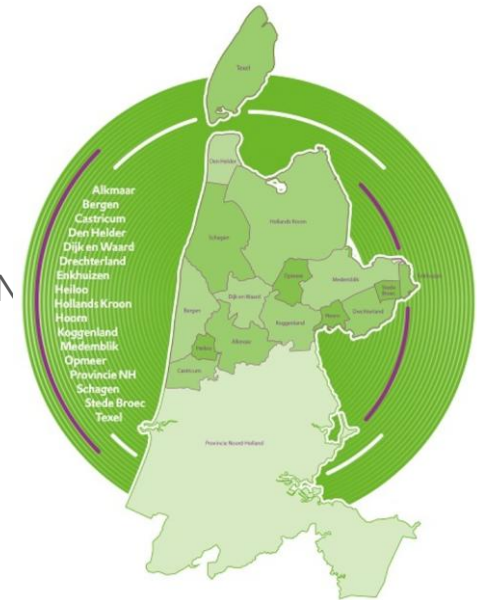
- 16 gemeenten (w.o. Alkmaar, Hoorn, Den Helder en Schagen) en provincie NH; 650.000 inwoners
- Uitgestrekt gebied (2.500 km², m.n. landelijk en agrarisch) met meer dan 23.000 bedrijven en instellingen (veel R & W inbouw)
- Veel bedrijven in de agrarische sector, zoals bloembollen(export)bedrijven en glastuinbouw-bedrijven. Veel MKB; ook enkele grotere bedrijvencomplexen; relatief weinig (zware) industrie

Governance

- AB en DB kennen een onafhankelijk voorzitter; ook directeur OD NHN is lid AB en DB
- DB: vz., gedeputeerde, wethouders uit 3 regio's (Noordkop, regio Alkmaar, Westfriesland), directeur OD NHN

Taken

- Uitvoering basistaken staat centraal, maar laatste jaren zijn ook andere taken ingebracht. Taken binnen de kleursporen grijs (milieu), groen (natuur), blauw (water) en rood (advies bij ruimtelijke plannen).
- Ambitie en verwachting: verdere uitbreiding takenpakket, ontwikkeling richting kennisorganisatie.
- Provinciale taken (sinds 2016): voert OD NHN uit voor heel NH:
 - Natuur (Wet natuurbescherming, per 2024: Omgevingswet)
 - Zwemwater (Wet Hygiëne en Veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden)
 - Wegen en (vaar)wegen

OD Noord-Holland Noord | Identiteit

Missie

- OD NHN is een onafhankelijke partner die op inspirerende wijze mensen en kennis verbindt om maatschappelijke ambities in de fysieke leefomgeving te realiseren.

Visie

- De OD NHN maakt Natuur & Milieu zichtbaar als logische thema's in de afweging bij keuzes door overheden, burgers en bedrijven. Wij spelen een aanjagersrol in de ontwikkeling en transitie van de fysieke leefomgeving op de thema's natuur en milieu. En wij verhogen de maatschappelijke bewustwording op de thema's natuur en milieu bij burgers en bedrijven.

Kernwaarden

- Samen; dichtbij; deskundig; maatschappelijk bewust

Historie OD

- 1 januari 2014: Start Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD NHN), fusie van de milieudiensten Regio Alkmaar, Kop van Noord-Holland, West Friesland en de provincie Noord-Holland (formele oprichting juli 2013); gestart 'als een 'no-nonsens'-organisatie in de uitvoering van haar (milieu)taken
- 1 juli 2019 nieuwe naam: Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Ambitie

- 'Ook in 2025 is de OD NHN de gezaghebbende leefomgevingsautoriteit, waarbij de focus vooral ligt op complexe milieu-, duurzaamheids- en natuurtaken, het bevorderen van veiligheid in de regio, incidentpreventie en het bieden van meerwaarde voor de eigenaren vanuit bundeling van specialistische kennis. Ook na inwerkingtreding van de Omgevingswet. (...) De OD NHN werkt (...) op diverse onderwerpen samen met de andere drie omgevingsdiensten die werkzaam zijn in NH. We doen dit op de thema's: VTH-strategie, data gedreven uitvoering, milieucriminaliteit (gezamenlijk overleg met de officier van justitie), ketentoezicht asbest en bodem.'

OD Noord-Holland Noord | Formatie en begroting

Begroting (omzet, uurtarief)

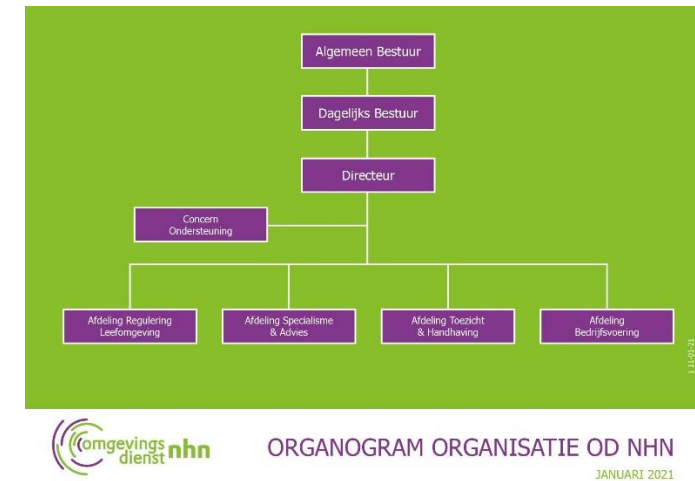
- Totaal lasten: 29,2 mln. (2025) (Milieu/basistaken € 13,7 mln.; VTH-plustaken milieu € 7,7 mln.; overhead € 7,6 mln.)
- Bijdrage provincie 40% (betreft vrijwel geheel VTH-plus), Hollands Kroon 8%, Hoorn 7%, Alkmaar 6% (2025)
- Uurtarief Milieu: € 104,20; uurtarief VTH-plus: € 99,94
- Weerstandsvermogen (beschikbaar/benodigd): 90% ('matig', onvoldoende om bestaande risico's te dekken; bron: begroting 2025)
- Solvabiliteit: 31,09% (begroting 2025)

Actualiteit

- OD NHN benoemt 4 scenario's voor toekomstige ontwikkeling:
 - 1. Korte termijn: optimalisatie en harmonisatie
 - 2. Middellang: basis-plus (standaardisatie milieu-plustaken en verbreding adviestaken)
 - 3. Lange termijn: uitbreiding werkgebied: tot boven Noordzeekanaal (meer congruentie)
 - 4. Lange termijn: heroriëntatie o.b.v. maatschappelijke opgaven (= o.a. samenwerking)
- 1 is voorwaardelijk voor 2-4

Overig

- OD NHN is bezig met transitie van uitvoeringsorganisatie naar strategische partner

OD NHN | Robuustheid & visitatie

Score op robuustheidscriteria Rijk

- Beoordeling april 2025 (bijlage bij Kamerbrief 15 april 2025): 'Vanwege een aantal kanttekeningen is het de vraag of de OD NHN op 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.' NB: beoordeling is **oranje**, was in rapportage najaar 2024 nog **rood**
- Toelichting: 'De OD NHN motiveert dat ze, gegeven het voldoen aan de normomzet, geen noodzaak zien tot het onderzoeken van de mogelijkheid tot het uitbreiden met niet-milieu gerelateerde taken. Daarnaast zijn de budgetten nog niet gealloceerd voor zowel het opleidingsbudget, innovatie en Business Intelligence.'

Sterke punten visitatie (mei 2023)

- Bevlogen medewerkers (vakinhoudelijk deskundig, hands-on)
- Goede score op opgedragen uitvoerende taken
- Bouwt aan een stevig fundament voor de organisatie (verbetering efficiency bedrijfsvoering)

Aanbevelingen visitatie

- Werk aan breed bestuurlijk draagvlak en support: meer focus en commitment bestuur op de maatschappelijke, complexere opdracht van vandaag en morgen; risico dat dat onvoldoende snel gebeurt
- Neem een meer proactieve houding aan: neem vaker initiatief in maatschappelijke regionale opgaven
- Werk verder aan een efficiënte en doelmatige werkorganisatie
- Stuur actiever op complexe (langdurige) projecten (projectmatig werken)
- Breng de data-kwaliteit op peil: stevige slag nodig
- Bevorder de financiële transparantie en duidelijkheid (voor deelnemers): nu lumpsum, financiële ontvlechting basis- en plustaken nodig
- Sluit verbeteracties aan op de transities van de organisatie (proactiever in regio; meer strategische partner; professionalisering bedrijfsvoering)

OD Noord-Holland Noord | Interview directeur

Bereidheid tot samenwerking met ODIJ

- **Zakelijke focus** in relatie met deelnemers
 - Inhoudelijke gesprek relatief beperkt
 - In vergelijking met andere OD's hanteert OD NHN laag uurtarief
- Provincie NH is vanwege inleg Natuurtaken voor **40% eigenaar OD NHN**
 - Provincie investeert ook in milieukant
 - Medewerkers NHN zijn gescheiden voor provincie en gemeenten > verschil in productienormen en administratief proces, dubbelrol niet mogelijk
 - Provincie heeft zich gecommitteerd aan programma Robuustheid
- **Vershil in taakopvatting** tussen OD NHN en ODIJ (beleidsrijk en sterke adviespoot)
 - OD NHN richt zich primair op wettelijke taken (beperkte taakopvatting)
 - **Kwaliteit** uitvoering primaire proces is op orde > op inhoud niet kwetsbaar
 - Deelnemers huren uitvoering plustaken extern in
 - Plustaken kunnen potentieel uitgevoerd worden door OD NHN > geen wens bestuur en daardoor nu onvoldoende capaciteit en kwaliteit

OD Noord-Holland Noord | Interview directeur

Bereidheid tot samenwerking met ODIJ

- OD NHN heeft een **bezuinigingsopgave**
 - Vanuit efficiency-perspectief bereidheid tot verkenning samenwerking andere OD's
 - Samenwerking op schaarse functies > pooling van medewerkers tijdens piekbelasting
 - Risico: capaciteit is schaars > 'eigen opgave eerst'
- **Robuustheidscriteria** haalbaar, vraagt van OD NHN aandacht voor **bedrijfsvoering**
 - Aanleggen innovatiebudget > op dit moment afwezig
 - Verhoging opleidingsbudget > vakinhoud vraagt investering in opleiding
 - Versterking dataverzameling en -verwerking > t.b.v. efficiëntere en effectievere operatie door beleidsverrijkende informatie te delen met deelnemers
 - Arbeidsmarktkrapte
- **Inzet op landelijk samenwerkingsverband (ODNL)**
 - Kennisdeling en deskundigheidsopbouw
 - Landelijke beweging omtrent VTH-structuur ODNL
 - Vakinhoud als waterstof en stikstof passend in landelijk verband
- **MKB** domineert gebied van zowel OD NHN als ODIJ

OD NZKG | Deelnemers en taken

Deelnemers en werkgebied

- 8 gemeenten (w.o.) en provincie NH; 1.500.000 inwoners, 552 km²
- Amsterdam, Haarlemmermeer, Zaanstad en prov. NH zijn 'founding fathers'
- Ook de provincies Utrecht en Flevoland zijn opdrachtgever (VTH voor meest risicovolle bedrijven: Seveso, RIE-4)
- Gebied met 18.500 bedrijven en instellingen

Governance

- AB: 12 leden + dir OD (secr.); Amsterdam, Haarlemmermeer en provincie NH zijn met 2 leden vertegenwoordigd
- DB: vz. (Amstelveen), gedeputeerde, wethouders uit Amsterdam, Haarlemmermeer, Zaanstad, dir. OD (secr.)

Taken

- Basis-, plus en adviestaken. Bouwtaken voor A'dam en H'meer (mandaat) en op offerte-basis voor andere gemeenten. Projecten
- Provinciale taken: voor 3 provincies is OD NZKG verantwoordelijk voor de risicovolle bedrijven (Seveso, RIE-4); en bouwtaken prov. NH.

OD NZKG | Identiteit

Missie en visie

- 'Wij staan voor een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving.'
Typeert zichzelf als: 'Wij zijn een praktische organisatie die – met kennis van zaken –oplossingen aandraagt. Liever kijken we aan de voorkant wat mogelijk is binnen alle wet en regelgeving, dan dat we achteraf moeten constateren dat iets niet kan.'

Uitgangspunten: bestuurlijk referentiekader

1. Opgavegericht en beleidssensitief sturen met maatwerk
2. Preventief handelen
3. Informatiegestuurd werken
4. In gelijke situaties gelijkwaardig optreden
5. Samenwerken door afstemming van beleid, taken en bevoegdheden

Historie OD

- Opgericht in 2013

OD NZKG | Formatie en begroting

Formatie

- 591 fte (2024). Begroting 2026: 647 fte, waarvan 64 fte inhuur) (39% Milieu & Seveso; 15% Bouw; 8% Bodem; 14% Randvoorwaardelijk; 25% Bedrijfsvoering)

Begroting (omzet, uurtarief)

- €89,3 mln. (2025; steile groei sinds 2022); 33% Milieu & Seveso; 12% Bouw; 6% Bodem; 12% Randvoorwaardelijk; 36% Bedrijfsvoering
- OD NZKG werkt met prestatiegerichte financiering: elke opdrachtgever betaalt voor zijn eigen producten
 - Outputproducten (44%): begroot en afgerekend tegen vaste prijs per product (o.b.v. kengetallen); financieel risico bij OD
 - Regieproducten (52%): afgerekend op werkelijke uren (o.a. voor randvoorwaardelijk (juridische ondersteuning, accountmanagement, procesmanagement)
 - I.v.m. Omgevingswet (onzekerheid, risicodeling) verrekening als bandbreedte (+/- 5% begroting) op outputproducten overschreden.
- Weerstandratio: 1,5 (2025; 2026 e.v. 1,1 en 1,2); solvabiliteit: 33% (2026)
- Bijdrage provincie NH: 43%, A'dam: 29%, Haarlemmermeer 14%, Zaanstad 5%.
- Uurtarief: 121,73 (2025) (2026: 124,91) (nb tarief voor maatwerkuren projectleider: opslag +30%)

Overig

- De vraag naar inzet OD NZKG neemt flink toe (2024: 14%). Tata Steel en maatschappelijke zorgen daarover vragen veel inzet OD NZKG. Door benodigde tijd voor werving en inwerken nieuwe medewerkers blijven uren en omzet achter bij begroting (2024)
- OD NZKG vervult voor grote projecten (bv vernieuwing zeesluis IJmuiden) soms een coördinerende rol op gebied van VTH

OD NZKG | Robuustheid & visitatie

Score op robuustheidscriteria Rijk

- OD NZKG is al in het voorjaar van 2024 als robuust beoordeeld.
- Wel brengt OD NZKG in kaart op welke punten de dienst zich verder wil versterken (via een IBP VTH Quickscan).

Sterke punten visitatie (sep. 2024)

- Vertrouwen en waardering bij opdrachtgevers en bestuur: 'deskundig, onafhankelijk en samenwerkend, met volledig mandaat voor taken'
- Goed reagerend op grote uitdagingen: o.a. Tata Steel, door scherpe vergunningverlening, verbeterde communicatie en procedures
- Management van groei: ondanks sterke groei (460 > 700 medewerkers) jong talent aangetrokken en opgeleid (trainee pool, OD-school)

Aanbevelingen visitatie

- Vertaal de missie en visie naar de basis van de organisatie: beter afstemmen op de dagelijkse praktijk en beslissingen
- Geef meer sturing aan de organisatie: betere besluitvorming en prioritering, vooral bij financiële druk; afstemming ambities en capaciteit
- Werk een visie op organisatieontwikkeling uit: check of kennisontwikkeling voldoende snel gaat om geen achterstand op te lopen, gezien de uitstroom van ervaren medewerkers en de instroom van nieuwe medewerkers

OD NZKG | Interview directeur

Bereidheid tot samenwerking met ODIJ

- Kennismaking tussen besturen en directeuren OD NZKG en ODIJ heeft plaatsgevonden.
- Geografie (op elkaar aansluitende gebieden) en taken (OD NZKG vervult ook taken in gebied ODIJ) vormen motieven voor mogelijke samenwerking of fusie.
- Meerwaarde samenwerking met de 4 OD's in Noord-Holland is voor OD NZKG beperkt (cf. Galan-rapport 2024) en ook niet urgent. Samenwerking leidt tot meer complexiteit en hogere kosten. Samenwerking binnen ODNL en Seveso verband heeft prioriteit
- Provincie NH is grootste opdrachtgever (Seveso), kan richtinggevend zijn in samenwerkingsvraagstuk
- Fusie met ODIJ is voor OD NZKG niet noodzakelijk, maar **OD NZKG is wel bereid** fusie te verkennen (want maatschappelijk gezien goed); sommige werkwijzen van ODIJ kunnen aanwinst zijn voor OD NZKG
- Aandachtspunt: eventuele fusie met ODIJ leidt mogelijk af van aanpak huidige opgaven voor eigen dienst
- **Voorwaarden** voor fusie volgens OD NZKG
 - Nulvariant ofwel '**schoon door de poort**' essentieel voor verdere onderhandeling over samenwerking of fusie
 - **Strikte scheiding eigenaarsrol en opdrachtgeversrol**: in bestuur alleen eigenaren (en eigenaarskwesties), inhoud en taakopdracht regelen in DVO's met afzonderlijke deelnemers
 - Nabijheid organiseren/borgen
- **Omstandigheden** voor fusie ODIJ-OD NZKG lijken **nu gunstig**:
 - ODIJ werkt serieus aan 'basis op orde' / 'schoon door de poort'
 - Bestuur ODIJ is constructief/staat open voor verbetering en vernieuwing

OD NZKG | Interview directeur

Bereidheid tot samenwerking met ODIJ (vervolg)

- **Aandachtspunt:** OD NZKG doet geen beleidsvormende taken voor (kleine) gemeenten, ODIJ juist wel; OD NZKG doet geen bouwtaken, behalve complexe bouwtaken Amsterdam en Haarlemmermeer en complexe infrastructurele projecten
- Juist omdat werkgebieden zo logisch aansluiten, kun je met decentrale vestigingen (kantoren) aanwezig zijn en zelfs efficiency winst boeken (OD NZKG heeft kantoren in Zaandam en Wijk aan Zee, ODIJ in Beverwijk en Wormer)

OFGV | Deelnemers en taken

Deelnemers en werkgebied

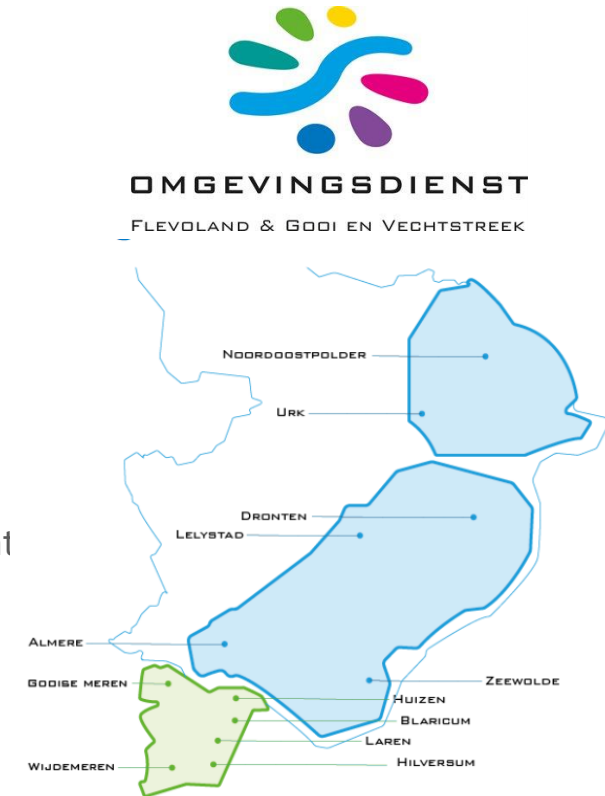
- 12 gemeenten (w.o. Almere, Lelystad, Hilversum), 2 provincies (NH en Flevoland) 690.000 inwoners
- Uitgestrekt gebied (2.685 km²) met ca. 20.000 bedrijven en instellingen
- Veel bedrijven in de agrarische sector

Governance

- AB (15 leden, provincie Flevoland kent 2 vertegenwoordigers)
- DB: 1 vertegenwoordiger van de provincies, 2 Flevolandse gemeenten, 2 Noord-Hollandse gemeenten
Voorzitter: wethouder Almere
- GR is in juli 2024 geactualiseerd

Taken

- Basistaken (maar Almere, Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren hebben nog niet alle basistaken ondergebracht bij OD (m.n. asbest) (gebeurt later dit jaar) en plustaken. Geen bouwtaken.
- Provinciale taken: OFGV houdt voor heel Flevoland toezicht op gebied van natuur en zwemwater; NB: VTH natuur Gooi- en Vechtstreek door OD NHN

OFGV | Identiteit

OMGEVINGSDIENST
FLEVOLAND & GOOI EN VECHTSTREEK

Missie

- 'De OFGV beschermt voor en met u onze leefomgeving door te zorgen dat iedereen zich aan de natuur- en milieuregels houdt. Dit doen we door het verlenen van vergunningen, het houden van toezicht en, waar nodig, te handhaven.'

Visie

- 'De OFGV verleent vergunningen, geeft advies, houdt toezicht en handhaaft waar nodig. Wij zijn expert op het gebied van milieubelastende activiteiten.' (...) 'De OFGV beschermt voor en met u onze leefomgeving. Wij zijn open over hoe wij dat doen en daar mag u ons op aanspreken.'

Kernwaarden

- 'Ondernemen en verbinden' (in Kadernota 2025: 'ondernemen, verbinden en vakmanschap')
- Ondernemen: leidinggevend en medewerkers worden voortdurend uitgedaagd om binnen de opgedragen werkzaamheden nieuwe en innovatieve paden te bewandelen voor het realiseren van doelen
- Verbinden: samen met anderen nadenken, (kennis) delen en het gezond, veilig en mooi houden van onze omgeving. De OFGV wil daarnaast verbindingen leggen met andere organisaties
- Verder: verantwoordelijk, betrouwbaar, onafhankelijk; samenwerken, openheid, respect & veiligheid, ambitie, trots, gelijkwaardigheid

Historie OD

- Opgericht in 2013

OFGV | Formatie en begroting

Formatie (en organisatie)

- Ca. 215 fte. Sinds 2023 forse groei met 60-70 medewerkers
- Onder de directeur vallen een stafbureau en 9 teams. Elk team wordt aangestuurd door een teamleider.

Begroting (omzet, uurtarief)

- € 17,1 mln. (2025*); w.v. Milieu & Leefomgeving 13,4; overhead 5,5 mln.
- Bijdrage prov. Flevoland: 29%; prov. NH: 1,5%; Almere 13%; NO-Polder 11%; Lelystad 9%; Hilversum 5%
- Weerstandratio: 0,9
- Uurtarief: gemiddelde € 103,70 > zie schema
- Solvabiliteit: 21% (2025; 2024: 34%, 2023: 44%)

Actualiteit

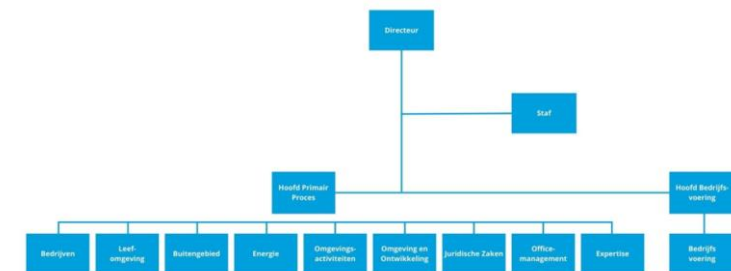
- In 2024 ontwikkelplan opgesteld n.a.v. visitatie en robuustheidsbrieven, om dienst toekomstbestendig(er) te maken. Op koers, nu 2/3 gerealiseerd. Betreft o.a. missie, visie, organisatie, informatiehuishouding, maar ook financieringsstructuur.

* Begroting 2025 na 1^e BW: 18,1 mln. (elders: 18,9 mln.)

OMGEVINGSDIENST
FLEVOLAND & GOOI EN VECHTSTREEK

Uurtarief	2025
Meerwerk	€ 126,00
Administratie	€ 89,48
Expertise	€ 112,93
Vergunningen	€ 105,31
Toezicht	€ 103,16
Gewogen gemiddelde	€ 103,70

OFGV | Robuustheid & visitatie

OMGEVINGSDIENST
FLEVOLAND & GOEDE VECHTSTREEK

Score op robuustheidscriteria Rijk

- Beoordeling april 2025 (bijlage bij Kamerbrief 15 april 2025): 'Vanwege een aantal kanttekeningen is het de vraag of de OFGV op 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.' NB: beoordeling is **oranje**, was in rapportage najaar 2024 ook zo.
- Toelichting: 'De besluitvorming over de overdracht van gemeentelijke basistaken is nog niet volledig afgerond en onduidelijk is of de provinciale basistaken zijn overgedragen. Er is op dit moment nog geen sprake van een uitgewerkte BI-strategie, maar daartoe worden er stappen ondernomen.'
- Volgens directeur ligt OFGV met maatregelen op koers en zal de dienst op 1-4-2026 zelfstandig robuust zijn = wens bestuur).
Maatregelen:
 - Inbreng van alle individuele basistaken (m.n. asbest) door Almere, Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdemeeren
 - Business Intelligence strategie op orde
 - Inbreng collectieve basistaken (=van gemeenten + provincie: actualiseren vergunningen, circulaire economie, versterken strafrecht) (volgens OFGV berust dit punt op misverstand; aangekaart bij lenW)

Sterke punten visitatie (okt 2022)

- Sterk op de inhoud en betrouwbaar in de uitvoering; bevlogen medewerkers
- Budgetteringsmethodiek heeft duidelijkheid gebracht; daardoor heeft OFGV onafhankelijke positie verworven
- Leiderschap opereert vanuit duidelijke visie
- Investeert gestructureerd in mensen; opleiding en kennisontwikkeling zitten in het DNA; heeft structureel innovatiebudget
- Staat open voor ondersteuning als deelnemers erom vragen
- Ruimte en omstandigheden voor volgende stap in volwassenheid

Aanbevelingen visitatie

- Neem je rol in beleidsadvies
- Toon lef in zetten van stap in volwassenheid (beleidsadvies, outcome-sturing)
- Investeer in samenwerking op ambtelijk niveau met deelnemers
- Investeer in kwaliteit informatievoorziening
- Borg operationele processen (beschrijf en toets of praktijk overeenkomt)
- Verken mogelijkheden tot samenwerking buiten OFGV en geef medewerkers daarvoor ruimte (doe innovatie niet alleen)
- Blijf zoeken naar mogelijkheden van outcome-sturing

OFGV | Interview directeur

OMGEVINGSDIENST
FLEVOLAND & GOOI EN VECHTSTREEK

Bereidheid tot samenwerking met ODIJ

- Overeenkomsten ODIJ en OFGV
 - Overeenkomsten in bestuurs- en organisatiecultuur
 - Overeenkomsten in ambities
 - Overeenkomsten in vraagstukken (agrarisch en enkele grote steden)
 - Beide OD's adviestaken
 - Beide OD's aandacht voor opleiding en innovatie
- Verschillen
 - Geografisch geen aansluiting werkgebieden ODIJ en OFGV
 - Taken: ODIJ ook bouwtaken, OFGV (bewust) niet
 - Voor samenwerking zijn bestuurders Gooi- en Vechtstreek i.h.a. meer op het noorden (=Flevoland) dan op het westen gericht
- Visie: zelfstandig robuuste OD's met stevige landelijke oriëntatie en samenwerking
 - Bestuur en directie OFGV willen dat **OFGV zelfstandig robuust** is, ook gezien omvang werkgebied (ideale schaal); werken daar gestaag aan, OFGV voldoet eind dit jaar aan robuustheidscriteria
 - Primaire **focus voor samenwerking** is het **landelijke niveau** (ODNL); voor kwaliteit van VTH-werk en veel ondersteunende processen (data, infosystemen, opleiding) ziet OFGV dát als het aangewezen niveau (uniformering, professionalisering)

OFGV | Interview directeur

Bereidheid tot samenwerking met ODIJ (vervolg)

- Daarnaast zijn vormen van regionale samenwerking denkbaar (voor OFGV met OD's in het noorden en oosten, maar ook met OD's in Noord-Holland). Daarbij ziet OFGV niet veel meerwaarde om te kiezen voor een **stevig samenwerkingsverband** op niveau van provincie **Noord-Holland**.
- Dat laat onverlet dat er **op bepaalde onderwerpen** met de OD's in Noord-Holland **zinvol** kan worden samengewerkt; welke dat zijn, vergt nadere analyse (bv indirecte lozingen, waterkwaliteit). Ook OFGV kan van OD's NH leren over professioneel opdrachtgever/opdrachtnemerschap
- OFGV denkt met ODIJ op veel onderwerpen **bilateraal** te kunnen samenwerken, juist omdat OD's en directeurs veel gemeen hebben. Met twee diensten gaat dat zelfs gemakkelijker dan met vier.

OD Midden-Holland | Deelnemers en taken

Deelnemers en werkgebied

- 6 gemeenten (Alphen a/d Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Zuidplas) en provincie Zuid-Holland
- Ca. 350.000 inwoners, 436 km², met ruim 12.500 bedrijven en instellingen

Governance

- AB: 14 leden, van elke deelnemer 2; vz.: wethouder Gouda
- DB: vz (wethouder Gouda), gedeputeerde, wethouders uit 2 andere gemeenten

Taken

- Uitvoering basis- en plustaken milieu; bouwtaken (voor 4 gemeenten regulier, voor 2 alleen sloop (melding en toezicht))
- Provinciale taken: voert ODMH uit voor heel ZH; op het gebied van zwemwater en slootdempingen met houtachtig materiaal

OD Midden-Holland | Identiteit

Missie

- De Omgevingsdienst Midden-Holland is een toonaangevende organisatie die bijdraagt aan een veilige, duurzame en gezonde samenleving. De ODMH voert daartoe (wettelijke) taken uit op het gebied van milieu en bouw- en woningtoezicht in opdracht van de gemeenten in de regio en de provincie Zuid-Holland. De dienst is van en voor zijn deelnemende partijen en is de rechterhand van de deelnemers bij de ontwikkeling van beleid

Visie

- De Omgevingsdienst Midden-Holland ontwikkelt zich tot een gebiedsautoriteit in het Groene Hart met een hoogwaardige, innovatieve en betaalbare dienstverlening. We werken samen op relevante beleidsterreinen zoals ruimtelijke ordening, verkeer en water om zo een optimale omgevingskwaliteit te realiseren. De medewerkers van de ODMH zijn deskundig, klantgericht, betrouwbaar en werken doelgericht

Historie OD

- Opgericht in 2012

OD Midden-Holland | Formatie en begroting

Formatie (en organisatie)

- Ca. 200 (2023: 199)

Begroting (omzet, uurtarief)

- 26,0 mln. (2025), w.v. 43% Milieu, 25% BWT, overhead 32%
- Weerstandsratio: 0,9
- Solvabiliteit: 16,8% (begroting 2025)
- Bijdrage provincie: 13%, Gouda 19%, Alphen a/d Rijn 17%, Krimpenerwaard 12%
- Uurtarief € 115,73 (2025)

ODMH | Robuustheid & visitatie

Score op robuustheidscriteria Rijk

- 2023: ODMH voldoet net aan omvangnorm (omzet en personeel); zakt er bij kleine bezuiniging al onder; meting 2024: haalbaarheid maatregelen onzeker (frictiekostenregeling bij uittreding) (oranje);
- 2023: Innovatiekalender wordt opgesteld i.s.m. andere OD's ZH; meting 2024: rood voor budgeteis en voor niet ingaan op vraag naar fusieperspectief
- Beoordeling april 2025 (bijlage bij Kamerbrief 15 april 2025): 'Het is aannemelijk dat de ODMH per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.' NB: beoordeling is **lichtgroen**, was in rapportage najaar 2024 ook zo.

Sterke punten visitatie (juni 2023)

- Vertrouwen van bestuur en deelnemers
- Bevlogen medewerkers
- Contextanalyse en formuleren uitgangspunten als gezamenlijk proces
- Monitoring van prestaties
- Borging financiële middelen
- Verbinding operatie en ontwikkeling
- Zelfevaluatie en werkelijkheid geven positief beeld

Aanbevelingen visitatie

- Voer de dialoog over robuustheid
- Borg kwaliteit bij hanteren 2% norm
- Wees nog zuiniger op personeel
- Verbreed toepassing strafrecht
- Ontwikkel integrale risicoanalyse ten behoeve van sturing op maatschappelijk effect

OD Midden-Holland | Interview directeur

Bereidheid voor samenwerking met ODIJ

- ODMH en ODIJ zijn vergelijkbare OD's **qua taakopvatting en cultuur** : wendbaar, strakke P&C-cyclus, sterke adviestaak, middelgroot; in verleden al samengewerkt; goede verstandhouding tussen directies. Tegelijk ook ander werkgebied en problematiek
- Bereidheid tot samenwerking, maar **ODMH richt zich allereerst op samenwerking met de OD's in Zuid-Holland**. Samenwerking met ODIJ zal daarom altijd worden voorgelegd aan de 'Directie van de Samenwerking' in ZH (=directeuren 5 OD's in ZH) en goedkeuring behoeven
- Als er een vorm van samenwerking over provinciegrens ZH komt, dan eerst met RUD Zeeland (vanwege KIS en Seveso)
- Meest waarschijnlijk: **lichte vorm van samenwerking met ODIJ op specifieke thema's**. Welke thema's dat kunnen zijn vraagt nadere analyse. Geen geïnstitutionaliseerde vorm; wel elkaar helpen. 'De deur staat altijd open.' Voor ODMH is ODIJ interessant vanwege sterk ontwikkelde adviespoot en ervaring met Europese subsidies
- **Fusie is niet aan de orde:**
 - Geografisch: werkgebieden ODIJ en ODMH sluiten niet op elkaar aan
 - Provinciegrens zit in de weg; fusie over provinciegrens is niet logisch, leert eerdere ervaring ODMH; heeft te maken met provinciale taken en provinciaal beleid

OD West-Holland | Deelnemers en taken

Deelnemers en werkgebied

- Opdrachten voor 12 gemeenten (deelnemers en contractgemeenten) en provincie ZH
- Voor de regio Holland Rijnland voert de OD een aantal regionale milieutaken uit (o.a. luchtkwaliteit, milieucommunicatie en veiligheid)
- ca 440.000 inwoners, 386 km²; ca 7.500 inrichtingen (2022; bron: OD's in beeld 2023)

Governance

- AB: alle gemeenten (12) en de provincie; vz.: wethouder Leiden
- DB: vz. (wethouder Leiden), gedeputeerde, wethouders uit 3 gemeenten

Taken

- Breed: van de uitvoering van wettelijke taken, tot advisering in het ruimtelijk planproces
- Provinciale taken: bouwtaken voor de provincie ZH (VTH)
- Ook taken en projecten op het gebied van duurzaamheid en energie (o.a. projectmatige aanpak bij toezicht op energiebesparende maatregelen, het Regionaal Energieloket en het Duurzaamheidsfonds)

Omgevingsdienst
West-Holland

OD West-Holland | Identiteit

**Omgevingsdienst
West-Holland**

Missie

- ODWH werkt met deskundigheid en gedrevenheid aan de verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving (milieu en duurzaamheid, veiligheid, gezondheid) in zijn werkgebied en levert een optimale bijdrage aan de ontwikkeling en uitvoering van het beleid voor zijn deelnemers

Visie

- ODWH is een stabiele, (financieel) gezonde dienst, inhoudelijk klaar voor de toekomst en daarmee een aantrekkelijke partner en werkgever. De dienst heeft een zelfstandige rol in de afhandeling van zijn taken en is zich ervan bewust dat hij functioneert in de politieke omgeving van de opdrachtgever. ODWH heeft een sterke positie op het gebied van lokale, regionale en specialistische kennis en werkt daarbij optimaal samen met gemeenten en provincie. ODWH gaat daarbij uit van zijn eigen kracht en expertise, die de voedingsbodem vormen voor een verdere natuurlijke groei. ODWH staat open voor een verdergaande samenwerking met andere omgevingsdiensten indien dat een duidelijke meerwaarde heeft voor zijn deelnemers

Kernwaarden

- Professioneel; verbindend; transparant

Historie OD

- In 2001 opgericht als Milieudienst West-Holland

OD West-Holland | Formatie en begroting

Omgevingsdienst
West-Holland

Formatie (en organisatie)

- 169 fte (2025 benodigd; waarvan 80% productief, 20% overhead)

Begroting (omzet, uurtarief)

- € 24,3 mln. (2025), waarvan Milieubeheer 48%, RO 12%, Wonen en bouwen 22%, overhead 16% (indeling naar programma's: Milieu 26%, Bouwen 8%, Omgevingsadvies 16%, Duurzaamheid 7%, Bouwen 21%, Randvoorwaardelijke taken 12%)
- Uurtarief: € 104,35 (2025)
- Bijdrage provincie: 14%; Noordwijk: 24%; Leiden: 16%
- Weerstandsratio: niet vermeld in begroting; wel dat weerstandsvermogen ruim voldoende is
- Solvabiliteit: 16% (begroting 2025)

ODWH | Robuustheid & visitatie

Omgevingsdienst
West-Holland

Score op robuustheidscriteria Rijk

- Beoordeling april 2025 (bijlage bij Kamerbrief 15 april 2025): 'Op één kanttekening na is het aannemelijk dat de ODWH op 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.' NB: beoordeling is **lichtgroen**, was in rapportage najaar 2024 ook zo
- Toelichting: 'De ODWH kan meer niet-milieugerelateerde taken uitvoeren en voert hier momenteel gesprekken over met de deelnemers. De gesprekken vallen samen met de Kadernota 2026 (ravijnjaar) waardoor de deelnemers zich voornamelijk terughoudend opstellen.'

Sterke punten visitatie (nov 2023)

- Financieel gezond en in control
- Pragmatische aanpak organisatieontwikkeling die getuigt van lef
- Open cultuur
- Gedegen kwaliteit

Aanbevelingen visitatie

- Verbreed de focus in de aansturing
- Breng een duidelijke koppeling aan tussen plannen, mensen en geld
- Ontwikkel een regionale risicoanalyse
- Haal meer uit de samenwerking met partners
- Hanteer de Plan-Do-Check-Act cyclus in de aansturing van de organisatie
- Ontwikkel een visie

OD West-Holland | Interview directeur

Omgevingsdienst
West-Holland

Bereidheid tot samenwerking met ODIJ

- Er is voor ODWH **geen directe urgentie** voor (intensieve) samenwerking of fusie met ODIJ met oog op robuustheid: meest recente beoordeling door IenW laat zien dat ODWH op tijd robuust is, o.m. vanwege ruime adviestaken RO
- *Intensieve* samenwerking ODWH-ODIJ zou voelen als 'vreemd gaan': over provinciegrens, los van andere OD's ZH, ook over grens van KIS-landsdelen heen; als er geprioriteerd moet worden, gaat samenwerking met OD's in Zuid-Holland voor
- **Collegiale samenwerking** ODIJ-ODWH kan wel heel nuttig zijn, o.m. rond:
 - Bedrijfsvoering (hoofden wisselen al ervaring uit): o.a. inkoop
 - Data: business intelligence (ODWH heeft veel kennis en ervaring)
 - Innovatie
 - Adviestaken RO: die zijn groot bij ODWH, flink deel van werk/omzet, mogelijk interessant voor ODIJ
 - Duurzaamheid
- Samenwerking niet institutioneel/bestuurlijk zwaar optuigen; praktisch, collegiaal; culturen komen wel overeen ('nuchter, geen poeha'); samenwerking vereist wel dat OD's over voldoende middelen beschikken
- Gebiedscongruentie ODIJ-ODWH: wel wat betreft Kennemerland (voelt dichtbij), niet wat betreft gebied boven Noordzeekanaal
- **Fusie ODIJ-ODWH is niet realistisch**, een brug te ver:
 - Niet over **provinciegrens** gaan, provincie ZH stuurt juist op samenwerking OD's in ZH
 - Provinciegrens is ook de grens tussen met gekozen KIS-landsdelen (kennisinfrastructuur ODNL)
 - Kamerbrief april 2025 - congruentie met VR: provinciegrens is ook VR-grens

WWW.GALANGROEP.NL

Rutgers van Rozenburglaan 2

3744 MC Baarn

T +31 (0)35 694 80 00

E office@galangroep.nl

Galan Groep